Programmabegroting 2023-2026

Inhoud

Aanbiedingsbrief **3**
Leeswijzer 5
1. Algemeen kader en structuur **7**
1.1 Coalitieprogramma 7
1.2 Bestuurlijke structuur 7
2. Financiële begroting 2023-2026 ..... **11**
2.1 Financiële kaders begroting 2023-2026 11
2.2 Financiën 15
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 17
2.4 Reservepositie 17
3. Taakvelden **18**
3.1 Taakveld 0 “Bestuur en ondersteuning 20
3.2 Taakveld 1 “Veiligheid” 30
3.3 Taakveld 2 “Verkeer en vervoer” 34
3.4 Taakveld 3 “Economie” 42
3.5 Taakveld 4 “Onderwijs” 50
3.6 Taakveld 5 “Sport, cultuur en recreatie” 56
3.7 Taakveld 6 “Sociaal domein” 62
3.8 Taakveld 7 “Volksgezondheid en milieu” 70
3.9 Taakveld 8 “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing” 78
4. Paragrafen **83**
4.1 Paragraaf lokale heffingen 84
4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 89
4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen 98
4.4 Paragraaf financiering 106
4.5 Paragraaf bedrijfsvoering 111
4.6 Paragraaf verbonden partijen 116
4.7 Paragraaf grondbeleid 127
4.8 Paragraaf klimaat en duurzaamheid 135
5. Bijlagen **138**
5.1 Coalitieakkoord CDA-VVD 2022-2026 “Samen Bouwen aan een nog beter Bergeijk” 139
5.2 Brief provincie Noord-Brabant begrotingscirculaire 2022 145
5.3 Algemene uitkering 154
5.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 155
5.5 Overzicht incidentele baten en lasten 157
5.6 Overzicht investeringen 159
5.7 Prognose balans 160
5.8 Overzicht van activa 161
5.9 Overzicht van reserves en voorzieningen 171
5.10 Overzicht van geldleningen 183
5.11 Overzicht te verstrekken subsidies 184
5.12 Overzicht verplichte kengetallen 188
5.13 Overzicht bestaand en nieuw beleid 190
5.15 Beleidsindicatoren 194
5.16 Lijst van gebruikte afkortingen 198

Aanbiedingsbrief

Aan de leden van de raad van de gemeente Bergeijk

Geachte dames en heren,

Onze gemeente staat er goed voor en daar zijn we trots op. Dit komt omdat we het in Bergeijk samen doen. Er is een bruisend verenigingsleven met veel vrijwilligers die een grote bijdrage leveren aan de leefbaarheid van onze gemeenschap. Er is ruimte voor Bergeijkse ondernemers om te ontwikkelen. Hiervoor is een meedenkende gemeente onmisbaar. Samen met onze ambtenaren zetten wij ons hier dagelijks voor in.

De wereld veranderd om ons heen
Na twee “corona jaren” hopen we dat dit grotendeels achter ons ligt. Al kunnen we natuurlijk niet voorspellen wat er nog voor ons ligt. Wat we al wel weten is dat de energieprijzen enorm stijgen. Onze inwoners, verenigingen, ondernemers en ook wij als gemeente worden geconfronteerd met enorme lasten verzwaringen als gevolg hiervan. Wij als gemeente bekijken hierbij elke optie om onze gemeenschap te ondersteunen denk hierbij aan de vele subsidie mogelijkheden en de uitvoering van de rijksregelingen omtrent de energiemaatregelen. Ook onze eigen medewerkers worden hierdoor hard geraakt en door de krappe arbeidsmarkt is het nu nog belangrijker om onze maximale inzet te doen om onze medewerkers te behouden en potentiële nieuwe medewerkers te werven, maar ook om onze medewerkers te helpen waar dit kan.

De algemene uitkering is volop in ontwikkeling. Voor 2023 is er sprake van ‘zeer’ grote positieve accresontwikkelingen. Dit komt met name door de hoge inflatie, maar ook door beleidsintensiveringen vanuit het Rijk. In 2026 is een flinke daling waarneembaar van met name het accres. Vanaf 2026 wordt naar verwachting een nieuwe berekening toegepast. Hoe deze systematiek uiteindelijk eruit komt te zien en wat de financiële gevolgen zullen zijn is nog onbekend.

Opdracht raad
Tot 2026 staat onze gemeente er financieel goed voor. We zijn er in geslaagd om de opdracht die de raad heeft gegeven, namelijk het aanbieden van een sluitende begroting, uit te voeren en voor te leggen aan uw raad. Dit met de vastgestelde kaders die u heeft gesteld bij de besluitvorming van de Perspectievennota 2023-2026. Het huishoudboekje van de gemeente dient ook naar de toekomst toe gezond te blijven. Door het gedegen financieel beleid van de afgelopen jaren is het op dit moment niet nodig om ingrijpende keuzes te maken voor 2023. We hebben de begroting sluitend gekregen zonder zware lastenverzwaringen door te voeren of pijnlijke keuzes in het beleid te moeten maken. De onzekerheden zoals hier boven genoemd zoals de algemene uitkering, maar onder andere ook de duurzame schaalsprong en de landelijke opgave rondom stikstof, brengt een toekomstige onzekerheid met zich mee. We kunnen met onze reservepositie een stootje hebben, maar voorzichtigheid naar de toekomst is gewenst.

Ambities
Onze ambitie stopt niet in 2023. De ambities zoals opgenomen in het coalitie programma zijn reeds op meerdere onderdelen verwerkt in de voor u liggende begroting. Denk hierbij aan de fietsambitie, renovatie en uitbreidingen van onze basisscholen, bouwen van woningen, beschikbaar houden van sociale huurwoningen, maar ook het grip krijgen op het sociaal domein. Dit alles met de hartstochtelijke inzet van onze ambtenaren die zich elke dag inzetten om onze ambities in praktijk uit te dragen en uit te voeren.

Wij zijn als college samen met onze ambtenaren trots op de voor u liggende begroting en kijken gezamenlijk met uw raad middels deze begroting met veel vertrouwen naar de toekomst toe.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

J. van der Windt	A. Callewaert–de Groot
Waarnemend Secretaris	Burgemeester

Leeswijzer

De begroting is in te delen in de financiële begroting, de programmabegroting en de paragrafen, dit op basis van de visie van de gemeente en het coalitieakkoord.

Financiële begroting

Naast de kaders is in dit hoofdstuk een overzicht van de baten en lasten voor 2023 opgenomen. Toelichtingen op de mutaties zijn verwerkt bij de taakvelden. Ook de doorkijk naar de komende jaren is hier in beeld gebracht.

Programmabegroting

De programmabegroting bestaat uit een 9-tal taakvelden. Dit zijn:

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer en vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. VHROSV

- Taakvelden

In het beleidsdeel van de begroting is per taakveld opgenomen:

- Wat willen we bereiken en wat gaan we doen
- Het geldende beleid
- Welke mutaties worden doorgevoerd en wat zijn hiervan de kosten of opbrengsten
- Ontwikkelingen
- Verbonden partijen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten

De paragrafen

De gemeente dient 7 verplichte paragrafen op te nemen in de begroting. Daarnaast heeft zij de vrijheid om daaraan zelf paragrafen toe te voegen indien de raad op bepaalde onderwerpen specifiek informatie wenst.

- Lokale heffingen

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de overheid heft op grond van wettelijke bepalingen.

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het gemeentelijk weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin we in staat zijn financiële tegenvallers op te vangen. Om dit te kunnen moet er een zekere mate van vrije ruimte zijn binnen de begroting en/of de vermogenspositie. Deze vrije ruimte heet ook wel de weerstandscapaciteit.

- Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen (o.a. wegen, accommodaties en riolering) zijn belangrijk voor de openbare ruimte en het beheer en behoud daarvan is een gemeentelijke taak. Wanneer deze niet goed worden onderhouden, is de kans groot dat het aantal klachten sterk toeneemt. Dit kan leiden tot ad hoc

maatregelen en extra grote uitgaven, wat weer kan leiden tot kapitaalvernietiging. Via beheersplannen voeren we het onderhoud systematisch uit.

- Financiering

Onder financiering verstaan we alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële vermogenswaarden
- financiële geldstromen
- financiële posities
- hieraan verbonden risico's.

- Bedrijfsvoering

Burgers mogen van de overheid verwachten dat zij rechtmatig handelt, betrouwbaar en transparant is evenals doelmatig, doeltreffend en responsief handelt. De gemeentelijke bedrijfsvoeringorganisatie is daarmee een externe vraaggerichte organisatie.
Mede gezien de organisatie brede vertakking van deze bedrijfsvoering wordt door de externe gerichtheid, de toegenomen transparantie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering, deze steeds meer zichtbaar voor de burgers en vormt daarmee een factor voor het imago van de gemeente.

- Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin onze gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat middelen beschikbaar gesteld worden die in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij weg zijn en op de gemeente verhaald kunnen worden.

- Grondbeleid

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel. Het is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Het is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact.

Naast deze verplichte paragrafen is een paragraaf Klimaat en duurzaamheid toegevoegd waarin we onze doelstellingen en ontwikkelingen op dit gebied een prominente plek geven.

Bijlagen

In de bijlagen van de begroting staat gedetailleerde informatie over onder andere de algemene uitkering, de reserves en voorzieningen, de activa, kredieten, (incidentele) baten en lasten, geldleningen, subsidies, een geprognosticeerde balans en verplichte kengetallen indicatoren.

1. Algemeen kader en structuur

1.1 Coalitieprogramma

De coalitie heeft voor de periode 2022 – 2026 het coalitieprogramma **Samen bouwen aan een nog beter Bergeijk!** opgesteld. In deze begroting zijn reeds een aantal onderdelen opgenomen. Wij zullen uw raad later in deze raadsperiode meenemen in de overige coalitieprogramma onderdelen.
Vooral samen met inwoners, bedrijven, verenigingen en maatschappelijke partners ambities realiseren.
Er zijn drie pijlers benoemd met de volgende onderwerpen:

'Samen bouwen aan een nog beter Bergeijk'

Samen leven in levendige kernen	Toekomstbestendige omgeving	Ondernemende en betrokken gemeente
• Passend wonen voor iedereen • Voorzieningenniveau kernen is op orde • Jeugd actief • Iedereen doet mee • Onderwijs • Verenigingen	• Duurzaam wonen in een aantrekkelijke woonomgeving • Buitengebied • Milieu en afval • Mobiliteit/bereikbaarheid en verkeersveiligheid	• Bestuur • Gemeente • Betrokkenheid • Ruimte om te ondernemen • Participatie • Veiligheid & Handhaving • Financiën

1.2 Bestuurlijke structuur

* Op de foto ontbreekt Margareth van Hees.
De raad bestaat uit 17 personen. De zetelverdeling als volgt.

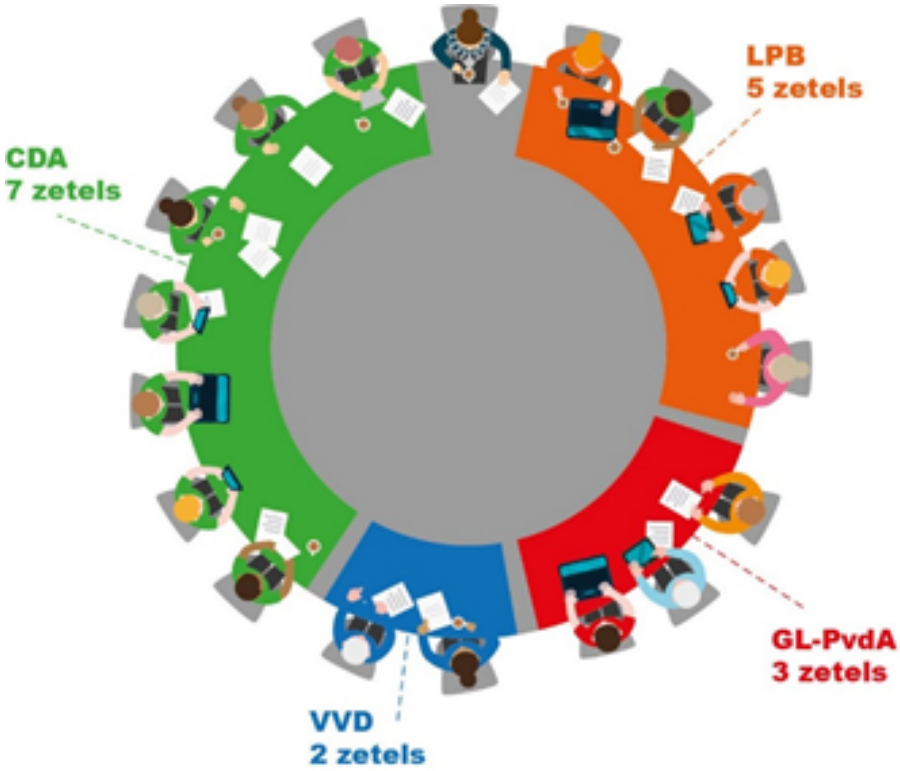

Samenstelling college van burgemeester en wethouders

Van links naar rechts, wethouder M. van Dalen, burgemeester A. Callewaert-de Groot, wethouder M. Kuijken en wethouder S. Luijten. Op de foto ontbreekt de waarnemend secretaris de heer J. van der Windt

De portefeuilleverdeling van het college van burgemeester en wethouders is per 1 mei 2022 als volgt:

Burgemeester A.Callewaert-de Groot	
	- Openbare orde en veiligheid - Samenwerking - Toezicht en handhaving - Communicatie en representatie - Algemeen bestuur - Publiekszaken/Dienstverlening/ICT - Archief - Personeel en organisatie
Wethouder M. Kuijken (1e loco-burgemeester)	
	- Volkshuisvesting - Ruimtelijke ontwikkeling (i.r.t.) woningbouwlocaties - Pacht- en Grondzaken - Beheer openbaar gebied - Mobiliteit - Kernenbeleid en dorpsraden - Klimaatadaptatie - Waterhuishouding
Wethouder S. Luijten (2e loco-burgemeester)	
	- Financiën en P&C - Ruimtelijke ontwikkelingen (m.u.v. woningbouw) - Landbouw en natuur - Bedrijventerreinen - Vastgoed - Energietransitie - Milieu, afval en duurzaamheid - Sport en accommodaties - Kunst en Cultuur - Subsidies

Wethouder M. van Dalen (3e loco-burgemeester)

- Zorg en Welzijn
- Participatiewet en arbeidsmarktbeleid
- Jeugd
- Volksgezondheid
- Onderwijs
- Economie
- Vrijetijdseconomie

Waarnemend secretaris J. van der Windt

De gemeentesecretaris heeft de algehele leiding over de ambtelijke organisatie. Hij is tevens de eerste raadsman van de burgemeester en het college. De gemeentesecretaris vormt hierdoor de schakel tussen de ambtenaren en het bestuur. Hij woont de vergaderingen van het college bij en ondertekent samen met de burgemeester alle collegebesluiten.

Organigram

De gemeentelijke organisatie ziet er als volgt uit:

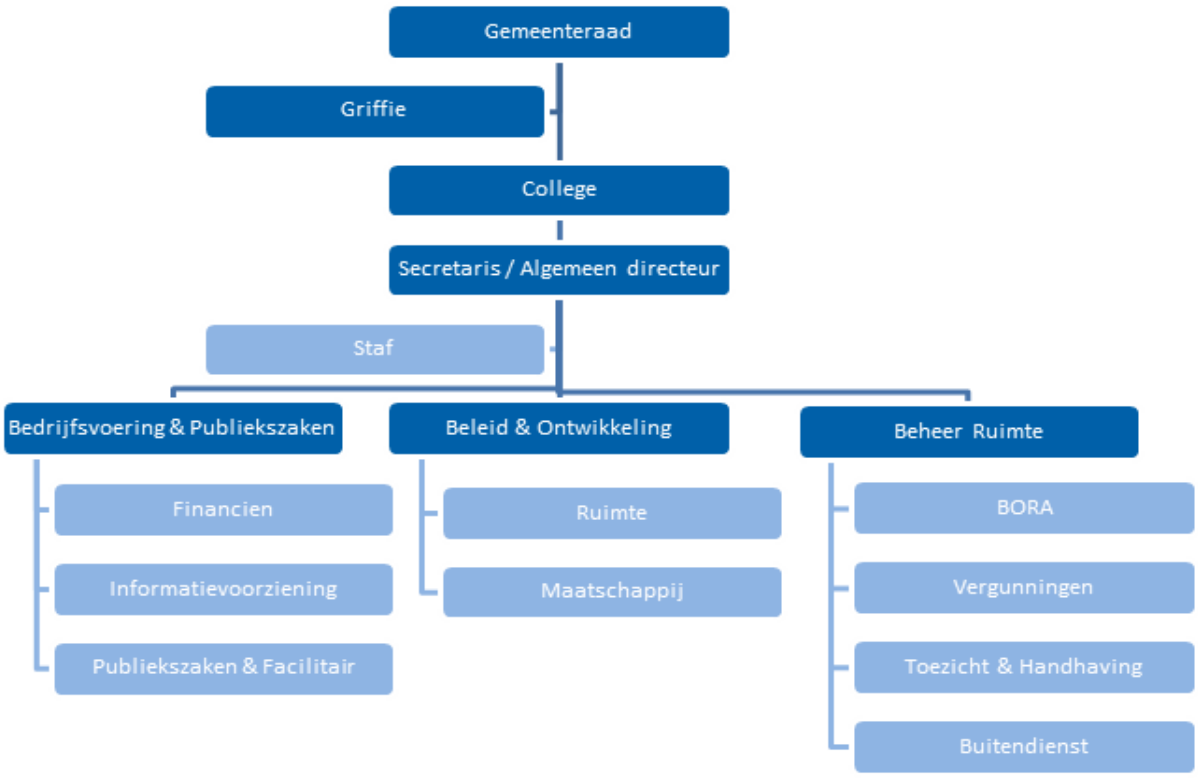

2. Financiële begroting 2023-2026

2.1 Financiële kaders begroting 2023-2026

Algemeen
Het algemene uitgangspunt is een sluitende begroting. Wettelijk gezien hoeft alleen het 1e begrotingsjaar structureel sluitend te zijn. Als dit niet het geval is moet de begroting meerjarig (laatste jaarschijf) structureel sluitend zijn. Wij streven naar een begroting die in het begrotingsjaar 2023 sluitend is.

Aandachtspunten toezichthouder
Financieel toezicht draagt bij aan een bestendig en veilig Noord-Brabant met een sterk openbaar bestuur als uitgangspunt. Een bestuur waar de inwoners op kunnen vertrouwen. In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten (GTK) heeft de provincie de uitgangspunten van het toezicht opgenomen. Middels de begrotingscirculaire 2022 meld de provincie de relevante en actuele informatie over de wijze waarop de provincie de begroting en meerjarenraming beoordeeld. De belangrijkste specifieke onderwerpen die zijn opgenomen in de begrotingscirculaire 2022 (bijlage 3) zijn:

- Verkiezingen/nieuwe raad
- Opschalingskorting
- Sociaal domein
- Kadernota rechtmatigheid 2022
- Notitie Paragraaf bedrijfsvoering
- Notitie lokale heffingen
- Incidentele baten en lasten
- Taakstellingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Beoordelingen kengetallen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- De omgevingswet en de financiële gevolgen voor de gemeente
- Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

Circulaires gemeentefonds
In de afgelopen periode is een aantal circulaires ontvangen die doorwerking hebben naar de jaren 2023 en verder. Deze zijn verwerkt in de financiële prognose van voorliggende begroting.

Uniforme verdeling in programma's
De begroting wordt ingedeeld in de volgende programma's:

Taakvelden	
0. Bestuur en ondersteuning	5. Sport, cultuur en recreatie
1. Veiligheid	6. Sociaal domein
2. Verkeer en vervoer	7. Volksgezondheid en milieu
3. Economie	8. VHROSV
4. Onderwijs	

Paragrafen
Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) schrijft voor gemeenten een 7-tal verplichte paragrafen voor. Daarnaast kunnen gemeenten desgewenst eigen paragrafen toevoegen. Vanaf het begrotingsjaar 2019 is paragraaf Klimaat en Duurzaamheid opgenomen in de begroting. Het klimaat staat nadrukkelijk in de belangstelling van alle fracties. Aangezien maatregelen

op het gebied van klimaat door alle taakvelden heen lopen monitoren we dit door middel van een aparte paragraaf.

Uniforme set beleidsindicatoren
De set van verplichte beleidsindicatoren is constant in beweging. In de voor u liggende begroting nemen we de beleidsindicatoren op conform de op dat moment meest actuele set indicatoren. De set beleidsindicatoren en bijbehorende gegevens kunt u vinden op de website Waarstaatjegemeente.nl via de tegel “Besluit Begroting en Verantwoording”.
Hier vindt u onder andere:

- Een uitgebreide toelichting op de indicatoren;
- Indicatoren van andere gemeenten waarmee een vergelijking gemaakt kan worden met de eigen gemeente.

Rentelasten
Rentetoerekening investeringen Omslagrente: 1,5%
Rentetoerekening eigen vermogen/voorzieningen: 1,5%
Rentetoerekening grondexploitaties: 1,0%
We rekenen met een rente van 1,5% over investeringen. Ook over het eigen vermogen/voorzieningen rekenen we met 1,5% rente. Het verschil tussen de berekende afgeronde rente en de daadwerkelijk te betalen rente is het rentevoordeel of rentenadeel. Aan de grondexploitaties wordt de werkelijke rente doorberekend. Dit op basis van richtlijnen in het BBV. Deze rente is voor de komende jaren berekend op gemiddeld 1,0%.

De commissie BBV doet geen uitspraken over de wijze waarop gemeenten hun tarieven (met name riool- en afvalstoffenheffing) dienen te berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht.

Beleidsuitgangspunten Financiële verordening
Overhead en toerekening apparaatskosten
Voor de berekening van kostendekkende tarieven en de grondexploitatie hanteren we een verdeelsleutel. Deze wordt als volgt bepaald. De totale overheadkosten worden gedeeld door de productieve uren die aan de primaire processen worden toegerekend. Het tarief wat hier uit volgt wordt vermenigvuldigd met het aantal productieve uren wat is toebedeeld aan de onderwerpen van de kostendekkende tarieven en de grondexploitatie.

De directe kosten komen op basis van voorcalculatie op de verschillende taakvelden. Dit wordt ook als realisatie zo verantwoord. Hierdoor zijn de afwijkingen op de directe kosten in de jaarrekening beperkt. Afwijkingen op de directe kosten worden verantwoord in het taakveld “Overige baten en lasten”.

Waardering en afschrijving vaste activa
De afschrijvingen op investeringen vinden plaats conform de Financiële verordening gemeente Bergeijk 2017. Deze verordening is vastgesteld in de raad van 30 maart 2017. De verordening wordt in de raad van december 2022 aangeboden voor actualisatie.

Om de administratieve lasten te beperken is een ondergrens ingebouwd. Voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte is deze vastgesteld op € 10.000.

Onvoorzien
In de begroting 2023 wordt hiervoor € 25.000 geraamd. Dit budget is niet gelabeld aan programma's. Het college heeft het mandaat tot het doen van uitgaven tot € 20.000 per keer.

Voorzieningen en reserves
Stortingen in voorzieningen en toevoegingen aan reserves (en onttrekkingen uit reserves) vinden plaats conform de vastgestelde uitgangspunten zoals vermeld in de nota reserves en voorzieningen 2019. Als er vastgestelde beheerplannen zijn (inclusief het bij de beheerplannen behorende kwaliteitsniveau) worden de stortingen in de voorzieningen hierop gebaseerd.

Algemene lastenontwikkeling
Loonontwikkeling
In de meicirculaire wordt jaarlijks als onderdeel van de verwachte overheidsconsumptie bepaald wat de ingeschatte stijgingen van de lonen en salarissen zijn. Dit is gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CEP). In het CEP 2022 zit de eerste doorkijk naar 2023. De maatstaf die we hanteren wordt ook bij de belangrijkste verbonden partijen gehanteerd. Dit is de maatstaf "Loonvoet sector overheid". Ten opzichte van de loonontwikkeling die wij reeds voorzien hadden in onze meerjarenbegroting stijgt deze. De volgende percentages worden gehanteerd.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Raming begroting 2022	2,30%	2,10%	2,40%	2,40%
Loonvoet sector overheid CEP 2022	3,60%	4,20%	4,20%	3,90%
Bijstelling begroting 2023 - 2026	1,30%	2,10%	1,80%	1,50%

Prijsontwikkeling
Voor de begroting en de meerjarenplanning geldt in principe de nullijn. Dit betekent dat de budgetten niet verhoogd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen:

- wettelijke tarieven (bijvoorbeeld leges paspoorten);
- contractueel overeengekomen indexeringen;
- prijzen van dienstverlening door derden (bijvoorbeeld verzekeringspremies);
- overige onvermijdelijke kostenstijgingen als gevolg van marktwerking en inflatie. Hiervoor geldt het algemene percentage.

De huidige inflatiecijfers laten een grote onzekerheid zien met betrekking tot de loon en prijsontwikkelingen. Deze situatie gaat een onvermijdelijke kostenstijging tot gevolg hebben. Wij werken met een stelpost prijsstijging. De hoogte ervan is gebaseerd op de beïnvloedbare uitgavenbudgetten in de begroting. Voor de algemene prijsontwikkeling baseren wij de gegevens op door het rijk verstrekte gegevens bij de meicirculaire 2022 (Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc)).

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Raming begroting 2022	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Prijs netto materiele overheidsconsumptie (imoc) CEP 2022	2,30%	2,40%	2,40%	1,90%
Bijstelling begroting 2023-2026	0,80%	0,90%	0,90%	0,40%

Algemene ontwikkeling baten
Algemene uitkering
De raming van de algemene uitkering wordt gebaseerd op de door het rijk verstrekte gegevens bij de meicirculaire 2022. Eventuele significante wijzigingen als gevolg van de septembercirculaire 2022 worden via een aparte begrotingswijziging aan u voorgelegd. Voor de meerjarenplanning is uitgegaan van lopende prijzen (dus inclusief inflatie).

Indexering baten
Het rijk compenseert gemeenten voor kostenstijgingen als gevolg van prijsontwikkeling en loonontwikkeling. Dit doet ze door bijstelling in de algemene uitkering conform bovenstaande cijfers. Net als bij de verbonden partijen hanteren we een gewogen indexering voor belastingen en heffingen. Gemiddeld genomen komen de verbonden partijen uit op gewogen indexering die gebaseerd zijn op een verhouding van 1/3 prijsontwikkeling en 2/3 loonontwikkeling. Dit is ook bij de gemeente een reële verhouding. Hiermee is er sprake van uniforme uitgangspunten. Gebaseerd op dit uitgangspunt komen we daarmee op een indexering van 3,17% in 2023.

Dit percentage rekenen we over alle inkomsten (bijvoorbeeld OZB, leges, huurinkomsten) behalve als daar specifieke afspraken onder liggen of er wettelijke regels gevolg moeten worden. Dit zijn:

- Voor riool- en afvalstoffenheffing worden kostendekkende tarieven gehanteerd;
- Leges die van rijkswege gemaximeerd zijn (bv paspoorten en rijbewijzen);
- Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt 3,11% van de omzet;
- Pachten en erfpachten worden bepaald op grond van de “Nota erfpachtbeleid 2012” en “Nota Pachtbeleid 2007”;
- Lopende contracten en daarin opgenomen indexeringen worden gerespecteerd.

Grondtransacties pachtgronden
Opbrengsten uit grondtransacties van pachtgronden worden voor zover die de begrote opbrengst overschrijden gestort in de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties. Wanneer de opbrengsten lager zijn wordt het verschil onttrokken uit die reserve. Overschrijdt de reserve behoedzaamheid grondtransacties het maximale plafond dan vloeit het meerdere naar de algemene reserve. Het plafond van de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties is € 2,5 miljoen. Op 21 december 2017 heeft de raad ingestemd met de grondnota 2018.

Grondexploitaties
Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties wordt uitgegaan van de volgende parameters. Deze parameters worden conform de grondnota bij de jaarrekening en begroting geactualiseerd:

- Rentelasten 1,0 %;
- Disconteringsvoet 2%;
- Kostenstijging: 2022 5% en 2023 en 2024 3% en 2025 2%;
- Opbrengstenstijging 2%

De rentelasten zijn gebaseerd op de op dit moment werkelijk betaalde rente. Met deze kosten- en opbrengstenstijging volgen we de marktontwikkelingen van dit moment. In de calculaties gaan we ervan uit dat de inkomsten maximaal 5 jaar geïndexeerd worden. Dit conform eerder vastgestelde besluitvorming.

Overig
Voor het begrotingsjaar en de meerjarenplanning gaan wij uit van de hoogte van het aantal woningen en inwoners per 1 januari 2022. Omdat de realisatie van de geplande woningbouw een hoge mate van onzekerheid kent, worden woningbouwprognoses niet meegenomen.

Dit is geheel in overeenstemming met het voorzichtigheidsprincipe en de algemene regels van verantwoording: lasten nemen zodra ze voorzien zijn en baten nemen zodra ze gerealiseerd zijn.

De ramingen in de begroting worden gebaseerd op 18.941 inwoners en 8.847 woonruimten (niet loges functies).

2.2 Financiën

Overzicht baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten laat in 1 oogopslag op hoofdlijnen zien hoe de baten en lasten verdeeld worden.

Bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld 0, Bestuur en ondersteuning	3.264	2.336	-928
Taakveld 1, Veiligheid	2.048	3	-2.045
Taakveld 2, Verkeer en vervoer	3.125	70	-3.055
Taakveld 3, Economie	741	1.110	369
Taakveld 4, Onderwijs	1.778	309	-1.469
Taakveld 5, Sport, cultuur en recreatie	4.632	362	-4.270
Taakveld 6, Sociaal domein	17.888	2.506	-15.382
Taakveld 7, Volksgezondheid en milieu	4.937	3.859	-1.078
Taakveld 8, VHROSV	5.728	5.087	-641
Totaal van de programma's	**44.140**	**15.641**	**-28.499**
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	174	34.867	34.693
Overzicht overhead	6.672	166	-6.506
Bedrag heffing vennootschapsbelasting	1	0	-1
Bedrag voor onvoorzien	25	0	-25
Saldo van baten en lasten	**51.012**	**50.674**	**-338**
Mutatie reserves	1.065	1.535	470
Geraamd resultaat	**52.077**	**52.210**	**132**
Incidentele baten en lasten	361	42	-319
Structureel begrotingssaldo	**51.716**	**52.168**	**451**

De voorgestelde mutaties lichten we toe in de taakvelden. Een totaaloverzicht treft u aan in de bijlagen.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2023-2026

Structureel Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)	2023	2024	2025	2026
Stand begroting 2022 na wijzigingen t/m april 2022	-655	-848	-825	-667
Mutaties Begroting 2023-2026	1.106	1.693	2.338	194
Totaal structureel	451	845	1.513	-473

Incidenteel Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)	2023	2024	2025	2026
Stand begroting 2022 na wijzigingen t/m april 2022	-53	-50	-50	-50
Mutaties Begroting 2023-2026	-266	-251	-328	0
Totaal incidenteel	-319	-301	-378	-50

Totaal begroting Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)	2023	2024	2025	2026
Stand begroting 2022 na wijzigingen t/m april 2022	-708	-898	-875	-717
Mutaties Begroting 2023-2026	840	1.442	2.010	194
Totaal	132	544	1.135	-522

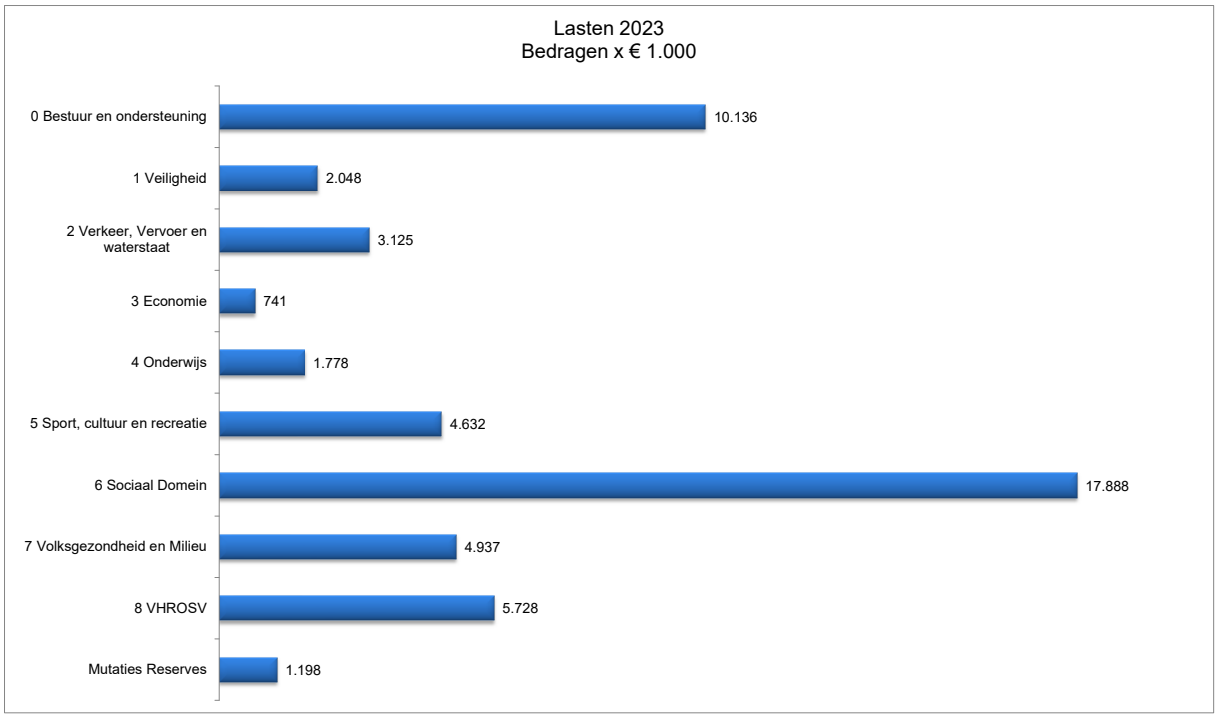
Lasten 2023
Bedragen x € 1.000
0 Bestuur en ondersteuning
10.136
1 Veiligheid
2.048
2 Verkeer, Vervoer en waterstaat
3.125
3 Economie
741
4 Onderwijs
1.778
5 Sport, cultuur en recreatie
4.632
6 Sociaal Domein
17.888
7 Volksgezondheid en Milieu
4.937
8 VHROSV
5.728
Mutaties Reserves
1.198

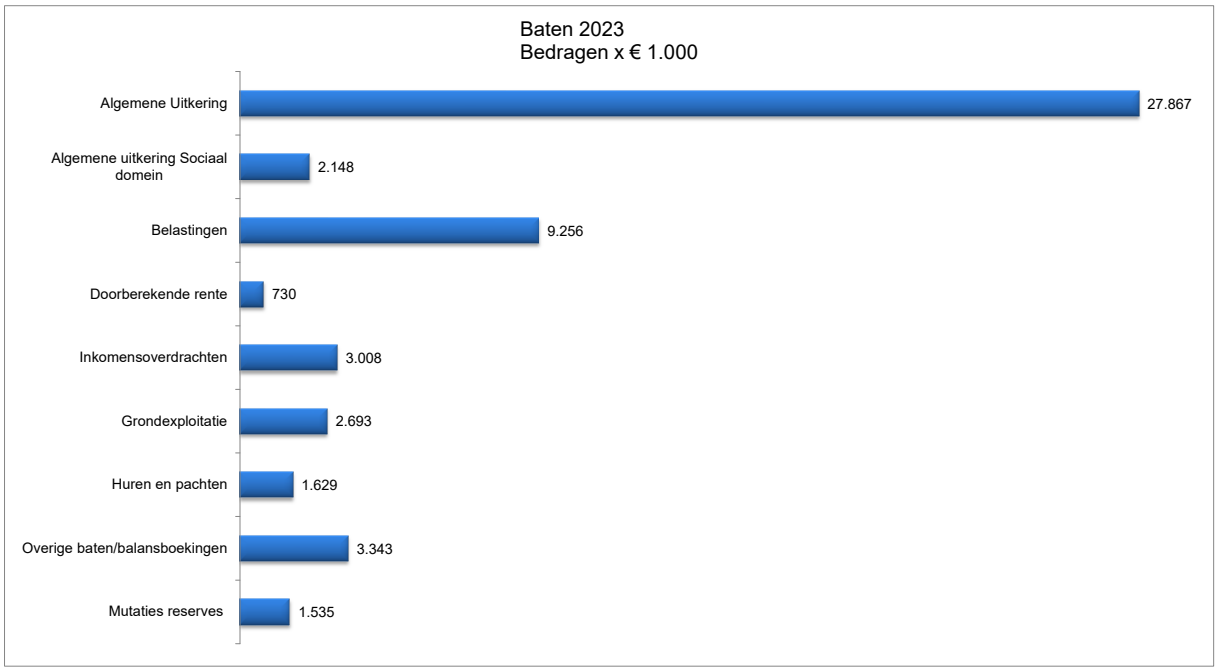
Baten 2023
Bedragen x € 1.000
Algemene Uitkering
27.867
Algemene uitkering Sociaal domein
2.148
Belastingen
9.256
Doorberekende rente
730
Inkomensoverdrachten
3.008
Grondexploitatie
2.693
Huren en pachten
1.629
Overige baten/balansboekingen
3.343
Mutaties reserves
1.535

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar vindt twee keer een actualisatie van de inventarisatie van de risico's plaats. Dit doen we bij de opstelling van de jaarstukken en bij de opstelling van de programmabegroting.

Inventarisatie risico analyse:

Bedragen x € 1.000 Omschrijving risico	Kans	Af te dekken met:	Jaar-rekening 2021	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
0. Taakveld Bestuur en ondersteuning							
Algemene uitkering: effect wijzigingen	Hoog	AR	75	150	150	150	150
6. Taakveld Sociaal domein							
Programmakosten jeugdhulp	Waarschijnlijk	AR	150	150	150	150	150
7. Taakveld Volksgezondheid en milieu							
Sanering bodemverontreiniging	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50
Afvalinzameling	Hoog	AR	225	225	225	225	225
8. Taakveld VHROSV							
Planschadeclaims actualisering bestemmingsplannen	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50
Risico's grondexploitatie	Hoog	AR grex	505	509	509	509	509
Programma Aanpak Stikstof	Zeer gering	AR	125	125	125	125	125
Organisatie/bedrijfsrisico							
Financieringsfunctie reserve	Waarschijnlijk	AR	36	53	53	53	53
Energiecrisis	Hoog	AR		PM	PM	PM	PM
Verbonden partijen							
GRSK / GGD / ODZOB / VRBZO / MRE	Waarschijnlijk	AR	84,5	74	74	74	74
Ontwikkelingen in de doelgroep van KempenPlus	Hoog	AR		PM	PM	PM	PM
Totaal			**1.300**	**1.386**	**1.386**	**1.386**	**1.386**

Een uitgebreide toelichting op de risico's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2.4 Reservepositie

De reservepositie is goed. De verwachte reservepositie op 31 december 2023 is circa € 24 miljoen. Dit is onderverdeeld in:

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve	10.891	11.345	13.189	13.498
Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	2.191	2.191	2.191	2.191
Bestemmingsreserve	4.044	4.012	4.199	4.357
Dekkingsreserve	7.674	7.270	6.886	6.503
Totaal	24.801	24.820	26.467	26.550

De algemene reserves (exclusief de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties) dienen op grond van de nota Reserves en voorzieningen 2019 een omvang te hebben van minimaal € 6,0 miljoen. Aan de minimale norm wordt voldaan.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3. Taakvelden

Taakveld 0
Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

Portefeuillehouders

Burgemeester A. Callewaert-de Groot

Wethouder S. Luijten

Wethouder M. Kuijken

Wethouder M. van Dalen

3.1 Taakveld 0 “Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Wij zijn als gemeente Bergeijk zeer ambitieus en deze ambities pakken we samen op in Bergeijk. Dit doen we samen met onze ambtenaren die zich dagelijks in zetten om dit mogelijk te maken, maar ook met ons bruisend verenigingsleven en onze Bergeijkse ondernemers. Dit alles besturen we samen als college en raad. Samen met buurgemeenten optimaliseren we de samenwerking om gezamenlijke uitdagingen in de regio voortvarend op te pakken. GRSK, KempenPlus, KBP, GGD, ODZOB, MRE, Veiligheidsregio, Brainport en Politie zijn belangrijke partners om gemeente-overstijgende taken uit te voeren. Denk hierbij aan uitdagingen die niet stoppen bij onze gemeentegrens of waarvoor de kennis te specifiek is voor maar één gemeente. De gemeente staat dicht bij inwoners zodat onderling nauw samengewerkt kan worden. Er is ruimte voor maatwerk en particuliere initiatieven. De gemeente is vooral een gemeenschap die sterk is doordat inwoners, verenigingen, clubs en maatschappelijke instellingen worden ondersteund en aangemoedigd om initiatieven te ontplooien.

- **Goede transparante dienstverlening aan inwoners, ondernemers en bezoekers van Bergeijk**

We bieden als gemeente veel verschillende producten aan onze inwoners. Wij zijn erop gericht onze inwoners, ondernemers en bezoekers zo goed mogelijk te helpen. Belangrijke middelen hierbij zijn informatievoorziening en digitalisering. Door de mogelijkheden goed te volgen en te benutten maken we onze dienstverlening elke dag een beetje beter. Uiteraard doen we dit binnen de kaders die de wet ons daartoe biedt. Persoonlijk contact zoals balie en telefonisch contact blijven voor ons belangrijk. Met de recente inwerkingtreding van de Wet Open Overheid (juli 2022) wordt geleidelijk aan meer overheidsinformatie actief openbaar gemaakt.

- **Optimaal in stelling brengen van de raad ter bevordering van hun kader stellende en controlerende taken**

Het college probeert continu de raad proactief, tijdig en compleet te informeren. Dat gebeurt op verschillende manieren: raadsinformatiebrieven, raadsinformatieavonden, adequate beantwoording van raadsvragen, toesturen van persberichten enz. Op die manier krijgt de raad alle ruimte om hun kader stellende en controlerende rol goed in te vullen.

- **Het actief investeren in duurzame samenwerking**

Samenwerken is van groot belang om de ambities, opgaven en uitdagingen van gemeente Bergeijk te realiseren. Hiervoor werkt de gemeente Bergeijk samen met de 21 gemeenten in de MRE-regio Eindhoven. Subregionaal werkt de gemeente Bergeijk intensief samen met de Kempengemeenten. Daarnaast werkt de gemeente niet alleen samen met overheidspartijen maar ook met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

Opnieuw verbinden GRSK

De heroriëntatie van de samenwerking Kempen ‘opnieuw verbinden’ is voorbereid en gaat in per 1 januari 2023. De samenwerking op Maatschappelijke dienstverlening en Shared Servicecenter wordt (grotendeels) ongewijzigd voortgezet. De samenwerking op VTH wordt aangepast, Bergeijk en Bladel nemen daarin niet deel. De governance wordt gewijzigd. De implementatie van de aangepaste samenwerking in de praktijk zal in 2023 aandacht vragen. De toekomst van SSC en ‘regie op gegevens’ zijn uit het oorspronkelijke project gehaald en worden vanaf 2023 verder onderzocht.

Kempensamenwerking op raadsniveau
In 2022 heeft het eerste 'Kempencongres' plaatsgevonden. Dit is de invulling van de samenwerking op de thema's uit de strategische Kempenagenda (wonen, transitie landelijk gebied, energietransitie, mobiliteit, economie). Vanaf 2023 wordt het Kempencongres tweemaal per jaar georganiseerd, in het voorjaar en najaar. De colleges van de 4 Kempengemeenten (excl. Oirschot) komen tweemaal per jaar samen voor de Kempische Omgevingsdag. Deze is ter voorbereiding van de regionale Omgevingsdag.

Regionale samenwerking
In 2023 wordt met de 21 gemeenten in de MRE-regio samengewerkt op basis van het samenwerkingsakkoord 2023 t/m 2025 dat medio 2022 in voorbereiding is. Daarin zal bijzondere aandacht zijn de ruimtelijke opgaven waar de MRE regio Eindhoven de komende jaren voor staat: het bouwen van 73.000 huizen voor het jaar 2040 (opgave 2040). Daarnaast blijven de samenwerkingsthema's Economie, Mobiliteit, Transitie Landelijk Gebied en Energietransitie van groot belang.

Schaalsprong/Toekomstvisie
Ontwikkelingen op ruimtelijk gebied worden door de MRE-gemeenten met provincie en waterschappen besproken en afgesproken tijdens de Omgevingsdagen. Een belangrijk thema voor 2023 en verder is de realisatie van de Regionale Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant en Ontwikkel strategieën van de deelregio's, waaronder De Kempen. In deze strategie komt de ruimtevraag van de thema's wonen, werken en mobiliteit samen. Gezien de grote economische groei van de regio, de behoefte aan extra werknemers en daarmee woningen, bedrijventerreinen en mobiliteitsoplossingen is dit een erg belangrijk thema. Voor inwoners is een aantrekkelijk vestigingsklimaat van groot belang, inclusief voorzieningen, recreatiemogelijkheden, diversiteit aan woonmilieus. Belangrijk aandachtspunt is het tempo van de groei, het sociale absorptievermogen en de impact op de leefbaarheid en het DNA van de kernen.
Uw raad is bekend met de ruimtelijke opgaven waar de MRE regio Eindhoven de komende jaren voor staat: het bouwen van 73.000 huizen voor het jaar 2040 (opgave 2040). Deze opgave zal, hoe dan ook, iets voor Bergeijk betekenen, bijvoorbeeld dat de druk op onze woningmarkt groter wordt. Om die reden is het goed dat Bergeijk eigenstandig haar toekomst bepaalt. Wat zijn onze kernwaarden, wat vinden we belangrijk, wat willen we behouden en hoe kunnen we onze gemeente versterken. Ook in 2023 gaan wij een vervolg geven op deze vragen.

- **Duurzaam beheer van gemeentelijke eigendommen, pacht- en erfpachtgronden**

Centraal begrip hierbij is goed rentmeesterschap. Dit betekent een duurzaam beheer van gemeentelijke eigendommen, pacht- en erfpachtgronden waarbij evenwicht moet worden gevonden tussen financiële belangen van de gemeente en (erf-)pachter in relatie tot maatschappelijke doelen. Het in 2014 gestarte beleid om jaarlijks pachtvrije grond te verkopen als een structurele dekkingsmogelijkheid wordt voortgezet. Voorwaarde bij verkoop is dat deze ten dienste staat van structuurversterking van de landbouw, realisatie van natuurdoelstellingen, woningbouw, bedrijventerreinen of infrastructuur. Om schommelingen in opbrengsten op te kunnen vangen is er een Algemene Reserve Behoedzaamheid Grondtransacties gevormd. Vanaf 2023 (was 2024) wordt de structurele opbrengst gefaseerd afgebouwd.

Ruilingen ten behoeve van bovenstaande doelen worden op kleinere schaal met individuele agrariërs nog steeds opgepakt en uitgevoerd. De aantallen hectares worden minder (steeds meer gronden liggen ten slotte op de juiste plek) maar zodra kansen zich voordoen, zullen wij als gemeente hierop anticiperen.

- **Het behouden van een financieel gezonde gemeente**

De gemeente heeft een gezonde financiële basis en dit willen we ook zo houden. De begroting is sluitend en de reserves zijn voldoende op peil om tegenvallers op te kunnen vangen. Maar naast dit positieve nieuws willen we echter wel onze zorgen uiten over de volgende ontwikkelingen:

- Uitzonderlijke grote prijsstijgingen op materialen;
- Landelijke tendens inzake vertraging van projecten;
- Enorm toegenomen energielasten in relatie tot aflopende energiecontracten;
- Aangekondigde loonstijgingen;
- De krapte en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Hierdoor blijft het van belang om in de toekomst nog beter te kijken waaraan we onze middelen uitgeven. Dit om ook in de toekomst gezond te blijven. Van belang is dat we onze jaarlijkse lasten dekken met structurele inkomsten. Hierdoor realiseren we een structureel sluitende begroting. Dit binnen de spelregels die zijn opgenomen in de wetgeving en waarop de provincie toetst. Eind 2022 wordt de financiële verordening geactualiseerd, waarbij ook naar de mogelijkheden wordt gekeken om de nota reserve en voorzieningen hierin te implementeren.

We zijn actief met het binnenhalen van subsidies. Door werkzaamheden te bundelen, met name in de openbare ruimte, trachten we goede aanbestedingen te realiseren en werk met werk te combineren. Het continue focussen op het beter organiseren van processen en verantwoordelijkheden zit in ons DNA. Dit is ook nodig om met de beperkte middelen veel voor elkaar te krijgen. Onze invloed op onze belangrijkste inkomstenbron, de algemene uitkering, is beperkt. Schommelingen vanwege maatregelen die het Rijk treft kunnen direct effect hebben op onze exploitatie. De risico's monitoren we bij het opstellen van de begroting en bij de jaarrekening. Op basis van de beschikbare reserves resulteert dit in een weerstandscapaciteit. De raad heeft een minimale weerstandscapaciteitsratio bepaald van 1,4. Hiermee wordt bepaald of onze weerstandscapaciteit voldoende is en blijft.

- **Het behouden van een aanvaardbare belastingdruk die past binnen het voorzieningenniveau van de gemeente Bergeijk**

De belastingdruk bestaat uit de OZB, riool- en afvalstoffenheffing. De riool- en afvalstoffenheffing zijn kostendekkend. Deze diensten voeren we zo efficiënt en effectief mogelijk uit zodat de heffingen reëel blijven. Ook de OZB houden we op een aanvaardbaar niveau. Als belangrijke inkomstenbron beweegt deze mee met de loon- en prijsontwikkeling. We voeren enkel lastenverzwaring door als daar tegenover meer voorzieningen staan of als dit noodzakelijk is voor het behoud van bestaande voorzieningen.

Gemeentelijk beleid

- Gedragscode integriteit dagelijks bestuur en volksvertegenwoordigers gemeente Bergeijk (2019)
- Kempen dienstverleningsconcept (2013)
- Reglement van Orde gemeente Bergeijk (2019)
- Convenant Dorpsraden (2020)
- Nota reserves en voorzieningen (2019)
- Rechtspositie raads- en commissieleden en rechtspositie burgemeester en wethouders gemeente Bergeijk (2019)
- Financiële verordening gemeente Bergeijk (2017)

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB01 Bijdrage aan verbonden partijen (€ 412.000 N)

De aanpassingen van de bijdragen verbonden partijen zijn gebaseerd op de vastgestelde begrotingen van de verbonden partijen. Na de zienswijze procedure van de begroting GRSK door uw raad, heeft er bij de GRSK een ambtelijke aanpassing van de begroting 2023 en verder plaatsgevonden als gevolg van het budget inkoopkosten DVO10 bij de afdeling MD. Voor de gemeente Bergeijk betekent de ambtelijke aanpassing een positieve bijstelling van de meerjarenbegroting.

Bedragen x € 1000	2023	2024	2025	2026
(+ = voordeel, -/- =nadeel				
VRBZO	-60	-60	-41	-64
MRE	-5	-5	-5	-7
GGD	-48	-49	-40	-55
ODZOB	-142	-142	-142	-142
BIZOB	0	0	0	0
GRSK	-523	-536	-538	-538
Kempenplus	-66	-120	-116	-117
Beschikbare dekking in begroting	147	72	72	72
Verwerking stelpost loon- en prijsstijging	284	284	284	286
Totaal	-412	-555	-525	-565

BB02 Algemene uitkering (€ 2.338.000 V in 2023 aflopend naar € 2.289.000 V in 2026)

Algemene uitkering x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Begroting algemene uitkering (conform meicirculaire 2021)	27.347	27.587	27.996	28.428
Mutaties septembercirculaire 2021	645	621	727	775
Mutaties decembercirculaire 2021	110	96	98	110
Mutaties meicirculaire 2022	1.935	3.009	3.818	1.784
1. Totaal mutaties	**2.689**	**3.727**	**4.644**	**2.670**
Totaal algemene uitkering	**30.036**	**31.314**	**32.639**	**31.098**
Doorwerking septembercirculaire 2021	-192	-214	-217	-217
Doorwerking decembercriculaire 2021	-129	-128	-132	-132
Doorwerking meicirculaire 2022	-30	-30	-31	-32
2. Totaal doorwerking	**-351**	**-372**	**-380**	**-381**
3. Totaal bijstelling (1+2)	**2.338**	**3.355**	**4.264**	**2.289**

Bij de Meicirculaire 2022 is er sprake van ‘zeer’ grote positieve accresontwikkelingen. Dit komt met name door de hoge inflatie, maar ook door beleidsintensiveringen vanuit het Rijk. In 2026 is een flinke daling waarneembaar van met name het accres. Het rijk is voornemens om vanaf 2026 een nieuwe berekening toe te passen in plaats van de huidige systematiek ‘trap op, trap af’. Wij zullen uw raad hierover actief informeren zodra meer bekend is over deze systematiek en wat dit voor onze gemeente Bergeijk betekent.

In de Meicirculaire is de aangekondigde herijking van het gemeentefonds doorgevoerd per 2023. Voor de gemeente Bergeijk is er bij deze Meicirculaire (in tegenstelling tot eerdere berichtgeving) sprake van een positief herverdeeleffect van circa € 200.000. Dit komt neer op een herverdeeleffect van circa € 10,47 per inwoner.

BB03 Loon- en prijsontwikkeling (€ 121.000 N 2023, oplopend naar € 1.062.000 N 2026)

Voor loon- en prijsontwikkelingen zijn stelposten opgenomen in de begroting. Op basis van de laatste inzichten van het Centraal Economisch Planbureau worden deze stelposten opgenomen. De cijfers

zijn herberekend op basis van de geactualiseerde indexeringen. Deze zijn toegelicht in hoofdstuk "Financiële kaders begroting".

BB04 Baten OZB (€ 91.000 V 2023, oplopend naar € 370.000 V 2026)

Voor de indexering van onze baten sluiten we aan bij de systematiek van indexering van de verbonden partijen. Dit conform de kaders zoals opgenomen in de uitgangspunten in hoofdstuk 2. De herberekening komt uit op een voordeel van € 46.000 voor 2023 oplopend naar € 325.000 voordeel. Als gevolg van areaaluitbreiding van de woningen ramen we de inkomsten OZB structureel bij met € 45.000.

BB10 Administratieve wijzigingen (€ 23.000 V)

Bij het opstellen van de begroting zijn ook veel (kleine) budgetten tegen het licht gehouden. Enerzijds om beter te rubriceren. Anderzijds door budgetten aan te passen aan actuele prognoses. Hierbij kan gedacht worden aan budgetten voor abonnementen, gemeentelijke lasten en kleine gebruiksgoederen.

BB13 BErgeijkENERGY (€ 400.000 storting bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat, dekking algemene reserve)

Alle gemeenten staan voor de opdracht om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Bergeijk heeft de aanpak hiervan in 2018 vastgelegd in een programmaplan duurzaamheid en klimaat "BeENERGY". De projecten richten zich op Klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. In deze begroting wordt uw raad voorgesteld om € 400.000 te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat. Bij de behandeling van het uitvoeringsplan BErgeijkENERGY wordt uw raad pas gevraagd om de middelen uit deze bestemmingsreserve beschikbaar te stellen.

BB15 Energielabel-C verplichting kantoorpanden (€ 2.500 N 2023, € 4.000 N 2025)

Elk kantoorpand in Nederland moet per 1 januari 2023 minimaal over een Energielabel C beschikken, anders mag het niet meer als kantoor worden gebruikt. Gemeenten dienen vanaf 2023 toezicht en handhaving uit te voeren voor deze regelgeving. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant en de gemeente Bergeijk werken samen om kantooreigenaren te informeren over deze verplichting. Het doel van deze inventariserende/informerende stap is om in kaart te brengen of de, op basis van vooronderzoek geselecteerde bedrijven, voldoen aan de Energielabel-C verplichting. De ODZOB informeert en helpt ondernemers hierbij. Vanaf 2023 wordt ook toezicht & handhaving uitgevoerd om bedrijven te controleren die volgens de informatie nog niet voldoen aan de regelgeving.

BB24 Nieuw pachtbeleid (€ 10.000 N)

Het huidige pachtbeleid dateert van 2007. Dit beleid is inmiddels enigszins gedateerd geraakt en moet ge-update worden. Hierbij moeten ook verduurzamingsmaatregelen die al in de jaarlijkse pacht zijn geïntroduceerd, worden opgenomen in beleid. Daarnaast staat al jaren nieuwe pachtwetgeving in de steigers. Hierop moet in het nieuwe op te stellen beleid op voorgesorteerd worden. Daarnaast vloeit een actualisering voort uit de opgestelde omgevingsvisie.

BB26 Regionale samenwerking (€ 25.000 N)

Uitvoering geven aan het (opstellen van) een (sub)regionale Ontwikkelstrategie en de (sub)regionale samenwerking in de Strategische Kempenagenda. Het betreft de samenwerking en het opstellen van een strategie, niet de inhoudelijke projecten die hier mogelijk uit voorkomen op het gebied van wonen, werken, mobiliteit en voorzieningen.

BB28 Gehandicaptenparkeerkaarten (€ 5.000 N)

Per medio mei 2022 zijn de leges voor de Gehandicaptenparkeerkaart op € 0 gezet (was € 53,30) wat een verlaging van de inkomsten betekent van circa €5.000. Vanaf mei 2022 worden er dus kosten gemaakt waar geen inkomsten (leges) tegenover staan. Met deze actie is uitvoering gegeven aan de aangenomen motie tijdens de raadsbehandeling van de begroting 2022.

BB33 Verkoop pand Loo 35 (€ 3.000 N)
In 2022 heeft de verkoop van het pand Loo 35 te Bergeijk plaatsgevonden. Door de verkoop van het pand vervallen tevens de structurele huurinkomsten en de storting in de onderhoudsvoorziening.

BB34 Actualisatie onderhoudsvoorzieningen (€ 170.000 N)
Vanuit verschillende partijen ontvangen wij aankondigingen inzake prijsstijgingen als gevolg van stijgende (grondstof)prijzen. Op dit moment is het nog onbekend wat deze prijsstijgingen voor onze onderhoudskosten gaat betekenen die we dekken middels de voorzieningen. Voorzichtigheidshalve wordt hiervoor een stelpost opgenomen ten hoogte van 10% van de totale stortingen naar de onderhoudsvoorzieningen op basis van begroting 2023.

BB35 Pachtinkomsten (€ 9.000 V)
Het pachtprijzenbesluit 2022 (dat voor ons effect heeft op de pacht van 2023) is per 1 juli 2022 vastgesteld door onze minister en heeft voor ons gebied een prijsdaling van 1% voor de reguliere pacht tot gevolg. Daarnaast verhogen we de pachtprijzen voor de geliberaliseerde pacht conform huidig beleid van € 1.125 p/ha naar € 1.150 p/ha. Gezamenlijk met de overige pachtpachttarieven en de gerealiseerde verkopen van gronden worden de pachtinkomsten met € 9.000 positief bijgesteld. Voor een naderende toelichting zie paragraaf 4.7 grondbeleid.

BB36 Reiskostenvergoeding (€ 10.000 N 2023, € 20.000 N 2024)
Tot op heden mochten werkgevers aan werknemers € 0,19 per kilometer aan onbelaste reiskostenvergoeding verstrekken. Dit bedrag wordt stapsgewijs verhoogd. Naar verwachting stijgt deze vergoeding per 1 januari 2023 naar € 0,21 per kilometer en per 1 januari 2024 naar € 0,23 per kilometer. De precieze bedragen worden op Prinsjesdag 2022 vastgesteld. Wij verwerken deze ontwikkelingen reeds in onze begroting. Ondanks dat het geen verplichting is om onze reiskostenvergoeding te verhogen maar een mogelijkheid om het bedrag te verhogen zonder dat daar belasting over betaald moet worden, zal Bergeijk in deze verhoging meegaan.

BB37 Energielasten (€ 55.000 N, € 45.000 V)
Wij indexeren onze energielasten niet jaarlijks. Op dit moment zijn we in onderhandeling voor een nieuw meerjarig energiecontract. De signalen zijn dat deze kosten gaan stijgen als gevolg van de sterke stijging van de energieprijzen op de energiemarkt. Als gevolg daarvan stellen wij de energielasten structureel met € 55.000 bij en dekken dit voor € 45.000 uit de stelpost prijzen.
Deze stijging zal naar verwachting niet de gehele stijging dekken.

BB38 Bijstellen leges (€ 3.000 V in 2023, aflopend naar € 24.000 N in 2026)
Voor de indexering van onze baten sluiten we aan bij de systematiek van indexering van de verbonden partijen, zoals opgenomen in de uitgangspunten in hoofdstuk 2. Als gevolg hiervan vindt een bijstelling plaats van de leges van € 3.000 voordeel in 2023 aflopend naar € 24.000 in 2026.

BB39 Rente en afschrijving (€ 120.000 N 2023, € 183.000 N 2026)
De grondexploitaties zijn geactualiseerd. Door fasering van de verkopen blijft de boekwaarde hoger dan eerder voorzien. Over de boekwaarde wordt rente toegerekend. Als gevolg hiervan ontstaat een voordeel voor de exploitatie van € 15.000 in 2023 oplopend naar € 23.000 in 2026. Mede door het later uitvoeren van de investeringen en bijlstellen van investeringen en de stijging van de rente op de kapitaalmarkt ontstaat een nadeel op de kapitaallasten van € 109.000 in 2023 oplopend naar € 207.000 in 2026.

BB40 Opbrengst grondverkopen (€ 125.000 N 2023 aflopend naar € 50.000 N in 2026)
In de meerjarenbegroting is reeds rekening gehouden met een afbouw in de opbrengst grondverkopen vanaf 2024. De grondtransacties omtrent een aantal grote projecten zijn nagenoeg geheel afgewikkeld, waaronder de Diepveldenweg en de nieuwe N69. Als gevolg hiervan houden wij in de begroting 2023 rekening met een versnelde afbouw in relatie tot de grondverkopen van € 125.000 in 2023 aflopend naar € 50.000 in 2026.

BB44 Juridische advisering (€ 22.500 N)
We zien een toename in de juridische advies vragen. Specialistisch advies dat wij op onderdelen niet in huis hebben. Hiervoor wordt externe expertise ingeschakeld. Als gevolg van deze toename stellen we het budget structureel bij.

BB46 Personeelsbudget (€ 26.000 N 2023 aflopend naar € 10.000 N in 2026)
Het personeelsbudget wordt jaarlijks bij de begroting geactualiseerd. Bijstelling van de lonen wordt verwerkt middels de stelpost loonontwikkeling. Deze stelpost is gebaseerd op verwachte indexeringen zoals opgenomen in de uitgangspunten van hoofdstuk 2.1. Hieruit volgt een hogere bijstelling dan eerder voorzien. Voor opleiding en organisatieontwikkeling wordt conform bestaand beleid 2% van de loonsom berekend. Door een hogere loonsom dient dit budget bijgesteld te worden

BB47 Stelpost verdeelsleutel GRSK (€ 170.000 N)
Bij het opstellen van deze begroting is er een voorstel aan het Algemeen Bestuur van de GRSK voorgelegd, om te komen tot een nieuwe verdeelsleutel vanaf boekjaar 2023. Voor de gemeente Bergeijk betekent de nieuwe verdeelsleutel vanaf 2023 een negatieve bijstelling van circa € 170.000. De huidige kostenverdeling kan het best begrepen worden als uitkomst van gestapelde deelbesluiten die vanaf de start van de GRSK in 2010 werden genomen. De verdeelsleutels hebben hun dienst gedaan, maar door de gestapelde deelbesluiten is er scheefgroei en complexiteit ontstaan en is de onderlinge verrekening niet meer rechtvaardig. Het proces van Opnieuw Verbinden biedt de mogelijkheid om de aandachtspunten dan wel tekortkomingen op te heffen Daar de nieuwe verdeelsleutel nog niet is vastgesteld, zijn deze cijfers nog niet verwerkt in de cijfers van de GRSK voor 2023. Voorzichtigheidshalve wordt hiervoor een stelpost opgenomen ten behoeve van deze nieuwe verdeelsleutel ad € 170.000.

<u>Nieuw beleid</u>
NB03 Verduurzamen dienstreizen door middel van elektrische auto's (investering € 150.000 2023, dekking kapitaallasten in begroting)
Vanuit het voorbeeldgedrag van de gemeente is het wenselijk om het werk-werk verkeer op een duurzame manier uit te voeren. Dit kan door enerzijds meer op afstand te vergaderen maar zeker ook door het gebruik van duurzame vervoersmiddelen. In andere Kempengemeenten is het al gemeengoed dat ambtenaren gebruik maken van elektrische vervoersmiddelen. Dit kunnen we ook in Bergeijk budgettair neutraal doorvoeren doordat de kosten gedekt worden door een vrijval van budget dienstreizen.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 150.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 150.000
2 Subsidie / bijdragen van derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2+3)	-€ 150.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 150.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 6.828	-€ 17.161	-€ 16.936	-€ 16.711	
5 Lagere exploitatiekosten	€ 4.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	
6 Totaal netto-lasten	-€ 2.828	-€ 2.161	-€ 1.936	-€ 1.711	

Ontwikkelingen en trends

Wijzigingen gemeentefonds

Vanaf 2026 wordt er naar verwachting geen gebruik meer gemaakt van de systematiek ‘trap op, trap af’. Er wordt vanaf 2026 namelijk naar verwachting een nieuwe berekening toegepast. Per 2026 zal het gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Er wordt geen volume-accres (bevolkingstoename / reëel accres) meer verstrekt, alleen nog maar een nominaal accres voor loon- en prijsstijging. Hoe deze systematiek uiteindelijk eruit komt te zien en wat de financiële gevolgen zullen zijn is nog onbekend.

Actualisatie van de financiële verantwoording

In 2022 gaan we aan de slag met de actualisatie van de financiële verantwoording en wordt beoordeeld of wij hierbij de nota reserve en voorzieningen kunnen integreren tot 1 beleidsdocument. De raad zal in dit proces betrokken worden middels de P&C werkgroep tussen de raad en de financiële ambtenaren. De geactualiseerde financiële verordening zal vanaf 2023 in werking treden.

Verbonden partijen

- Metropoolregio Eindhoven
- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.
- Brabant Water N.V.
- BNG Bank N.V.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a Lasten	9.674	11.188	10.136	11.211	11.729	12.099
b Baten	36.675	38.881	37.369	39.087	40.428	38.998
c Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	27.001	27.693	27.234	27.876	28.699	26.899
d Mutaties reserves storting	2.434	3.522	632	544	1.135	-522
e Mutaties reserves onttrekking	2.339	2.873	1.139	180	180	180
f Saldo taakveld (f = c-d+e)	26.905	27.044	27.740	27.512	27.744	27.602

Grafiek Lasten

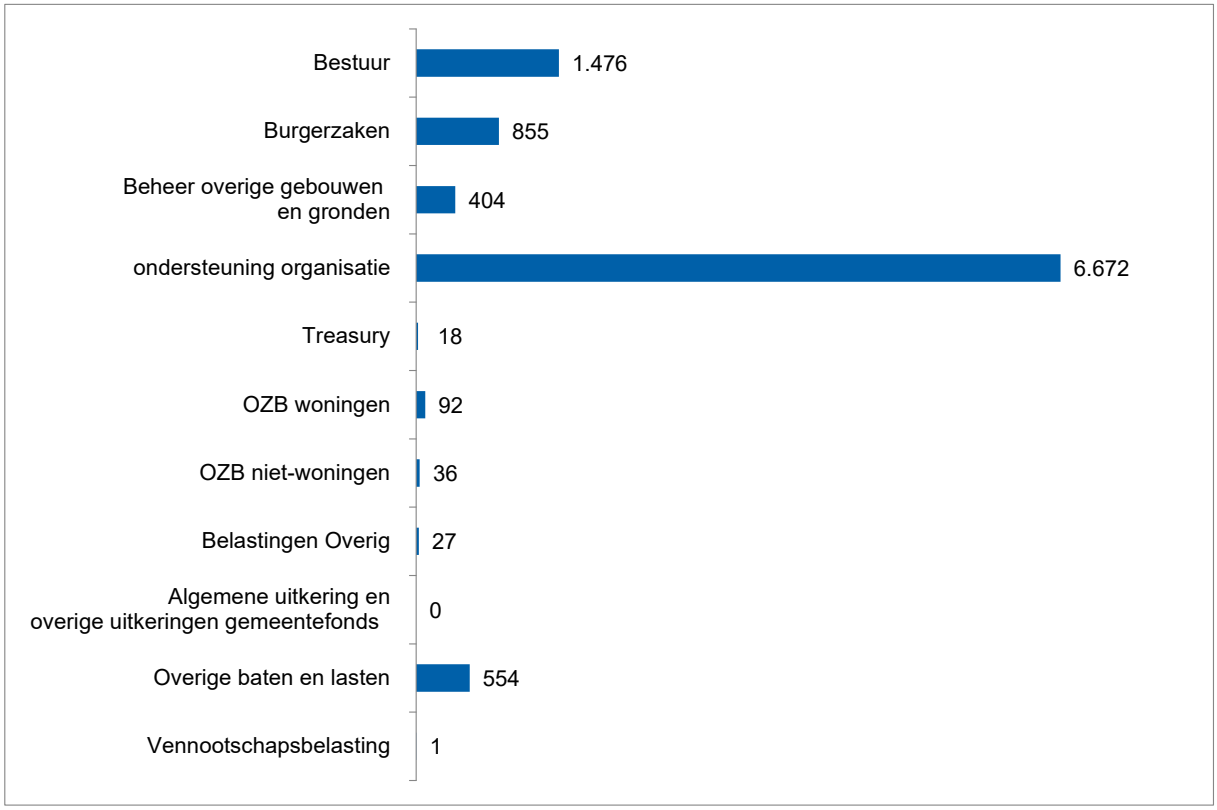

Grafiek Baten

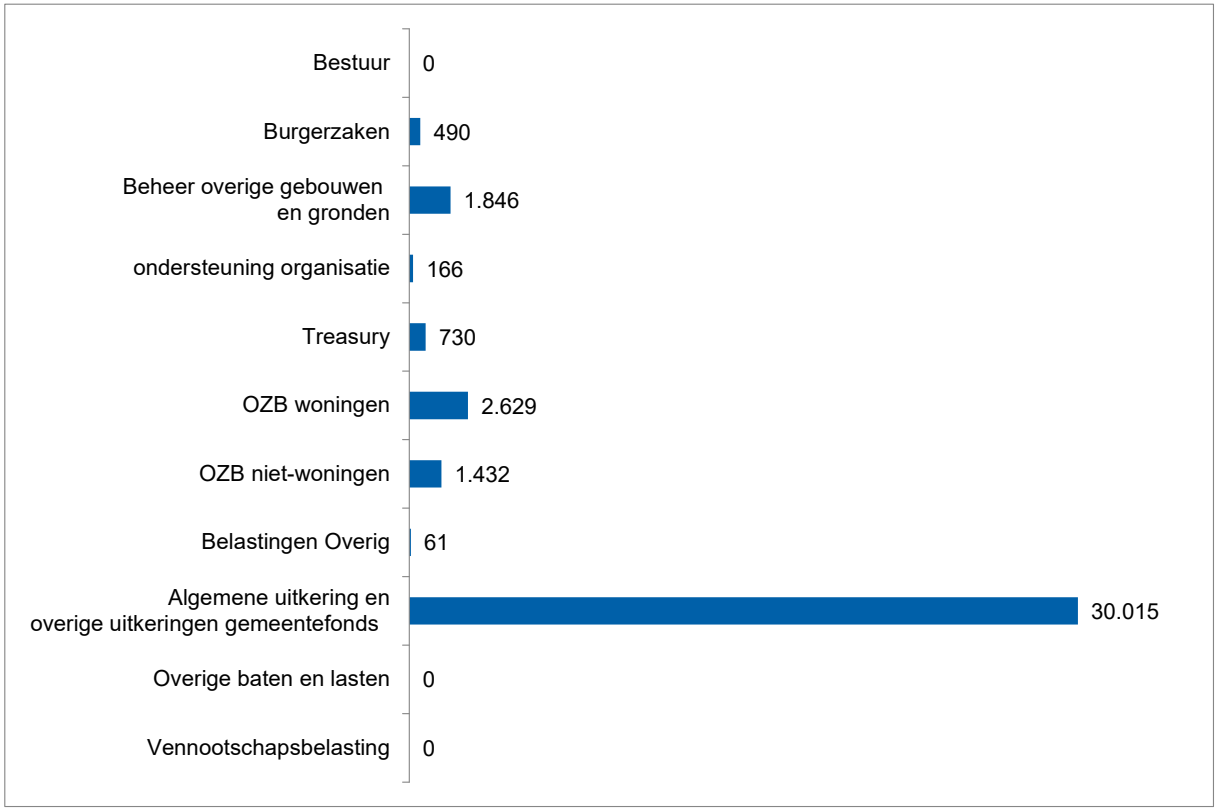

Portefeuillehouders

Burgemeester
A. Callewaert-de Groot

Taakveld 1
VEILIGHEID

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

3.2 Taakveld 1 “Veiligheid”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

De gemeente Bergeijk streeft naar een samenleving waar mensen oog hebben voor elkaar en schouder aan schouder staan om er samen veilig te kunnen wonen, werken en recreëren. We vinden het erg belangrijk dat onze burgers en ondernemers meehelpen bij de bestrijding van de (georganiseerde) criminaliteit. Dat kan door ogen en oren open te houden en verdachte situaties (eventueel anoniem) te melden. In het Integraal Veiligheidsplan de Kempen 2023-2026 dat aan uw raad wordt voorgelegd in het najaar van 2022, zijn de prioriteiten beschreven, waar we vier jaar lang, samen met de andere 7 basisteam de Kempen gemeenten, uitvoering aan willen geven. Door samen te werken met de inwoners en partners maken/ houden we Bergeijk veilig en leefbaar.

- **Leven in de gemeente is mede veilig omdat er een sterke sociale cohesie is in de kernen**

De gemeente Bergeijk kent een bloeiend verenigingsleven. Kennen en gekend worden is erg belangrijk evenals meedoen in de samenleving. We staan voor een Bergeijk van de menselijke maat. We zijn er, ook op lastige momenten, voor de ander. Laten we niet te snel oordelen, elkaar niet buitensluiten, maar oprecht aandacht hebben voor elkaar. Heb het niet óver elkaar, maar praat mét elkaar. Zo blijft er zorg en aandacht voor de medemens en verbondenheid in en met de buurt. We moeten het samen doen.

- **De gemeente ondersteunt en stimuleert initiatieven die bijdragen aan de veiligheid en leefbaarheid**

De dorpsraden en dorpsondersteuners vervullen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid een belangrijke rol. Buurtpreventie is een probaat middel waarmee inwoners preventief veiligheid en leefbaarheid onder de aandacht van hun buurtgenoten kunnen brengen. Op dit moment zijn er 45 buurtpreventiegroepen. Het versterken en uitbreiden van de buurtpreventiegroepen heeft onze continue aandacht. Daarnaast houden we aandacht voor het dekkend AED-netwerk binnen onze gemeente. Middels verschillende vormen van communicatie roepen we mensen op verdachte situaties te melden bij de politie, gemeente of via Meld Misdaad Anoniem. Voor aansluiting bij Burgernet en NL-alert blijven we aandacht vragen. Buurtbemiddeling zetten we in, in daarvoor in aanmerking komende gevallen.

In de huidige situatie hebben de gemeenten in Oost-Brabant het bestuurlijk toezicht op de prostitutiebranche gemandateerd aan de politie. Het bestuurlijk toezicht wordt uitgevoerd door het Prostitutie Controle Team (PCT) van de Nationale Politie, eenheid Oost-Brabant.

De eenheid Oost-Brabant is per 1 januari 2022 gestopt met het uitvoeren van bestuurlijke controles in de prostitutiebranche. De eenheid is vanwege schaarse capaciteit gedwongen om keuzes te maken en gaat met deze keuze terug naar de ‘corebusiness’. De politie maakt hierin onderscheid tussen de vergunde en de niet-vergunde branche, waarbij de politie in de toekomst alleen in beeld komt als er sprake is van niet-vergunde prostitutie in combinatie met signalen van mensenhandel. Het uitvoeren van controles in relatie tot vergunde locaties en niet-vergunde locaties (waar geen sprake is van mensenhandel) zijn een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Op 19 november 2021 heeft de driehoek ingestemd om als basisteam de Kempen de toezichtstaken inzake illegale (en legale) prostitutie te beleggen bij het PCT en vanuit gemeente Veldhoven twee toezichthouders voor te dragen. De overige basisteams van de eenheid Oost-Brabant (Peelland, Dommelstroom en Eindhoven) hebben het op dezelfde wijze georganiseerd.

- **We zetten in op het vergroten van het bewustzijn én zelfredzaamheid van inwoners, ondernemers, instellingen en andere betrokkenen op het terrein van brandveiligheid.**

Door invulling te geven aan het programma Brandveilig Leven van de Veiligheidsregio willen we kennis en verantwoordelijkheidsbesef van burgers, ondernemers, instellingen en andere betrokkenen op het terrein van brandveiligheid, vergroten en de gewenste gedragsverandering realiseren. We zullen dat onder andere doen door voorlichting te geven over brandveilig bewustzijn (informatieavonden en artikelen in het gemeentelijk huis aan huisblad), woningchecks uit te laten voeren en lespakketten te verstrekken op de basisscholen. Ook wordt aandacht besteed aan de zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers door hen de kennis en handvatten te geven zodat zij in geval van brand of crisis waar mogelijk hun eigen veiligheid kunnen waarborgen

- **Bij calamiteiten zal de gemeente samen met (veiligheid)partners adequaat handelen, ondersteuning en hulp bieden.**

Op het gebied van crisisbeheersing zijn wij zo goed mogelijk voorbereid op incidenten die zich voor kunnen doen binnen de gemeentegrenzen. Dit door middel van het investeren in het opleiden en trainen van de crisisfunctionarissen en het organiseren van oefeningen. Een incident van enige omvang kan echter door een gebrek aan voldoende mensen en middelen niet zelfstandig door een gemeente worden aangepakt. Dat maakt samenwerking in regionaal verband tussen gemeenten noodzakelijk. We zullen ons bij calamiteiten steeds tot het uiterste inspannen om getroffen burgers/ bedrijven daar waar mogelijk met raad en daad bij te staan. Deze samenwerking (ook buiten de landsgrenzen) zal de komende jaren worden geïntensiveerd. Bureau Bevolkingszorg (onderdeel van de VRBZO) zal worden uitgebreid zodat de kwaliteit van de crisisbeheersing en rampenbestrijding kan worden gewaarborgd.

De meest recente crisis die we met onze partners moeten managen is de vluchtelingen crisis. We spannen ons in om conform regionale afspraken onderdak te bieden aan vluchtelingen uit Oekraïne. Het is helaas niet mogelijk om vooraf een inschatting te maken van de daaraan gerelateerde kosten daar het onduidelijk is hoe lang deze crisis voortduurt. Wel is er vanuit de Rijksoverheid de zekerheid gegeven dat gemeenten reëel worden gecompenseerd en er financieel niet op achteruit gaan.

Gemeentelijk beleid

- Regionaal Veiligheidsplan politie Oost-Brabant 2019-2022
- Deelplannen gemeentelijke processen 2013
- Regionaal Crisisplan 2016-2019
- Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2019-2022
- Regionaal risicoprofiel 2015-2018
- Evenementenbeleid 2016
- Nota Integraal Horecabeleid 2011
- BIBOB beleid 2018
- Prostitutiebeleid 2000
- Coffeeshopbeleid 1997
- Damoclesbeleid 2019
- Preventie en handhavingsplan alcohol 2019-2022
- Beleidsnota aanpak wild crossen 2013
- Meerjaren Handhavingsprogramma 2021-2024
- Beleidsnota huiselijk geweld 2008
- Beleidsregels ten aanzien van slipjachten 2017
- Alcohol en Horecasanctiebeleid gemeente Bergeijk 2015
- Sluitingsuurbeleid horecabedrijven 2021
- Terrassenbeleid 2019

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB20 Deelname aan het Prostitutie Controle Team (PCT) (€ 1.500 N)

Als gevolg van het besluit van 19 november 2021 zoals in hoofdstuk 3.2 benoemd, heeft de driehoek ingestemd om als basisteam de Kempen de toezichtstaken inzake illegale (en legale) prostitutie te beleggen bij het PCT en vanuit gemeente Veldhoven twee toezichthouders voor te dragen. Het betreft hier een gemeentelijke taak die door de politie werd uitgevoerd, maar de politie stopt met uitvoeren van deze taak. De overige basisteams van de eenheid Oost-Brabant (Peelland, Dommelstroom en Eindhoven) hebben het op dezelfde wijze georganiseerd. Middels deze begroting worden hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Wat gaat het kosten?

	Taakveld 1. Veiligheid *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a	Lasten	2.092	2.183	2.048	2.043	2.024	2.024
b	Baten	39	183	3	3	3	3
c	Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-2.053	-2.000	-2.045	-2.041	-2.021	-2.021
d	Mutaties reserves storting	0	0	0	0	0	0
e	Mutaties reserves onttrekking	0	0	0	0	0	0
f	Saldo taakveld (f = c-d+e)	-2.053	-2.000	-2.045	-2.041	-2.021	-2.021

Grafiek Lasten

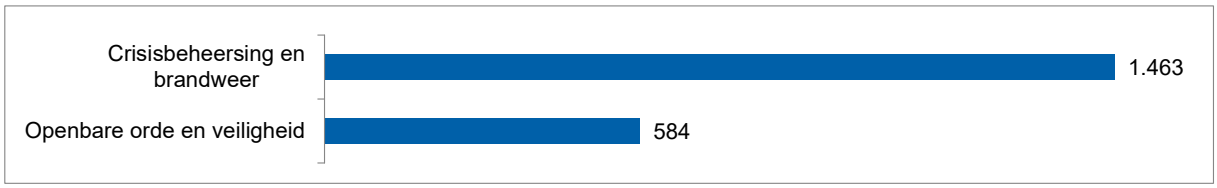

Grafiek Baten

Portefeuillehouders

Wethouder M. Kuijken

Taakveld 2 VERKEER EN VERVOER

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

3.3 Taakveld 2 “Verkeer en vervoer”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

- **Het verbeteren van de verkeersontsluiting van de gemeente ten behoeve van een goede bereikbaarheid en doorstroming van het verkeer**

Gebiedsakkoord Grenscorridor N69
Als verdere realisatie van het Gebiedsakkoord Grenscorridor N69 gaan we in 2023 het fietspad langs de Broekhovenseweg (gedeelte tot de Zeven Fonteinen), afronden. Ten aanzien van het laatste deel van dit traject is een herziening van het bestemmingsplan opgestart welke in het najaar van 2022 aan de raad wordt voorgelegd. In 2023 zal het laatste gedeelte van de Zeven Fonteinen tot de Volmolen worden gerealiseerd.

Tevens gaan we in 2023 verder met de maatregelen op het bestaande wegennet. In 2023 worden onder andere Nulplusmaatregelen in de omgeving van Riethoven verder uitgewerkt.

- **Het verbeteren van de verkeersveiligheid**

Bereikbaarheidsagenda, Brainport Duurzaam Slim Verbonden
Op 23 juni 2016 is de Bereikbaarheidsagenda ondertekend door de wethouders van de 21 gemeenten. De Bereikbaarheidsagenda is een adaptief programma die loopt tot en met 2028, wat neer komt dat op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten de maatregelen en programmering daarvan bijgesteld kunnen worden. Gemeente Bergeijk werkt op het gebied van de Bereikbaarheidsagenda intensief samen binnen de subregio’s de Kempen en Zuid met als doel de samenwerking in deze gebieden te versterken en gezamenlijke standpunten in te kunnen nemen bij gezamenlijke belangen die er spelen. Een van de gezamenlijke belangen is de doorstroming van de A67 traject Belgische grens – de Hogt. Als subregio’s Kempen en Zuid blijven we aandacht vragen voor de doorstroming op dit wegvak.
De belangrijkste mobiliteitsvraagstukken zijn opgenomen in de Mobiliteitsstrategie de Kempen welke onderdeel is van de Bereikbaarheidsagenda.

Mobiliteitsstrategie de Kempen
De Kempische inbreng in de Bereikbaarheidsagenda is in het najaar van 2017 vertaald in de Mobiliteitsstrategie de Kempen welke in december 2020 is geactualiseerd en vastgesteld in de gemeenteraden van Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel- de Mierden. In de Mobiliteitsagenda steken de Kempengemeenten in op de volgende onderdelen:
- Fietsen
- Openbaar vervoer
- Wegen
- Smart

Voorbeelden hiervan zijn de voorbereidingen omtrent een mogelijk mobiliteitshub in de gemeente Eersel en voorbereiding omtrent de fietsverbinding F67 De Kempenroute.

De Kempengemeenten werken met deze Mobiliteitsstrategie op subregionaal niveau samen. Daarnaast is gemeente Bergeijk agenda lid binnen de subregio Zuid waarin gemeenten Bergeijk, Cranendonck, Heeze – Leende, Valkenswaard, Waalre, Weert en Nederweert samenwerken.

In het najaar van 2022 wordt een bestuursovereenkomst getekend waarin afspraken zijn gemaakt hoe de verdere realisatie van de fietspaden Reusel – Stedelijk gebied en Bergeijk Stedelijk gebied wordt vormgegeven, gefinancierd en gerealiseerd. In 2023 zullen de gezamenlijke gemeenten en de Provincie de uitvoering van de fietsroute F67 – De Kempenroute verder oppakken.

Gemeentelijke Visie Mobiliteit (GVM) en Fietsambitie.
In 2022 is de Gemeentelijke Visie Mobiliteit (GVM) en de Fietsambitie geactualiseerd. De belangrijkste basis voor de komende jaren zit hem in:

- Mobiliteitstransitie
- Risico gestuurde aanpak
- Gedragsverandering

Daarnaast is samenwerking binnen de regio en de Kempengemeenten van groot belang en wordt ingezet op een goede samenwerking met de Provincie.

Met de actualisatie van het beleid en de herijking van de Fietsambitie zijn voor de komende jaren de volgende fietsverbindingen voor Bergeijk van belang:

- Fietsverbinding Walik – Steensel (verwachte oplevering 2023)
- Fietsverbinding Kempervennen (tijdelijk on-hold in afwachting van plannen Eurocircuit Valkenswaard)
- Fietsverbinding Witrijt (lage prioriteit, in het kader van onderhoud is de verbinding wel geoptimaliseerd)
- F67 De Kempenroute (fietsverbinding Bergeijk – Stedelijk gebied)
- Fietsverbinding Borkelsedijk (Bergeijk – Borkel en Schaft)
- Fietsverbinding Kruisboomweg (Luyksgestel – Neerrijt)

- **Behoud en mogelijk verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente via het openbaar vervoer.**

  Provincie Noord-Brabant heeft in 2016 de concessie voor het Openbaar Vervoer voor de regio Zuid-oost-Brabant gegund aan Hermes Openbaar vervoer B.V. Deze concessie loopt tot 2026. De komende jaren blijft de gemeente Bergeijk zich inzetten voor het zo volledig mogelijk in stand houden van de huidige verbinding. Daarnaast wordt vanuit de Kempen gewerkt aan een plan voor dorpshubs (onderdeel van Mobiliteitsstrategie de Kempen). Ook zal de toekomstige realisatie van de mobiliteitshub in Eersel effect hebben op de lijnvoering van het openbaar vervoer en andere vervoersoplossingen. De komende jaren zal dit verder uitgewerkt moeten worden richting de nieuwe concessie in 2026.

Gemeentelijk beleid

- Structuurvisie “Bergeijk, leven en beleven; tussen bossen, beken en boerenland” (2010)
- Dorpenontwikkelingsplannen (incl. Woonvisie) (2006) plus opleggers 2009
- Nota grondbeleid 2018
- Beleidsplan BORA III Focus (2019/2023)
- Beheerplan Openbare Ruimte en Accommodaties BORA III (Focus) (2019/2023)
- Groenbeheerplan (2015-2025)
- Beleidsplan Openbare Ruimte en Accommodaties (2014)
- Integraal beleidsplan Bos en natuur 2012-2021 (2012)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2020-2024
- Milieuvisie Bergeijk 2020-2029 (2019)
- Programmaplan BEergeijkENERGY (2018)
- Kempische klimaatvisie (2009)
- Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2011-2014 (2011)
- Welstandsbeleid (2012)
- Gemeentelijke Visie Mobiliteit (GVM) (2019-2022)
- Bereikbaarheidsagenda, Brainport Duurzaam Slim Verbonden (2016)
- Mobiliteitsstrategie de Kempen (2020)
- Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant (2020)

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB12 Fietsambitie Bergeijk (Investering € 500.000 2026)

Op 22 november 2018 heeft de gemeente ingestemd met de Gemeente Visie Mobiliteit. De gemeenteraad heeft met dit besluit ingestemd met de verbetering van de bestaande fietsverbindingen en heeft daarnaast prioriteit gegeven aan zes fietsverbindingen binnen de gemeente. Met de vaststelling van de Gemeentelijke Visie Mobiliteit op 29 september 2022 is de Fietsambitie bijgesteld en zijn de fietsverbindingen Kruisboomweg en Borkelsedijk toegevoegd. De totale kosten voor de verbindingen (exclusief Borkelsedijk) worden geraamd op circa € 8,9 miljoen. In de voorliggende begroting tot en met 2026 is in totaal al circa € 5,4 miljoen opgenomen ten behoeve van de realisering van onze fietsambitie. Dit resulteert in een nog te investeren bedrag van circa € 3,5 miljoen.

Geactualiseerde planning fietsambitie	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
1. Bergeijk - Stedelijk gebied *	€ 0	€ 100.000	€ 900.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 900.000	**€ 3.900.000**
1. Luyksgestel - Weebosch	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 1.000.000**
2. Eersel - Bergeijk	€ 1.150.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 1.150.000**
2. Walik - Steensel	€ 70.000	€ 0	€ 633.000	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 703.000**
2. Kruisboomweg	€ 0	€ 0	€ 100.000	€ 184.000	€ 0	€ 0	**€ 284.000**
2. Borkelsedijk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 0**
3. Kempervennen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 900.000	**€ 900.000**
3. Witrijt	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.000.000	**€ 1.000.000**
Totaal benodigd budget (per jaar)	**€ 2.220.000**	**€ 100.000**	**€ 1.633.000**	**€ 1.184.000**	**€ 1.000.000**	**€ 2.800.000**	**€ 8.937.000**
Totaal benodigd budget (cumulatief)	***€ 2.220.000***	***€ 2.320.000***	***€ 3.953.000***	***€ 5.137.000***	***€ 6.137.000***	***€ 8.937.000***	

** = raming gebaseerd op oude route besluitvorming 2018 (Akkerweg - Kapelstraat)*

Beschikbare dekking in begroting	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Fietsambitie nog nader te specificeren	€ 0	€ 100.000	€ 694.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	**€ 2.294.000**
1. Luyksgestel - Weebosch	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 1.000.000**
2. Eersel - Bergeijk	€ 1.150.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 1.150.000**
2. Kruisboomweg	€ 0	€ 0	€ 100.000	€ 184.000	€ 0	€ 0	**€ 284.000**
3. Walik - Steensel (maatregel N69)	€ 70.000	€ 0	€ 620.000	€ 0	€ 0	€ 0	**€ 690.000**
Totaal beschikbare dekking (per jaar)	**€ 2.220.000**	**€ 100.000**	**€ 1.414.000**	**€ 684.000**	**€ 500.000**	**€ 500.000**	**€ 5.418.000**
Beschikbare dekking (cumulatief)	***€ 2.220.000***	***€ 2.320.000***	***€ 3.734.000***	***€ 4.418.000***	***€ 4.918.000***	***€ 5.418.000***	
Nog benodigde dekking (cumulatief)	€ 0	€ 0	€ -219.000	€ -719.000	€ -1.219.000	€ -3.519.000	**€ -3.519.000**

Voor de jaarschijf 2026 is een investering van € 0,5 miljoen opgenomen. Met deze toevoeging zijn de gereserveerde middelen die we in de periode 2023-2026 kunnen inzetten circa € 2,2 miljoen. Volgens

de huidige inzichten (zie kopje ‘ontwikkelingen en trends’ taakveld 2) hebben we € 3,9 miljoen nodig voor de fietsverbinding Bergeijk-Stedelijk Gebied. De huidige reserveringen in de fietsambitie zijn hiervoor niet toereikend. We zijn in gesprek met het rijk en de provincie voor subsidie bijdragen. Zodra wij hier meer duidelijkheid in hebben zullen wij uw raad hierover informeren middels een raadsvoorstel dan wel middels de P&C cyclus.

BB41 Degeneratiekosten wegen (€ 13.000 V)
Wanneer Nuts-partijen als gevolg van hun werkzaamheden verhardingen moeten openbreken (zowel bestrating als asfalt) betalen zij een vastgestelde vergoeding per m2 voor de degeneratie van die verharding (de versnelde achteruitgang van de kwaliteit en levensduur van die verharding). Middels deze begroting stellen wij dit budget structureel bij.

BB42 Kabels en leidingen (€ 9.000 V)
Er worden leges betaald voor het aantal strekkende meters te graven sleuven. Op basis van de huidige inzichten verwachten we structureel hogere opbrengsten, derhalve stellen wij de begroting bij.

Nieuw beleid
NB04 Maatregelen Bredasedijk (investering € 270.000 2023)
De Bredasedijk is een erftoegangsweg buiten de bebouwde kom met een snelheidsregime van 60 km/uur. De weg kenmerkt zich door lange rechte stukken met 2 flauwe bochten halverwege. De weg kent verder enkele snelheid remmende maatregelen. In het verleden zijn hier op eenzelfde wijze en dezelfde locatie meerdere dodelijke verkeersongevallen gebeurd. Door het invoeren van meer veiligheidsmaatregelen is het doel om de verkeersveiligheid te verbeteren en het risico op ongevallen tegen te gaan dan wel te beperken.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 270.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 270.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+	-€ 270.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 270.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Kapitaallasten (cumulatief)	-€ 5.165	-€ 12.997	-€ 12.862	-€ 12.727	

NB05 Vervanging bewegwijzering (investering € 45.000 2023, € 20.000 2024)
Voor 2023 en 2024 zijn er vervangingen gepland voor de nationale bewegwijzeringsdienst. Hierbij gaat het om de bewegwijzering voor gemotoriseerd verkeer (masten blauwe wegwijzers) en fietswegwijzers (rood-witte fietswegwijzers en fiets-paddenstoelen) die in onze gemeente staan. Binnen de bestaande begroting zijn geen middelen beschikbaar voor deze vervangingen. Om de noodzakelijke vervangingen uit te voeren dient er een vervangingsinvestering beschikbaar te worden gesteld.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 45.000	€ 20.000	€ 0	€ 0	-€ 25.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2+3+4)	-€ 45.000	€ 20.000	€ 0	€ 0	-€ 25.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Kapitaallasten (cumulatief)	-€ 861	-€ 2.580	-€ 3.106	-€ 3.074	

NB09 Herinrichting Bernhardstraat e.o.-blauwe ader (investering € 100.000 2024, € 1.206.000 2026)
De verhardingen en totale inrichting van de Bernhardstraat zijn aan vervanging toe. Met de herinrichting wordt werk met werk gemaakt doordat de afwatering (blauwe ader) vanuit de Mr Pankenstraat", middels de Bernhardstraat, wordt afgemaakt en naar het lozingspunt Helofytenfilter wordt geleid.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	€ 0	-€ 100.000	€ 0	-€ 1.206.000	-€ 1.306.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	€ 0	-€ 100.000	€ 0	-€ 1.206.000	-€ 1.306.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Dekking rioolheffing	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.362	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	€ 0	-€ 2.069	-€ 4.814	-€ 24.404	
6 Netto lasten	€ 0	-€ 2.069	-€ 4.814	-€ 13.041	

NB10 Herinrichting Van den Valgaetstraat e.o. (investering € 100.000 2024, € 2.050.000 2026)
De verhardingen en totale inrichting van de wijk Van den Valgaetstraat zijn aan een totale vervanging toe. Daarnaast spelen waterlastproblemen. De gehele openbare ruimte van kavelgrens tot kavelgrens, inclusief riolering wordt vervangen.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	€ 0	-€ 100.000	€ 0	-€ 2.050.000	-€ 2.150.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	€ 0	-€ 100.000	€ 0	-€ 2.050.000	-€ 2.150.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Dekking rioolheffing	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.392	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	€ 0	-€ 2.069	-€ 4.814	-€ 40.920	
6 Netto lasten	€ 0	-€ 2.069	-€ 4.814	-€ 27.527	

NB16 Fietsenstalling bushalte 't Loo (investering € 25.000 2023)
Ter hoogte van Loo 35a is een bushalte. Van deze halte wordt veel gebruik gemaakt. Reizigers stallen hier hun fiets om vervolgens met de bus verder te reizen. Op deze locatie ontbreekt het echter aan deugdelijke voorzieningen om fietsen te kunnen stallen. Tot op heden werden de fietsen weggezet op een locatie die behoorde tot het perceel Loo 35a, tegen een hekwerk en tegen de bosjes. In 2022 is deze woning door de gemeente verkocht. Een klein deel van het perceel is niet mee verkocht om fietsen te kunnen plaatsen. Dit biedt nu de mogelijkheid om op deze locatie de ontbrekende voorzieningen aan te leggen en de bushalte beter te faciliteren.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 25.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 25.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 478	-€ 1.203	-€ 1.191	-€ 1.178	

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- Metropoolregio Eindhoven

Wat gaat het kosten?

	Taakveld 2. Verkeer en vervoer *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a	Lasten	2.615	3.072	3.125	3.309	3.369	3.420
b	Baten	252	135	70	70	70	70
c	Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-2.362	-2.937	-3.055	-3.239	-3.299	-3.350
d	Mutaties reserves storting	20	0	0	0	0	0
e	Mutaties reserves onttrekking	84	487	102	102	102	102
f	Saldo taakveld (f = c-d+e)	-2.298	-2.450	-2.953	-3.137	-3.197	-3.248

Grafiek Lasten

Grafiek Baten

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Wethouder S. Luijten

Taakveld 3
ECONOMIE

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

3.4 Taakveld 3 “Economie”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Behoud van werkgelegenheid en een goed vestigingsklimaat voor bedrijven.
Een goed draaiend bedrijfsleven is van essentieel belang voor de gemeente Bergeijk. Veel mensen werken bijvoorbeeld bij onze industriële en toeristische bedrijven. Maar denk ook aan het voorzieningenniveau in het algemeen, inzet bij verenigingen en sponsoring. Het is voor onze gemeente daarom van belang een goed vestigingsklimaat te creëren c.q. te behouden en om de werkgelegenheid zoveel mogelijk te behouden. We streven naar meer ruimte voor de industriële bedrijven en zetten ook in op het verder op de kaart zetten van toeristisch Bergeijk. Wij staan in goed contact met het Platform Ondernemend Bergeijk (POB). Het POB stelt voor de komende 4 jaren een nieuw Economisch Actieplan op. Wij leveren hiervoor input, zoals de betreffende beleidskaders.

Kempisch Bedrijvenpark (KBP)
De uitgifte van de gronden op het Kempisch Bedrijvenpark is nagenoeg geheel afgerond. Daarom wordt nu reeds gewerkt aan de liquidatie van de Gemeenschappelijk Regeling, middels het opstellen van een liquidatieplan. Dit wordt eind 2022, beging 2023 afgerond. In 2022 is voor het eerst overgegaan tot een winstuitkering, ter grootte van € 3,7 miljoen (€ 925.000 per gemeente). De verwachting is dat het uiteindelijke resultaat per gemeente circa 3.5 oplopend tot 4.5 miljoen per gemeente bedraagt.

Onderzoek naar grote en kleine kavels in de Kempen
De beschikbaarheid van bouwkavels (buiten het KBP) voor bedrijven is in de afgelopen jaren in de Kempen sterk afgenomen. Er is op dit moment nagenoeg geen aanbod meer, terwijl er nog steeds vraag is vanuit het Kempische bedrijfsleven. Daarom zijn we gestart met de voorbereiding van een nieuw grootschalig bedrijventerrein. Dit was ook een belangrijk uitvoeringspunt vanuit de Kempische bedrijventerreinenafspraken en -ambities.

De evaluatie van de uitgifte van het huidige aanbod en het vaststellen van de ambities en doelstellingen van nieuw aanbod van kleine en grote kavels heeft inmiddels plaatsgevonden. Verder zijn de ambities en doelstellingen voor nieuw aanbod bestuurlijk verkend en besproken. Daarnaast is door een adviesbureau advies uitgebracht over de marktbehoefte en de uitbreidingsruimte op basis van de prognoses, uitgiftecijfers, economische trends en ontwikkelingen en huidige wachtlijsten.

De volgende stap in dit proces is het opstarten van een locatieonderzoek.

Kempenmanifest “Wij maken het samen in de Kempen”
In samenwerking met het Huis van de Brabantse Kempen is er een aantal jaren geleden een zogenaamde multihelix tafel opgezet. Hierbij wordt afgestemd tussen gemeenten, ondernemers (via het KOP) en onderwijs. Ook Brainport Development is aangesloten.
De multihelix partijen hebben hun samenwerking bekrachtigd door in 2020 het Kempenmanifest “Wij maken het samen in De Kempen” te ondertekenen en hier wordt uitvoering aan gegeven.
Nu het Huis van de Brabantse Kempen is opgeheven, gaan we samen met de betrokken partijen verkennen hoe een vervolg gegeven wordt aan het Kempenmanifest “Wij maken het samen in De Kempen”.

Lokale bedrijventerreinen
Begin 2022 zijn we gestart met de uitgifte van de 21 bedrijfskavels op Waterlaat 7. Op het merendeel van de kavels zijn opties tot koop genomen. De eerste daadwerkelijke verkopen zullen binnen afzienbare tijd een feit zijn.

Centrumvisie en detailhandel
Onderdeel van de centrumvisie is het concentreren van winkels in het kernwinkelgebied op ’t Hof en daarbij een trekker aan de noordkant te realiseren. De ontwikkeling Hof Noord is uitvloeisel van dit beleid en omvat de sloop van het oude postkantoor en 23 appartementen en de bouw van een supermarkt en 30 nieuwe appartementen in combinatie met herinrichting van het openbaar gebied. De beroepsprocedure bij de Raad van State is inmiddels afgerond en alle bezwaren zijn ongegrond verklaard en daarmee is de sloop gestart en aansluitend kan de bouw starten.

De Stichting Centrummanagement heeft samen met de betrokken partijen (ondernemers, vastgoedeigenaren, gemeente) een toekomstplan opgesteld, waarbij de volgende ambitie centraal staat:
“Bergeijk-centrum geeft je een warm welkom; een gevoel van thuiskomen. In Bergeijk is men er voor elkaar en met elkaar. Daarom excelleert het centrum van Bergeijk in service, gastvrijheid, in persoonlijke benadering en de menselijke maat. Dit komt tot zijn recht in de winkels, horecavoorzieningen, evenementen, promotie en fysieke omgeving, waarbij het totaalbeeld klopt en op elkaar is afgestemd. Bezoek en hogere bestedingen worden hierdoor gestimuleerd.”

Hiertoe wordt gekeken naar de juiste marketing-/promotiestrategie. Hierin wordt de samenwerking met Beleef Bergeijk gezocht. Stichting centrummanagement blijft zich samen met de gemeente inzetten voor een aantrekkelijk centrum. Een centrum waar het goed toeven is voor haar burgers en bezoekers. Een plek waar ondernemers zich graag vestigen. Verder zal er kritisch gekeken gaan worden naar een passend aanbod van evenementen, waarbij ingezet wordt op het binden van vrijwilligers.

De pilot “Bergeijkse belevingsboulevard”, waarbij een 7-tal parkeerplaatsen gedurende de periode van april tot oktober wordt opgeheven ten behoeve van het plaatsen van extra terrassen, wordt ook de komende jaren voortgezet. Ook op het plein wordt meer ruimte gegeven aan horecaondernemers om hun terrassen te plaatsen. Het plaatsen van rode lopers en bloembakken draagt bij aan zowel de verkeerveiligheid als aan de beleving van het Hof.

De leegstand in het centrum is sterk gedaald en ligt onder het frictieniveau.

- **Aantrekkelijke en gevarieerde toeristische gemeente**

Toerisme, en dan met name de verblijfsrecreatie, is een belangrijke sector in Bergeijk. De afgelopen jaren waren er jaarlijks rond de 1,2 miljoen toeristische overnachtingen. Toerisme is hiermee een belangrijke pijler voor de lokale economie: het zorgt voor werkgelegenheid en draagt eraan bij dat het voorzieningenniveau - ook voor inwoners - op peil blijft.

De sector heeft flink te lijden (gehad) onder de coronacrisis. De verwachting is echter dat de sector zich in de nabije toekomst goed kan herstellen. Daarom stimuleren en faciliteren wij in brede zin de toeristische sector in Bergeijk en de diverse organisaties die actief zijn op dit gebied en werken wij samen met de Kempengemeenten en de besturen van de Visit-organisaties in de Kempen samen in het Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie (VTE).

De stichting Beleef Bergeijk, ondernemers uit de VTE en de gemeente voeren in onderling overleg diverse activiteiten uit om Bergeijk aantrekkelijker te maken voor inwoners en bezoekers, te weten:

- Vanuit het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie (UVP VTE) voor de Brabantse Kempen zijn de betrokken organisaties, ondernemers en de Kempengemeenten bezig met een aantal projecten uit het tweede UVP VTE.
- Uitwerking en aanleg van de Fietskronkel Einderheide, vanuit het eerste UVP VTE. Buiten de uitwerking van de Bergeijkse Fietskronkel wordt binnen de Kempen samengewerkt aan een gezamenlijke uitstraling van alle Fietskronkels.
- Website en socials Visit Bergeijk en aanbod uit Bergeijk presenteren via de RegioRadar Eindhoven.
- Verdere uitwerking van de product-markt-combinatie De Dansende Katten van Bergeijk.
- Uw raad heeft voor de uitvoering van acties in vervolg op het DNA-traject € 50.000 beschikbaar gesteld aan de dorpskernen. Drie dorpsraden zijn bezig met de uitvoering van hun plannen. De drie andere dorpsraden zijn hun plannen aan het uitwerken.
- In het verlengde van het DNA-traject zijn in samenwerking met Beleef Bergeijk kaders voor een marketing- en merkstrategie opgesteld. Deze vormen het uitgangspunt voor communicatie vanuit de gemeente en marketing vanuit Beleef Bergeijk.
- Samenwerking met Bosland. Vanuit Bosland (dit is een samenwerking van vier Belgische gemeente op het gebied van vrijetijdseconomie) zijn we benaderd met de vraag of Bergeijk hun kandidatuur om Belgisch Nationaal Park te worden, wil ondersteunen. In december 2021 is duidelijk geworden dat Bosland één van de gebieden is die in aanmerking komen voor de titel van Nationaal Park. In 2022 worden een Masterplan en Operationeel Plan opgesteld, waarna de Vlaamse overheid begin 2023 besluit welke 4 van de 6 overgebleven kandidaten de titel ontvangen. Als Bosland hierbij zit, zullen delen van Bergeijk deel gaan uitmaken van dit Belgisch Nationaal Park. Uw raad is hierover in mei 2022 geïnformeerd.

- **Behoud en verbetering van de huidige waarden van het buitengebied: landbouw, natuur en landschap**

In het buitengebied speelt vaak een groot aantal vraagstukken die zich soms opstapelen. Denk aan verdroging als gevolg van klimaatverandering, uitputting van de bodem en te veel stikstofneerslag. Daarnaast spelen de transitie van de landbouw, vrijkomende agrarische gebouwen en de energietransitie, en soms zijn er ook woningbouw- en infrastructuurvraagstukken. Dat brengt ook kansen met zich mee om vraagstukken slim te combineren en in samenhang op te pakken. De provincie is hier gestart met een gebiedsgerichte aanpak (GGA) om samen met waterschappen, terreinbeheerders, gemeenten, inwoners, (agrarische) bedrijven en andere betrokkenen meerdere vraagstukken tegelijkertijd aanpakken. Bergeijk ligt in twee GGA-gebieden: de Grenscorridor in het oosten en Kempenland West in het westen en neemt ook actief aan beide GGA's deel.

Doel van de GGA Grenscorridor is om in 2023 een gezamenlijk gedragen gebiedsvisie te hebben met een kaart, een uitvoeringsplan en een uitvoeringsorganisatie en de afspraken daarover vast te leggen in een convenant. Gelet op de vele uitdagingen in het gebied en de stikstofproblematiek is dat geen eenvoudige opgave. Onderdeel van deze GGA is ook het vraagstuk van de N69-zuid.

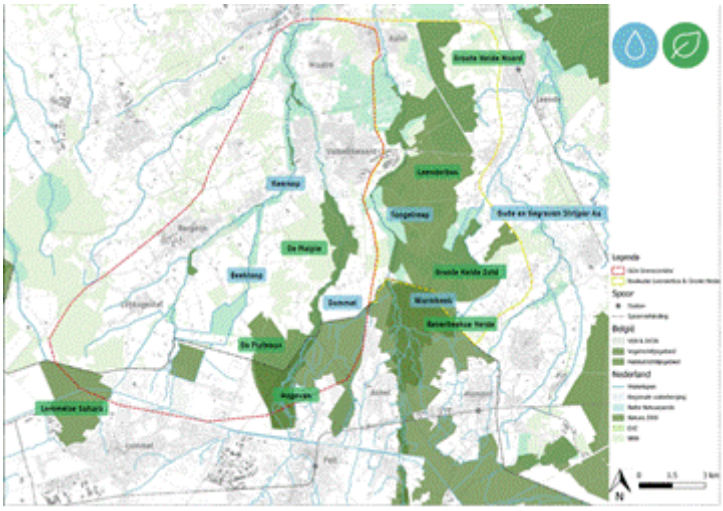

Voor de GGA Kempenland wordt nog nagedacht over de juiste formulering van de opdracht. Wel zijn er in dit gebied al verschillende (deel-)trajecten opgestart. Eén daarvan is de gebiedsontwikkeling “Levende Run” dat samen met de gemeente Eersel wordt opgepakt en waarvoor een Plan van Aanpak en een concept-intentieovereenkomst gemaakt is. Dit project maakt deel uit van het projectvoorstel ‘Proeftuinen De Kempen’, waarvoor op dit moment 1,8 miljoen euro rijkssubsidie in het kader van het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland beschikbaar is. In 2023 zal hier verder uitvoering aan worden gegeven.

Begrenzing gebiedsontwikkeling Levende Run

Concrete maatregelen voor de verbetering van het buitengebied worden jaarlijks opgenomen in het Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP) Bergeijk. De in het PLOP benoemde projectvoorstellen betreffen projectideeën waar belangenorganisaties (zoals de dorps- en kernraden) bij betrokken zijn, of die ook door hen aangedragen zijn.

Gemeentelijk beleid

- Structuurvisie “Bergeijk, leven en beleven; tussen bossen, beken en boerenland” (2010)
- Economisch Actieplan Groot-Bergeijk 2018-2022 (2018)
- Update Centrumvisie Bergeijk (2017)
- Kempische detailhandelsvisie (2020)
- Regionale visie detailhandel MRE (sept 2015)
- Toetsingskader dag- en verblijfsrecreatie De Kempen, versie Bergeijk (2021)
- Nota Pachtbeleid (2007) en Erfpachtbeleid (2012)
- Winkeltijdenverordening (sept 2015)
- Uitvoeringsprogramma van de visie vrijetijdseconomie Brabantse Kempen (2022 – 2026)
- Visie en programmering Bedrijventerreinen De Kempen (2020)
- Toekomstplan Centrummanagement 2021-2024
- DNA boek gemeente Bergeijk (2019/2020)
- Regionaal streefbeeld van ons landelijk gebied (2020)

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB16 PLOP projecten (investering € 18.000 2023, dekking € 18.000 dekkingsreserve PLOP)
Concrete maatregelen voor de verbetering van het buitengebied worden jaarlijks opgenomen in het Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP) Bergeijk. Een 3-tal projectvoorstellen zijn ingediend door belangenorganisaties:

a. Revitalisering Natuurtuin 't Loo
b. Biodiversiteitsproject Luyksgestel
c. Natuurleerpad Kasteelgebied – Keersop.

De kosten die samenhangen met deze drie projecten bedragen circa € 18.000 en worden gedekt middels de reserve PLOP.

BB22 Continueren transformatiefonds (€ 10.000 N)
Omdat de algemene verwachting is dat het aantal m² detailhandel in de komende jaren verder zal afnemen, werkt de gemeente Bergeijk samen met retailondernemers en vastgoedeigenaren aan een compact centrum 't Hof. Een concentratie van detailhandel met een veelheid aan voorzieningen die elkaar versterken. Een bijdrage vanuit het transformatiefonds kan eigenaren van winkelpanden buiten het centrum stimuleren hun pand te transformeren naar een andere bestemming.

BB23 Beëindiging overeenkomst Bijdragen huis van de Brabantse Kempen (€ 28.000 V)
Als gevolg van het stop zetten van de overeenkomst met het huis van de Brabantse Kempen per 2023 vervalt de structurele bijdrage van € 28.000 per jaar.

BB30 Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie (€ 5.000 V)
Voor het uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Brabantse Kempen 2022-2026 wordt het budget structureel met € 5.000 naar beneden bijgesteld. De kosten vallen lager uit dan op voorhand begroot.

BB31 Belevingsboulevard (€ 5.000 N in 2023 en 2024)
Naar aanleiding van de in 2021 succesvol verlopen pilot Bergeijkse BelevingsBoulevard, is besloten om de pilot voor de jaren 2022, 2023 en 2024 te herhalen. In 2024 zijn naar verwachting de projecten Hof Noord, Kattendans en aanleg parkeerplaats Hof 150/152 afgerond en kan een definitieve evaluatie plaatsvinden. Voor de uitvoering van de pilot is een budget nodig van € 5.000 per jaar voor aanpassingen in het openbaar gebied.

Nieuw beleid

NB01 Onderzoek naar nieuw Kempisch bedrijventerrein (€ 25.000 N 2023)
In 2022 zijn alle bedrijfskavels in de Kempen uitverkocht. Daarom is eind 2021 gestart met de voorbereidingen voor nieuw aanbod in de Kempen voor grote en kleine kavels.
Het beleid van afgelopen jaren is geëvalueerd, de ambities zijn bepaald en er is onderzoek uitgevoerd naar toekomstige vraag en behoefte. Ook is onderzocht of de bestaande bedrijventerreinen de vraag kunnen opvangen. De resultaten worden naar verwachting eind 2022 begin 2023 aan uw gemeenteraad gepresenteerd. De vervolgstap is een participatieproces en locatieonderzoeken, zodat een nieuw plan voor aanbod van bedrijfskavels in de Kempen gemaakt kan worden.

NB02 NP Bosland (€ 15.000 N)
De vier Vlaamse gemeenten uit Bosland zijn een procedure gestart om een Vlaams Nationaal Park (NP) te worden. Daarvoor moeten ze een groter oppervlak aan natuur hebben. Om het aantal hectares natuur te vergroten, hebben ze drie aangrenzende gemeenten (waaronder Bergeijk) gevraagd of zij onderdeel willen worden van dit NP. Omdat onze natuur, onze doelgroepen en ons onderscheidende vermogen (USP's) grotendeels met elkaar overeenkomen, willen we onderzoeken of het mogelijk is om hierbij aan te sluiten. Vanuit de Vlaamse overheid is subsidie en menskracht beschikbaar gesteld voor 3 Nationale Parken. Deze worden gekozen op basis van een Masterplan en Operationeel plan dat in 2022 uitgewerkt wordt. Op dit moment zijn er nog 6 initiatieven die in aanmerking komen om NP te worden. Als Bosland begin 2023 de titel van NP krijgt en de gemeente Bergeijk hier onderdeel van wordt, doorlopen we de volgende stappen:

- We stemmen af met Bosland welke werkzaamheden nodig zijn en welke voorwaarden en kosten zijn verbonden aan deelname aan Bosland.
- We bepalen of we dit project zelf kunnen uitvoeren of dat er externe begeleiding nodig is.

De kosten worden vanaf 2023 structureel € 15.000 per jaar. Mocht bosland de titel niet krijgen, vervalt dit budget en wordt dit verwerkt in de P&C producten.

Verbonden partijen

- Kempisch Bedrijven Park (KBP)

Wat gaat het kosten?

	Taakveld 3. Economie *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a	Lasten	1.277	4.350	741	688	3.943	3.939
b	Baten	1.237	5.890	1.110	1.199	5.503	5.638
c	Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-40	1.540	369	511	1.560	1.699
d	Mutaties reserves storting	123	926	47	10	1.217	1.311
e	Mutaties reserves onttrekking	338	575	183	147	316	316
f	Saldo taakveld (f = c-d+e)	176	1.190	504	648	660	704

Grafiek Lasten

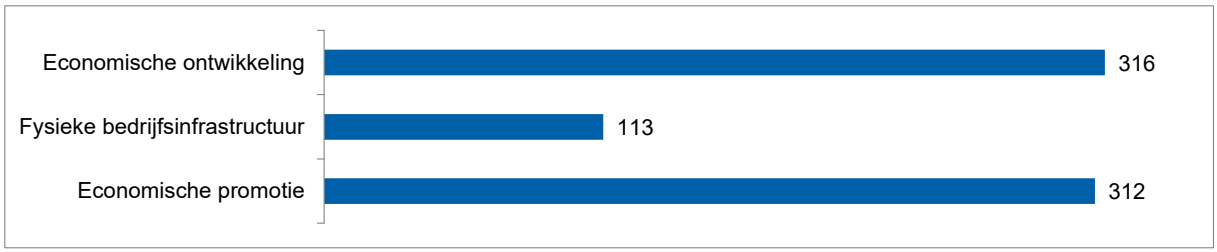

Grafiek Baten

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Taakveld 4
ONDERWIJS

- Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

3.5 Taakveld 4 “Onderwijs”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

- **De gemeente stimuleert samen met haar partners een doorgaande ontwikkellijn voor elk kind van 0-18 jaar**

De gemeente Bergeijk voert een Lokale Educatieve Agenda waarin onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp zich gezamenlijk inzetten voor een optimale en doorgaande ontwikkeling van kinderen, ieder vanuit hun eigen maatschappelijke opdracht. Daarnaast trachten we samen met deze partners taal- en ontwikkelingsachterstanden te voorkomen, vroegtijdig op te sporen en aan te pakken. De komende jaren hebben we specifiek aandacht voor (onderwijs)achterstanden ten gevolge van COVID-19. Vanuit het programma BErgeijk ACTIVE wordt tevens de sportieve en culturele ontwikkeling van kinderen in nauwe samenwerking met deze partners en verenigingen gestimuleerd.

- **De gemeente draagt samen met haar onderwijspartners zorg voor een passende onderwijsplek voor elk kind**

Elk kind heeft recht op onderwijs en elk kind heeft hierin haar eigen behoefte aan ondersteuning. In de meeste gevallen vindt deze ondersteuning plaats op de reguliere (basis)school in de buurt en soms is de best passende onderwijsplek iets verder weg. Met de komst van passend onderwijs voert het onderwijs samen met de gemeente een beleidsontwikkelagenda waarop thema’s als dichtbij en meest passend worden besproken voor het collectief maar ook op casusniveau. Bij het organiseren van een passende plek vindt in een aantal gevallen nauwe samenwerking plaats met jeugdhulp. Daar waar de afstand naar school te groot is of het kind vanwege een beperking niet zelfstandig kan reizen, draagt de gemeente onder bepaalde voorwaarden zorg voor het vervoer. Eigen mogelijkheden van kinderen en gezinnen worden met het oog op het stimuleren van zelfstandigheid hierin meegenomen.

- **De gemeente draagt zorg voor de aansluiting van jeugdhulp en onderwijs**

De jeugd- en gezinswerkers van het CJG+ De Kempen werken nauw samen met de scholen. Op elke school is een vaste jeugd- en gezinswerker werkzaam. Deze vaste aanwezigheid leidt tot een daling van de instroom door preventief werk en een completer afgestemd ondersteuningsaanbod door samenwerking met leerkracht, ouders en kind. De vaste aanwezigheid van de jeugd en gezinswerkers op de scholen betreft zowel de basisscholen als de voortgezet onderwijsscholen in de Kempen.

- **De gemeente bestrijdt schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten**

Het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten vormt een speerpunt in het regionaal en lokaal onderwijsbeleid. De leerplichtambtenaren in de regio Zuidoost Brabant nemen meldingen van schoolverzuim in behandeling en bestrijden schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Hierbij wordt nauw samengewerkt met verschillende partners in de regio zoals regiogemeenten, (samenwerkingsverbanden van) scholen, jeugdhulp, jeugdbescherming en het openbaar ministerie. Zowel gemeenten als onderwijs zetten zich in om jongeren een startkwalificatie/diploma te laten halen. Beiden hebben een wettelijke verantwoordelijkheid om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en de aansluiting onderwijs-instroom arbeidsmarkt in de regio te versterken.

- **De gemeente draagt zorg voor de mogelijkheid voor inwoners om zich de Nederlandse taal, reken- en digitale vaardigheden eigen te maken om hun (arbeids)participatie in de samenleving te bevorderen.**

Het DigiTaalhuis is een plek waar volwassenen onder andere beter de Nederlandse taal leren spreken, lezen en schrijven en daarnaast waar volwassenen hun digitale- en rekenvaardigheden kunnen ontwikkelen en verbeteren. Daarnaast wordt in het kader van de Wet Inburgering 2021 bevorderd, dat alle inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk en volwaardig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving, het liefst via betaald werk. Onder begeleiding van KempenPlus en

VluchtelingenWerk Nederland worden verschillende producten ingezet, zoals bijvoorbeeld taalonderwijs, om de (arbeids)participatie van deze doelgroep verder te bevorderen.

- **De gemeente draagt zorg voor geschikte onderwijshuisvesting**

De gemeenteraad stelde in november 2021 het Integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs 2022-2037 (IHP) vast. Op basis van het IHP en de daarin opgenomen planning wordt in de begroting 2023-2026 ruimte opgenomen voor investeringen in de onderwijshuisvesting.

Gemeentelijk beleid

- Verordening Kinderopvang Bergeijk (2004)
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Bergeijk 2021
- Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen (2020-2023)
- Samenwerkingsconvenant Kindcentra Bergeijk (2022)
- Memo afspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) partners Kempengemeenten (2022)
- Integraal huisvestingsplan primair Onderwijs 2022-2037
- Verordening inburgering gemeente Bergeijk (2022)

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB05 Bijdrage dakbeschot BS Sint Willibordus (€ 55.000 N 2023)

Schoolbestuur SKOzoK heeft op grond van de Verordening huisvesting basisonderwijs Bergeijk een aanvraag gedaan voor bekostiging van de verwijdering van asbest-dakbeschot in basisschool Sint Willibrordus in Riethoven. Aan de verwijdering van het asbest is een kostenpost te koppelen van circa € 55.000 inclusief de bijkomende kosten.

BB11 Inburgering (€ 60.000 N, € 60.000 V)

De kosten voor de inburgeringsvoorzieningen (o.a. taalonderwijs) van asielmigranten zullen toenemen vanwege een verhoogde taakstelling in vergelijking met de aantallen waar in het raadsvoorstel ‘De wet Inburgering 2021’ rekening is gehouden. De kosten blijven onzeker, aangezien het onduidelijk is in hoeverre gekoppelde migranten aan Bergeijk onder de ‘oude’ of ‘nieuwe’ wet zullen vallen. In de lijn van de voorlopige Specifieke Uitkering en verhoogde taakstelling van de laatste jaren zullen de kosten meerjarig toenemen met € 60.000.

BB27 Inzet rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid (€ 59.000 V)

Met ingang van 2021 is het peuterprogramma gewijzigd, hierover is de raad eerder geïnformeerd. In financieel perspectief worden de lasten die hiermee gemoeid zijn gedekt met de rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid. Hierdoor vallen de gemeentelijke middelen vrij, een voordeel van € 59.000.

BB32 Basisschool Sint Gerardus (€ 45.000 N extra lasten toevoeging aan voorziening en € 13.000 V extra inkomsten rijksgelden middels de SKOzoK

Basisschool Sint Gerardus wordt toegevoegd aan het areaal door de gemeente in stand te houden maatschappelijk vastgoed. De jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening ad € 45.000 wordt deels gevuld door overdracht door schoolbestuur SKOzoK van de rijksgelden voor de huisvestingslasten van basisschool St.Gerardus ad € 13.000. Per saldo ontstaat naar verwachting een jaarlijks tekort op de onderhoudslasten van circa € 32.000.

Nieuw beleid

NB13 Uitbreiding bassischool de Waterloop (investering € 580.000 2023)

Het aantal leerlingen op basisschool De Waterloop neemt toe, onder andere door de nieuwbouw van woningen op 't Loo. Het schoolbestuur heeft op grond van de Verordening huisvesting basisonderwijs Bergeijk een aanvraag gedaan voor uitbreiding van de basisschool. Een prognose over de groei van het aantal leerlingen laat een groei zien tot circa 160 leerlingen, terwijl de school is gebouwd en gebudgetteerd voor 130 leerlingen. Op grond van de Verordening heeft het schoolbestuur bij een positief besluit op het verzoek recht op bekostiging door de gemeente met circa € 580.000. Daarnaast zal naar verwachting het bestemmingsplan moeten worden aangepast (raming: € 15.000) en zullen aanpassingen aan de openbare ruimte (PM) moeten worden gedaan.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 580.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 580.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 580.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 580.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 9.183	-€ 23.114	-€ 22.896	-€ 22.679	

NB14 Renovatie en uitbreiding van basisschool Prinses Beatrix (investering € 6.267.000)

De basisscholen Prinses Beatrix en De Zonnesteen gaan fuseren. De locatie van BS Prinses Beatrix is aangewezen als locatie voor de gefuseerde school. Het huidige gebouw moet worden gerenoveerd en worden uitgebreid. De kosten zijn in het IHP geraamd op € 5,25 miljoen. Daarbij was nog geen rekening gehouden met de verwerving van een deel van de ondergrond onder de bestaande school. Indien kan worden verworven, vervallen de kosten voor huur van de huidige schoolwoningen ter hoogte van € 70.000 structureel maar ook de inkomsten uit de overdracht door het schoolbestuur van rijksgeld voor onderhoud aan de huisvesting van circa € 10.000 structureel. De huurinkomsten uit onderverhuur aan Nummeréén Kinderopvang van € 10.000 per jaar komt eveneens te vervallen, maar zal worden vervangen door een nog nader te bepalen structurele huurinkomst in de nieuwe situatie.

In 2022 wordt in opdracht van de gemeente een businesscase opgesteld op basis waarvan definitieve besluitvorming plaats kan vinden over de vorm waarin de nieuwe huisvesting wordt gerealiseerd. Het daadwerkelijk benodigde investeringsbedrag kan derhalve afwijken van het investeringsbedrag zoals opgenomen in deze begroting.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 3.326.000	-€ 2.941.000	€ 0	€ 0	-€ 6.267.000
2 Bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 3.326.000	-€ 2.941.000	€ 0	€ 0	-€ 6.267.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 272.169	-€ 415.209	-€ 272.980	-€ 270.160	
5 Lagere exploitatiekosten	€ 51.569	€ 69.834	€ 86.299	€ 85.917	
6 Netto lasten	-€ 220.600	-€ 345.375	-€ 186.681	-€ 184.243	

NB15 Voorbereiding en uitvoering renovatie BS De Regenboog (investering € 4.911.000)

In het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2022-2037 (IHP) is de renovatie van basisschool De Regenboog opgenomen in het jaar 2025 met een voorbereiding daarvan in 2024. Daarbij zal een gedeelte van de huidige BS De Zonnesteen (fuseert met BS Prinses Beatrix op de locatie Prinses Beatrix) door BS De Regenboog worden ingenomen. Verwacht wordt dat het schoolbestuur bijdraagt in de renovatiekosten (PM) en dat de kinderopvangorganisatie de lasten verbonden aan de investering voor uitbreiding van de opvang en het onderhoud daarvan in de vorm van een jaarlijkse huurinkomst vergoedt (PM, in onderstaande tabel is de investering hierin als 'bijdrage van derde' opgenomen in het jaar 2025).

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	€ 0	-€ 491.000	-€ 4.420.000	€ 0	-€ 4.911.000
2 Bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	€ 0	-€ 491.000	-€ 4.420.000	€ 0	-€ 4.911.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	€ 0	-€ 46.673	-€ 436.995	-€ 218.597	
5 Lagere exploitatiekosten	€ 0	€ 2.127	€ 23.371	€ 42.239	
6 Netto lasten	€ 0	-€ 44.546	-€ 413.624	-€ 176.358	

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

Niet van toepassing.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 4. Onderwijs *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a Lasten	1.237	1.640	1.778	1.924	2.161	1.939
b Baten	115	484	309	338	375	394
c Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-1.122	-1.156	-1.469	-1.586	-1.785	-1.545
d Mutaties reserves storting	0	500	0	0	0	0
e Mutaties reserves onttrekking	27	0	17	17	17	17
f Saldo taakveld (f = c-d+e)	-1.095	-1.656	-1.453	-1.569	-1.769	-1.528

Grafiek Lasten

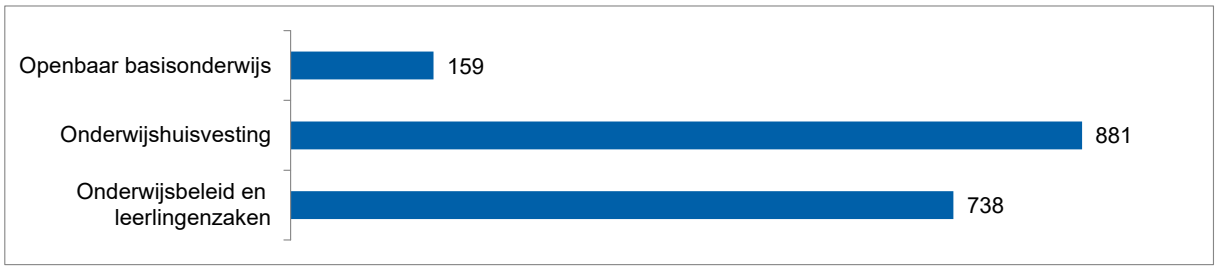

Grafiek Baten

Taakveld 5
SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

Portefeuillehouders

Wethouder M. Kuijken

Wethouder S. Luijten

Wethouder M. van Dalen

3.6 Taakveld 5 “Sport, cultuur en recreatie”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

- **De gemeente stimuleert een aantrekkelijk sportief aanbod voor alle inwoners van Bergeijk, de burger is zelf verantwoordelijk voor deelname aan activiteiten**

De gemeente Bergeijk beschikt over een bruisend verenigingsleven wat we graag in stand willen houden met aandacht voor (landelijke) trends en ontwikkelingen. In het welzijnssubsidiebeleid en het accommodatiebeleid heeft de gemeente de maatschappelijke effecten en speerpunten vastgelegd die zij wil bereiken.

- **De gemeente streeft naar een kwalitatief goed, divers en laagdrempelig aanbod van cultuur voor de inwoners en bezoekers van onze gemeente**

De gemeente Bergeijk wil voor haar inwoners een gemeente zijn met een aantrekkelijk en stimulerend aanbod van kunst en cultuur, zowel actief als passief. De gemeente vindt dat deelname aan kunst en cultuur bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling van haar burgers. Tevens dragen kunst en cultuur bij aan een levendige gemeenschap en daarmee aan een prettig leefklimaat. De gemeente wil daarin haar verantwoordelijkheid nemen en ondersteunt in zowel professionele- als amateurorganisaties op het gebied van cultuur.

- **De gemeente faciliteert vanuit een ondersteunende rol het sportieve- en culturele verenigingsleven**

De rol van de gemeente is faciliterend en ondersteunend. Er is de laatste jaren een stevige sportieve en culturele basis gelegd. Hierdoor kunnen de inwoners van de gemeente Bergeijk profiteren van adequaat toegeruste voorzieningen, instellingen, accommodaties en subsidiemogelijkheden. Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan inclusiviteit; iedereen kan op zijn of haar eigen niveau meedoen. Volwassenen tussen 18 en 55 jaar worden geacht zelf verantwoordelijk te zijn voor hun participatie in de samenleving. Wel faciliteren wij deze doelgroep door middel van het accommodatie-, subsidie- en minimabeleid.

- **De gemeente faciliteert aantrekkelijke beweeg-, ontmoet-, en speellocaties**

In het beleidskader bewegen, ontmoeten en spelen is het algemene beleid ten aanzien van onze beweeg-, ontmoet- en speellocaties vastgesteld. We streven naar aantrekkelijke, inclusieve speelplekken met aantrekkelijke routes voor jong en oud in al onze kernen. In 2023 wordt de laatste hand gelegd aan verbindingsroutes in diverse kernen. Ook zal aandacht besteed worden aan plaatsing van informatieborden in de nieuwe speellocaties.

- **De gemeente organiseert een integraal aanbod via BErgeijk ACTIVE**

Onder de vlag van BErgeijk ACTIVE wordt een integraal aanbod aan sportieve en culturele activiteiten georganiseerd voor de doelgroep jeugd, ouderen en mensen met een beperking vanuit gezamenlijk gedragen doelen. Hiervoor hebben wij door middel van de rijksregeling ‘combinatiefuncties sport, onderwijs en cultuur’ de beschikking over 2 sportcoaches, 1 cultuurcoach, 1 jeugd-/preventiecoach, 1 medewerker Uniek Sporten en 1 ouderencoach. Naast dekking uit rijksmiddelen dragen externe partijen bij aan de kosten. Ook in 2023 worden diverse activiteiten vanuit BErgeijk ACTIVE georganiseerd. Dit geven we onder andere vorm door Sjors Sportief – Sjors Creatief. Dankzij dit platform kunnen verenigingen hun vereniging en aanbod promoten waardoor kinderen met diverse culturele- en sportieve activiteiten in aanraking komen.

- **De gemeente heeft aandacht voor talent en biedt hen een podium**

In april 2023 vindt het sport- en cultuurgala wederom plaats in de theaterzaal van de Kattendans. Tijdens deze avond worden onze Bergeijkse culturele verenigingen, sportverenigingen, kampioenen en talenten in het zonnetje gezet.

- **De gemeente stimuleert en ondersteunt vernieuwende initiatieven op het gebied van kunst en cultuur**

Vernieuwende projecten en initiatieven op het terrein van welzijn, zorg, kunst, cultuur en sport worden door de gemeente gestimuleerd en ondersteund door middel van het verstrekken van projectsubsidies. In 2023 is wederom een budget hiervoor beschikbaar.

- **De gemeente inventariseert, beschermt, houdt in stand en deelt haar kennis met betrekking tot haar cultuurhistorisch erfgoed dat zorgt voor uitstraling, karakter en historie**

Bergeijk is een gemeente met uitstraling, karakter en historie. Het is een fraaie gemeente, ontstaan uit 6 kerkdorpen, gelegen aan de Belgische grens. Uitgestrekte bossen, akkers, weiden en waterplassen kenmerken het landschap. De gemeente beschikt over prachtig cultuurhistorisch erfgoed. Sporen van een rijk verleden zijn dan ook goed zichtbaar, middels archeologische vondsten als ook prachtige monumentale gebouwen (bijv. De Ploeg). De gemeente faciliteert en ondersteunt initiatiefnemers voor de exploitatie en kennisoverdracht van het gemeentelijke culturele erfgoed. Hiervoor hebben we onder andere de gemeentelijke erfgoedkaart vastgesteld en maken we in 2023 een verdere actualiseringsslag met de cultuurhistorische waardenkaart.

Gemeentelijk beleid

- Uitwerkingsplan BErgeijk – ACTIVE 2018 – 2022
- Algemene Subsidieverordening (2018)
- Welzijnssubsidiebeleid 2019 – 2022
- Subsidiejaarprogramma 2020
- Accommodatiebeleid (2005)
- Visiedocument gemeenschapshuizen (2019)
- Beleidsplan Openbare Ruimte en Accommodaties (2019-2023)
- Erfgoedverordening gemeente Bergeijk (2016)
- Beleidsnota archeologische monumenten (2011)
- Beleidskader Maatschappelijke ondersteuning 2019 – 2022
- Kadernota cultuurhistorie (2009)
- Beleidskader kunst en cultuur (2022-2025)
- Beleidskader samenhang sociaal domein 2015-2019 (2014)
- Beleidskader bewegen, ontmoeten en spelen 2020-2030

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand Beleid

BB18 Klimaat adaptief bosbeheer (€ 42.000 V, € 42.000 N 2023; oplopend naar € 45.000 V, € 45.000 N 2026)

In 2021 heeft de Raad ingestemd met een strategie Klimaatadaptatie als uitkomst van de klimaatdialoog voor onder andere het Buitengebied. Uit de stresstest komt: in de helft van het grondgebied is de vegetatie gevoelig voor verdroging als gevolg van lage grondwaterstanden. Het neerslagtekort stijgt van 210 tot 270 mm naar 300 tot 330 mm in 2050. Hiermee is het streven om in alle relevante gemeentelijke beleidsplannen, bijvoorbeeld bosbeheerplan klimaat adaptief handelen een plek te geven.

Er is een rapport over Klimaatslim bos- en natuurbeheer gemaakt over de aanpak met klimaatmaatregelen voor de gemeentelijke bos– en natuurgebieden als bouwsteen voor een nieuw Beheerplan 2022 - 2032. De maatregelen om onder andere verdroging tegen te gaan volgens een landelijke ‘gereedschapskist’ en gericht op het tevens verkrijgen van provinciale- en rijkssubsidies.

uitgangspunt is een kostenneutraal beheer voor de komende 10 jaar, overeenkomstig het vorige beheerplan. Er is een inschatting gemaakt van de kosten en baten. In het kader van de uitvoeringagenda Klimaatadaptatie willen we ook onze inwoners en andere gebruikers van het buitengebied laten zien wat we als gemeente doen met onze bossen in het kader van klimaatadaptatie. Eind 2022 vindt omtrent dit onderwerp nog een raadsinformatieavond plaats.

BB19 Onderhoud groen binnen de bebouwde kom (€ 350.000 N)
Om ongelijkheid tussen de Kempengemeenten te voorkomen gaat Kempenplus marktconforme tarieven hanteren. In het verleden is een langdurige overeenkomst gesloten met de WVK-groep voor de jaren 2013 t/m 2018. De prijsstelling van dit contract is nog steeds de basis van de huidige begroting. In verband met de oprichting van Kempenplus is het contract 2x verlengd op basis van dezelfde prijzen. Door de jaren heen zijn de marktconforme prijzen echter als gevolg van ontwikkelingen als CAO, inflatie, werkdruk en personeelstekorten circa 30% gestegen.

De afgelopen jaren is de 'groenafdeling' van Kempenplus gekrompen met als gevolg dat de werkzaamheden steeds meer werden uitgevoerd door onderaannemers/uitzendkrachten. Omdat dit niet tot de kerntaak van KempenPlus behoort, is aangegeven om niet meer op te treden als hoofdaannemer en in hoofdzaak enkel werk aan te nemen dat uitgevoerd kan worden door de eigen doelgroep.

Dit heeft als gevolg gehad dat twee van de vier gemeenten inmiddels al enkele kernen aan de markt hebben moeten uitbesteden. Deze gemeenten hebben voor de betreffende kernen marktpartijen gecontracteerd met huidige marktconforme tarieven. Het hanteren van marktconforme tarieven voor Kempenplus en de marktwerking bij aanbestedingen leiden er toe dat het exploitatiebudget groen binnen de bebouwde kom dient te worden verhoogd.

Het gebruik van marktconforme prijzen zorgt er ook voor dat Kempenplus extra inkomsten ontvangt. Hierdoor zal de bijdrage aan Kempenplus ook lager uitvallen.

BB45 Subsidieprogramma 2023 (€4.000 N oplopend naar € 24.000 N 2026)
Op basis van het subsidieprogramma worden de subsidies bijgesteld. De subsidies zijn daarnaast herberekend op basis van de indexeringen zoals opgenomen in de uitgangspunten. Dit is verrekend met de stelpost prijsstijging. Hierdoor resteert een bijstelling van circa € 4.000 meer subsidie in 2023 oplopend naar € 24.000 meer subsidie in 2026.

<u>Nieuw beleid</u>
NB11 Ecologisch maaibeheer (investering € 50.000 2023, exploitatie lasten (excl. kapitaallasten € 25.000 N)
De 5 Kempengemeenten hebben samen een onderzoek laten doen in 2020 en 2021 naar de kansen voor ecologisch(er) bermbeheer met als doel verhoging van de biodiversiteit van flora en insecten. Ook goed voor de recreatieve beleving. Op basis van het beheerplan gaat iedere gemeente het beheer op onderdelen aanpassen.
Het bermbeheer in Bergeijk wordt uitgevoerd door een groenaannemer (40%) en de eigen Buitendienst (60%). Het huidige bermbeheer belemmert veelal de ontwikkeling van kruiden en is vooral nadelig voor de insectenstand, waaronder wilde bijen. Met inzet van aangepast materieel, maaisel afvoeren en meer gefaseerd maaien ontstaan waardevollere bermen. Goed voor meer biodiversiteit en dat draagt bij aan de natuurlijke bestrijding van plaaginsecten, zoals de eikenprocessierups. De eigen Buitendienst kan een deel van het maaien blijven uitvoeren, mits het beschikt over passend werkmaterieel. De bestaande trekker is hiervoor geschikt.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000
2 Subsidie / bijdragen van derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2+3)	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 2.276	-€ 5.720	-€ 5.645	-€ 5.570	
5 Hogere exploitatiekosten	-€ 25.000	-€ 25.000	-€ 25.000	-€ 25.000	
6 Totaal netto-lasten	-€ 27.276	-€ 30.720	-€ 30.645	-€ 30.570	

NB18 Investering padel bij tennisverenigingen (investering € 180.000 2023, € 25.000 onderhoudskosten)

We beschikken in Bergeijk over een bruisend verenigingsleven wat we graag in stand willen houden met aandacht voor (landelijke) trends en ontwikkelingen. Het faciliteren van padel sluit hier goed bij aan. Padel is de snelst groeiende sport van Nederland. Ook in Bergeijk is de behoefte aan padel groot, passend binnen het landelijk beeld. In Bergeijk hebben de tennisverenigingen de interesse gepeild onder haar leden. Hieruit blijkt dat ook in onze gemeente de behoefte om padel te spelen zeer groot is. In onze gemeente heeft tennisvereniging TOS Bergeijk inmiddels 4 padelbanen aangelegd en hebben de tennisverenigingen WTC Westerhoven en de Stap uit Luyksgestel aangegeven voornemens te zijn om twee padelbanen te realiseren naast hun reguliere tennisbanen. De aanleg van padelbanen geeft de tennisvereniging en haar leden een positieve impuls en zorgt ervoor dat de vereniging aantrekkelijk blijft voor haar leden. We stellen voor om padel, als onderdeel van de tennissport, toe te voegen als basissport en om een incidenteel krediet hiervoor beschikbaar te stellen. Daarnaast stellen we ook voor om de padelbanen te onderhouden middels de TUOB systematiek en de structurele onderhoudskosten van de padelbanen op te nemen in de begroting.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	€ 180.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 180.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	€ 180.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 180.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Onderhoudskosten	-€ 25.000	-€ 25.000	-€ 25.000	-€ 25.000	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 4.631	-€ 11.647	-€ 11.512	-€ 11.377	
6 Netto lasten	-€ 29.631	-€ 36.647	-€ 36.512	-€ 36.377	

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

Niet van toepassing.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a Lasten	4.359	4.230	4.632	4.683	4.725	4.764
b Baten	499	343	362	364	364	364
c Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-3.860	-3.887	-4.270	-4.319	-4.361	-4.400
d Mutaties reserves storting	39	530	10	10	10	10
e Mutaties reserves onttrekking	10	593	35	40	40	40
f Saldo taakveld (f = c-d+e)	-3.889	-3.824	-4.245	-4.289	-4.331	-4.370

Grafiek Lasten

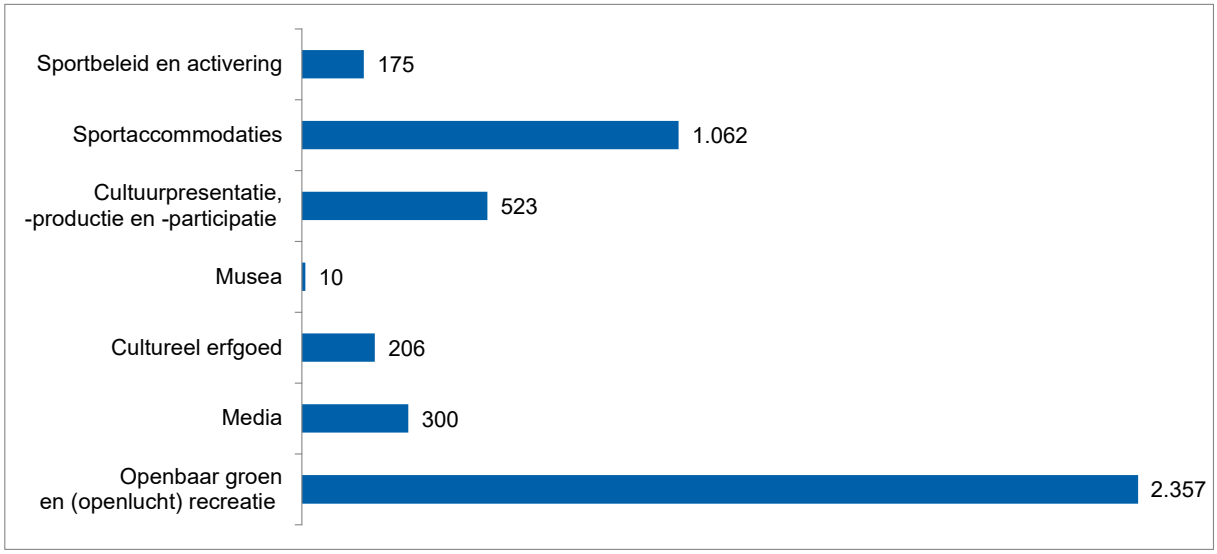

Grafiek Baten

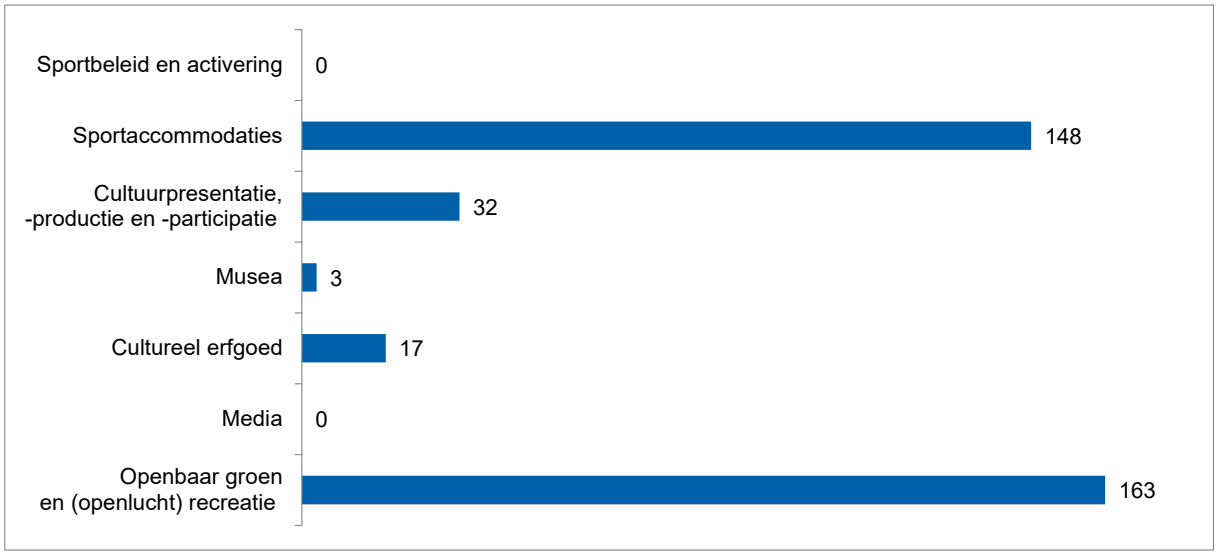

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Wethouder S. Luijten

Taakveld 6
SOCIAAL DOMEIN

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

3.7 Taakveld 6 “Sociaal domein”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

- **De gemeente Bergeijk stimuleert een positief opvoed- en opgroeiklimaat waarin jeugdigen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot verantwoordelijke en zelfstandige inwoners die actief deelnemen in de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn.**

Opvoeden en opgroeien doe je in de samenleving. De ouders zijn de belangrijkste opvoeders, maar ook het brede netwerk rondom een gezin bepaalt mede het verloop van de opvoeding. Als de steun vanuit de leefomgeving niet voldoende is, kunnen ouders en jeugdigen een beroep doen op professionele hulpverlening. Jeugdprofessionals hebben de plicht om actie te ondernemen als de veiligheid, gezondheid en ontwikkeling van de jeugdige in gevaar komt. De gemeente treft passende, wettelijke en bestuurlijke, maatregelen als de veiligheid van de jeugdige in het geding is.

- **De gemeente faciliteert en ondersteunt vrijwilligers en mantelzorgers**

Gemeente Bergeijk is een hechte gemeente waar, binnen de dorpskernen, veel inwoners zich al actief inzetten voor een ander, hun buurt of voor de gemeenschap. De gemeente waardeert de inzet van deze groep mantelzorgers en vrijwilligers enorm en wil hen daarom zo goed mogelijk faciliteren en waar nodig ondersteunen. De eigen kracht van inwoners en de sociale infrastructuur binnen de kernen vormen het uitgangspunt voor ondersteuning. Er wordt immers altijd eerst gekeken naar wat men zelf kan of wat de omgeving kan doen, voordat basisondersteuning of aanvullende en intensieve ondersteuning wordt ingezet. We zetten hierbij in op facilitering en ondersteuning van vrijwilligers zonder dit in kaders te plaatsen middels een beleid, het proactief aanbieden van informatie en advies, een bredere uitrol van mantelzorgwaardering en -ondersteuning onder andere met Cordaad Welzijn.

- **Mensen die ondersteuning nodig hebben worden daarbij geholpen. Daartoe versterken we de eigen kracht van mensen en hun omgeving, waarbij sprake is van een goede balans tussen vrijwillige en professionele ondersteuning**

Ondersteuning vanuit de gemeente draagt eraan bij dat inwoners die het (tijdelijk) niet zelf redden en daardoor (tijdelijk) minder zelfredzaam zijn, hun redzaamheid kunnen vergroten, stabiliseren of zo lang mogelijk kunnen behouden. Ondersteuning is aanvullend op wat mensen zelf en hun omgeving kunnen en voorkomt zo veel als mogelijk afhankelijkheid van structurele, intensieve, professionele inzet. Als blijkt dat de eigen mogelijkheden en mogelijkheden van de omgeving ontoereikend zijn, wordt er gekeken naar professionele ondersteuning. Inwoners kunnen dan samen met hun omgeving en de geboden professionele ondersteuning een adequate oplossing vinden voor hun vraag. We zetten hierbij de komende jaren in op meer samenwerking met maatschappelijke organisaties en Zorgloket Bergeijk, het uitbreiden van de informatie- en adviesfunctie van het Zorgloket, ruimte voor nieuwe initiatieven en positionering van dorpsondersteuners. Meedoen in de samenleving betekent ook een zinvolle dagbesteding hebben, bij voorkeur betaald werk. De mensen die ondersteuning nodig hebben om betaald werk te vinden, of een andere zinvolle dagbesteding, krijgen deze van medewerkers van KempenPlus.

- **De gemeente Bergeijk biedt aanvullende en intensieve ondersteuning aan inwoners die dit nodig hebben, waarbij de hulp aan gezinnen en/of zorgvragers met meerdere problemen wordt gecoördineerd en geregisseerd.**

Gemeenten dragen een steeds grotere verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van haar inwoners, welke grotendeels in de basisondersteuning wordt vormgegeven. Het kan echter zijn dat de basisondersteuning niet toereikend is en aanvullende en intensieve ondersteuning nodig is. Daarnaast is er steeds vaker sprake van problematiek op meerdere gebieden (multiproblem). Inwoners krijgen hierbij te maken met meerdere vormen van zorg en ondersteuning, zoals medische zorg van huisartsen en wijkverpleegkundigen of behandeling vanuit de GGZ. Ook kan het zijn dat mensen

aangewezen zijn op verblijf in een instelling (tijdelijk of langdurig), hierbij dient een soepele overgang plaats te vinden van de ene naar de andere vorm van ondersteuning.
We zetten de komende jaren in op de doorontwikkeling van maatwerkvoorzieningen, intensivering van de samenwerking tussen Jeugdhulp, Participatiewet en Wmo, de doorontwikkeling van het multiproblem team Bergeijk en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

- **Grip Sociaal Domein**

In 2022 zijn we gestart met het project Grip op het sociaal domein. Dit project loopt door in 2023. Hoe kunnen we onze inwoners de juiste zorg blijven bieden? We bekijken hierbij in kleine stappen waar we verbeteringen kunnen doorvoeren qua processen, samenwerking en besteding van middelen. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar die zaken waar we ook echt invloed op hebben.

De inzet op grip op sociaal domein alsook op de landelijk geëiste transformatie in de (inkoop van) Jeugdzorg levert voor Bergeijk in deze begroting een voordeel op van € 410.000 zonder aantasting van de kwaliteit van de zorg.

Gemeentelijk beleid

- Meerjaren Beleidskader Jeugdhulp in de Kempen (2020-2024)
- Kadernota Armoedebestrijding "Koersen op de toekomst" 2021-2024.
- Kadernota minimabeleid (2018-2022)
- Kwijtscheldingsbeleid 2019-2022 (2018)
- Beleidskader Maatschappelijke ondersteuning 2019-2022 (2019)
- Beleidsregels Schuldhulpverlening 2021
- Beleidskader samenhang sociaal domein 2015-2018 (2014)
- Verordening Jeugd (2014)
- Verordening Maatschappelijke ondersteuning 2019 (2019)
- Verordening Participatiewet deel Inkomen (2014)
- Verordening Participatiewet deel Re-integratie (2015)
- Visienota Participatiewet van de vier Kempengemeenten 2015-2018 (2015)
- Bestuursopdracht Uitvoering Participatiewet in de Kempen (2016)
- Verordening Jeugdhulp (2019)

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB06 Programmakosten WMO (€ 250.000 N 2022-2025)

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2023	2024	2025	2026
Wmo voorzieningen	-10	-10	-10	-10
Wmo hulp bij het huishouden	-200	-200	-200	-200
Wmo Begeleiding	-90	-90	-90	-90
Dekking stelpost prijsstijging	50	50	50	50
Totaal	-250	-250	-250	-250

Voorzieningen (€ 10.000 N)

Rolstoelvoorziening

De lasten ontwikkelen zich stabiel en in de begroting is rekening gehouden met een reguliere indexering van de tarieven (+2,7%). Met deze ophoging sluit de begroting aan op de verwachte lasten in 2023 en verder.

Hulp bij het huishouden (€ 200.000 N)
Huishoudelijke verzorging (ZIN)
De structurele toename van het aantal cliënten dat gebruikt maakt van huishoudelijke hulp verklaard deze ophoging als een reële raming.

Begeleiding (€ 90.000 N)
Begeleiding (ZIN)
Een structurele toename van cliënten, meer zwaardere en of langere duur van indicaties en de regulier geïndexeerde tarieven verklaard deze ophoging als een reële raming.

BB07 Programmakosten Jeugd (€ 414.000 V)

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2023	2024	2025	2026
Jeugd Zorg zonder verblijf (ZIN)	110	110	110	110
Jeugd Zorg met verblijf (ZIN)	270	270	270	270
Dekking stelpost prijsstijging	34	34	34	34
Totaal	414	414	414	414

Jeugd zorg zonder verblijf (€ 110.000 V)
In 2021 zijn er afspraken gemaakt over de afhechting van de Variant B financieringssystematiek jeugdhulp. Voor deze specifieke groep aanbieders van jeugdhulp is voor het jaar 2022 nog een garantiebedrag opgenomen maar dat vervalt in 2023. Naar verwachting leidt dit tot een structurele lagere uitgaven op deze post.

Jeugd zorg met verblijf (€ 270.000 V)
De aanpassingen aan de hand van de Variant B-systematiek, de aanpassing van de OVA- indexering en de wijzigingen op basis van de aanpassing van de begroting van JeugdzorgPlus hebben de grootste gevolgen op de veranderingen in de begroting. De wijziging van de wet woonplaatsbeginsel laat een toename van het aantal cliënten met verblijf laat zien.

BB25 Bijzondere Bijstand (€ 23.000 N)
De lasten voor inrichtingskosten en gebruiksgoederen zijn structureel hoger dan voorgaande jaren, vandaar een ophoging van het budget op deze post. Deze kostenpost hangt samen met het aantal statushouders die in een bepaalde periode worden gehuisvest in de gemeente.

BB08 Programmakosten participatiewet (€ 163.000 V 2023, aflopend naar € 121.000 V 2026)

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2023	2024	2025	2026
Participatiewet	208	166	166	166
Loonkostensubsidie	-53	-53	-53	-53
Beschut Werk	-30	-30	-30	-30
BBZ	8	8	8	8
IOAW	10	10	10	10
IOZA	20	20	20	20
Totaal	163	121	121	121

Participatiewet (€ 208.000 V 2023, € 166.000 V 2026)
De omvang van het cliëntenbestand nam al in 2021 af in de Kempen. Ook voor het jaar 2023 en verder gaan we vooralsnog uit van een verdere afname van het aantal cliënten dat gebruik maakt van de Participatiewet. Voor de ontwikkeling van het bijstandsvolume is een aantal factoren relevant; zoals

de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, maar ook het aantal statushouders dat gehuisvest worden in de gemeente.
Loonkostensubsidie (LKS) (€ 53.000 N)
Ten aanzien van het aantal plaatsingen met structurele loonkostensubsidie (LKS) gaan we uit van een toename. Doordat steeds meer cliënten een groter afstand tot de arbeidsmarkt een verminderde loonwaarde hebben, is LKS een belangrijk middel om cliënten richting werk te begeleiden en bemiddelen.

Beschut werk (BW) (€ 30.000 N)
In 2021 is het aantal cliënten dat gebruik maakt van beschut werk meer dan verdubbeld door inzet van een gespecialiseerde participatiecoach. KempenPlus werkt samen met zorginstellingen en VSO/PRO scholen, biedt stages aan mogelijke kandidaten en begeleidt ook de kandidaten bij het aanvraagproces om het aantal (succesvolle) aanvragen te verhogen. De toename van de lasten is dan ook te verklaren door te verwachten toename van het aantal beschut werkers.

BBZ (€ 8.000 V)
De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is per 1 oktober 2021 gestopt. De Tozo was een financiële ondersteuningsregeling voor ondernemers welke als gevolg van de coronacrisis in het leven is geroepen. Nadat de Tozo is gestopt, is er een vereenvoudigde versie van de bestaande BBZ uitkering gestart. Deze vereenvoudigde versie betekende bijvoorbeeld dat er geen vermogenstoets gold. Per 1 april 2022 is deze aangepaste versie van de BBZ beëindigd en geldt de reguliere BBZ weer.

IOAW (€ 10.000 V)
Voor 2023 en verder verwachten we dat de werkelijke kosten lager zijn dan verwacht. Hierdoor stellen we de begroting 2023 bij.

IOAZ (€ 20.000 V)
Voor 2023 verwachten we dat de werkelijke kosten lager zijn dan verwacht. Hierdoor stellen we de begroting 2023 bij.

BB09 BUIG inkomsten (€ 22.000 V)
Het rijk heeft een update verzorgt voor de gemeente voor het macrobudget voor de BUIG. Als gevolg hiervan nemen de structurele inkomsten toe met circa € 22.000. In september 2022 wordt het macrobudget 2022 definitief vastgesteld en het voorlopige budget 2023 bekend.

BB17 Aanpassingen gemeenschapshuis Den Eijkholt (€ 6.000 V 2023; oplopend naar € 24.000 V 2024 en verder)
In het visiedocument gemeenschapshuizen is vastgelegd dat op plaatsen waar zowel een ouderensteunpunt als een gemeenschapshuis gesitueerd is onderzocht wordt of beide voorzieningen samengevoegd kunnen worden. In de kern Luyksgestel heeft veel overleg plaats gevonden tussen de besturen van ouderensteunpunt Lucia, gemeenschapshuis den Eijkholt, Skozok en Nummereen. Het bestuur van ouderensteunpunt Lucia heeft aangegeven fysiek haar intrek te willen nemen in gemeenschapshuis den Eijkholt. Deze ontwikkeling zorgt voor meer levendigheid in Den Eijkholt. De gehele dag ontstaat inloop en het gemeenschapshuis is dé centrale locatie voor samenkomst, participatie, sociale cohesie en ontmoeting voor een brede doelgroep. Deze ontwikkeling sluit ook goed aan bij de visie van de gemeente: één gemeenschapshuis waar diverse activiteiten voor álle doelgroepen plaats vinden, passend bij Luyksgestel. Door beide besturen is aangegeven dat gemeenschapshuis den Eijkholt wel op een aantal punten aangepast dient te worden zodat de doelgroep senioren zich hier ook thuis voelt. Denk hierbij aan de plaatsing van 2 biljarten, het geluidsarmer maken van de huidige BSO ruimte zodat deze gebruikt kan worden als gezamenlijke

huiskamer voor de dagbesteding (prikkelarm), het plaatsen van een glazen wand en het aanschaffen van inventaris. Hiervoor is een incidentele bijdrage benodigd.

In de 1e bestuursrapportage 2022 is een investeringsbijdrage gevraagd van € 227.000. In de financiële verordening is bepaald dat semi-permanente verbouwingen in 20 jaar afgeschreven worden. Momenteel ontvangt ouderensteunpunt Lucia van ons een jaarlijkse subsidie van circa € 36.000. Deze vervalt vanaf 2023 voor 50% en vanaf 2024 voor 100%. Indien het ouderensteunpunt fysiek haar intrek neemt bij het gemeenschapshuis levert ons dit per saldo een jaarlijkse structurele besparing op van circa € 6.000 in 2023 en € 24.000 vanaf 2024.

BB43 Mobiliteitsproject ANWB automaatje (per saldo neutraal)
Vanaf 2022 gaat welzijnsorganisatie Cordaad Welzijn middelen ontvangen voor de coördinatie van het vrijwilligers mobiliteitsproject ANWB AutoMaatje. Voor 2022 betreft het een startsubsidie. Vanaf 2023 gaat het over jaarlijks een bedrag ad € 23.000. Vanaf 2023 is het de verwachting dat met de inzet van ANWB AutoMaatje de kosten op het collectief vraagafhankelijk vervoer middels Taxbus lager uitvallen, waardoor het project budgetneutraal wordt uitgevoerd vanaf 2023.

Ontwikkelingen en trends

BUIG-ontwikkelingen
Vanaf 2022 maakt het Loonkostensubsidie (LKS) -budget niet langer onderdeel uit van het BUIG-budget, maar zal de financiering van de LKS jaarlijks geschieden op basis van realisatie van het jaar daarvoor. De technische uitwerking is nog niet bekend.

Jeugdhulp
Met het vaststellen van de nieuwe Governancestructuur Samen voor Jeugd is ook een Transformatieplan vastgesteld. Hierin worden samen met aanbieders van jeugdhulp en overige belangrijke partijen als onderwijs een aantal transformatiedoelstellingen nader uitgewerkt.

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- Gemeenschappelijke Regeling KempenPlus
- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (Maatschap. dienstverlening).

Wat gaat het kosten?

	Taakveld 6. Sociaal Domein *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a	Lasten	18.627	18.697	17.888	17.846	17.810	17.844
b	Baten	2.900	2.823	2.506	2.506	2.506	2.506
c	Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-15.727	-15.874	-15.382	-15.340	-15.303	-15.338
d	Mutaties reserves storting	503	0	0	0	0	0
e	Mutaties reserves onttrekking	30	678	22	22	22	22
f	Saldo taakveld (f = c-d+e)	-16.200	-15.197	-15.359	-15.317	-15.281	-15.316

Grafiek Lasten

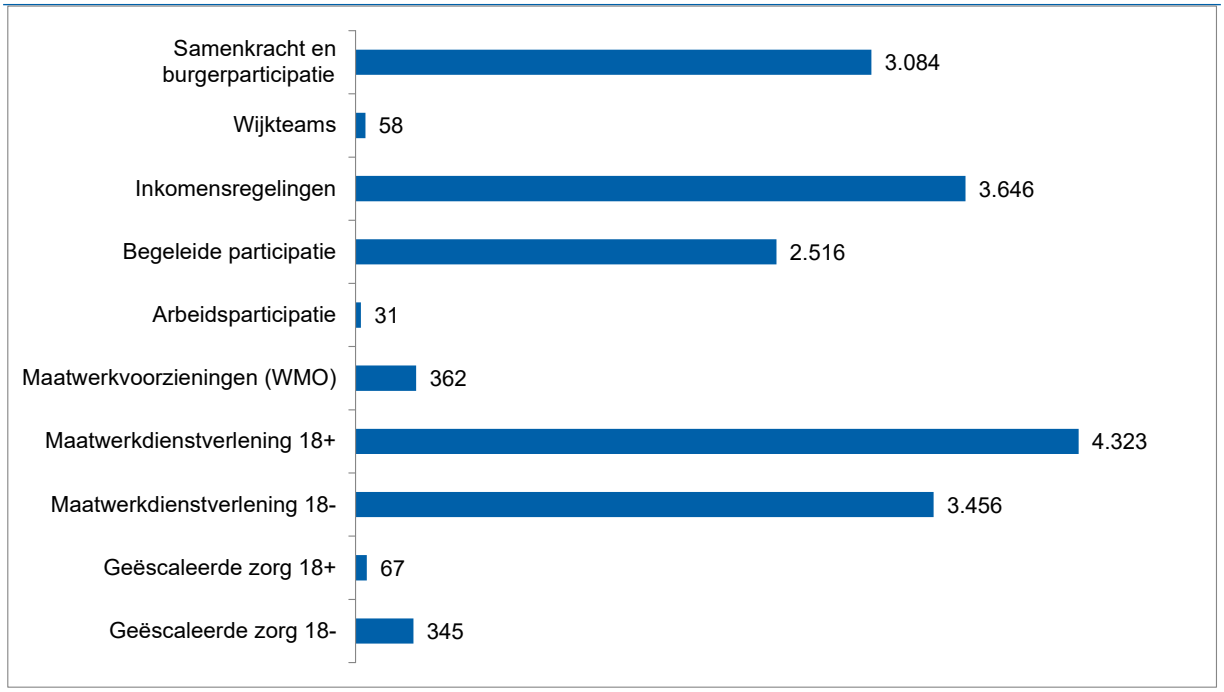

Grafiek Baten

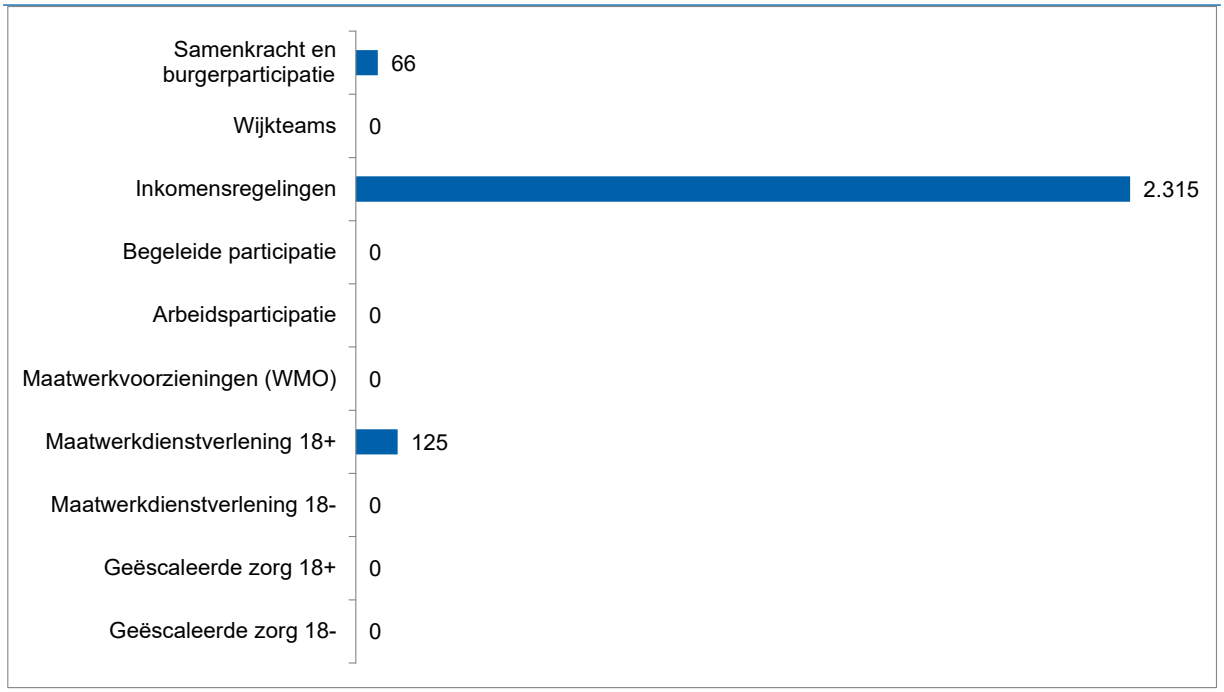

Taakveld 7
VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Wethouder M. Kuijken

Wethouder S. Luijten

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

3.8 Taakveld 7 “Volksgezondheid en milieu”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

De gemeente Bergeijk zet zich in voor de gezondheid van haar inwoners waarbij preventie, gezondheidsbescherming, het verminderen van gezondheidsverschillen en een interactieve en integrale aanpak centraal staan.

Gezondheidsbeleid
Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) stelt de gemeenteraad iedere vier jaar een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast. In 2021 is het Lokaal Gezondheidsbeleid 2021-2025 Gemeente Bergeijk door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin wordt het voor gemeenten verplichte preventieve gezondheidsbeleid uitgewerkt voor de gemeente Bergeijk. Het Lokaal Gezondheidsbeleid vormt de kapstok waaraan verschillende activiteiten op het gebied van preventie worden opgehangen. Activiteiten die zich richten op diverse doelgroepen en waarbij verschillende (lokale) samenwerkingspartners betrokken zijn.
De belangrijke lopende projecten op het gebied van preventie & gezondheid en welke vallen onder de kapstok van het Lokaal Gezondheidsbeleid zijn:

- Kempisch Preventieakkoord (2021-2023)
- #Kempenbranie
- Een tegen Eenzaamheid
- Kansrijke Start
- Gezond Ouder Worden (WijkActief van de Open Universiteit)
- Regioproject “Drugs wat doet dat met jou?”

- **Verbetering van het milieu en een schone, veilige en gezonde leefomgeving**

Milieubeheer • Milieuvisie 2020-2029
De Milieuvisie beschrijft in grote lijnen de ambities die de gemeente Bergeijk heeft met betrekking tot de milieuthema’s die invloed hebben op de leefomgeving. Het is een compacte en flexibele visie als handvat voor de toekomst van een gezond, schoon en veilig Bergeijk. De milieuvisie dient als kapstok. De beleidsuitwerking vindt plaats in het onderliggende beleid, bijvoorbeeld het Programmaplan BErgeijkENERGY, Kadernota Grondstoffen, Bodemkwaliteitskaart of gebiedsvisie geurhinder en veehouderij.

Bodem
Met de komst van de Omgevingswet vindt er een bevoegdheid verschuiving plaats van provincie naar gemeenten. Veel bodemtaken blijven of zijn al basistaken. Dit betekent dat de Odzob ons hierover moet adviseren. Besluitvorming ligt bij de gemeente.
Tot nu toe zijn er geen toezeggingen met betrekking tot financiële compensatie vanuit de provincie of het rijk voor de nieuwe bevoegdheden. Wel ontstaat straks de mogelijkheid om leges te heffen op milieuactiviteiten.

Regionaal Meetnet – Luchtkwaliteit & Geluid
Met het Regionaal Meetnet wordt in Zuidoost Brabant de luchtkwaliteit van de leefomgeving gemeten. Het doel van het meetnet is om een inzicht te krijgen in de concentratie én bronnen van luchtvervuiling in de regio Zuidoost Brabant. In onze gemeente is een meetstation gerealiseerd in Riethoven. In 2023 worden de eerste resultaten verwacht. Eerst volgt de kalibratie van de meetpunten en verzamelen/analyseren van data. Via https://samenmeten.rivm.nl wordt alle data gepubliceerd. Verder wordt in de toekomst het Regionaal Meetnet uitgebreid met de module ‘Geluid’.

Transitie duurzame veehouderij
De provincie Noord-Brabant werkt al jaren aan het versnellen van verduurzaming en innovatie in de veehouderij. Door de recentelijke rechtelijke uitspraak omtrent emissiearme vloeren in de veehouderij is er veel onduidelijkheid omtrent dit onderwerp. Zodra wij weten wat deze uitspraak voor onze gemeente betekent zullen wij uw raad hierover informeren.

Stikstofplannen Rijksoverheid (10 juni 2022)
Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) richt zich op natuurdoelen, waterdoelen en klimaatdoelen. Op basis van het programma moet voor natuurverbetering de stikstofuitstoot rond natuurgebieden flink omlaag. Streven is dat in 2030 74% van het stikstofgevoelig Natura 2000-areaal onder de kritische depositiewaarde moet zijn gebracht. Stikstofbemiddelaar Johan Remkes heeft met verschillende partijen over het programma gesproken. De komende tijd zal de verdere aanpak duidelijk worden. Het NLPG moet door provincies in gebiedsprogramma's worden uitgewerkt. De veehouderij dient stikstofreductie te realiseren, waarbij ook wordt gekeken naar bedrijfsbeëindiging. De exacte rol van de gemeente bij het NPLG is nog niet duidelijk, maar deze bestaat in ieder geval uit het geheel ruimtelijk vastleggen.

Geluidsanering woningen gemeente Bergeijk
Doel van het project is om maatregelen te treffen om overlast van verkeersgeluiden tegen te gaan. De advieskosten van de Odzob worden betaald uit de ontvangen subsidie. Het project is opgeknipt in 3 deelprojecten. Voor het eerste deelproject heeft de Odzob het ontwerpsaneringsprogramma klaar. Dit is goedgekeurd door het Bureau Sanering Verkeerslawaai. De planning is dat het definitieve saneringsprogramma eind 2022 in werking kan treden. Begin 2023 zullen door de Odzob de woningen die het aangaat worden bezocht, waarna medio 2023 de Odzob de uitvoeringsubsidie zal indienen. Kosten sanering zijn voor eigenaren aangevuld met subsidie. Dit deelproject is naar verwachting medio 2024 afgerond. Meedoen is op vrijwillige basis. Gemeente zal aan dit project geen financiële bijdrage leveren.

Geluidsoverlast vliegtuigen Eindhoven Airport – Klankbordgroep Riethoven/Walik
Een aantal bezorgde inwoners hebben zich in het verleden gemeld betreffende de geluidsoverlast van vertrekkend- en aankomend vliegverkeer vanuit Eindhoven Airport voor inwoners van, met name, Riethoven en Walik. We blijven de zoektocht naar oplossingen voortzetten in 2023 en blijven in nauw contact met de specialistische bedrijven die hier onderzoek naar doen (NLR/Eindhoven Airport). Vanuit het hierboven genoemde Regionaal Meetnet wordt onderzocht of daar in de toekomst ook de module 'Geluid' aan toegevoegd kan worden. Dit zou kunnen helpen met de metingen.

Grondstoffen
- De Kempengemeenten willen meer grondstoffen uit hun afval gaan halen. Hiervoor hebben de gemeenteraden van de vijf Kempengemeenten in 2019 de Kadernota Grondstoffen vastgesteld. Hierin staan de doelstellingen en de koers van de samenwerkende Kempengemeenten als het gaat om afval, of liever gezegd: om grondstoffen.
- We blijven de koers varen van de gestelde kaders in deze nota. Het percentage aangeboden restafval nog verder terugbrengen en dus nog meer bruikbare grondstoffen uit het afval halen.
- In 2021 hebben we een pilot met het mobiel scheidingsstation uitgevoerd. Op basis van de resultaten hiervan willen we in 2023 structureel een mobiel scheidingsstation inzetten. Hiermee vergroten we het serviceniveau voor de inwoners en komen meer bruikbare grondstoffen beschikbaar voor recycling.

Zwerfafval

Inwoners helpen graag mee om hun leefomgeving schoon te houden. Ondanks dat de financiële ondersteuning vanuit het afvalverpakkingenfonds vervalt, willen we in Bergeijk ondersteuning blijven bieden aan de vele vrijwilligers die regelmatig zwerfafval opruimen.

Programmaplan duurzaamheid en klimaat (incl. uitvoeringsprogramma) BErgeijkENERGY
Bergeijk streeft ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn. In het Programmaplan BErgeijkENERGY is deze ambitie vertaald in concrete projecten op het gebied van energiebesparing en opwekking duurzame energie. Jaarlijks passen we het uitvoeringsprogramma aan op basis van de ervaringen van afgelopen jaar en ontwikkelingen die er ontegenzeggelijk gaan plaatsvinden op het gebied van de energietransitie. In het najaar van 2022 wordt het 'Uitvoeringsprogramma 2023' aan de raad voorgelegd. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Klimaat en duurzaamheid.

Klimaatadaptatie
In 2021 heeft Bergeijk klimaatbestendig handelen verankerd in beleid en uitvoering door het vaststellen van de klimaatadaptatiestrategie met de uitvoeringsagenda. Het doel is een klimaatbestendige inrichting van Bergeijk in 2050. De komende jaren zullen we integraal en samen eraan werken de klimaatadaptatie breed te verankeren in het gemeentelijke beleid. Communicatie en het meenemen van onze inwoners speelt daarbij een grote rol. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Klimaat en duurzaamheid.

Gemeentelijk beleid

- Milieuvisie Bergeijk 2020-2029 (2019)
- Programmaplan BEergeijkENERGY (2018)
- Kempische klimaatvisie (2009)
- Kadernota Grondstoffen (2019)
- Verbreed GRP Bergeijk 2020-2024
- Strategienota: van afval naar grondstof in 2020 (2013)
- Uitvoeringsprogramma Van afval naar grondstof in 2020 (2015)
- Lokaal gezondheidsbeleid 2021-2025 (2021)
- Bodemkwaliteitskaart (2022)
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda gemeente Bergeijk (2021)

Mutaties meerjarenraming 2023-2026 ten opzichte van programmabegroting 2022

Bestaand beleid

BB14 Afvalbegroting (€ 25.000 V, € 8.000 N)

De geprognosticeerde lasten blijven vrijwel gelijk in 2023 (-0,16% zijnde ca. € 0,28 per aansluiting) ten opzichte van 2022. De gemiddelde heffing blijft in 2023 € 174.
Het uitgangspunt is dat de kosten volledig door de afvalstoffenheffing gecompenseerd worden. Hierdoor ook een daling van de inkomsten. Het verschil tussen uitgaven en inkomsten vloeit voort uit de technische verwerking van de btw-component.

Vanaf 2013 krijgen gemeenten een vergoeding voor de aanpak van zwerfafval. Vanuit de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 werden er middelen ter beschikking gesteld aan iedere gemeente voor extra inzet op de preventie en aanpak van zwerfafval. In 2023 vervalt deze subsidie.

De strijd tegen zwerfafval is echter nog lang niet gestreden. Gelukkig hebben we in Bergeijk een groot aantal vrijwilligers die meewerken in deze strijd. Zij zorgen ervoor dat zwerfafval in onze openbare ruimte wordt opgeruimd. We blijven dan ook doorgaan met preventie aanpak van zwerfafval. De kosten hiervan (circa € 25.000) willen we dekken door € 3 lastenverhoging per aansluiting door te voeren via de afvalstoffenheffing.

In 2021 hebben de Kempengemeenten een pilot van een half jaar uitgevoerd met een gehuurd mobiel scheidingsstation. Een mobiel scheidingsstation is geschikt om in iedere kern (op locatie) herbruikbaar materiaal in te zamelen. In deze begroting is financieel rekening gehouden dat deze pilot vanaf 2023 structureel wordt.

BB29 Intensivering toezicht gastouderopvang en voorschoolse educatie (€ 14.400 N)

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, gemeenten en de GGD vinden het noodzakelijk dat gemeenten de steekproef van gastouders die zij bezoeken vergroten naar minimaal 50% per jaar. In de regio wordt 2022 als een overgangsjaar gezien en wil men in 2023 voldoen aan de dan geldende wettelijke verplichting. Daarnaast worden de inspectie-uren voor voorschoolse educatie door de GGD-BZO opgehoogd, omdat er wettelijk meer items geïnspecteerd moeten worden.

Nieuw beleid

NB06 Wateroverlast Verhoevenstraat Luyksgestel (investering € 9.000 2023, € 90.000 2024) mogelijk deels dekking middels subsidie)

De Verhoevenstraat heeft bij zware regenbuien last van een te klein riool en oppervlakkig (riool)water van omliggende straten. De waterstand is zo hoog dat het ook bij de huizen naar binnenstroomt.
Het riool vergroten in de Verhoevenstraat alleen is geen oplossing, toestroom van water uit andere straten kan voorkomen worden door het aanbrengen van drempels en er zal opvang onder de parkeerplaats en speelveld gezocht moeten worden. Door een combinatie van aanpassen bestratingen en aanleg bergingsvoorzieningen gaan we het water in huizen voorkomen en op straat reduceren.

Via het Klimaatportaal Zuid-Oost Brabant gaan we cofinanciering aanvragen bij het Rijk. De Impulsregeling Klimaatadaptatie betreft een cofinanciering van maximaal 1/3 deel van de kosten van de maatregel. De regeling kan gebruikt worden om adaptatiemaatregelen versneld uit te voeren, of om nieuwe adaptatiemaatregelen op te pakken. Indien deze subsidie ter beschikking gesteld wordt dan zullen we dit in het eerstvolgende P&C document verantwoorden aan uw raad. De dekking van de kapitaallasten wordt verwerkt in de rioolheffing.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 9.000	-€ 90.000	€ 0	€ 0	-€ 99.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 9.000	-€ 90.000	€ 0	€ 0	-€ 99.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Dekking rioolheffing	€ 113	€ 1.553	€ 3.123	€ 3.098	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 113	-€ 1.553	-€ 3.123	-€ 3.098	
6 Netto lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

NB07 Vervanging loggers monitoring overstorten Waterschap (investering € 20.000 2024)
Samen met met Waterschap de Dommel worden vanaf 2011 op verschillende locaties de riooloverstorten gemonitord. Het meetnet Bergeijk is door Waterschap de Dommel gebruikt voor de onderzoeksfase Kallisto en om meer sturing van berging in het transportstelsel te kunnen gaan realiseren. De gegevens helpen ons bij het ontwerpen van maatregelen en is tevens de effectmonitoring van investeringen die gedaan worden. We krijgen steeds meer inzicht in het functioneren van de stelsels of onderdelen daarvan. Denk hierbij aan analyse van hydraulisch functioneren van het stelsel of onderdelen daarvan zoals bergbezinkbassins, retentievoorzieningen, infiltratieriolen, stuwputten en gemalen. De meetapparatuur is na circa 10 jaar aan vervanging toe. Het waterschap heeft een aanbesteding voor alle deelnemende gemeenten gehouden, waarvan Bergeijk haar eigen aandeel kan afnemen. Uitvoering staat gepland in 2024. Deze vervanging was niet bekend op het moment van het opstellen van het VGRP en deze was daarom nog niet opgenomen. De dekking van de kapitaallasten wordt verwerkt in de rioolheffing.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	€ 0	-€ 20.000	€ 0	€ 0	-€ 20.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	€ 0	-€ 20.000	€ 0	€ 0	-€ 20.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Dekking rioolheffing	€ 0	€ 942	€ 2.288	€ 2.258	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	€ 0	-€ 942	-€ 2.288	-€ 2.258	
6 Netto lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

NB08 Reiniging riool Vonderpad (investering € 145.000 2022)
In 2021 is de riolering aan de Vonderpad gereinigd en geïnspecteerd. Uit deze inspectie is gebleken dat de betonnen rioolbuizen over een lengte van ca 250 meter matige tot ernstige schade heeft als gevolg van H2S gassen. Om de levensduur te verlengen gaan we enkele rioolstrengen relingen. Het betreft een groot riool van Ø 800 en Ø 1250 doorsnede. Relingen betekent de bestaande buis van binnenuit voorzien van een kous waardoor de riolering weer minimaal 20 jaar meekan. De dekking van de kapitaallasten wordt verwerkt in de rioolheffing.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 145.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 145.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 145.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 145.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Dekking rioolheffing	€ 2.774	€ 6.980	€ 6.907	€ 6.835	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 2.774	-€ 6.980	-€ 6.907	-€ 6.835	
6 Netto lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

NB12 Oprichten digitaal grondwatermeetnet (investering € 80.000 2023)
Sinds 2008 heeft de gemeente een wettelijke grondwaterzorgplicht. Deze richt zich op de grondwater-kwantiteit in bebouwd gebied. De huidige locaties van de peilbuizen is niet optimaal dekkend over de gemeente. In 2021 is het grondwatermeetplan geactualiseerd, deze sluit aan op gebiedsontwikkelingen en op meetnetten van onze waterpartners.

Door het oprichten van een nieuw digitaal grondwatermeetnet sluiten we beter aan op de meetnetten van onze waterpartners en andere gemeenten. Het digitaal inwinnen van de grondwaterstanden worden direct uitgeleverd aan de Basisregistratie Ondergrond BRO. Dit bevorderd de eenmalige inwinning en meervoudig gebruik van deze informatie. Verder zal de nauwkeurigheid van de data toenemen omdat met de digitale loggers 4 maal daags wordt gemeten en nu 1 maal in 2 weken.

Ook zal de grondwaterdata via Hydronet portal uitgeleverd en ontsloten gaan worden. Dit portal is opgericht door de watereenheid (Klimaat)Waterportaal Zuidoost Brabant. In dit portal wordt ook de overstort en de neerslagdata geregistreerd van alle deelnemende gemeenten. Zo zit alle data bij elkaar en kan deze met elkaar geanalyseerd worden. Door de grondwaterstanden op een eenduidige digitale methode in te winnen kunnen de effecten van klimaatveranderingen en de genomen klimaatmaatregelen en de daarbij behorende effecten beter in beeld gebracht worden. De dekking van de kapitaallasten wordt verwerkt in de rioolheffing.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 Bruto investering	-€ 80.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 80.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 80.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 80.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Dekking rioolheffing	€ 2.243	€ 5.640	€ 5.573	€ 5.506	
5 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 2.243	-€ 5.640	-€ 5.573	-€ 5.506	
6 Netto lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

NB19 landelijk programma Nu Niet Zwanger (€ 9.000 N 2023, aflopend naar € 6.000 N 2026)
Het landelijke programma Nu Niet Zwanger (NNZ) ondersteunt kwetsbare mensen (m/v) een bewuste keuze te maken over het moment van hun kinderwens, zodat zij niet onbedoeld zwanger worden. Eén op de vijf vrouwen in Nederland wordt ongepland zwanger waarvan 68% ongewenst.
In de regio Brabant-Zuidoost blijkt breed draagvlak om het programma van NNZ ook in de andere gemeenten uit te rollen.

De kosten voor de gemeente Bergeijk voor 2023 zijn geschat op circa € 9.000. De daadwerkelijke kosten zijn afhankelijk van het aantal gemeenten in de regio dat ook in 2023 start met NNZ. Verder kunnen de kosten voor 2023 hoger uitvallen wanneer er geen gebruikt gemaakt kan worden van landelijke impulsgelden.

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- GGD
- ODZOB

Wat gaat het kosten?

	Taakveld 7. Volksgezondheid en milieu *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a	Lasten	5.064	5.346	4.937	4.978	5.046	5.133
b	Baten	4.135	3.840	3.859	3.921	3.984	4.052
c	Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-929	-1.506	-1.078	-1.057	-1.062	-1.082
d	Mutaties reserves storting	198	448	400	0	0	0
e	Mutaties reserves onttrekking	254	118	0	0	0	0
f	Saldo taakveld (f = c-d+e)	-873	-1.837	-1.478	-1.057	-1.062	-1.082

Grafiek Lasten

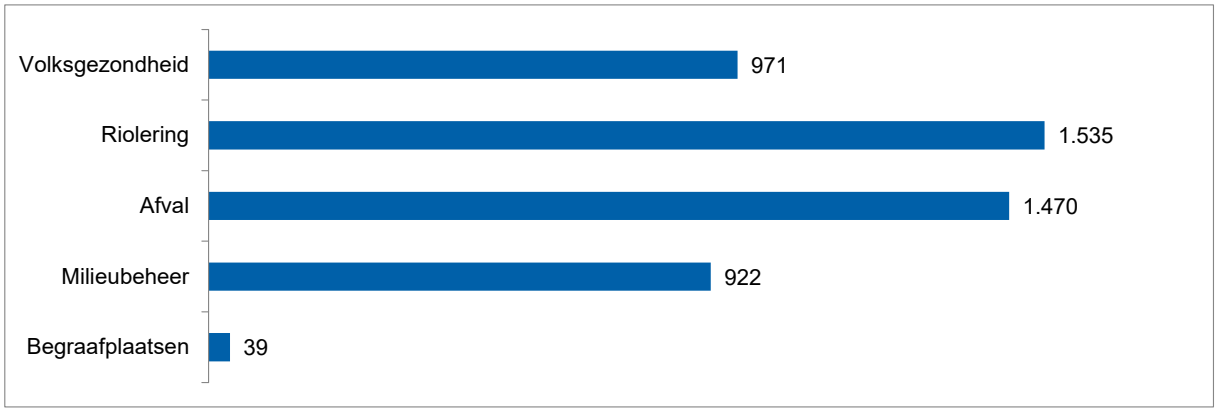

Grafiek Baten

Portefeuillehouders

Wethouder M. Kuijken

Wethouder S. Luijten

Taakveld 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

3.9 Taakveld 8 “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

- **Voorzien in de woonbehoefte van specifieke doelgroepen starters, senioren en zorgbehoevenden en arbeidsmigrantendoor realisatie van voldoende woningen.**

In de actuele provinciale prognose woningbehoefte en bevolkingsontwikkeling (2020) wordt de ontwikkeling van de bevolking tot 2040 in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat de bevolkingsgroei later afvlakt en er pas na 2030 een krimp ontstaat in de landelijke gebieden. Vanwege gezinsverdunning, de toenemende behoefte aan huisvesting van arbeidsmigranten en de stijgende levensverwachting blijft er een aanzienlijke behoefte aan nieuwe woningen bestaan. We zetten als gemeente Bergeijk in door volop te bouwen en de bestaande woningvoorraad beter te benutten, onder andere door inwoning, splitsen van woningen en kavels beter benutten. We staan als gemeente Bergeijk samen met ons regiogemeente aan de vooravond om invulling te geven aan een duurzame schaalsprong. De werkgelegenheid groeit waardoor een toenemende druk op ons mobiliteitsnetwerk ontstaat en een stijgende behoefte ontstaat aan nog meer woningen en voorzieningen.
In de Omgevingsvisie gaan we uit van een woonbehoefte van 1000 woningen voor de komende 10 jaar. Dat zijn er meer dan de 600 die in de provinciale prognose zijn opgenomen. We zien echter nog steeds een grote druk op de woningmarkt en een toenemende druk vanuit het stedelijk gebied. Samen met de Kempengemeenten pleiten we in de sub regionale ontwikkelstrategie voor meer ruimte voor woningbouw.
Daarbij is nog geen rekening gehouden met de schaalsprong. De voorgenomen uitbreiding van ASML heeft grote gevolgen voor de woningmarkt van de regio. Wat dit precies betekent is nog niet bekend maar zal in 2023 duidelijker worden.

Hoewel er nog harde restcapaciteit (bouwtitels voor te bouwen woningen in vastgestelde bestemmingsplannen) beschikbaar is om aan de lokale woningbehoefte te voldoen, is het, gelet op de vaak lange voorbereidingstijd, wel zaak om tijdig nieuwe mogelijkheden voor woningbouw in beeld te brengen en te starten met de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties. Hieronder wordt daarvan een aantal concrete voorbeelden genoemd.

Naast het aantal woningen is ook belangrijk dat de juiste woningen worden gerealiseerd. Daarbij richten we ons met name op starters, senioren en zorg en de sociale huur. Om de realisatie van sociale woningen te stimuleren is in 2021 het vereveningsfonds voor sociale woningbouw ingesteld. Hierbij is het uitgangspunt dat op alle nieuwe woningbouwlocaties 30% sociale huur dient te worden ontwikkeld. Indien een locatie daarvoor stedenbouwkundig niet geschikt is kan een vrije sector-woning worden gerealiseerd, maar dan moet de initiatiefnemer wel een bijdrage aan het vereveningsfonds betalen. Vanuit het vereveningsfonds kan vervolgens op andere locaties worden bijgedragen aan de bouw van sociale huurwoningen. Voor uitbreiding van de sociale huurvoorraad worden ook voor 2023 en verder afspraken gemaakt met de woningcorporaties. Daarnaast worden voortdurend met de corporaties potentiële locaties voor sociale huurwoningen beoordeeld op haalbaarheid.

Nieuwbouw is een deel van de oplossing voor de woningbouwproblematiek. Maar het aantal bestaande woningen is veel groter dan het aantal nieuw te bouwen woningen. Het is dan ook zeker van zo groot belang om de bestaande woningvoorraad beter te laten aansluiten bij de huidige woonbehoeften. Er is daarom in 2020 beleid vastgesteld om de bestaande woningvoorraad beter te kunnen benutten, bijvoorbeeld door het splitsen van woningen of tijdelijke bewoning van bijgebouwen. Deze mogelijkheden blijven we onder de aandacht brengen.

De taakstelling voor huisvesting van statushouders zal door de oorlog in Oekraïne en de crisis in de opvang bij het COA hoger zijn, nl 40-45 personen (2022 ca 25 personen). Hiervoor zijn ca. 15-20 woningen nodig. Met een huidige mutatiegraad van 5-6% op een sociale huurvoorraad van ruim 1000 woningen, betekent dit dat er jaarlijks ca. 50-60 woningen beschikbaar komen. Hiervan dient 1/3 aan statushouders beschikbaar te worden gesteld. Dit benadrukt nog eens het belang van realisatie van voldoende sociale huurwoningen. De huisvesting van statushouders en realisatie van voldoende nieuwe sociale huurwoningen is een belangrijk onderdeel van de jaarlijkse prestatieafspraken met de in Bergeijk actieve woningcorporaties.

In 2019 zijn richtlijnen vastgesteld voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Deze richtlijnen geven voorwaarden waar initiatieven voor huisvesting van arbeidsmigranten aan dienen te voldoen. Hierbij wordt nadrukkelijk ingezet op kwalitatief goede huisvesting, goede inpassing in de omgeving en spreiding. We verwachten dat in 2023 enkele concrete initiatieven tot ontwikkeling komen o.a. het flexlogiesgebouw op het Stoomterrein.

Woningbouwinitiatieven

In 2022 is het bestemmingsplanproces voor het plan **Hooge Berkt 2e fase** opgestart. We verwachten dat het bestemmingsplan in het voorjaar van 2023 kan worden vastgesteld. Deze locatie heeft een nauwe relatie met de Vestia-problematiek omdat hier in de bouw van 50-60 sociale huurwoningen kan worden voorzien. Ook de uitgangspunten met betrekking tot de andere doelgroepen (starters en senioren) zijn in de overeenkomst met ontwikkelaar vastgelegd. Het plan bevat in totaal ca 200 woningen.

Voor de locatie **Kerkstraat – Kleine Kept** (ca 35 woningen) is in 2022 de bestemmingsplanprocedure gestart. Deze zal in 2023 worden afgerond. Dit plan bevat o.a. 8 CPO-starterswoningen maar ook een aantal appartementen voor de huisvesting van autistische jongeren. De ontwikkeling **Hof Noord** is na een lange procedure bij de Raad van State onherroepelijk geworden en in het najaar 2022 feitelijk gestart. De bouw en de ontwikkeling van het openbaar gebied zal in 2023 vervolgd worden.
Op ’t Loo hebben we de verkaveling van het noordelijke deel van plan **Terlo** aangepast zodat hierin een aantal microwoningen kan worden gerealiseerd. Hier zullen ook nog een aantal kavels voor vrijstaande vrije sector woningen worden uitgegeven. Onderdeel van Terlo is ook het gebied **Loo’se tuinen**. De 1e fase is nagenoeg afgerond. Maar voor **Loo’se tuinen 2e fase** is de procedure door bezwaren vertraagd. We verwachten het plan in het najaar 2022 vast te kunnen stellen, maar moet rekening worden gehouden met een beroepsprocedure. Het bestemmingsplan **St. Bernardus** is in ontwikkeling. De vergunning voor 6 sociale huurwoningen is verleend. Het plan bevat ook 6-7 microwoningen, waarvoor de verkoopprocedure samen met de kavels voor microwoningen in Terlo en **Tiliaans** (Luyksgestel) eind 2022 is gestart.
In Luyksgestel is ingestemd met een inbreidinglocatie aan de **Meerendreef** voor ca 20 woningen die vooral gericht zijn op de huisvesting van senioren. In Westerhoven is na een participatietraject een voorkeursmodel vastgesteld voor de ontwikkeling van **Westerhoven Noord** met ca 50-60 woningen. Hiervoor wordt de omgevingsplanprocedure voorbereid en opgestart. In Riethoven heeft het plan **Achter de Sleutel** (44 woningen) vertraging opgelopen door een beroepsprocedure bij de Raad van State. We verwachten begin 2023 de uitspraak. Daarnaast ligt eer nog een particulier initiatief voor 11 appartementen aan het **Dorpsplein**. In de Weebosch verwachten we in het najaar tot overeenstemming te komen over de ontwikkeling van **Kapelledries fase 3** (55 woningen). De omgevingsplanprocedure kan dan in 2023 starten.

Wij verwachten dat in de periode 2023-2026 op de diverse locaties in de verschillende kernen voor de doelgroepen de volgende aantallen woningen gerealiseerd gaan worden. De tabel geeft inzicht in geplande / in voorbereiding zijnde woningbouwontwikkelingen t.b.v. woningen voor de doelgroepen in

de gemeente Bergeijk. Planning en programma is onder voorbehoud van marktomstandigheden en gehanteerde planning van externe partijen.

Locatie/bestemmingsplan	Type woningen voor doelgroepen		
	Starterswoningen	Seniorenwoningen	Sociale huurwoningen
Oude Bernardusschool, 't Loo	7		6
Hoog Berkt fase 2, Bergeijk	40	20	50
Tiliaans Noord, Luyksgestel	4		6
Provincialeweg 2-4, Westerhoven		2	
Klaproosstraat, Bergeijk		35	5
Meerendreef, Luyksgestel		8	12
Westerhoven Noord	11	6	17
St. Servatius Westerhoven		20	
Oude postkantoor Bergeijk			30 (7 nieuw)
Terlo noordelijk deel, 't Loo	12		
Achter de Sleutel, Riethoven	9	9	9
Dorpsplein, Riethoven		7	4
Kapelledries III, de Weebosch	17	5	14
Kerkstraat, Kleine Kept Bergeijk	8	12	12

- **Een goede ruimtelijke kwaliteit binnen de kernen en in het buitengebied.**

Omgevingswet

Het huidige omgevingsrecht bestaat uit heel veel losse wetten en nog meer uitvoeringsregelingen, het is alles bij elkaar erg complex en ondoorzichtig. Het is langzaam uitgegroeid tot een wirwar van regels en het systeem zelf is een remmende factor geworden. De Omgevingswet moet hier verbetering in brengen: het moet eenvoudiger, duidelijker, beter en sneller.

De Omgevingswet is een:

- grootschalige, wetstechnische integratie en herschikking van het omgevingsrecht;
- doorontwikkeling van integraal werken, samenwerking, dienstverlening en digitalisering;
- cultuuromslag en veranderingsmoment in relatie tot de fysieke leefomgeving.

De Omgevingswet gaat ook uit van meer ruimte voor participatie, maar ook meer verantwoordelijkheid daarvoor bij initiatiefnemers. Dit vraagt ook om een cultuuromslag in het meedenken bij ingrepen in de omgeving. Het invoeren van de omgevingsdialoog is daar een voorbeeld van.

Vooralsnog gaan we er van uit dat de wet op 1 januari 2023 in werking zal treden. Op dat moment worden bestemmingsplannen van rechtswege omgevingsplannen. Tot 2029 heeft de gemeente dan de tijd om de plannen om te vormen tot één nieuw omgevingsplan.

In 2022 zijn voorbereidingen voor de invoering getroffen; er zijn richtlijnen voor de omgevingsdialoog opgesteld, er zijn besluiten genomen omtrent het adviesrecht en delegatie en de nieuwe software is geïnstalleerd. Toch moet rekening gehouden worden met vertraging in de planvorming. Sommige zaken zullen pas gaandeweg duidelijk worden. Daarbij komt dat er in de 2e helft van het jaar een flinke piek in aanvragen is geweest omdat 1 augustus 2022 is gekozen als laatste moment om nog een plan onder de oude wet (Wro) in procedure te brengen. Voor deze datum is nog een flink aantal plannen ingediend.

Ontwikkelingen

- Omgevingswet

Door de Omgevingswet wordt het omgevingsrecht makkelijker: alle regelingen worden samengevoegd in één Omgevingswet. Naast de traditionele ruimtelijke elementen krijgen ook aspecten als gezondheid, duurzaamheid en energietransitie een rol. Op dit moment staat de invoering van de nieuwe wet gepland voor 1 januari 2023, maar pas in het najaar zal hier een definitief besluit over genomen worden.

Een werkgroep bereidt de invoering van de wet voor gemeente Bergeijk voor. Dit gebeurt op onderdelen in samenwerking met de Kempengemeenten en de regio. Door kennis te delen, dezelfde

software aan te schaffen en zo veel mogelijk samen op te trekken bij communicatie en opleiding bereiden we ons zo goed mogelijk voor op invoering van de nieuwe wet. Inmiddels is de Omgevingsvisie vastgesteld, wordt er ervaring opgedaan met de omgevingsdialoog en wordt er al gewerkt met het nieuwe programma Powerbrowser. Bestuurlijke besluitvorming over het in aan te wijzen gevallen delegeren van bevoegdheid tot vaststellen van omgevingsplannen van raad aan college, het adviesrecht van de raad bij aanvragen om afwijking van het omgevingsplan en de doorrekening van legeskosten bij milieuactiviteiten vindt eind van het jaar plaats.
Hoewel er volop aan de invoering van de wet gewerkt wordt, is te verwachten dat de invoering van de wet mogelijk leidt tot vertraging van ontwikkelingen. Uiteraard wordt getracht dat te voorkomen, maar kan vertraging niet worden uitgesloten.

De Woonvisie en kempische visie op wonen wordt eind 2022 aangeboden voor actualisatie inclusief het onderdeel woon-zorg-visie.

Gemeentelijk beleid

- Structuurvisie “Bergeijk, leven en beleven; tussen bossen, beken en boerenland” (2010)
- Dorpenontwikkelingsplannen (incl. Woonvisie) (2006) plus opleggers 2009
- Nota grondbeleid 2018
- Omgevingsbeleidsplan onderdeel bouwen 2015-2018
- Meerjaren Handhavingprogramma 2017-2020
- Welstandsnota Gemeente Bergeijk 2016-2019
- Woonvisie 2013-2021, incl. oplegnotitie woonvisie 2016
- Plan van aanpak aandachtslocaties (2016)
- Uitleg begrip maatschappelijk belang (2017)
- Handreiking Veehouderij en Gezondheid 2.0 (2018)
- Richtlijnen huisvesting arbeidsmigranten Bergeijk 2019
- Kempische visie op wonen 2019-2023
- Lokaal volkshuisvestingsprogramma

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- Metropool Regio Eindhoven (MRE) (werkprogramma transitie landelijk gebied)
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

Wat gaat het kosten?

	Taakveld 8. VHROSV *Bedragen in € 1.000*	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a	Lasten	4.692	8.535	5.728	1.808	2.675	3.927
b	Baten	4.219	8.510	5.087	1.022	1.896	3.148
c	Saldo taakveld excl mutaties reserves (c= b-a)	-473	-25	-641	-787	-779	-780
d	Mutaties reserves storting	1.833	1.597	108	0	29	0
e	Mutaties reserves onttrekking	1.633	352	38	38	67	38
f	Saldo taakveld (f = c-d+e)	-673	-1.270	-711	-749	-741	-741

Grafiek Lasten

Grafiek Baten

4. Paragrafen

4.1 Paragraaf lokale heffingen

Portefeuillehouder Wethouder S. Luijten

Wettelijk kader

Op grond van het besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten moet in de paragraaf lokale heffingen in ieder geval de volgende onderdelen worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De geraamde inkomsten;	art. 10, letter a BBV
Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;	art. 10, letter b BBV
Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, inclusief onderbouwing berekening maximaal kostendekkende tarieven	art. 10, letter c BBV
Een aanduiding van de lokale lastendruk	art. 10, letter d BBV
Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid	art. 10, letter e BBV

Wat willen we bereiken?

We willen het voorzieningenniveau op peil houden en de ambities die zijn opgenomen uitvoeren. Om de toenemende structurele uitgaven te dekken verhogen we de structurele inkomsten. Op grond van de uitgangspunten in hoofdstuk 2.1 verhogen we de belastingen daarom met 3,17%.

Voor de rechten (rioolheffing en reinigingsrecht) wordt uitgegaan van 100% kostendekking. Voor de rioolheffing hanteren we daarvoor de uitgangspunten zoals vastgesteld in het Verbreed gemeentelijk rioleringsplan (VGRP).

Een kostendekkendheid van 100% in de legesverordening is in principe toegestaan. Binnen Titel 1 Algemene dienstverlening, waarin bijvoorbeeld paspoorten en rijbewijzen zijn opgenomen, zijn de belangrijkste leges door het rijk gemaximeerd.

Algemeen

De paragraaf “Lokale heffingen” heeft betrekking op de in de gemeente Bergeijk geheven belastingen en heffingen (retributies, rechten en leges). Er wordt ingegaan op de belastingsoort, beleid, de tarieven, berekening kostendekkende tarieven, de geraamde inkomsten en ontwikkelingen. De paragraaf wordt afgesloten met een overzicht van de lokale belastingdruk. De vermelde tarieven zijn voorlopige tarieven. De definitieve tariefvoorstellen worden, rekening houdend met de laatste ontwikkelingen, in de raadsvergadering van 22 december 2022 ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Ontwikkelingen

Naar verwachting gaat de omgevingswet per 1-1-2023 in werking treden. De mogelijke financiële effecten van de keuzes die we dienen te maken zijn nog niet verwerkt in deze begroting. Naar verwachting komen wij in het najaar van 2022 naar uw raad middels een raadsvoorstel omgevingswet.

Opbrengsten

In onderstaande tabel geven we een overzicht van de opbrengsten aan lokale heffingen. Hierna volgt per belasting- en heffingssoort een toelichting.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023
a. Onroerende zaakbelastingen	3.838	3.937	4.061
b. Toeristenbelastingen	722	779	964
c. Forensenbelasting	6	6	6
1. Totaal algemene dekkingsmiddelen	**4.566**	**4.723**	**5.031**
d. Reinigingsrechten (afvalstoffenheffing)	1.563	1.493	1.528
e. Rioolheffing	1.843	1.900	1.984
f. Rioolaansluitrechten	26	22	23
g. Leges titel 1. Algemene dienstverlening	482	566	521
g. Leges titel 2. Dienstverlening fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning	882	659	583
g. Leges titel 3. Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn	7	3	3
h. Lijkbezorgingsrechten	17	14	14
i. Reclamebelasting centrummanagement	27	30	30
i. Reclamebelasting	1	1	1
j. Overige bestemmingsheffingen	14	29	29
2. Totaal bestemmingsheffingen	**4.862**	**4.717**	**4.716**
3. Totale opbrengst lokale heffingen (1+2)	**9.428**	**9.440**	**9.747**

Algemene dekkingsmiddelen

a. Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen worden geheven van eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen.
De heffingsgrondslag is de vastgestelde economische waarde naar de peildatum 1 januari 2021 volgens de Wet waardering onroerende zaken.

b. Toeristenbelasting (Kurtax)

De Kurtax is een gemeentelijke belasting en wordt geheven van eigenaren van recreatieve accommodaties waar overnacht kan worden. De heffingsgrondslag bedraagt een vast percentage van de omzetten (Kurtax) en bedraagt 3,11%. Meerjarig houden we rekening met meeropbrengsten als gevolg van een verwachte omzetstijging van 1%.

c. Forensenbelasting

Onder de naam forensenbelasting wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente een hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin over een gemeubileerde woning beschikken.

Bestemmingsheffingen

Algemeen

Bij de bestemmingsheffingen met de grootste omvang zijn overzichten opgesteld waardoor de kostendekkendheid van de betreffende heffing duidelijk wordt. In de overzichten zijn eerst de directe lasten en baten opgenomen. In de Financiële verordening is de systematiek van toerekening van de overheadkosten vastgesteld. De totale overheadkosten worden gedeeld door het aantal productieve uren dat aan de taakvelden wordt besteed. Vervolgens wordt het aantal productieve uren dat betrekking heeft op de kostendekkende tarieven vermenigvuldigd met dit bedrag. De btw is berekend over de budgetten waarop een btw-component van toepassing is. De totale lasten zijn vervolgens afgezet tegen de opbrengsten die we genereren uit de heffing.

d. Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de wettelijke inzamelplicht voor het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval (als gevolg van artikel 10.11 van de Wet milieubeheer). De functie van de afvalstoffenheffing is het dekken van de kosten die de gemeente maakt voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De afvalstoffenheffing is geregeld in de Wet milieubeheer. Het feit dat de gemeente verplicht is om binnen het gehele gebied huisvuil in te zamelen is reden voor de heffing. Het belastbaar feit is het feitelijk gebruik van een perceel waarvoor op basis van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. Afvalstoffenheffing moet worden betaald als een perceel feitelijk wordt gebruikt én de gemeente hier op basis van de wet verplicht is huishoudelijk afval in te zamelen.
De gemeente Bergeijk hanteert de diftar methode. Dat betekent dat er een bedrag per lediging wordt betaald naast een vast tarief per perceel.
De geprognosticeerde lasten blijven vrijwel gelijk in 2023 (-0,16% zijnde ca. € 0,28 per aansluiting) ten opzichte van 2022. De gemiddelde heffing blijft in 2023 € 174.

Afvalstoffenheffing *Bedragen x € 1.000*	Netto lasten	Overhead	Btw	Totaal lasten	Totaal baten	Dekkings %
Afvalinzameling	1.185	76	267	1.528	1.528	100%
Kostendekking totaal	**1.185**	**76**	**267**	**1.528**	**1.528**	**100%**

e. Rioolheffing

De rioolheffing in de gemeente betreffen de rioolafvoerrechten. Deze heffing wordt geheven van de gebruikers van de panden op basis van het afgenomen drinkwater (met als uitgangspunt: geloosd afvalwater), volgens opgave van Brabant Water over het voorgaande jaar. Uitgangspunt is hierbij: de gebruiker betaalt.
Op grond van artikel 228a Gemeentewet heffen we een rioolheffing. De baten en lasten in de begroting zijn het uitgangspunt van kostendekkendheid.

Het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (VGRP) 2020-2024 is op 19 december 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. Het VGRP is een beleidsstuk met een visie hoe de gemeente omgaat met de rioleringszorg in de komende periode. Dit plan vormt de basis voor de in te begroting te ramen lasten die voortvloeien uit deze wettelijke taak.

Om de rioleringszorg conform de wettelijke eisen en ambities van de gemeente Bergeijk uit te kunnen blijven voeren is in het VGRP voorzien om de rioolheffing in 2023 te verhogen met 3,0%.

Dit betekent de volgende rioolheffingstarieven

Klasse (waterverbruik)	2022	2023
≤ 100 m³	170,04	175,14
101 – 350 m³	255,00	255,00
≥ 350 m³: opslag per 350 m³	255,00	255,00

De berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing is als volgt tot stand gekomen:

Rioolheffing *Bedragen x € 1.000*	Netto lasten	Overhead	Btw	Totaal lasten	Totaal baten	Dekkings %
Riolering	1.392	333	260	1.984	1.984	100%
Kostendekking totaal	**1.392**	**333**	**260**	**1.984**	**1.984**	**100%**

f. Rioolaansluitrechten

De rioolaansluitrechten hebben betrekking op het aansluiten van woningen en andere gebouwen op het gemeentelijk rioolstelsel en het toerekenen van de kosten van een dergelijke aansluiting. De heffingsgrondslag is opgenomen in de gemeentelijke aansluitverordening waarin de verhouding wordt geregeld tussen de gemeente en de burgers betreffende het aansluiten op het rioolstelsel.
Voor het jaar 2023 wordt het tarief voor de rioolaansluitrechten van 2022 geïndexeerd met 3,17%. In de raadsvergadering van 15 december 2022 worden de aansluitrechten definitief vastgesteld met de behandeling van de verordening aansluitrechten riolering.

g. Leges

Onder de naam ‘leges’ worden verschillende rechten geheven van door het gemeentebestuur verstrekte diensten. Leges vallen onder de bestemmingsheffing (meerdere programma’s). Bij de bepaling van de kostendekkendheid van de leges maken we een onderscheid in de 3 titels uit de legesverordening:

- Algemene dienstverlening
- Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen
- Europese dienstenrichtlijn

De tarieven zijn volgens de uitgangspunten uit hoofdstuk 2.1 met 3,17% verhoogd. Daarnaast zijn de geprognosticeerde hoeveelheden opnieuw op actualiteit beoordeeld.

De berekening van de kostendekkendheid van de leges is als volgt tot stand gekomen:

	Netto lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Totale baten	Dekkings %
1. Algemene dienstverlening	348	245	0	594	521	88%
2. Dienstverlening fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning	312	432	0	744	583	78%
3. Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn	12	0	0	12	3	24%
Kostendekking totaal	**672**	**677**	**0**	**1.349**	**1.108**	**82%**

- *Algemene dienstverlening*

Dit betreft vooral het verstrekken van rijbewijzen en reisdocumenten maar ook tal van in omvang kleinere producten die de gemeente verstrekt zoals uittreksels, afschriften. Ook vallen huwelijksvoltrekkingen vanuit de burgerlijke stand onder deze dienstverlening. Het verstrekken van reisdocumenten aan niet-ingezetenen vormt hierin een bijzondere plek. Sinds 2014 geeft de gemeente Bergeijk, samen met 11 andere gemeenten, met succes reisdocumenten af voor niet-ingezetenen. Vanaf 2024 wordt er weer een toename van het aantal te verstrekken reisdocumenten aan niet-ingezetenen voorzien. Hier is rekening mee gehouden in de begroting.

- *Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen*

De opbrengsten uit de omgevingsvergunningen schommelen per jaar. Op de omvang van de opbrengsten hebben we maar beperkt invloed. Hier zijn we afhankelijk van de economische situatie. Wordt er veel gebouwd dan nemen de opbrengsten toe, en omgekeerd. De opbrengst voor 2023 is onder andere gebaseerd op circa 60 nieuwbouwwoningen, circa 100 vergunningen voor uitbreiding / verbouw van bedrijven en opbrengsten vanwege verbouwingen van woningen. Een deel van de verbouwingen is overigens vergunningsvrij. De ophanden zijnde wijziging van de omgevingswet die naar verwachting in 2023 zal ingaan, zal mogelijk leiden tot het meer vergunningsvrij bouwen.

- Europese dienstenrichtlijn

Hieronder vallen met name leges in verband met horeca activiteiten en evenementen. Vergunningen voor categorie B evenementen zijn met ingang van 2019 gratis.

h. Lijkbezorgingsrechten

De gemeente Bergeijk beheert twee actieve begraafplaatsen. In het verleden is met het kerkbestuur afgesproken dat de begraafplaats in Westerhoven als algemene begraafplaats kan dienen. In ruil daarvoor voeren wij alleen het onderhoud uit. We maken geen graven en hebben hieruit ook geen rechten. De andere actieve begraafplaats is in de kern Luyksgestel. Rechten worden geheven voor het gebruik van deze begraafplaats. De tarieven worden opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Verordening Lijkbezorgingsrechten 2022. Het streven was erop gericht om deze begraafplaats kostendekkend te laten zijn. Trend is vermindering van begraven en meer crematies. Onderhoudslasten blijven ongewijzigd.

i. Reclamebelasting

Op verzoek van de initiatiefgroep Centrummanagement is met ingang van 2014 reclamebelasting ingevoerd. Deze belasting wordt geheven bij ondernemers in een vastgesteld gebied. De hoogte van de belasting is afhankelijk van de WOZ-waarde van het pand. De inkomsten worden volledig doorbetaald aan de stichting Centrummanagement.

j. Overige bestemmingsheffingen

De overige bestemmingsheffingen bestaan uit de vergoedingen voor staangelden op de woonwagenlocaties en de opbrengsten uit de overeenkomst voor de organisatie van de kermissen.

Kwijtscheldingsbeleid

In de raad van september 2018 is het kwijtscheldingsbeleid geactualiseerd vastgesteld. De gemeente kent mogelijkheden voor het verlenen van kwijtschelding van de ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit geldt voor burgers en voor privébelastingen van ondernemers indien er sprake is van recht op een BBZ-uitkering. Kwijtschelding wordt vooral verleend voor de afvalstoffen- en rioolheffing. Voor kwijtschelding van de OZB komt niemand of bijna niemand in aanmerking.

Belastingdruk

Voor de berekening van de belastingdruk gaan we uit van een gemiddelde WOZ-waarde in Bergeijk. Voor de rioolheffing gaan we uit van een gemiddeld waterverbruik tussen de 100 en 350 m³. Bij de afvalstoffenheffing hanteren we een gemiddeld aanbod aan containers. De grijze container wordt gemiddeld ca 5 keer per jaar aangeboden, de groene container 6 keer. De belastingcapaciteit gemeente Bergeijk zetten we af tegen de landelijke capaciteit. Begroting 2023 geeft een belastingcapaciteit van 84%.

	Begroot na wijziging 2022 (Gemeente)	Begroot 2023
Onroerende zaak belasting	314	324
Rioolheffing	255	263
Afvalstoffenheffing	174	174
Totale woonlasten	**743**	**761**
Woonlasten landelijk gemiddelde*	811	904
Woonlasten tov landelijk gemiddelde	**92%**	**84%**

(*) Bron COELO 2022

De laatst bekende woonlasten zijn door het COELO berekend op € 904 voor een meerpersoonshuishouden in 2023. Hiertegenover hebben wij de berekende belastingdruk 2023 gezet. De conclusie daaruit is dat we als gemeente Bergeijk ruim onder het landelijk gemiddelde zitten.

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder Wethouder S. Luijten

Inleiding

Het gemeentelijk weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin we in staat zijn financiële tegenvallers op te vangen. Om dit te kunnen moet er een zekere mate van vrije ruimte zijn binnen de begroting en/of de vermogenspositie. Deze vrije ruimte heet ook wel de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet geraamde kosten (onverwachte, onvoorziene omstandigheden) te dekken. Dit met inachtneming dat het niet ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.
Risico's worden in dit verband gedefinieerd als gebeurtenissen die de doelrealisatie van de gemeente Bergeijk negatief kunnen beïnvloeden, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële omvang zijn in relatie tot de financiële positie van de gemeente.

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten moet in de paragraaf financiering in ieder geval het volgende onderdeel worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; Een inventarisatie van de risico's; Het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's Verplicht opnemen van een aantal kengetallen Beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie	art. 11 BBV

Beleid

- Nota reserves en voorzieningen gemeente Bergeijk (2019

Wat willen we bereiken?

De financiële positie is (ook op lange termijn) zodanig solide dat de gemeente zonder financiële problemen en zonder aanpassingen in het huidige beleid kan inspelen op externe ontwikkelingen.
De omvang van de weerstandscapaciteit is toereikend voor het opvangen van financiële tegenvallers met structurele en incidentele gevolgen. De ratio weerstandscapaciteit (verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit) bedraagt minimaal 1,4. Dit is vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen 2019.

Risico inventarisatie

Van de risico's wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat een risico zich voordoet en wat de mogelijke schadeomvang kan zijn. Daarvoor worden de volgende 2 vragen gesteld:
Wat is de financiële impact? Dat wil zeggen de beste inschatting van het bedrag indien het risico zich voordoet.

De kans dat de gebeurtenis zich voordoet aan de hand van de volgende score:

Kans score

•	Zeer gering	•	5%
•	Gering	•	25%
•	Waarschijnlijk	•	50%
•	Hoog	•	75%

De risicoscore is de vermenigvuldiging van het ingeschatte financiële effect van het risico vermenigvuldigd met het percentage wat aansluit op de kans dat het risico zich voordoet. Indien een risico zich zeker voor zou doen dan wordt dit in de begroting opgenomen vanwege de stelregel dat de begroting realistisch opgesteld moet worden. Alleen risico's met een gekwantificeerd bedrag van > € 25.000 (ongeveer 0,05% van de totale begroting) worden in de risicomatrix opgenomen. Nadat de risico's zijn gekwantificeerd kan de benodigde weerstandscapaciteit worden berekend.

Vervolgens wordt de benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Aan de hand van deze gegevens wordt de ratio weerstandscapaciteit berekend.

Risicoanalyse

Bedragen x € 1.000				Jaar-rekening 2021	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
	Omschrijving risico	Kans	Af te dekken met:					
0. Taakveld Bestuur en ondersteuning								
a	Algemene uitkering: effect wijzigingen	Hoog	AR	75	150	150	150	150
6. Taakveld Sociaal domein								
b	Programmakosten jeugdhulp	Waarschijnlijk	AR	150	150	150	150	150
7. Taakveld Volksgezondheid en milieu								
c	Sanering bodemverontreiniging	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50
d	Afvalinzameling	Hoog	AR	225	225	225	225	225
8. Taakveld VHROSV								
e	Planschadeclaims actualisering bestemmingsplannen	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50
f	Risico's grondexploitatie	Hoog	AR grex	505	509	509	509	509
g	Programma Aanpak Stikstof	Zeer gering	AR	125	125	125	125	125
Organisatie/bedrijfsrisico								
h	Financieringsfunctie reserve	Waarschijnlijk	AR	36	53	53	53	53
i	Energiecrisis	Hoog	AR		PM	PM	PM	PM
Verbonden partijen								
j	GRSK / GGD / ODZOB / VRBZO / MRE	Waarschijnlijk	AR	84,5	74	74	74	74
k	Ontwikkelingen in de doelgroep van KempenPlus	Hoog	AR		PM	PM	PM	PM
Totaal				**1.300**	**1.386**	**1.386**	**1.386**	**1.386**

Tabel risico-inventarisatie (AR=algemene reserve, AR Grex = algemene reserve risico's grondexploitatie)

De kwantificeerbare risico's zijn als input voor het risicosimulatiemodel gebruikt, met uitzondering van het risico op de grondexploitaties. Het risico op de grondexploitatie komt tot stand op basis van scenarioberekeningen van de exploitaties.

a. Algemene uitkering (€ 150.000)

Het lang verwachte herverdeeleffect is bij de meicirculaire 2022 ingevoerd. Voor Bergeijk is hier sprake van een herverdeeleffect van € 7,50 per inwoner (positief) in 2023 en € 10,47 (positief) per inwoner in 2024 en verder. Naar verwachting wordt in 2025 de herijking van het gemeentefonds geëvalueerd. Daarmee is het herverdeeleffect nog niet definitief en kan nog een positieve dan wel negatieve narekening volgen. Voor de jaren 2023 t/m 2025 is er sprake van 'zeer' grote positieve accresontwikkelingen. Dit komt met name door de hoge inflatie, maar ook door beleidsintensiveringen vanuit het Rijk (hogere Rijksuitgaven vanwege defensie, opvang vluchtelingen en koppeling OAW).

Door de hoge mate van onzekerheid in de accres ontwikkelingen hanteren wij een hoog risico van 75%.

b. *Programmakosten Jeugdhulp (€ 150.000)*

Het CJG+ De Kempen onderkent een aantal risico's wat wordt doorvertaald naar een bedrag van € 150.000. Deze risico's worden veroorzaakt door de volgende onderwerpen:

- Achterblijvend rijksbudget
- Wijzigingen in inkoop
- Kwetsbaarheid kleine gemeenten
- Wijziging woonplaatsbeginsel, compensatie voordij en 18+
- Ouderproblematiek
- Geen / beperkte invloed gemeente/CJG+
- Uitvoering Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

c. *Sanering bodemverontreiniging (€ 50.000)*

Een substantieel gedeelte van de Openbare Ruimte is verontreinigd. Dit is vooral gerelateerd aan het gebruik in het verleden van zinkassen op wegen (en bermen). Een gedeelte van met name onze wegen en bermen buiten de kom zijn zinkassenverdacht. Op zinkassenverdachte wegen moet per definitie vooraf onderzoek plaatsvinden en op veel van die wegen en bermen is een zinkassen gerelateerde verontreiniging homogeen of heterogeen aanwezig. In 2019 is verontreiniging met PFAS ook actueel geworden. Ook bij de uitvoering van reguliere onderhoudswerkzaamheden is dit een reëel risico geworden, waarvan de extra kosten niet vooraf zijn in te schatten. Derhalve handhaven wij het ingeschatte risico.

d. *Afvalinzameling (€ 225.000)*

Voor de periode 1-2-1997 t/m 1-2-2017 hebben de 6 Brabantse gewesten (vertegenwoordigd door de Vereniging van Contractanten (VvC)), namens de Brabantse gemeenten, een overeenkomst gesloten met Afvalsturing Brabant (nu: Attero) voor de verwerking van huishoudelijk restafval. Hierbij is ook een garantieplicht (hoeveelheid aan te leveren afval) afgesproken. Door betere scheiding werd in 2011 voor het eerst niet meer voldaan aan de garantieplicht. Attero en de Brabantse gewesten hebben een juridisch geschil over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval. De zaak tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren tot en met 2014 is afgesloten en heeft niet geleid tot naheffing voor de MRE gemeenten. Tegenstrijdig aan het vonnis over de jaren tot en met 2014 heeft de rechter in een vonnis bepaald dat de Brabantse 104 gewesten over de periode 2015 tot en met 2017 wel verplicht zijn de minderlevering te compenseren aan Attero. Als gevolg van deze uitspraak heeft de MRE (contractpartner namens de deelnemende gemeenten van de MRE) een naheffing ontvangen en is voorlopig een bedrag van € 6,1 mln betaald. Dit bedrag is gebaseerd op de totale minderlevering van de MRE gemeenten samen. Het geld staat op een geblokkeerde rekening en is betaald om verdere naheffingsrente te voorkomen.

Op aanvraag van het DB van MRE heeft de VVC op 12 november 2019 een vernietigingsprocedure opgestart. Het Hof Den Haag heeft in deze vernietigingsprocedure op 29 juni 2021 het vonnis over de jaren 2015 t/m 2017 vernietigd. Dit houdt in dat er ook geen compensatie aan Attero niet verplicht is over deze jaren en er zal dus geen afrekening plaatsvinden. De reeds betaalde € 6,1 miljoen zal dan door de MRE terug ontvangen worden.

Na deze beslissing van het hof bestaat nog de mogelijkheid dat Attero in cassatie gaat bij de Hoge Raad. Zij hebben tot uiterlijk 29 september 2021 om cassatie in te stellen. Wanneer er cassatie komt, zullen de gewesten en gemeenten daartegen verweer moeten gaan voeren. De looptijd van een eventuele cassatieprocedure zal ongeveer 1,5 jaar zijn. Mocht uit deze cassatie komen dat de gewesten en gemeenten wel compensatie moeten betalen aan Attero dan wordt het voorlopig

betaalde bedrag ad € 6,1 mln door MRE definitief. Dit zal dan doorgelegd worden naar de deelnemende gemeenten.

e. *Planschadeclaims actualisering bestemmingsplannen (€ 50.000)*
Inwoners hebben bij de actualisatie van bestemmingsplannen de mogelijkheid om een beroep te doen op planschade. Bij particuliere initiatieven is het uitgangspunt dat het risico op planschade middels een overeenkomst bij de betreffende ontwikkelaar wordt gelegd. Voor de gemeentelijke grondexploitaties wordt hiervoor verwezen naar de paragraaf grondbeleid. Door het verminderen van het aantal plannen is het risico beperkt. De omvang handhaven we op € 100.000 met een waarschijnlijk risico dat dit zich voordoet van 50%.

f. *Risico´s grondexploitatie (€ 509.000)*
Bij het opstellen van de begroting 2023 is een actuele doorrekening van de grondexploitatie gemaakt. Daarnaast worden scenario's beschreven waarin rekening is gehouden met tegenvallers als langere looptijden en geen indexering van de opbrengsten.

g. *Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) (€ 125.000)*
De PAS was tussen 15 juli 2015 en 29 mei 2019 de basis voor vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming. Op 29 mei 2019 is door de Raad van State bepaald dat de Programma Aanpak Stikstof (PAS) in strijd is met het Europees recht. Toepassing van het PAS in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet meer toegestaan. Inmiddels zijn landelijk de normen aangepast. In de gevoeligheidsanalyse van de grondexploitaties was grotendeels rekening gehouden met dekking in de Algemene reserve risico grondexploitaties voor het deels afdekken van een mogelijke afwaardering van de grond van Waterlaat 7. Dit risico is kleiner geworden omdat het bestemmingsplan is vastgesteld. In het meest negatieve geval is het risico ca € 2,5 miljoen. We schatten dit risico op het moment van schrijven van de begroting 2022 als "zeer gering", maar wel aanwezig in.

h. *Financieringsfunctie reserve (€ 53.000)*
Conform het beleid in de gemeente Bergeijk wordt de bespaarde rente toegevoegd als baat aan de exploitatie. Dit betekent dat niet vrij beschikt kan worden over de reserves. Het gaat daarbij om het deel van de reserves dat als weerstandsvermogen wordt gezien ter dekking van de risico's. Dit deel zal immers ingezet moeten worden indien risico's zich daadwerkelijk voordoen. Bij een inschatting dat maximaal 50% van de risico's zich gelijktijdig werkelijk voordoen en een rekenrente van 4% betekent dit een risico van afgerond € 53.000 in de exploitatie. Deze systematiek is opgenomen in de nota reserves en voorzieningen zoals vastgesteld in de raad van februari 2014.

i. *Energielasten (PM)*
De energielasten bereiken op het moment ongekende hoogte. Als gemeente herkennen we dit probleem, maar is de impact van de stijgende energielasten op onze begroting moeilijk in te schatten.

j. *Verbonden partijen (GRSK, GGD, Kempenplus ODZOB, VRBZO en MRE)* (€ 74.000)
De GRSK houdt geen eigen vermogen aan als weerstandscapaciteit. Dit op basis van vastgesteld beleid. Als calamiteiten zich voordoen worden de deelnemende gemeenten aangesproken, volgens de vastgestelde systematiek. Wij handhaven het eerder gehanteerde uitgangspunt van een risico van € 0,5 miljoen voor de 5 Kempengemeenten (ca. € 100.000 per gemeente). Het is aan de deelnemende gemeenten om weerstandscapaciteit aan te houden.

De verbonden partijen hebben in hun begroting 2023 een risicoanalyse gemaakt. Deze risicoanalyse is afgezet tegen hun reservepositie. Daaruit resteert een deel niet afgedekte risico's. Indien zich dit voordoet kan dat betekenen dat de gemeente moet bijdragen. Dat deze risico's zich gaan manifesteren is als "waarschijnlijk" gewogen.

k. Kempenplus (PM)

KempenPlus heeft als opdracht om de Sociale Werkvoorziening (SW) en Participatiewet (Pw) uit te voeren. In 2015 is de wetgeving hieromtrent veranderd, waardoor nieuwe instroom in de Sociale Werkvoorziening (SW) niet meer mogelijk is. De doelgroep die voorheen onder de SW viel, valt sinds 2015 onder de Participatiewet (Pw). Inwoners die voor 2015 een SW-indicatie hebben gekregen, kunnen tot aan hun pensioen vanuit de SW aan het werk blijven. Dit betekent dat deze groep steeds kleiner en (gemiddeld genomen) steeds ouder wordt. De groep SW-ers zijn o.a. werkzaam voor de afdeling Externe Dienstverlening bij KempenPlus. Onder deze afdeling vallen werkzaamheden zoals de groenvoorziening, schoonmaak, catering en facilitair. De terugloop van de grootte van de doelgroep betekent dat KempenPlus bepaalde werkzaamheden voor gemeenten niet of in mindere mate nog kan uitvoeren, waardoor we deze werkzaamheden dan op de markt moeten aanbesteden en inkopen. Wat dit financiële risico materieel betekent voor de gemeente Bergeijk is op dit moment nog niet bekend.

Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen wordt gevormd door:

- Algemene reserve
- Algemene reserve resultaat
- Algemene reserve risico grondexploitaties
- Post onvoorzien.

De algemene reserves betreft incidentele capaciteit en de post onvoorzien structurele capaciteit. Dit is vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen, vastgesteld in de raad van 31 januari 2019.
In de nota is eveneens bepaald dat de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties, de bestemmingsreserves, stille reserves en de beschikbare ruimte in de belastingcapaciteit niet meegenomen worden in de bepaling van de weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves kunnen eventueel tot de beschikbare weerstandscapaciteit worden gerekend indien de Raad de bestemming kan veranderen zonder financieel nadelige gevolgen. De dekkingsreserves maken geen deel uit van de weerstandscapaciteit, omdat de bestemming van dekkingsreserves niet kan wijzigen zonder nadelige gevolgen voor de exploitatie.

De gemeente heeft een aantal stille reserves (verschil tussen marktwaarde en boekwaarde) door het bezit van vaste activa zoals pachtgronden, erfpachtgronden, bosgronden, gebouwen en terreinen. Een benadering van de marktwaarde van de bos- en landbouwgrond is per ultimo 2021, zoals opgenomen in de jaarrekening 2021:

Omschrijving	Aantal ha.	per ha. in €	per m² in €	Marktwaarde in €
Bosgronden	1.443	13.500	1,35	19.480.500
Geliberaliseerde pacht (1 jr)	215	74.000	7,40	15.910.000
Geliberaliseerde pacht (6 jr)	78	74.000	7,40	5.772.000
Reguliere pacht	660	74.000	7,40	48.840.000
Erfpacht	359	37.000	3,70	13.283.000
Totaal	**2.755**			**103.285.500**

Tabel stille reserves

Met betrekking tot de onbenutte belastingcapaciteit van gemeenten zijn de belangrijkste eigen inkomstenbronnen de ozb-inkomsten, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Uitgangspunt bij het bepalen van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is 100% kostendekkendheid.

De weerstandscapaciteitsratio drukt de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit uit. Hoe groot de beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van

de risico's die de gemeente loopt. Het gaat hierbij om de risico's die niet goed kwantificeerbaar en niet regulier zijn. In het algemeenheid gaat het om risico's die de gemeente zelf niet of slechts deels kan beïnvloeden. Voor de overige risico's zijn beheersmaatregelen genomen, voorzieningen getroffen of verzekeringen afgesloten.

In de nota reserves en voorzieningen 2019 is vastgelegd dat de beschikbare reserves die betrokken worden bij de bepaling van de weerstandscapaciteit minimaal € 6,0 miljoen moet bedragen.
De geprognosticeerde omvang van de algemene reserves, exclusief de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties, is per 1 januari 2022 € 13.4 miljoen. Dit leidt tot de volgende weerstandscapaciteitsratio:

Weerstandsratio (bedragen x € 1.000) (balansstanden ultimo jaar)	2023	2024	2025	2026
1. Beschikbare weerstandscapaciteit	10.892	11.346	13.190	13.499
2. Benodigde weerstandscapactiteit	1.386	1.386	1.386	1.386
Weerstandsratio (1 / 2)	7,86	8,19	9,52	9,74

De minimale norm van deze ratio is in de nota reserves en voorzieningen 2019 vastgesteld op 1,4. Aan deze norm wordt voldaan.

Ontwikkeling van algemene reserves

Een aparte positie wordt ingenomen door de Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties. De andere algemene reserves maken allemaal onderdeel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit. Vanaf de begroting 2023 worden de geprognosticeerde opbrengsten gefaseerd afgebouwd (was eerst vanaf jaar 2024). De algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties is in het leven geroepen om schommelingen in de opbrengsten uit grondtransacties op te vangen. Daarom wordt deze niet betrokken bij de weerstandscapaciteit. De omvang van deze reserve is gemaximeerd op € 2,5 miljoen en wordt herzien bij de actualisatie van de nota reserve en voorzieningen.

De overige algemene reserves zijn er voor het opvangen van risico's. De ondergrens hiervan is bepaald op € 6,0 miljoen.

In grafiekvorm geeft dit de meerjarige ontwikkeling algemene reserves in relatie tot de ondergrens voor het opvangen van risico's weer. Dit per 31-12 van het jaar. Grafiek verloop algemene reserves.

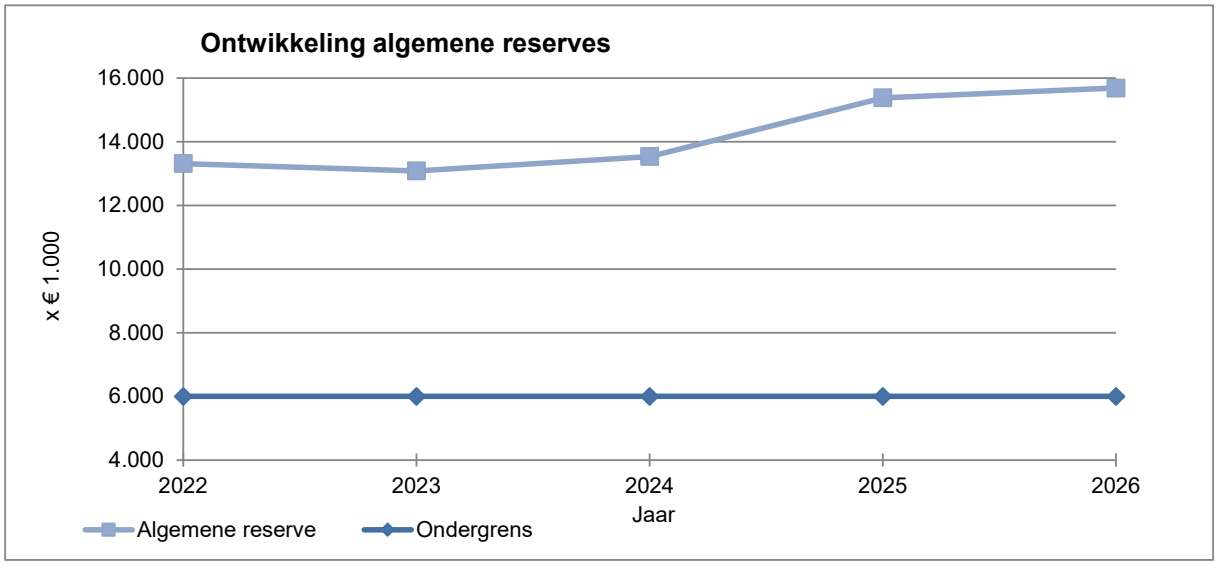

Grafiek opbouw algemene reserves

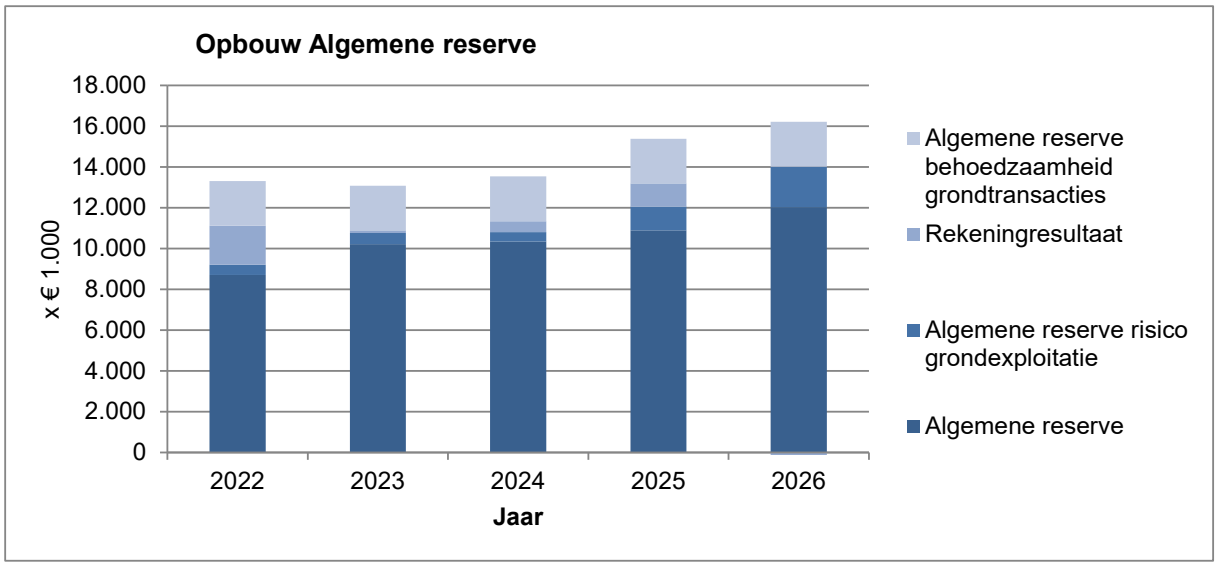

Ontwikkeling van bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves bestaan uit dekkingsreserves en overige bestemmingsreserves.

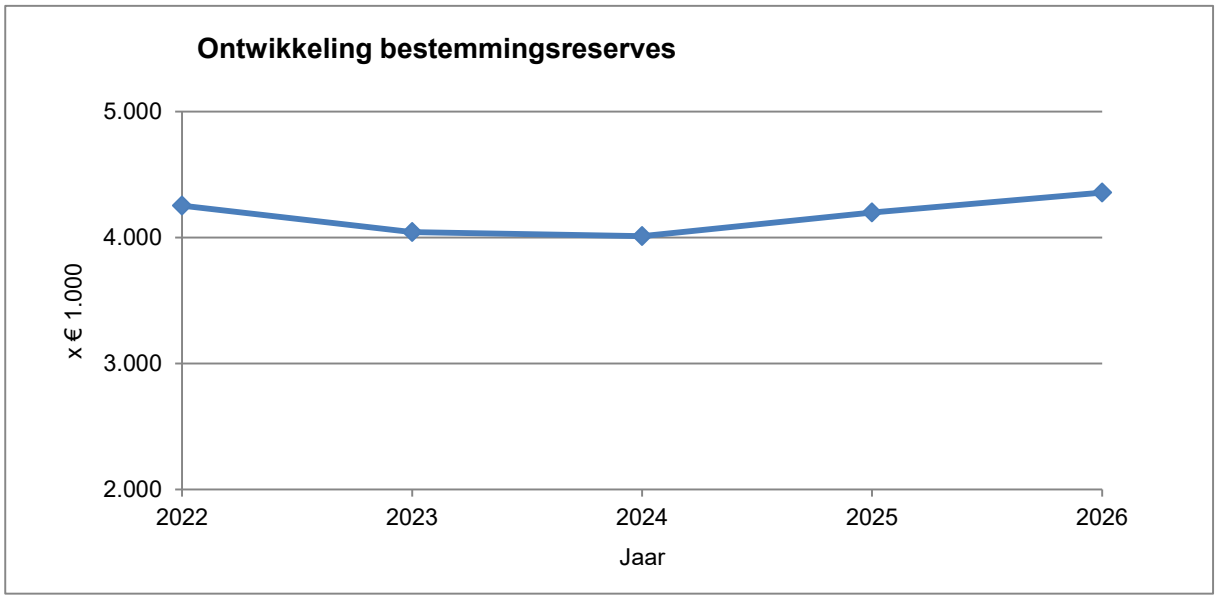

Grafiek verloop bestemmingsreserves

Op basis van een jaarlijks door de raad vast te stellen programmaplan BEergeijkENERGY vindt onttrekking plaats. Wanneer het saldo van de bestemmingsreserve niet afdoende blijkt zal er in het jaarlijkse voorstel van het programmaplan ook een storting meegenomen worden.

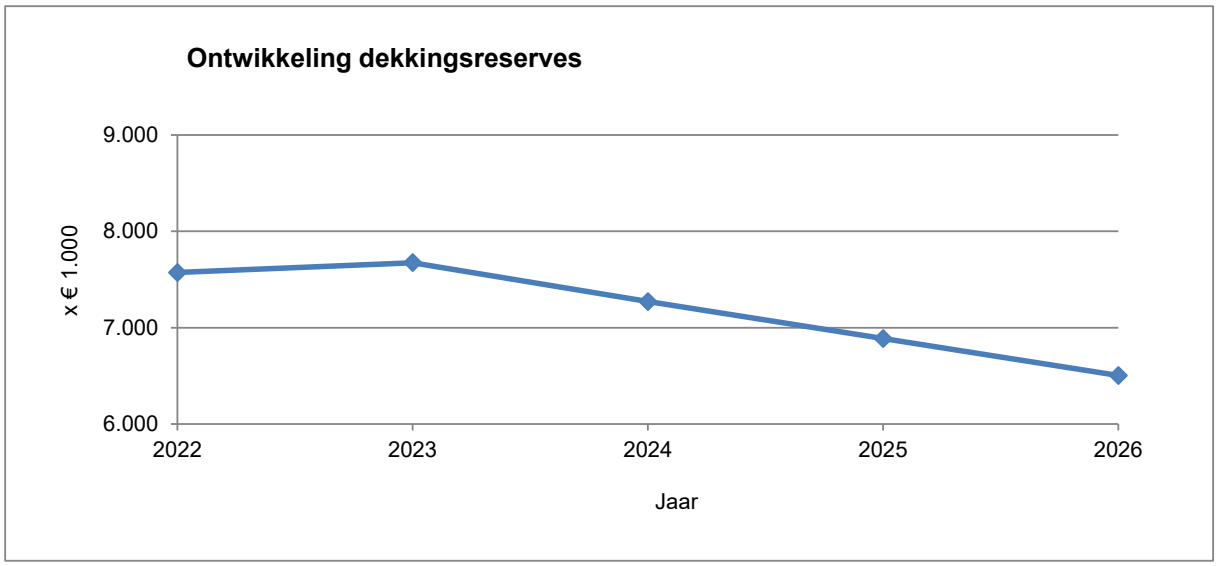

Grafiek verloop dekkingsreserves

De dekkingsreserves nemen jaarlijks af met een vast bedrag ter dekking van, een deel van, de kapitaallasten. De jaarlijkse vrijval vindt plaats totdat de dekkingsreserve nihil is geworden.

Kengetallen

Kengetallen:	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Netto schuldquote	40%	79%	93%	109%	88%	93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	39%	78%	91%	107%	86%	92%
Solvabiliteit	37%	28%	28%	27%	29%	29%
Structurele exploitatieruimte	1%	0%	1%	1%	1%	0%
Grondexploitatie	15%	9%	9%	1%	-2%	-5%
Belastingcapaciteit	92%	97%	84%	84%	84%	84%

Het Rijk, en dus ook onze toezichthouder, heeft aan deze financiële kengetallen geen normen verbonden. Dit wordt nadrukkelijk overgelaten aan raden en besturen. Wel wordt geadviseerd om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden die voor stresstesten gelden. De toezichthouder hanteert bij haar beoordeling van de begroting de volgende signaleringswaarden:

Kengetal	Categorie A Minste risico	Categorie Gemiddeld risico	Categorie Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
Belastingscapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Tabel: signaleringswaarden financiële kengetallen

Onderlinge verhouding van de kengetallen (conclusie)

De financiële kengetallen geven samen een beeld van de financiële ontwikkelingen in de gemeente. Een los kengetal zegt echter weinig over de totale financiële positie. Of een hoge schuldquote voor een gemeente nadelig is, hangt bijvoorbeeld af van het eigen vermogen en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Vandaar dat er een toelichting wordt gegeven.

Ten opzichte van de begroting 2022 zien we een stijging van de schuldquote. Dit was eerder ook al voorzien en wordt nu bevestigd. Naar de toekomst neemt de schuldpositie verder toe. Dit omdat de grondvoorraden van de grondexploitaties afnemen.

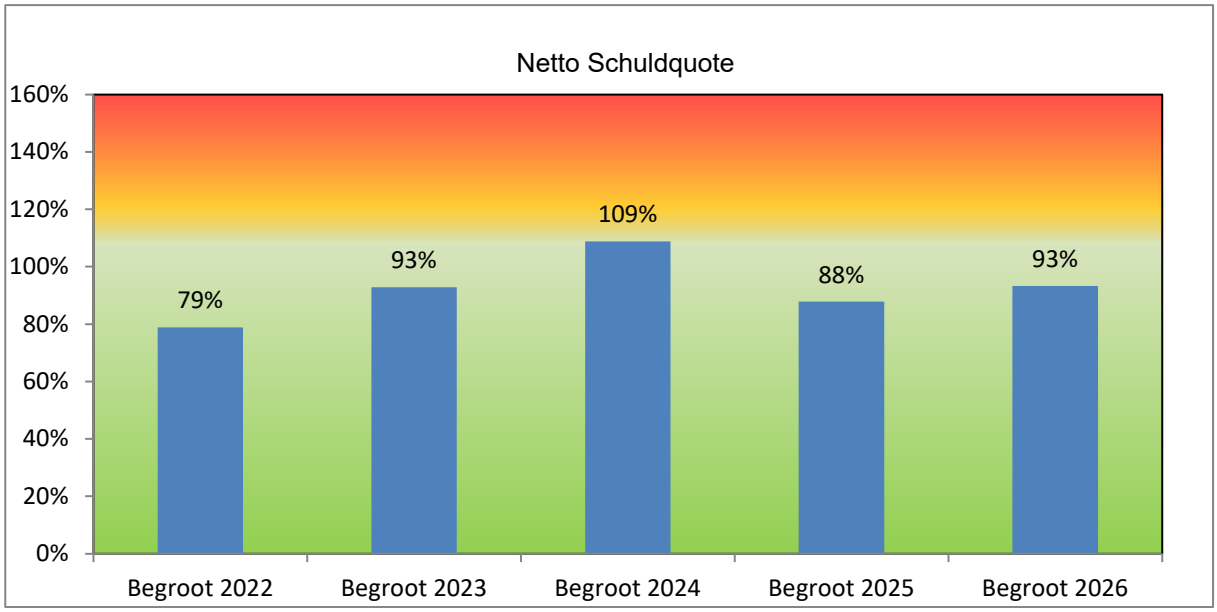

De solvabiliteit verwachten we redelijk constant te houden. Wij blijven hier op begrotingsbasis ongeveer op het landelijk gemiddelde. Een percentage tussen de 20% en 50% wordt als goed beschouwd. Hier voldoen we aan.

We sturen continu op een structureel sluitende begroting. Voor de jaren 2023 t/m 2025 zien we een positief begrotingssaldo mede als gevolg van de toename in de algemene uitkering als gevolg van de meicirculaire 2022. Echter als gevolg van de onzekerheid in de algemene uitkering vanaf 2026 zien we vanaf 2026 een negatief begrotingsbeeld. wat ook terug te zien in de verwachte meerjarenraming zoals weergegeven in hoofdstuk 2.2 De grondexploitatie is voor 2023 relatief groot qua omvang, dit komt door een drietal resterende grondposities vanaf 2023. De grondexploitatie neemt wel af door met name een drietal plannen waarvoor negatieve resultaten worden verwacht zoals ook te zien is in paragraaf 4.7. Die verwachte negatieve resultaten zijn afgedekt door de voorziening tekorten grondexploitaties. Door grondverkopen zal de ratio de komende jaren verder dalen. Op basis van de huidige prognoses verwachten we dat de grondexploitaties eind 2027 volledig zijn gerealiseerd.

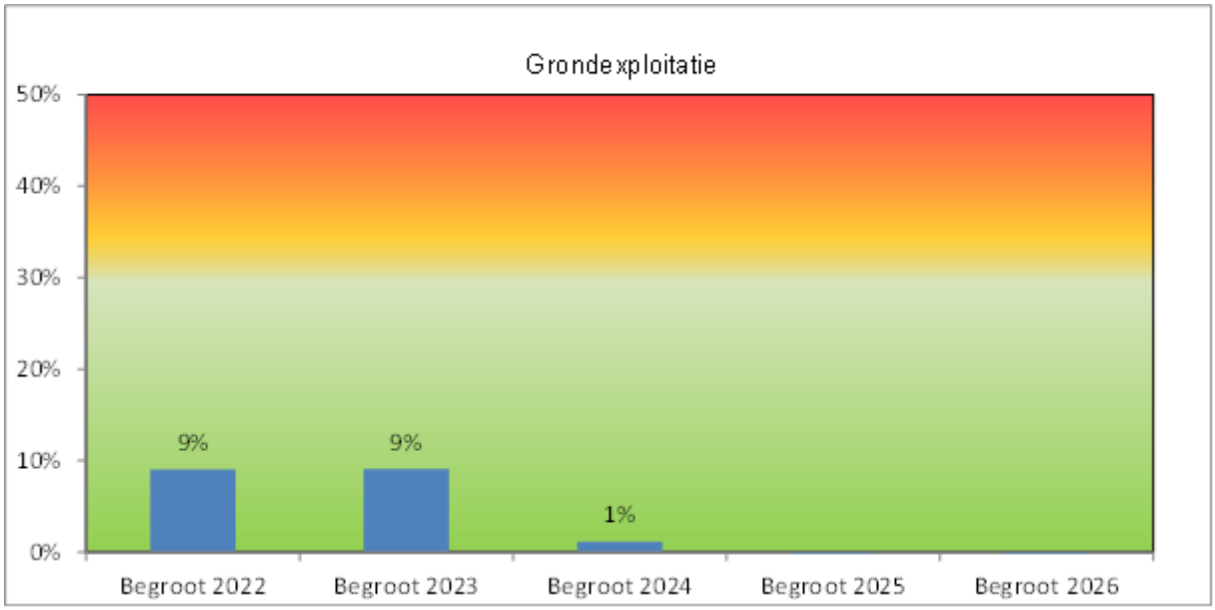

4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder Wethouder M. Kuijken
Wethouder S. Luijten

Wettelijk kader

Op grond van het besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten moeten in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in ieder geval de volgende onderdelen worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De paragraaf bevat tenminste de volgende kapitaalgoederen: Wegen, riolering, water, groen en gebouwen.	art. 12, lid 1 BBV
Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven: Het beleidskader; De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties; De vertaling van de financiële consequenties in de begroting en de jaarrekening.	art. 12, lid 2 BBV

Wat willen we bereiken?

In de toekomstvisie van de gemeente Bergeijk zijn diverse uitgangspunten opgenomen die van toepassing zijn op het onderhoud van kapitaalgoederen, namelijk: Als overheid ligt er een duidelijke voorbeeldfunctie om te investeren in duurzame ontwikkelingen die aansluiten op het heden, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. De bouwstenen van het toekomstig leefklimaat zullen daarom herbruikbaar zijn met grondstoffen die gekenmerkt worden door een hoge mate van circulariteit. Het beheer van de kapitaalgoederen binnen de leefomgeving wordt gekenmerkt door een goede afstemming met de huidige behoeften. De inrichting zal veilig en klimaat robuust zijn. De openbare ruimte zal flexibel inspelen op toekomstig ontwikkelingen zoals het gebruik van hernieuwbare energiebronnen. Dit alles met respect voor het dorpse karakter en haar groene structuurelementen.

Het huidige coalitieakkoord geeft ten aanzien van het onderhoud kapitaalgoederen de volgende aanknopingspunten: Het voorzieningenniveau blijft minimaal op het huidige peil. Sportaccommodaties, gemeenschapshuizen en scholen blijven in alle kernen bestaan. Zelfwerkzaamheid door verenigingen bij onderhoud en beheer van accommodaties wordt gestimuleerd door middel van TUOB. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om duurzaam werken, afvalverwerking en energiegebruik.

Beleid

- BORA III Focus (Beheer Openbare Ruimte & TUOB-Accommodaties 2019-2023
- VGRP (Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2020-2024)
- GVM (Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2019-2022)
- Bewegen, Ontmoeten en Spelen (BOS) (2020)

BORA: Beheer Openbare Ruimte & Accommodaties

In 2019 zijn we gestart met de derde periode van BORA. Daarvoor zijn de beheerplannen geactualiseerd, en zijn de benodigde middelen voor de periode 2019 – 2028 inzichtelijk gemaakt.

Kwaliteitsniveaus

De raad heeft in het verleden de gewenste kwaliteit aangegeven via technische methodieken als IBOR en TUOB. Voor een eenduidige en begrijpelijke communicatie wordt nu gebruik gemaakt van rapportcijfers. De gewenste streefkwaliteit van ons areaal is vast te stellen op een rapportcijfer 7.

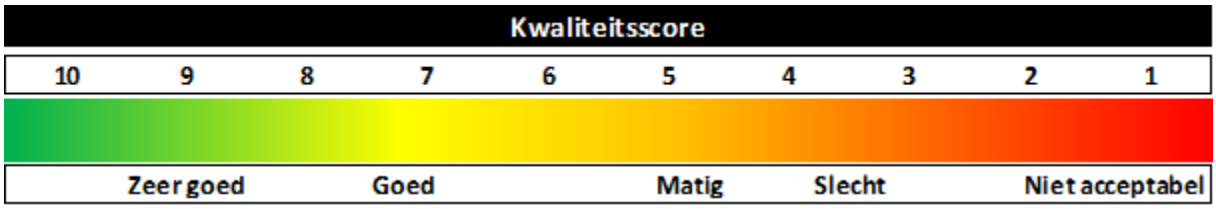

Afbeelding 1: Een weergave van de kwaliteitsscores met daaraan corresponderende kleuren.

BORA 3

In de doorontwikkeling naar BORA 3 is vooraleerst de verdiepingsslag naar een gebiedsgerichte benadering en een verdere integratie van de vakgebieden doorgezet. Zo is er onder andere een onderscheid gemaakt tussen verschillende structuren zoals een kernwinkelgebied, woongebieden en bedrijventerreinen. Verdeeld in deze structuren ziet een overzicht van de gehele gemeente er uit als de hiernaast staande afbeelding.
Het verdelen van de gemeente in deze structuren en contouren maakt het mogelijk om de kwaliteit van de openbare ruimte samen te vatten en met behulp van de kleuren en de kwaliteitsscores op andere manieren te presenteren.

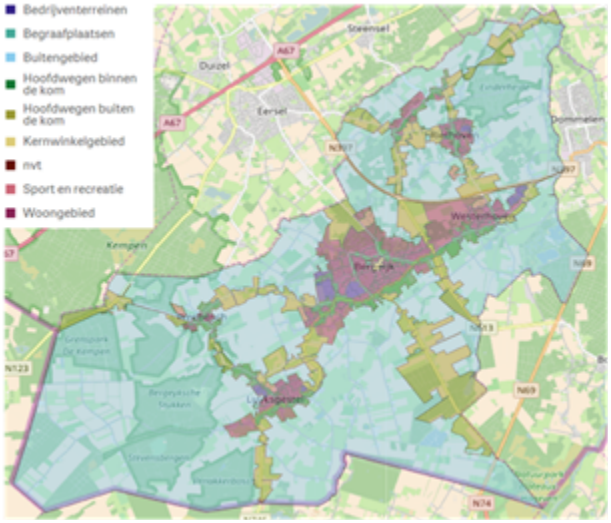

Afbeelding 3: structuurelementen.

Wegen, Verkeer en Bruggen

Begin 2019 zijn de nieuwe beheerplannen voor wegen en voor bruggen vastgesteld als onderdeel van BORA III FOCUS. Het beheerplan is gericht op voorkoming van kapitaalvernietiging door adequate maatregelen op het juiste moment te plannen, waardoor extreem zware en dure maatregelen in de toekomst worden voorkomen. Het beheer is daarnaast gericht op het inperken van risico's ten aanzien van aansprakelijkheid van vermijdbare schades aan derden.

In 2022 hebben we de beheerdata van ons wegenareaal ge-updatet. Daarbij zijn voornamelijk de oppervlaktes en de administratieve gegevens van elke vlak geactualiseerd. Met deze geactualiseerde gegevens is in het najaar van 2022 een nieuwe weginspectie uitgevoerd. Met de resultaten van de weginspectie wordt een geactualiseerd meer jaren wegenbeheerplan opgesteld. Dit beheerplan geeft inzicht in de financiële behoefte voor het beheer en onderhoud van de wegen de komende jaren. Dit geactualiseerde beheerplan kan verschuivingen in de huidige begroting tot gevolg hebben.

<u>Herinrichtingen</u>

Naast reguliere onderhoudswerkzaamheden zijn jaarlijks ook totale herinrichtingen van 1 of meerdere deelgebieden gepland. Daarnaast komt jaarlijks ook volledig nieuwe aanleg voor. Zo zijn en komen momenteel in 2022 een groot aantal projecten in uitvoering. Zoals bijvoorbeeld een nieuwe fase van de laanboomversterkende maatregelen in Westerhoven, de fietsverlichting in de Molenstraat, het vrijliggende fietspad Luyksgestel-Weebosch en de Heuvel Riethoven-Westerhoven, de fietspaden langs de Eerselsedijk, de herinrichting van Sterrepad-Domineestraat, Eyckereind en de Hasselsestraat in Luyksgestel.

Ontwikkelingen 2023
Afgezien van herinrichtingen van bestaande kapitaalgoederen, gaan ook nieuwe ontwikkelingen gewoon door. Het betreffen met name ontwikkelingen nog verband houdende met de nieuwe verbinding N69 (gebiedsimpuls en Nulplusmaatregelen) en de Diepveldenweg, de aanleg van vrij liggende fietspaden (fietsambitie) en de aanleg van de traverse Luyksgestel.
In 2023 gaan we verder met de voorbereidingen voor de vervanging van een aantal brugleuningen.

Voor een totaaloverzicht van de investeringen verwijzen wij u naar het meerjaren investeringsprogramma in bijlage 5.6.

Voor wegen, verkeer en bruggen is vanuit de beheerplannen voor 2023 in de exploitatie € 369.000 opgenomen. Voor het beheer storten we € 815.000 in de voorziening Wegen en bruggen.

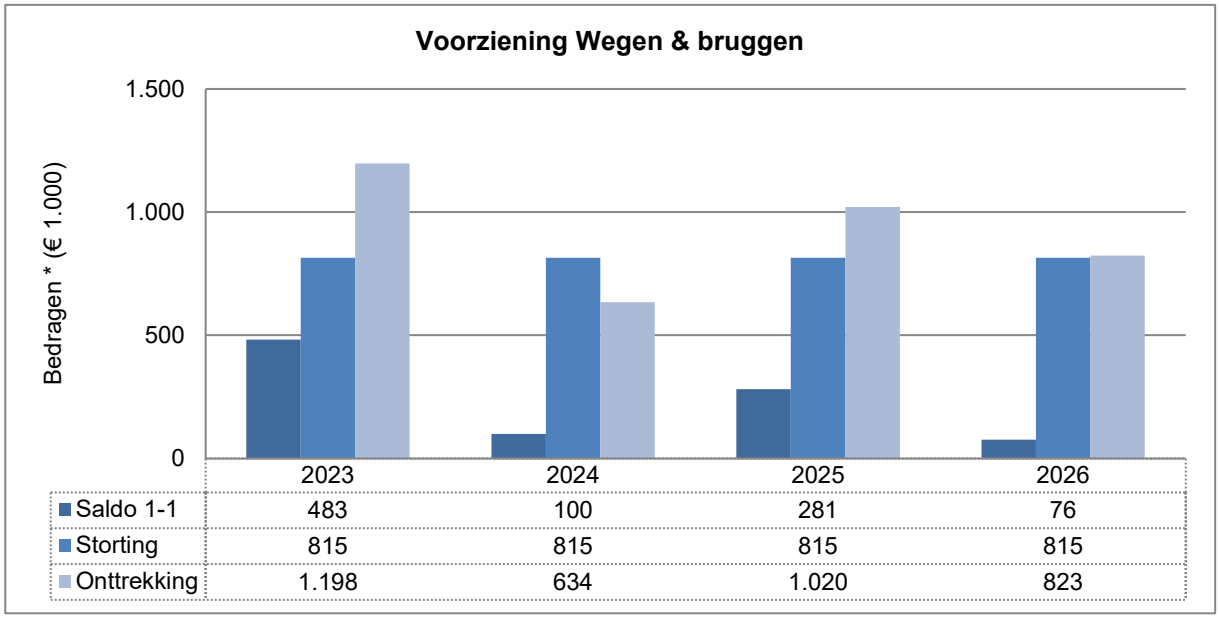

	2023	2024	2025	2026
Saldo 1-1	483	100	281	76
Storting	815	815	815	815
Onttrekking	1.198	634	1.020	823

Grafiek 1: ontwikkeling voorziening Wegen en Bruggen

Groen en Spelen
Het beheerplan speelvoorzieningen gaat uit van duurzaam onderhoud van de 357 speel- en sporttoestellen en de bijbehorende veiligheidsondergronden, zodat deze netjes en veilig blijven. Zo voldoet de gemeente aan haar eigen doelstellingen en aan wettelijke verplichtingen. Voor het onderhoud van de speelvoorzieningen is er een exploitatiebudget van € 79.000.

Het groenbeheerplan maakt onderdeel uit van BORA III FOCUS. Voor groen is er een exploitatiebudget beschikbaar van € 1.582.000. Dit exploitatiebudget is opgesplitst in het groen binnen en buiten de bebouwde kom.
Er is een voorziening groen opgenomen in het beheerplan. Voor het beheer storten we in 2023 € 34.000. De voorziening groen loopt qua projecten gelijk met de voorziening wegen om integraal werken te bevorderen. Voor de gemeentelijk bos- en natuurterreinen gaat het vernieuwde Bosbeheerplan in uitvoering.

Ontwikkelingen 2023:
- Ecologische beheer op geschikte bermen en overhoeken voor versterking biodiversiteit.
- Integraal maaibeheer bermen en sloten buiten bebouwde kom
- De locaties met de invasieve exoot Japanse Duizendknoop verder beheersen om uitbreiding te voorkomen;

- Eikenprocessierups beheersing via natuurlijke maatregelen voorzetten om hinder te voorkomen;
- Integraal beheer van de openbare ruimte binnen de bebouwde kom
- Aangepast Bomenkapbeleid in uitvoering vanaf 2023

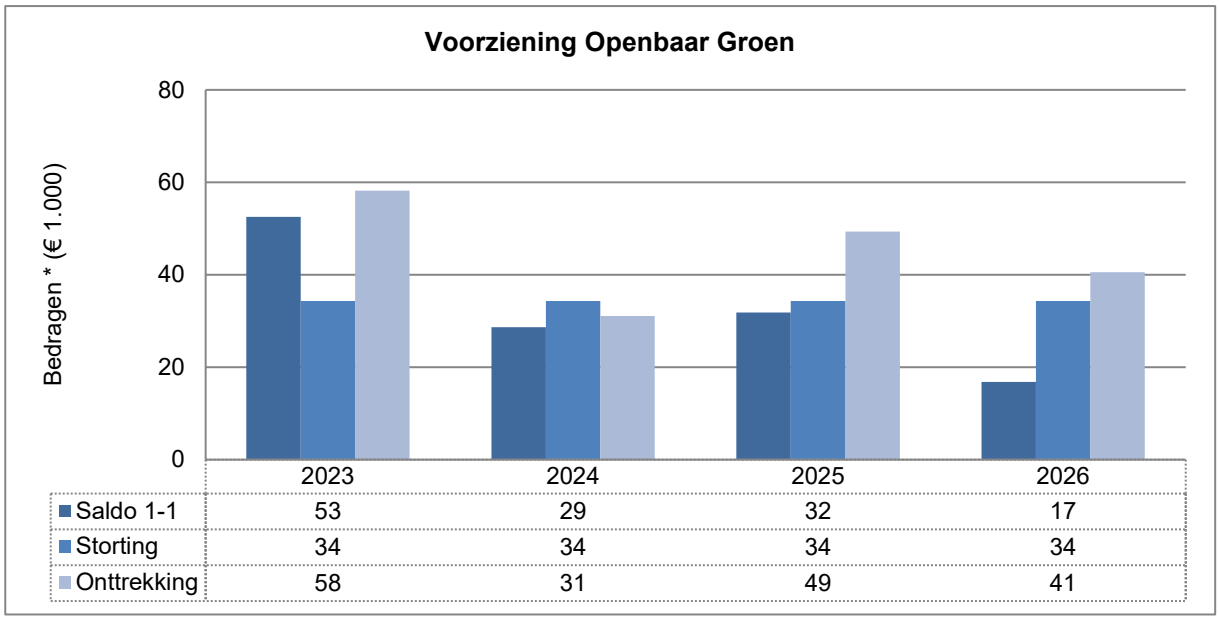

Grafiek 2: ontwikkeling voorziening Groen

Openbare Verlichting

Begin 2019 is het beheerplan openbare verlichting vastgesteld als onderdeel van BORA III FOCUS. In 2023 is er in de exploitatie voor openbare verlichting een budget beschikbaar van € 196.000. Voor het beheer van de openbare verlichting wordt er een bedrag van circa € 11.000 gestort in de voorziening openbare verlichting.
Tot en met 2025 is het beleid er mede op gericht om alle conventionele armaturen van de openbare verlichting versneld te vervangen door LED-armaturen. Door het gebruik van LED-verlichting wordt een lager vermogen gebruikt met een besparing van energie en dus een daling van het energieverbruik met als gevolg een vermindering van de CO_2 uitstoot. In de periode t/m 2025 wordt er jaarlijks voor € 200.000 geïnvesteerd in de omvorming van de openbare verlichting naar LED-verlichting.

Ontwikkelingen in 2023:

- Vervangen van verlichtingsarmaturen door LED;

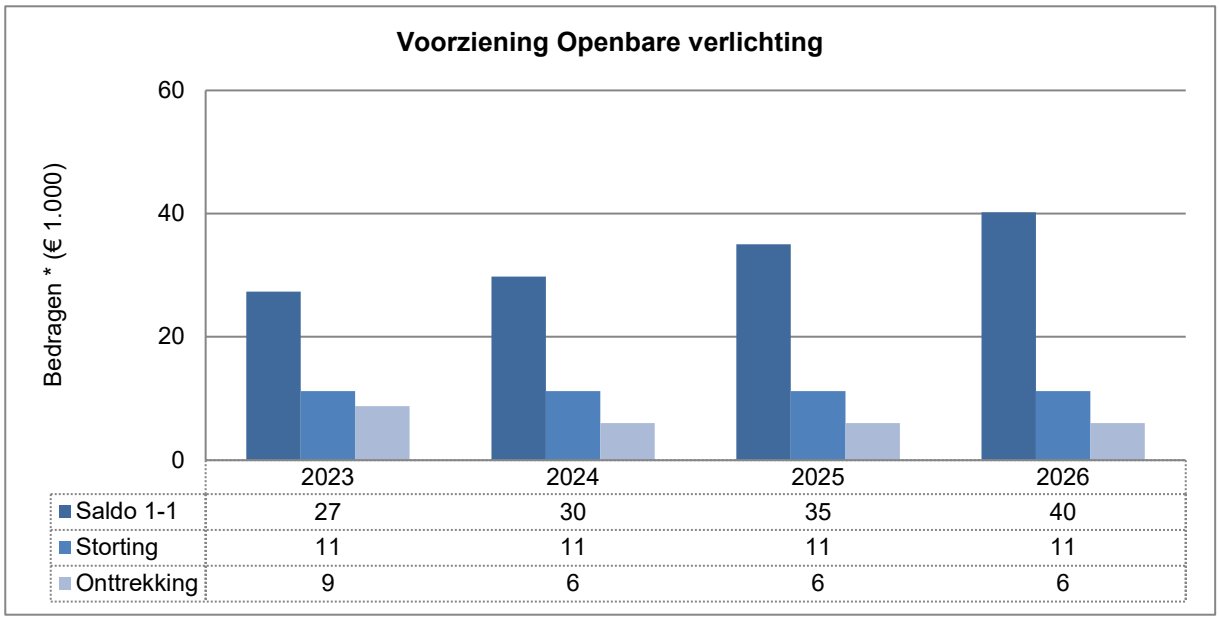

Grafiek 3: ontwikkeling voorziening Openbare verlichting

VGRP: Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Het VGRP 2020-2024 is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Als gemeente Bergeijk willen we een goed functionerend water- en rioleringssysteem en vanuit de zorgplicht riolering bijdragen aan gemeenschappelijke thema's zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Door middel van het VGRP legt de gemeente vast wat zij wil bereiken en wat de rol van inwoners en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater.

Voor de zorgplicht afvalwater zijn de onderstaande doelen geformuleerd:

- Zorgen voor de inzameling van stedelijk afvalwater.
- Zorgen voor transport van stedelijk afvalwater.

Voor de zorgplicht hemelwater is het onderstaande doel geformuleerd:

- Zorgen voor inzameling van overtollig hemelwater (voor zover de particulier niet op eigen terrein redelijkerwijs in de verwerking ervan kan voorzien);
- Zorgen voor verwerking van ingezameld hemelwater.

Voor de zorgplicht grondwater is het onderstaande doel geformuleerd:

- Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.

Ontwikkelingen in 2023:

- Uitvoering geven aan meerjarenplanning onderhoudswerkzaamheden vrijverval rioleringen. De werkzaamheden bestaan uit het reinigen, inspecteren en het repareren van kleine gebreken (wortel-ingroei, lokale beschadigingen). Reparatie van deze kleine gebreken verhoogt de bedrijfszekerheid en verlengt de levensduur van de riolering.
- Uitvoering geven aan de meerjarenplanning renovaties gemalen en randvoorzieningen;
- Vervanging en verbetering riolering en hemelwaterstructuur in de Mert e.o. , onderdeel uitmakende van de herinrichting van de wijk Koperteut e.o. (Focus);
- Vervanging en verbetering riolering en hemelwaterstructuur Burgmeester Magneestraat , onderdeel uitmakende van de herinrichting (Focus).

- Vervanging en verbetering riolering en hemelwaterstructuur gedeelte Dorpstraat, onderdeel uitmakende van de herinrichting Traverse Luyksgestel.
- Vervanging en verbetering riolering en hemelwaterstructuur de Bucht, onderdeel uitmakende van de herinrichting (Focus).
- Vervanging en verbetering riolering en hemelwaterstructuur Frater Romboutstraat en Kerkepad onderdeel uitmakende van de herinrichting (Focus).

Voor een totaaloverzicht van de investeringen verwijzen wij u naar het meerjarig investeringsprogramma in bijlage 5.6.

Daarnaast is er in 2023 exploitatiebudget (exclusief de kapitaallasten/storting voorziening vervanging riolering en loonsom) voor het beheer van het riool van circa € 518.000 en wordt er in een nieuw gevormde voorziening vervanging riolering ten behoeve toekomstige vervangingsinvesteringen € 97.000 gestort.

Accommodaties

Op een groot aantal gemeentelijke accommodaties is het TUOB-beleid en de bijbehorende systematiek van toepassing. Aan de hand van een conditiemeting is de technische staat van alle gemeentelijke accommodaties bepaald. Met de conditiemeting wordt inzicht verkregen in de omvang van de technische kostendragers waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, de technische kwaliteit van de bouwdelen volgens de methodiek conditiemeting NEN 2767, de onderhoudsbehoefte op middellange en lange termijn en de risico's welke optreden bij uitstel van onderhoudswerkzaamheden. Dit is gedaan voor gebouwen, terreinen en sportvelden. De gemiddelde meerjarige kwaliteitsscore bedraagt ruim een 7. Bij TUOB zorgt de gemeente voor het volledige onderhoudsbudget. Het budget voor groot onderhoud blijft bij de gemeente. De overige huisvestingskosten zijn vastgelegd in de exploitatiesubsidie.

In navolging op de klimaatdoelstelling zijn we volop bezig met het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties. Om te komen tot een concreet uitvoeringsprogramma en om op lange termijn inhoud te geven aan duurzaamheid zijn in 2017 energiescans uitgevoerd van de gemeentelijke gebouwen. Het uitvoeringsprogramma is opgesteld op basis van het principe Trias Energetica. De kansrijke maatregelen, voortkomend uit de energiescans zijn vervolgens uitgevoerd. In eerste instantie is prioriteit gegeven aan maatregelen die gericht zijn op het verminderen van het energieverbruik. Voor de energie die we dan nog verbruiken bezien we welke maatregelen we nemen om dit duurzaam op te wekken. Het uitvoeringsprogramma wordt zoveel mogelijk geïntegreerd in het bestaande (TUOB) beleid. Om een volgende stap te zetten in het verduurzamen gaan we bekijken wat de mogelijkheden zijn met de hedendaagse technische ontwikkelingen om de gebouwen verder te verduurzamen en op termijn van het aardgas af te gaan.

Voor gebouwen en sportaccommodaties is voor 2023 in de exploitatie (TUOB: klein- en dagelijks onderhoud) € 430.000 opgenomen. Voor de storting in de voorziening groot onderhoud is € 901.000 gereserveerd.

Ontwikkelingen in 2023:

- Uitvoering geven aan meerjarenonderhoudsplanningen onderhoud gemeentelijke accommodaties;
- Met de hedendaagse ontwikkelingen de gemeentelijke accommodaties verder verduurzamen;
- Realisatie uitkijktoren Einderheide in het kader van de aanleg N69, onderhoud vanaf 2023 in TUOB;
- Mogelijk uitvoering geven aan herbestemming St. Martinustoren Luyksgestel, afhankelijk van ontheffingsvraagstuk omgevingsdienst Zuidoost Brabant;

- Verduurzamen gemeentehuis: regelsysteem klimaatinstallatie vernieuwen;
- Mogelijke realisatie padelbanen bij diverse tennisverenigingen;
- Groot onderhoud molens;

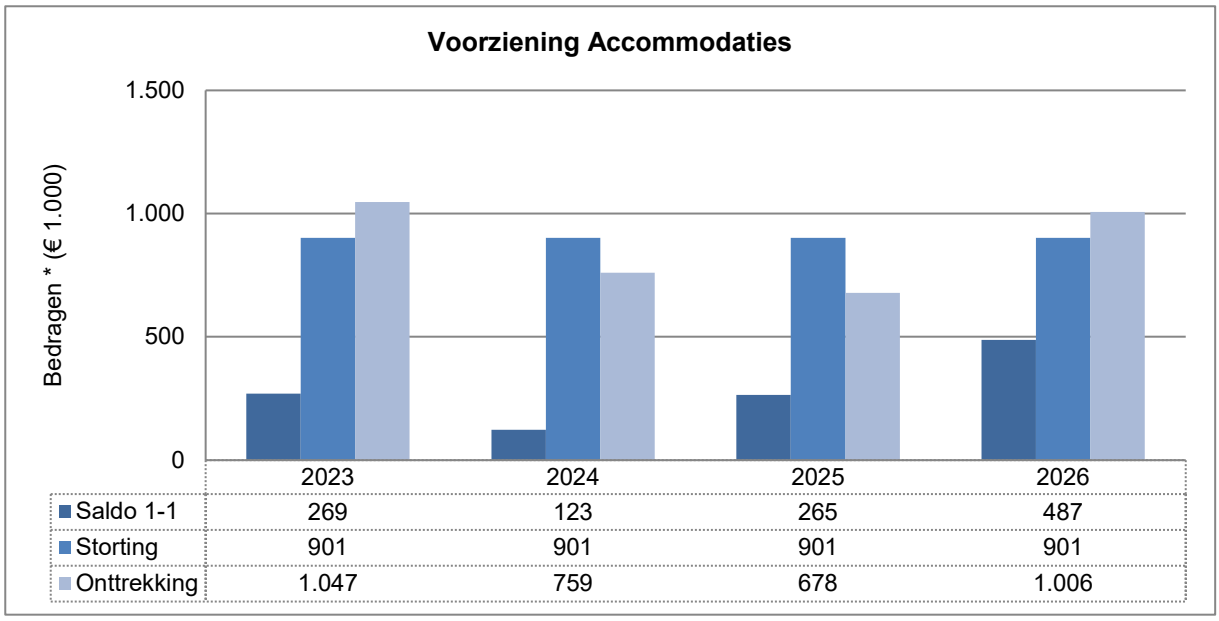

Grafiek 4: ontwikkeling voorziening Accommodaties

Areaal en vervangingswaarde

In onderstaande tabellen geven we een indicatie van de omvang van het gemeentelijk eigendom met de waarde die ze vertegenwoordigen.

De omvang van het areaal is per structuurelement als volgt:

Structuurelement	Vrij verval leiding	Wegvak-onderdeel	Mast	Boom	Cultuurlijke beplanting	Gras	Haag	Natuurlijke beplanting
Bedrijventerreinen	10.342 m1	61.125 m2	221 st	484 st	3.878 m2	32.655 m2	2.713 m2	13.277 m2
Begraafplaatsen	0 m1	2.527 m2	14 st	210 st	5 m2	11.178 m2	866 m2	4.117 m2
Buitengebied	16.624 m1	1.419.489 m2	469 st	25.117 st	633 m2	1.209.751 m2	621 m2	94.665 m2
Hoofdwegen binnen de kom	34.160 m1	273.398 m2	846 st	2.067 st	10.152 m2	115.797 m2	9.887 m2	6.058 m2
Hoofdwegen buiten de kom	6.317 m1	363.011 m2	422 st	4.752 st	120 m2	266.852 m2	1.200 m2	655 m2
Kernwinkelgebied	1.530 m1	23.878 m2	121 st	178 st	1.414 m2	0 m2	985 m2	0 m2
Sport en recreatie	218 m1	25.047 m2	168 st	781 st	2.794 m2	18.560 m2	282 m2	33.266 m2
Woongebied	87.285 m1	601.889 m2	2.910 st	4.972 st	79.016 m2	266.924 m2	22.614 m2	42.256 m2
Overig	80 m1	1.438 m2	2 st	16 st	0 m2	1.266 m2	0 m2	0 m2
Eindtotaal	156.556 m1	2.771.803 m2	5.173 st	38.577 st	98.011 m2	1.922.983 m2	39.169 m2	194.294 m2

De kapitaalgoederen vertegenwoordigen een vervangingswaarde van circa € 263.299.000 (het areaal mechanische riolering, bruggen verkeerstekens, speeltoestellen en bossen zijn in dit overzicht niet meegenomen). Dit is als volgt uitgesplitst:

Structuurelement (x € 1.000)	Vrij verval leiding	Wegvak-onderdeel	Mast	Boom	Cultuurlijke beplanting	Gras	Haag	Natuurlijke beplanting	Eindtotaal
Bedrijventerreinen	7.455	4.427	344	317	74	50	98	173	12.937
Begraafplaatsen	0	156	24	137	0	22	31	54	424
Buitengebied	9.711	29.857	641	16.427	16	1.273	22	1.231	59.178
Hoofdwegen binnen de kom	24.370	22.270	1.496	1.352	229	170	356	79	50.322
Hoofdwegen buiten de kom	3.192	21.932	674	3.108	2	273	43	9	29.233
Kernwinkelgebied	1.101	2.565	251	116	34	0	35	0	4.103
nvt	40	142	3	10	0	1	0	0	197
Sport en recreatie	110	1.376	323	511	48	27	10	432	2.837
Woongebied	52.308	41.458	3.594	3.252	1.653	440	814	549	104.068
Eindtotaal	98.287	124.184	7.350	25.229	2.056	2.255	1.410	2.526	263.299

Financiële verantwoording

Vanaf 2017 worden investeringen in maatschappelijk nut in de openbare ruimte verplicht geactiveerd op de balans. Op deze investeringen moet worden afgeschreven.

Dat betekent dat we de gelden voor BORA hebben gesplitst:

- Uitgaven die thuishoren in een exploitatiebegroting;
- Uitgaven die ten laste van een voorziening (BORA) mogen worden gebracht;
- Investeringen in maatschappelijk nut die moeten worden geactiveerd op de balans.

Schematisch ziet het financiële beheer van de kapitaalgoederen er als volgt uit:

Om een totaalbeeld te hebben zijn in de volgende overzichten de jaarlasten samengevoegd. Voor een overzicht van de investeringen verwijzen wij u naar de bijlagen.

Overzicht exploitatie

bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Wegen, verkeer en bruggen	369	375	380	386
Groen en spelen	1.661	1.679	1.698	1.717
Openbare verlichting	196	198	199	201
Gebouwen en sportaccomodaties	430	436	442	449
Totaal exploitatie	**2.656**	**2.688**	**2.720**	**2.752**
Totaal stortingen naar de onderhoudsvoorzieningen	1.762	1.762	1.762	1.762
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**4.418**	**4.450**	**4.481**	**4.514**

4.4 Paragraaf financiering

Portefeuillehouder Wethouder S. Luijten

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten moet in de paragraaf financiering in ieder geval het volgende onderdeel worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille	art. 13 BBV

Wat willen we bereiken?

We streven naar de optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn). Dit heet treasury-functie. Om deze treasury-functie te kunnen uitvoeren, kijken we naar de liquiditeits-ontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland. De treasury-functie voeren wij uit binnen de normen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de Wet FIDO(Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF(Wet Houdbare Overheids Financiën) en het gemeentelijk Treasurystatuut.
We hanteren de volgende doelstellingen:

- Er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kan er ten allen tijde aan de betalingsverplichtingen worden voldaan;
- De risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, worden beheerst en beperkt;
- De rentekosten van de leningen worden zoveel mogelijk beperkt.

Ontwikkelingen

Na sterk herstel uit de coronacrisis valt de groei nu terug.

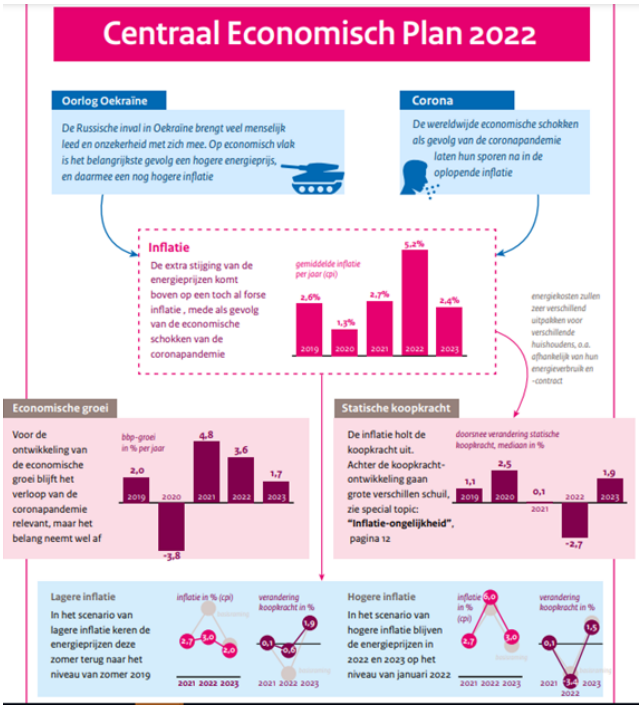

De Nederlandse economie is sterk hersteld uit de coronacrisis gekomen. De hoge groei in het afgelopen kwartaal en eind vorig jaar geeft voor 2022 nog een hoog groeicijfer van 4,6% (2023 1,1%), maar onderliggend is het beeld aan het kantelen. De oorlog in Oekraïne en de verstoringen door de coronacrisis hebben geleid tot een scherp opgelopen inflatie. Vooral de zeer snel gestegen energieprijzen raken een groeiend aantal huishoudens in de portemonnee nu steeds meer energiecontracten worden aangepast. Hierdoor komt de consumptiegroei de komende kwartalen tot stilstand. De inflatie en de daarmee gepaard gaande onzekerheid, en ook de renteverhogingen door centrale banken om de inflatie te beteugelen, remmen wereldwijd de economische groei. De verslechterde economische vooruitzichten in binnen- en buitenland maken ook bedrijven terughoudend om te investeren.
Hierbij daalt de werkloosheid naar 0,9% in 2023 tegenover 2,5% in 2022.

Beleid

- Wet financiering decentrale overheden (Fido) (2000)
- Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) (2014)
- Financiële verordening gemeente Bergeijk (2017)

Wat gaan we ervoor doen?

Rentevisie / beleid

Gedurende het jaar worden geldmiddelen ontvangen en betalingen gedaan. Vooral bij investeringen en grondexploitatie gaat het om grote bedragen die op verschillende momenten in het jaar betaald en ontvangen worden. Het saldo dat op verschillende tijdstippen in het jaar op de bankrekeningen staat wordt zo lang mogelijk gefinancierd met kortlopende geldleningen (kredietlimiet BNG) of wordt, boven een vastgestelde drempel, in de schatkist aangehouden. Het moment van het aantrekken van een langlopende geldlening wordt mede gebaseerd op de rentevisie van de BNG. Als de verwachting is dat de rente gaat dalen wordt gewacht met het aantrekken van een langlopende lening en met kort geld gefinancierd.

Risicobeheer

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn drie wettelijke normen opgenomen waaraan de gemeente moet voldoen:

- Tijdelijke overtollige middelen boven een drempel moeten worden aangehouden in de schatkist
- Bij het aantrekken van kortlopende leningen (< 1 jaar) mag het gemiddelde saldo de kasgeldlimiet niet overschrijden
- Het saldo van aflossingen en renteherzieningen op de bestaande portefeuille langlopende leningen (> 1 jaar) mag in enig jaar niet hoger zijn dan de renterisiconorm.

Het onderdeel risicobeheer is een weergave van het verwachte risicoprofiel van de gemeente Bergeijk. Risico´s vallen in drie soorten uiteen:

- Renterisico´s op kortlopende schuld (opgenomen geld)
- Renterisico´s op langlopende schuld (opgenomen geld)
- Liquiditeitsrisico´s

Renterisico's op kortlopende schuld: de kasgeldlimiet

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met kort geld financieren. In de Wet Fido is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto kortlopende schuld. De kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting en bedraagt € 4,4 miljoen in 2023. We sturen op een korte schuld van gemiddeld circa € 4.0 miljoen per jaar. Daarmee is nog enige marge aanwezig onder de kasgeldlimiet om tijdelijke uitschieters aan behoefte van kort geld op te vangen. De kasgeldlimiet mag niet meer dan drie achtereenvolgende kwartalen overschreden worden. De toezichthouder toetst hierop. Bij een dreigende structurele overschrijding van de kasgeldlimiet zullen nieuwe lange leningen worden aangetrokken.

Bedragen x € 1.000		2023	2024	2025	2026
1	Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting	52.210	49.055	55.873	55.887
2	Kasgeldlimiet o.g.v. wet Fido: 8,5% van grondslag	4.438	4.170	4.749	4.750
3	Gemiddelde korte schuld	4.099	4.142	3.702	3.980
4	In % van de begroting (4=3/1*100%)	7,9%	8,4%	6,6%	7,1%
5	**Ruimte (5 = 2 - 3)**	**338**	**28**	**1.047**	**771**

We voldoen aan de voorwaarde voor het kasgeldlimiet.

Renterisico's op vaste schuld: de renterisiconorm

Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Het renterisicobedrag wordt volgens de Wet Fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het totale renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting. Voor de begroting 2023 voldoen wij aan deze norm.

De omvang van de renterisiconorm voor de komende jaren is als volgt weer te geven:

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
1 Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting	52.210	49.055	55.873	55.887
2 Renterisiconorm o.g.v. wet Fido: 20% van grondslag	10.442	9.811	11.175	11.177
3 Herfinanciering	8.500	7.000	0	0
4 Herfinanciering in % begroting	16%	14%	0%	0%
5 Ruimte onder de norm (5 = 2 - 3)	**1.942**	**2.811**	**11.175**	**11.177**

In 2023 en 2024 is € 8,5 en € 7.0 miljoen herfinanciering voorzien. We voldoen aan de renterisiconorm.

Liquiditeitsrisico's

De liquiditeitsrisico´s betreffen voornamelijk interne liquiditeitsrisico´s. Dit zijn risico´s ten aanzien van mogelijke afwijkingen van de liquiditeitsplanning met reguliere exploitatie, de investeringen, de grondexploitatie en de leningen als gevolg waarvan financieringskosten hoger uit kunnen vallen. Het liquiditeitengebruik wordt beperkt door de fysieke geldstromen op gemeenteniveau op elkaar af te stemmen. Het betalingsverkeer wordt zo veel mogelijk elektronisch uitgevoerd (internetbankieren met de BNG). Door een meerjarige liquiditeitenplanning op te stellen ontstaat inzicht in de behoefte aan liquide middelen dan wel in het overschot aan liquide middelen. Het voorzien in tijdige en juiste informatievoorziening vanuit de organisatie is voor het functioneren van de treasuryfunctie van groot belang.

Schatkistbankieren

De Wet HOF verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van Europese doelstellingen te brengen en te houden. Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden. Tot een begrotingstotaal van € 500 miljoen is het drempelbedrag bepaald op 0,75% (minimum € 250.000). Voor Bergeijk geldt in 2023 een drempel van € 350.000. Bedragen boven de € 400.000 wordt automatisch afgeroomd naar de bankrekening bij het ministerie van Financiën. Op het moment dat er een tekort dreigt op de BNG betaalrekening worden deze gelden teruggestort.

Kredietrisico's

De gemeente Bergeijk loopt kredietrisico's voor garantstellingen bij onderstaande instellingen.

Bedragen x €1.000 Naam	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Restant 1-1-2022	Aflossing	Restant 31-12-2022
Stichting Vestia	Achtervang	2.459	1.057	95	962
Stichting Wooninc	Achtervang	14.223	6.760	619	6.142
Woningstichting de Zaligheden	Achtervang	6.000	6.000	0	6.000
Totaal Borgstellingen		**22.682**	**13.817**	**714**	**13.103**
Stichting gemeenschapshuis Terlo	Garantie	458	286	11	275
Stichting Speeltuin de Bucht	Garantie	140	17	17	140
Stichting Vestia	Garantie	5.314	1.172	579	594
Stichting Wooninc	Garantie	3.449	2.384	99	2.284
Tennisvereniging Weebosch	Garantie	92	18	3	15
Woningstichting de Zaligheden	Garantie	209	91	11	80
Totaal Garantstellingen		**9.662**	**3.969**	**720**	**3.388**

*tabel conform jaarrekening 2021 met laats bekende gegevens.

Leningenportefeuille

Op basis van de leningenportefeuille dient in 2023 circa € 1,87 miljoen afgelost te worden. Naar verwachting dient een nieuwe langlopende leningen aangetrokken te worden. Dit is afhankelijk van het uitvoeringsmoment van de opgenomen investeringen.

Ontwikkeling financieringspositie

De financieringspositie geeft aan in welke mate er langlopend (eigen- en vreemd) vermogen aanwezig moet zijn om de vaste activa te financieren.

Saldo per 1-1 *Bedragen x € 1 miljoen*	2023	2024	2025	2026
Boekwaarde investeringen	72,3	80,7	86,7	83,9
Langlopende geldleningen	34,9	41,6	45,9	44,7
Kortlopende geldleningen en liquide middelen	4,1	4,1	3,7	4,0
Reserves en voorzieningen	32,4	31,6	31,9	31,3
Financieringsoverschot (+)/tekort (-)	**-0,9**	**-3,4**	**-5,2**	**-3,9**

Renteschema

De financiering van de gemeentelijke investeringen vindt plaats met reserves en voorzieningen – de lange interne financieringsmiddelen – en met extern aangetrokken geldleningen. Als uitgangspunt geldt dat de financieringswijze geen rol mag spelen bij de kostprijsberekening van gemeentelijke taken. Daarom rekent de gemeente ook rente over de reserves en voorzieningen. De totale gemeentelijke vermogenskosten bestaan daarmee uit de externe rentelasten over de korte en lange financiering en de berekende rentelasten over de interne financieringsmiddelen. De gemeente werkt met een omslagrentemethodiek. Dat wil zeggen dat de gemeentelijke vermogenskosten via het taakveld treasury worden toegerekend aan de overige gemeentelijke taakvelden op basis van de boekwaarde van desbetreffende investeringen op de balans.

Bedragen x € 1.000		2023	2024	2025	2026
a	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	702	860	844	794
b	Externe rentebaten	-14	-14	-14	-14
T1	Totaal door te rekenen externe rente (a + b)	689	846	830	780
c	Rente doorberekend aan de grondexploitatie	76	33	36	14
T2	Saldo door te rekenen externe rente (T1 - c)	612	813	794	766
d	Rente over eigen vermogen en voorzieningen	486	473	475	498
T3	Aan taakvelden toe te rekenen rente (T2 + d)	1.098	1.286	1.269	1.263
e	Werkelijk aan taken toegerekende rente	1.102	1.234	1.293	1.308
f	Renteresultaat op taak treasury (T3 - e)	-4	53	-24	-45

EMU referentiewaarde

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert.

EMU-saldo Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.848	-338	19
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	22.984	9.119	5.821
3. Mutatie voorzieningen	154	-416	202
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-2.905	-3.394	536
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	173	0	0
Berekend EMU Saldo	**-18.250**	**-6.479**	**-6.136**

We voldoen aan de EMU-saldo norm

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

Portefeuillehouder Burgemeester A. Callewaert-de Groot (Dienstverlening/ICT/P&O)
Wethouder S. Luijten (P&C)

Wat willen we bereiken?

De kracht van Bergeijk zit in de gemeenschap. Binnen de gemeente leeft de ambitie om waar mogelijk gebruik te maken van deze kracht. Dit vereist een faciliterende organisatie die de gemeenschap nog meer in zijn kracht zet.

In een omgeving die voortdurend verandert, is een flexibele ambtelijke organisatie nodig die:

1. professionele, waarde-gedreven, zelfbewuste en dienende medewerkers heeft.
2. met een vanzelfsprekendheid werkt in de netwerksamenleving;
3. voortdurend aandacht heeft voor de dienstverlening en deze waar mogelijk verbetert;
4. een betrouwbare partner is met grote aandacht voor bescherming van (persoons)gegevens;
5. een degelijk financieel beleid voert en de kerntaken efficiënt en effectief uitvoert;
6. transparant is en regelmatig rapporteert over verbonden partijen.

Hiermee zijn we een dienstverlenende, regie voerende en faciliterende gemeente. Een gemeente die de verantwoordelijkheid waar mogelijk bij haar burgers legt en zich inzet voor een goed rentmeesterschap.

Door de externe gerichtheid en de toegenomen transparantie is de kwaliteit van de bedrijfsvoering steeds meer zichtbaar voor de burgers. De doelen van bedrijfsvoering zijn altijd facilitair aan de doelen van de totale organisatie. Door het optimaliseren van de bedrijfsvoering streven we ernaar om de doelen en ambities uit de taakvelden zo efficiënt en effectief mogelijk te realiseren.

Beleid

- Organisatiebesluit (2014)
- Mandaatbesluit (2017)
- CAO Gemeenten (2021 en 2022)
- Functieboek de Kempen (2010)
- Integraal Veiligheidsplan basisteam De Kempen (2019-2022)
- Personeelshandboek gemeente Bergeijk (2021)
- Veiligheid op maat (2006)
- Financiële verordening gemeente Bergeijk (2017)
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (2003)
- Informatiebeveiligingsbeleid Kempengemeenten, GRSK en Kempenplus (2020)
- Kempen dienstverleningsconcept (2013)
- Nota reserves en voorzieningen (2019)
- Masterplan Interne Controle (2010)
- Archiefverordening gemeente Bergeijk (2016)
- Besluit informatiebeheer gemeente Bergeijk (2016)
- Algemeen Privacy beleid Gemeente Bergeijk (2018)
- Privacybeleid sociaal domein Kempengemeenten (2018)

Wat gaan we doen?

Organisatie ontwikkeling:

In december 2021 is een programma voor organisatieontwikkeling vastgesteld. Doel is de werkdruk van de organisatie te verminderen en het werkgeluk te vergroten. In een breed programma wordt daar op 7 onderdelen aan gewerkt. In 2023 zijn er deelprojecten op het gebied van procesverbetering, strategisch HR beleid, opleiding en ontwikkeling.

BErgeijk SMART Academy

De wereld om ons heen verandert voortdurend. Dit vraagt een wendbare organisatie die ontwikkelingsgericht is en streeft naar continue verbetering. De organisatie zijn de mensen die daar werken. Door te investeren in onze medewerkers, investeren we in de kwaliteit van onze organisatie.

We werken aan een lerende organisatie onder de naam Bergeijk SMART Academy. Dit wordt in 2023 voortgezet met een actief ontwikkelprogramma met trainingen, opleiding en aandacht voor talent. Het programma is gebaseerd op de gewenste ontwikkeling van de organisatie en de uitkomsten van eerdere evaluaties over de inhoud. Het aanbod omvat klassikale cursussen, trainingen op locatie, procesverbeteringen, inspiratiesessies en lunchbijeenkomsten en een breed digitaal aanbod aan webinars, podcasts en e-learnings. Naast noodzakelijke, inhoudelijke trainingen is er aandacht voor vitaliteit en werkgeluk. Het doel van het BErgeijk SMART programma is om continu te investeren in de kwaliteit en wendbaarheid van de organisatie en de mensen die daar werken. Het is belangrijk dat zij meebewegen en hun kennis en competenties blijven ontwikkelen in het licht van de toekomst.

In het programma is bijzondere aandacht voor de introductie van nieuwe medewerkers met een eigen training ‘Hoe werkt de gemeente’ door en voor collega’s. In verschillende modules wordt aandacht besteed aan de bijzondere positie van een gemeente, HR, bedrijfsvoering en juridisch inzicht.

Informatiebeveiliging

Gemeenten gebruiken voor de uitvoering van hun taken over het brede spectrum van beleidsterreinen diverse mogelijkheden van informatie-uitwisseling, zowel onderling als met diverse ketenpartners. Het is daarbij van belang dat gegevens beschikbaar en betrouwbaar zijn. Daarnaast mogen informatie en persoonsgegevens alleen voor bevoegden inzichtelijk zijn. De informatiebeveiliging en privacybescherming moet daarom professioneel georganiseerd worden. De gemeente richt haar informatiebeveiliging in op basis van de BIO, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Dit is het normenkader informatiebeveiliging voor de hele overheid. Naar aanleiding van benoemde verbeterpunten uit de jaarlijkse audit, ENSIA, werkt de gemeente aan de hand van een informatiebeveiligingsplan aan het optimaliseren van beleid, procedures en maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging.

Informatieveiligheid is een thema dat steeds belangrijker voor ons wordt, zowel in ons werk als privé. Steeds meer gaat digitaal en daarom is het ook nog belangrijker om bewust bezig te zijn met de digitale veiligheid. Iedere medewerker is verplicht tot het volgen van de training informatieveiligheid. De training geeft inzichten in het belang van informatieveiligheid, een samenvatting van onze voorschriften en praktische handvatten om veilig te kunnen werken in dit digitale tijdperk. Daarnaast is er een maandelijkse bewustzijn campagne omtrent de aspecten van informatieveiligheid en privacy.

Informatie-uitwisseling van de gemeente moet betrouwbaar, bruikbaar en alleen voor bevoegden raadpleegbaar zijn. De gemeente en haar ketenpartners moeten zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. De Kempengemeenten zijn via het SSC aangesloten op het landelijke netwerk om de digitale weerbaarheid van gemeenten te verhogen. Door preventieve monitoring vanuit de dienst

SIEM/SOC kunnen cyberrisico's worden voorkomen. In geval van een calamiteit kan snel de noodzakelijke ondersteuning ingezet worden.

Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen verlagen we dus het risico op beveiligingsincidenten en beperken de mogelijk negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en imago- of financiële schade. De hoogte van de eventuele financiële consequenties is op voorhand niet in te schatten.

Privacy
In 2023 blijven wij actief inzetten op informatiebeveiliging en privacy in de keten. Daarbij hoort ook het uitvoeren van privacy audits (PIA) op de gemeentelijke processen. De audits geven inzicht in de mogelijk (negatieve) gevolgen van het gebruik van persoonsgegevens voor de betrokken personen en organisaties en geven tips en richting aan de oplossing daarvan. Jaarlijks zullen deze privacy gevoelige processen opnieuw worden geaudit. Ook voor nieuwe privacy gevoelige processen zal een privacy audit worden uitgevoerd.

Zelfevaluatie BRP en reisdocumenten
Buiten de Ensia systematiek zullen de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) en de uitgifte van reisdocumenten (ingezetenen en niet-ingezetenen) onderworpen worden aan de jaarlijkse zelfevaluatie.

Ontwikkelingen

- CAO gemeenten

De huidige CAO gemeenten loopt tot en met 31 december 2022. Het streven is om vóór 1 januari 2023 een nieuw CAO akkoord te hebben. De onderhandelingen voor de nieuwe CAO starten medio september 2022.
In de CAO gemeenten 2021-2022 is reeds vastgelegd dat per 1 januari 2023 het bovenwettelijk verlof voor alle gemeenten geharmoniseerd wordt. Per 1 januari 2023 heeft elke gemeenteambtenaar op fulltime basis recht op 43,2 bovenwettelijke verlofuren (parttime naar rato). Hiervan mag lokaal niet van worden afgeweken. Binnen de Kempengemeenten is dit nu nog 46 uur en daarnaast kennen we 5 mei als lokale feestdag. Lokale feestdagen zijn ook niet langer toegestaan bovenop de 43,2 uur. Deze wijziging levert een kostenbesparing op. Er geldt overgangsrecht: bestaande medewerkers geboren vóór 1 januari 1963 behouden de 46 bovenwettelijke verlofuren tot het einde van hun dienstverband. Bestaande medewerkers die na 1 januari 1963 geboren zijn bouwen per 1 januari 2023 jaarlijks met 7,2 uur af, totdat zij op 43,2 uur uitkomen.

- Pensioen

In 2022 betalen we een pensioenpremie van 25,9% voor elke werknemer. Op het moment van schrijven van de begroting is de verwachting dat dit percentage in 2023 met circa 3 procentpunt zal gaan stijgen. In de begroting is rekening gehouden met de uitgangspunten zoals opgenomen in paragraaf 2.1. Zodra de pensioenpremie afwijkt van de uitgangspunten, wordt uw raad hier bij het eerst volgende P&C product over geïnformeerd. De komende jaren (tot 2026) zal het premiepercentage maximaal stijgen tot 33%. Het werkgeversaandeel hiervan is 70%, het werknemersaandeel 30%. Echter, per 1 januari 2023 vervalt de premie voor het voorwaardelijk pensioen. Dit is nu een premie van circa 2,6% waarvan het werkgeversdeel 100% bedraagt. Hierdoor zal de stijging van de pensioenpremie vrijwel kostenneutraal uitpakken. Voor de medewerkers zelf nemen de kosten wel toe, aangezien zij voortaan 30% werknemersdeel over een hogere pensioenpremie betalen.

Naar verwachting treedt er uiterlijk per 1 januari 2027 een nieuw pensioenstelsel in werking, waarbij de koppeling aan de hoogte van het loon van werknemers wordt losgelaten. In plaats daarvan wordt een prognose gemaakt van het verwachte pensioen op basis van de beursontwikkelingen. Afhankelijk van het rendement op de beurs kan het pensioen voor deelnemers aan pensioenfondsen hoger of lager uitpakken op het moment dat ze met pensioen gaan. Eén en ander moet de komende jaren verder worden geconcretiseerd. De nieuwe Pensioenwet treedt uiterlijk 1 januari 2023 in werking (maximaal één jaar later dan eerder vermeld) en vanaf dat moment hebben de sociale partners en pensioenuitvoerders maximaal vier jaar de tijd om pensioenregelingen aan te passen aan de nieuwe wetgeving.

- Reiskostenvergoeding

Tot op heden mochten werkgevers aan werknemers € 0,19 per kilometer aan onbelaste reiskostenvergoeding verstrekken. Dit bedrag wordt stapsgewijs verhoogd. Naar verwachting stijgt deze vergoeding per 1 januari 2023 naar € 0,21 per kilometer en per 1 januari 2024 naar € 0,23 per kilometer. De precieze bedragen worden op Prinsjesdag vastgesteld. Ondanks dat het geen verplichting is om onze reiskostenvergoeding te verhogen zonder dat daar belasting over betaald moet worden, zal Bergeijk in deze verhoging meegaan.

- Omgevingswet

Door de Omgevingswet wordt het omgevingsrecht makkelijker: alle regelingen worden samengevoegd in één Omgevingswet. Naast de traditionele ruimtelijke elementen krijgen ook aspecten als gezondheid, duurzaamheid en energietransitie een rol. Op dit moment staat de invoering van de nieuwe wet gepland voor 1 januari 2023, maar pas in het najaar zal hier een definitief besluit over genomen worden. Een werkgroep bereidt de invoering van de wet voor gemeente Bergeijk voor. Dit gebeurt op onderdelen in samenwerking met de Kempengemeenten en de regio. Door kennis te delen, dezelfde software aan te schaffen en zo veel mogelijk samen op te trekken bij communicatie en opleiding bereiden we ons zo goed mogelijk voor op invoering van de nieuwe wet. Inmiddels is de Omgevingsvisie vastgesteld, wordt er ervaring opgedaan met de omgevingsdialoog en wordt er al gewerkt met het nieuwe programma Powerbrowser. Bestuurlijke besluitvorming over het in aan te wijzen gevallen delegeren van bevoegdheid tot vaststellen van omgevingsplannen van raad aan college, het adviesrecht van de raad bij aanvragen om afwijking van het omgevingsplan en het doorrekening van legeskosten bij milieuactiviteiten vindt eind van het jaar plaats. Hoewel er volop aan de invoering van de wet gewerkt wordt, is te verwachten dat de invoering van de wet mogelijk leidt tot vertraging van ontwikkelingen. Uiteraard wordt getracht dat te voorkomen, maar kan vertraging niet worden uitgesloten.

- Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid gedeeltelijk inwerking getreden. De wet maakt een onderscheid tussen actieve en passieve openbaarmaking. De artikelen die betrekking hebben op de passieve openbaarmaking en het aanwijzen van een contactpersoon zijn inwerking getreden. De artikelen betreffende de actieve openbaarmaking nog niet.

De passieve openbaarmaking (in het verlengde van de Wet openbaarheid van bestuur) is geborgd. Het college en de burgemeester hebben de juridisch adviseurs aangewezen als contactpersoon voor de Wet open overheid. In de raadsvergadering van september 2022 zal een voorstel aanwijzingsbesluit worden ingediend om de griffie als contactpersoon voor de raad aan te wijzen.

De actieve openbaarmaking heeft betrekking op het binnen 14 dagen actief openbaar maken van documenten nadat ze de status definitief hebben gekregen behorende bij 11 informatiecategorieën en het op orde krijgen van de basis van de informatievoorziening. Het actief openbaar maken van de

documenten behorende bij de 11 informatiecategorieën dient op orde te zijn over 5 jaar. Het op orde krijgen van de basis van de informatievoorziening over 8 jaar.

In 2022 is de huidige situatie in kaart gebracht met betrekking tot de actieve openbaarmaking binnen de gemeente Bergeijk. In 2023 wordt een plan van aanpak opgesteld worden en een projectgroep samengesteld worden, om aan de vereisten uit de Wet open overheid te voldoen.

Organisatie

- *Formatie*

Per 1 januari 2023 bedraagt de formatie 105,53 fte. Schematisch is de formatie als volgt verdeeld:

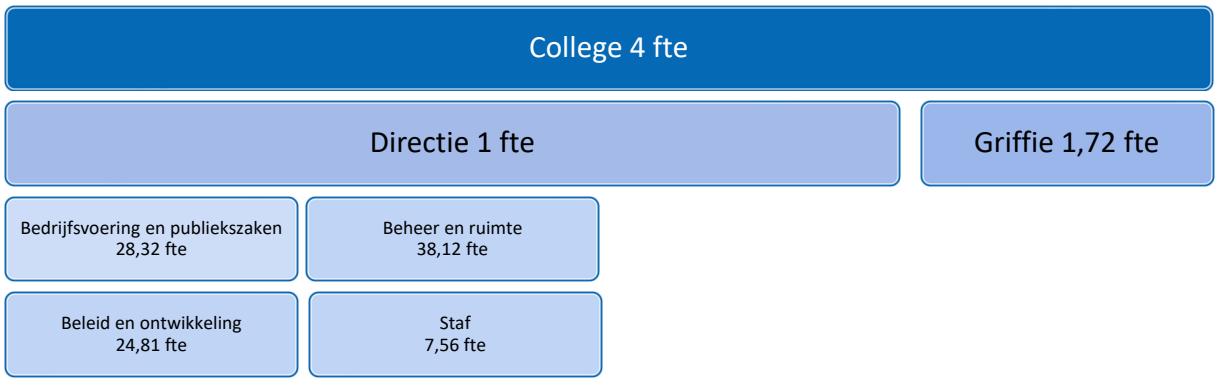

- *Personeelsbudget*

Bedragen x € 1.000	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Loonsom	8.859	9.321	9.666	10.032
Loonkostensubsidie	-51	-51	-51	-51
Inhuur	100	100	100	100
Kosten voormalig personeel	262	262	262	262
Structurele detachering	42	42	42	42
Reis - en verblijfskosten	28	15	15	15
Woon- werkvergoeding	100	110	110	110
Verzuimbegeleiding	14	14	14	14
Opleiding en organisatieontwikkeling	177	186	193	200
Overige personeelskosten	267	267	267	267
Totaal	**9.798**	**10.266**	**10.617**	**10.991**

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- BIZOB
- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)
- KempenPlus

4.6 Paragraaf verbonden partijen

Portefeuillehouder Burgemeester A. Callewaert-de Groot
Wethouder S. Luijten
Wethouder M. Kuijken
Wethouder M. van Dalen

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten moet in de paragraaf verbonden partijen ten minste het volgende worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
1. De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen 2. De lijst van verbonden partijen onderverdeeld in gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen. 3. In de lijst van verbonden partijen worden ten minste opgenomen: - de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt; - het belang in de verbonden partij aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar; - De omvang van het EV en VV aan het begin en einde van het boekjaar; - De omvang van het verwachte financiële resultaat in het boekjaar - Eventuele risico's van de verbonden partij	art. 15 BBV

Wat is een verbonden partij?

Dit is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur, een participatie of het hebben van stemrecht. Financieel belang betekent het beschikbaar stellen van middelen die ze kwijt is in geval van faillissement en/of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente.

Wat doet een verbonden partij?

De partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Beleidsmatig blijft de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. De gemeente monitort en houdt toezicht houden via de door bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse overlegstructuren en door de kader stellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

Kaderstellende en controlerende rol raad

Bij de behandeling van de begrotingen en jaarrekeningen van de verbonden partijen neemt de gemeenteraad haar kader stellende en controlerende taak. Partijen met een publiekrechtelijk karakter hebben hun eigen P&C cyclus. Hierin is opgenomen dat voor 30 april de concept begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten gestuurd wordt voor zienswijze. Hiermee kan de raad invloed uitoefenen. Deze zienswijzen worden beoordeeld bij het vaststellen van de begroting voor 15 september. Met de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (1 juli 2022) is de zienswijzetermijn voor de raden verlengd naar 12 weken.
Voor 15 april van elk jaar dient de partij de voorlopige jaarrekening inclusief de accountsverklaring aan te bieden. De definitieve jaarrekening dient vervolgens voor 15 juli vastgesteld te zijn door het Algemeen Bestuur. Voorafgaand daaraan kunnen de raden van de deelnemende gemeenten zienswijze geven. Zo spoedig mogelijk na 15 juli wordt het besluit van het Algemeen Bestuur aan de gemeenten ter kennisname aangeboden. Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd en daarmee ook de P&C-cyclus.

Wat willen we bereiken

Goede uitvoering van beleid door verbonden partijen (inclusief gemeenschappelijke regelingen) waarin gemeente Bergeijk een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Beleid

- Art. 15 en art. 69 “Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten” (2013)
- Wet gemeenschappelijke regelingen (2022)
- Wet Financiering decentrale overheden (2013)
- Beleidsnota Verbonden Partijen (2007)

Ontwikkelingen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen zijn:

1. Versterking positie raden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen
   a. zienswijze bij het treffen of wijzigen van een regeling: het voorleggen van de concept-regeling
   b. mogelijkheid om afspraken te maken over zienswijzen over besluiten van het bestuur
   c. mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie van raadsleden in te stellen
   d. afspraken over mogelijke inspraak en participatie burgers
   e. actieve informatieplicht van het bestuur van de GR naar de raden
   f. extra vergoeding voor lidmaatschap nieuwe gemeenschappelijke commissies
2. Aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden
   g. recht van onderzoek, een gezamenlijke enquête naar de bestuursvoering
   h. onderzoeksmogelijkheid lokale rekenkamers
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden tot het functioneren van de GR
   i. verplichting tot afspraken over evaluatie
   j. afspraken over uittreding al in de regeling opnemen
   k. aanpassen data begrotingscyclus op de begrotingscyclus van de gemeenten

De wijzigingen a, c, e, g, h en k treden per 1 juli 2022 direct in werking. De overige wijzigingen moeten voor 1 juli 2024 in de gemeenschappelijke regelingen gewijzigd zijn.

Betrokkenen

In onderstaand overzicht zijn de verbonden partijen weergegeven waaraan de gemeente Bergeijk deelneemt, inclusief de andere deelnemers. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen A. gemeenschappelijke regelingen B. vennootschappen en coöperaties en C. stichtingen en verenigingen.

Verbonden partijen	A. Gemeenschappelijke regelingen							B. Vennootschappen en coöperaties		C. Stichtingen en verenigingen		
Deelnemers	1. GR Metropoolregion Eindhoven (MRE)	2. GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant-Zuid-oost (GGD)	3. BR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	4. GR Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	5. GR Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	6. GR Participatiebedrijf Kempenplus	7. GR Kempisch Bedrijvenpark (KBP)	1. BNG Bank N.V. (BNG)	2. Brabant Water N.V.	1. Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)	2. Stichting Huis van de Brabantse Kempen	3. Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost
Bergeijk	x	x	x	x	x	x	x	Alle nederlandse gemeenten	58 gemeenten en 1 provincie	x	x	x
Bladel	x	x	x	x	x	x	x			x	-	x
Eersel	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x
Reusel-De Mierden	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x
Oirschot	x	x	x	x	x	-	-			x	x	x
Asten	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Best	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Cranendonck	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Deurne	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Eindhoven	x	x	x	x	-	-	-				-	x
Geldrop-Mierlo	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Gemert-Bakel	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Heeze-Leende	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Helmond	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Laarbeek	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Nuenen C.A.	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Someren	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Son en Breugel	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Valkenswaard	x	x	x	x	-	-	-			-	-	x
Veldhoven	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Waalre	x	x	x	x	-	-	-			x	-	x
Haaren	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
Meierijstad	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
's-Hertogenbosch	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
Sint Anthonis	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
Uden	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
Veghel	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
Vught	-	-	-	-	-	-	-			x	-	-
Provincie	-	-	-	x	-	-	-			-	x	-
Waterschap De Dommel	-	-	-	-	-	-	-			-	x	-
KOP	-	-	-	-	-	-	-			-	x	-
Rabobank De Kempen	-	-	-	-	-	-	-			-	x	-
ZLTO	-	-	-	-	-	-	-			-	x	-

Stichting Huis van de Brabantse Kempen komt niet meer voor in het overzicht. Op 19 april 2022 heeft het bestuur van Stichting het Huis van de Brabantse Kempen besloten de Stichting te liquideren. Voornemen is om het totale liquidatieproces in kalenderjaar 2022 af te wikkelen. De uiteindelijke financiële afwikkeling loopt mogelijk door in 2023.

Bestuurlijk belang

Er is sprake van een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. In onderstaand overzicht is aangegeven hoe het bestuurlijk belang van gemeente Bergeijk medio 2022 is georganiseerd.

Verbonden partij	Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur / Algemene ledenvergadering	Plaatsvervanger
A1. Metropoolregio Eindhoven (MRE)	-	Wethouder M. van Dalen	Burgemeester A. Callewaert - de Groot
A2. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuid-Oost (GGD)	Peter v.d. Noort namens de kempengemeenten	Wethouder M. van Dalen	Wethouder S. Luijten
A3. Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO)	A. Callewaert - de Groot namens de kempengemeenten	Burgemeester A. Callewaert - de Groot	Wethouder M.M. Kuijken
A4. Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	Fons d'Haens namens de kempengemeenten	Wethouder S. Luijten	Wethouder M.M. Kuijken
A5. GR Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)*	Burgemeester A. Callewaert - de Groot (VZ.)	Voltallig college	-
A6. GR Participatiebedrijf Kempenplus	Wethouder M. van Dalen	-	-
A7. Kempisch Bedrijvenpark (KBP)	Wethouder S. Luijten	Wethouder S. Luijten Wethouder M. van Dalen	Wethouder M.M. Kuijken Burgemeester A. Callewaert - de Groot
B1. BNG Bank N.V. (BNG)	-	Wethouder S. Luijten (aandeelhoudersvergadering)	Wethouder M. van Dalen
B2. Brabant Water N.V.	-	Wethouder M. Kuijken (aandeelhoudersvergadering)	Burgemeester A. Callewaert - de Groot
C1. Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuid-Oost Brabant (BIZOB)	Wethouder S.Luijten	Burgemeester A. Callewaert - de Groot*	Wethouder M. van Dalen
C2. Stichting Zorg en veiligheidshuis Brabant Zuid Oost	-	Wethouder M. van Dalen	-

* De governancestructuur van de GRSK verandert per 1-12023 als gevolg van het project 'Opnieuw verbinden' naar twee bestuurders in het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door de voorzitters van de bestuurscommissies. Deze benoemingen zijn medio 2022 nog niet bekend.

Financieel belang

Er is sprake van een financieel belang als de gemeente middelen beschikbaar stelt die ze kwijt is in geval van faillissement en/of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente.

Bedragen x € 1.000	Belang in %	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Verwacht Resultaat
		01.01.2023	31.12.2023	01.01.2023	31.12.2023	2023
GR Metropoolregio Eindhoven (MRE)	2,46	12.954	12.327	13.618	13.123	0
GR GGD Brabant-Zuidoost	2,36	4.405	4.162	14.840	15.718	0
GR Veiligheidsregio Brabant Zuid-oost (VRBZO)	2,9	2.145	2.145	37.577	33.994	-
GR Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	2,59	1.319	1.486	8.620	8.320	-
GR Kempisch Bedrijvenpark (KBP)*	25	15.391	15.776	0	0	385
GR Samenwerking Kempengemeenten*	Ca. 20	-	-	-	-	0
GR Kempenplus*	25	7.241	6.973	7.966	7.916	0
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)*	0,15	5.097	5.062	155.262	143.995	-
Brabant water N.V. (in € mln)*	0,59	697.183	-	560.000	-	-
Stichting Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)*	2	-	-	-	-	-
Stichting Zorg en veiligheidshuis Brabant Zuid-oost*	-	-	-	-	-	-

Bijdrage door gemeente Bergeijk

Het belang in % is de verhouding tussen de bijdrage van de gemeente Bergeijk ten opzichte van de andere deelnemers in de verbonden partij. Dit voor zover er geen specifieke verdeelsleutel is.

Bedragen x € 1.000	Belang in %	Realisatie 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023
GR Metropoolregio Eindhoven (MRE)	0,00	264	268	273
GR GGD Brabant-Zuidoost	2,36	612	657	675
GR Veiligheidsregio Brabant Zuid-oost (VRBZO)	2,9	1.269	1.292	1.352
GR Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	2,59	352	365	455
GR Kempisch Bedrijvenpark (KBP)	25	0	-846	0
GR Samenwerking Kempengemeenten	Ca. 20	3.157	3.512	3.621
GR Kempenplus	25	3.546	3.574	3.413
Stichting Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)	2	101	95	97
Stichting Zorg en veiligheidshuis Brabant Zuid-oost	-	5	8	8
Totaal		**9.306**	**8.925**	**9.894**

Dividenden / uitkeringen aan gemeente Bergeijk

Bedragen x € 1.000	Belang in %	Realisatie 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023
BNG Bank N.V. (BNG)	0,15	146	186	186
Brabant water N.V.	0,59	0	0	0

Overzicht per verbonden partij

Naam	**A1. Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE)**
Vestigingsplaats	Eindhoven
KVK	17245531
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning, 2. Verkeer en vervoer, 3. Economie, 7. Volksgezondheid en milieu, 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.
Doel (openbaar belang)	Het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. Het verbeteren van de leef-, verblijf- en werkomstandigheden van inwoners, bezoekers en bedrijven.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit. Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen.
Ontwikkelingen 2023	In 2023 wordt samengewerkt conform het samenwerkingsakkoord 2023 t/m 2025 dat medio 2022 in voorbereiding is. Daarin zal bijzondere aandacht zijn voor brede welvaart, verbinding stand-land en de schaalsprong van de regio: sterke groei inwoners als gevolg van de economische groei.
Financieel belang	De bijdrage van Bergeijk bedraagt € 0,28 miljoen voor 2022 aan algemene bijdrage, Brainport Development, Stimuleringsfonds, Regionaal Historisch Centrum. Indexatie is conform vastgestelde kaders voor de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, VRBZO en ODZOB.
Risico's	De belangrijkste risico's worden gelopen bij de afbouw van het voormalig SRE personeel en de daaruit vloeiende WW-verplichtingen en de afwikkeling van landgoed Gulbergen. In 2021 heeft het Hof Den Haag de vonnissen uit Arbitrage II (de claim over de minderlevering in de periode 2015-2017) vernietigd. Attero is in cassatie gegaan bij de Hoge Raad.

Naam	A2. Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant-Zuidoost
Vestigingsplaats	Eindhoven
KVK	50451154
Taakveld	7. Volksgezondheid en milieu
Doel (openbaar belang)	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulance-zorg voor een gezonde bevolking.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Uitvoering van de kerntaken voor de inwoners van gemeente Bergeijk: infectieziektebestrijding (incl. TBC, SOA, reizigerszorg en hygiënezorg), medische milieukunde, toezichthoudende taken (o.a. kinderopvang, WMO), jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar, onderzoek en beleidsadvisering, gezondheidsbevordering en ambulancezorg.
Ontwikkelingen 2023	In 2023 gaat aandacht uit naar de verbetering van de bedrijfsvoering en de verdere uitwerking van de integratie van Jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar. Verder is de verwachting dat er met ingang van 2023 een uitbreiding en decentralisatie plaats zal vinden met betrekking tot Maternale Kinkhoest.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Bergeijk bedraagt voor 2023 € 675.277. De bijdrage voor de GGD voor 2023 is gebaseerd op de bijdrage van 2022. De bijdrage is geïndexeerd conform de gemaakte afspraken en daarnaast uitgebreid met de extra taken ten behoeve van het rijksvaccinatieprogramma en het prenatale huisbezoek voor kwetsbare zwangeren.
Risico's	De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD BZO neemt de laatste jaren weer langzaam toe, maar is gezien de omvang van de risico's en exploitatie-omvang met name bij Publieke Gezondheid (PG) nog beperkt. Het bestuur heeft van de GGD heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld.

Naam	A3. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)
Vestigingsplaats	Eindhoven
KVK	50348655
Taakveld	1. Veiligheid
Doel (openbaar belang)	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De Veiligheidsregio behartigt de belangen van de gemeente op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Ontwikkelingen 2023	De concept-visie 2025 vormt de basis van de begroting. Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de thema's uit de visie: samen voor veilig (netwerkmanagement, crisismanagement, veilige omgeving), werken aan een weerbare samenleving (veiligheidsbewustzijn, focus verminderd zelfredzamen, risico- en crisiscommunicatie) en een toekomstbestendige organisatie. Aandachtspunten zijn daarnaast implementatie van de omgevingswet (adviestermijn vergunningen), rechtspositie brandweervrijwilligers.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Bergeijk bedraagt in 2023 € 1,35 miljoen voor algemene bijdrage, gemeentelijke rampenbestrijding, bevolkingszorg,

	piketregeling bevolkingszorg. De begrotingsomvang van VRBZO is in 2023 € 54 miljoen. Indexatie is conform vastgestelde kaders voor de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, VRBZO en ODZOB. De gemeente Bergeijk heeft een verhuurdersrelatie met de VRBZO. De kazerne in Bergeijk wordt verhuurd tot 31-12-2023 met mogelijkheid tot jaarlijkse verlening (de gemeente heeft de verplichting om in 2022 de kazerne in Luyksgestel terug te kopen tegen vooraf bepaalde boekwaarde).
Risico's	In de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen van de Begroting 2023 VRBZO zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. De omvang van de algemene reserve van de VRBZO sluit aan bij het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's.

Naam	**A4. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)**
Vestigingsplaats	Eindhoven
KVK	57159815
Taakveld	7. Volksgezondheid en milieu
Doel (openbaar belang)	De Omgevingsdienst voert voor gemeenten en provincie wettelijke en niet-wettelijke taken uit op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (omgevingsrecht) in de fysieke leefomgeving en aanverwante activiteiten zoals specialistisch advies op verzoek van de deelnemers.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De ODZOB levert een bijdrage aan de uitvoering van het milieu- en vergunningenbeleid, de handhaving daarvan, een duurzame leefomgeving en duurzame ontwikkeling.
Ontwikkelingen 2023	De belangrijkste ontwikkeling is de invoering van de Omgevingswet, naar verwachting per 1 januari 2023. Deze wet is een stelselherziening, met consequenties voor procedures, (digitale)systemen, opleiding, en het wettelijke taken- en dienstenpakket van de ODZOB. Daarnaast is er bijzondere aandacht voor duurzaamheid, klimaatverandering en CO2-uitstoot en een toekomstbestendige veehouderij.
Financieel belang	De bijdrage van Bergeijk bedraagt € 0,4 miljoen aan wettelijke taken, verzoek- en collectieve taken. Circa 1/3 deel is daarbij landelijke verplichte basistaak. Indexatie is conform vastgestelde kaders voor de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, VRBZO en ODZOB.
Risico's	Er zijn geen risico's aanwezig die niet binnen de reservepositie van de ODZOB opgevangen kunnen worden.

Naam	**A5. Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)**
Vestigingsplaats	Reusel
KVK	17285571
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning, 6. Sociaal domein
Doel (openbaar belang)	De bestuurskracht te vergroten door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie met behoud van de huidige bestuurlijke schaal.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De GRSK omvat Maatschappelijke dienstverlening (Wmo, jeugdzorg) en Shared Service Centre (ICT-dienstverlening). Bergeijk neemt niet deel aan Vergunningen, toezicht en handhaving. Per 1-1-2023 maakt Personeel &

	Organisatie geen deel meer uit van de regeling, Bergeijk nam daar niet aan deel.
Ontwikkelingen 2023	De heroriëntatie van de samenwerking Kempen 'opnieuw verbinden' is voorbereid in 2020-2022 en gaat in per 1 januari 2023. De samenwerking op Maatschappelijke dienstverlening en Shared Servicecenter wordt (grotendeels) ongewijzigd voortgezet. De samenwerking op VTH wordt aangepast, Bergeijk en Bladel nemen daarin niet deel. De governance wordt vereenvoudigd. De implementatie van de aangepaste samenwerking in de praktijk zal in 2023 aandacht vragen.
Financieel belang	De bijdrage van Bergeijk bedraagt voor 2023 ca € 3,6 miljoen. Medio 2022 loopt de discussie over actualisatie van de verdeelsleutel. GRSK houdt geen eigen vermogen aan. Exploitatieresultaten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Het is aan de gemeente om weerstandscapaciteit aan te houden ingeval van calamiteiten en onvoorziene gebeurtenissen.
Risico's	Er is een risico op het mogelijk ontstaan van frictiekosten bij aanpassing van 'opnieuw verbinden'. Afdeling MD ziet een toenemend aantal aanvragen wmo en toenemende complexiteit en aantal schuldhulp- en jeugddossiers.

Naam	**A6. Gemeenschappelijk regeling Participatiebedrijf KempenPlus**
Vestigingsplaats	Bladel
KVK	17267762
Taakveld	6. Sociaal domein
Doel (openbaar belang)	'Iedereen werkt mee': participeren naar vermogen. Liefst door werken als dat (nog) niet kan op andere wijze. Voor een efficiënte en effectieve uitvoering door het Participatiebedrijf wordt door de deelnemende gemeenten gestreefd naar een gezamenlijk en gelijkluidend beleid.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Uitvoering van participatiebeleid in een bedrijfsvoeringsorganisatie, inclusief beleidsvoorbereiding en ondersteuning bij de beleidsontwikkeling voor de deelnemende gemeenten. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor het vaststellen van beleid en verordeningen voor de taken van het Participatiebedrijf.
Ontwikkelingen 2023	In 2023 wordt door KempenPlus verder uitvoering gegeven aan een aantal onderdelen van de Wet Inburgering die dit jaar in werking is getreden. Daarnaast waren dit jaar zowel de netto toegevoegde waarde per medewerker als de aantallen gesubsidieerde medewerkers te optimistisch geraamd. De verwachtte aantallen gesubsidieerde medewerkers is aangepast op basis van de werkelijke uitstroom SW en werkelijke instroom LKS van de afgelopen jaren. Gemeenten zijn voor het onderdeel Groen van de divisie Externe Dienstverlening bezig met definitieve afspraken voor 2023 en verder. In de begroting van KempenPlus zijn de omzetten in het groen geraamd op basis van de maatwerkafspraken tegen marktconforme prijzen
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage is gebaseerd op verschillende verdeelsleutels zodat de bijdrage per gemeente zo evenwichtig mogelijk is. De bijdrage voor Bergeijk bedraagt € 3,4 miljoen op een totale begroting van 27 miljoen.
Risico's	Naast prijsrisico's heeft KempenPlus ook te maken met kwantiteits- en kwaliteitsrisico's: 1) hogere instroom cliënten 2) afname van het aantal mensen met een SW indicatie kan niet gecompenseerd worden door de instroom van medewerkers LKS (loonkostensubsidie) of beschut werk.

	3) arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af

Naam	**A7. Gemeenschappelijke Regeling Kempisch Bedrijvenpark (KBP)**
Vestigingsplaats	Bladel
KVK	57341060
Taakveld	3. Economie
Doel (openbaar belang)	Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden, met inachtneming sectorale doelstellingen en uitgangspunten.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De zorg voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven, zodat de werkgelegenheid en het economisch klimaat goed blijven.
Ontwikkelingen 2023	Van de uitgeefbare grond (69 ha) zijn nagenoeg alle kavels verkocht (94% medio 2022). Drie kavels zijn gereserveerd. De planning voor uitgifte in 2022 is 7,9 ha. In 2022 heeft de eerste winstuitkering aan de deelnemende gemeenten plaats gevonden. Eind 2022 wordt een besluit genomen over de liquidatie van de Gemeenschappelijke regeling.
Financieel belang	De betrokkenen participeren risicodragend in de realisatie van het plan. Eventuele verliezen of winsten worden gelijkelijk door de gemeenten gedragen of over de deelnemende gemeenten verdeeld. Actuele grondexploitatieberekeningen tonen aan dat een sluitende exploitatie mogelijk is. Op dit moment wordt geen voorziening voor negatieve exploitatie nodig geacht.
Risico's	Het belangrijkste risico was vertraging in de gronduitgifte. Aangezien alle kavels zijn verkocht of gereserveerd is dit risico niet meer aan de orde. Mogelijk leidt de huidige netcongestie wel nog tot vertraging in de verkoop. De gevolgen van deze netcongestie en hoelang dit probleem blijft is op dit moment nog niet bekend.

Naam	**B1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)**
Vestigingsplaats	Den Haag
KVK	27008387
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning
Doel (openbaar belang)	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang: 'gedreven door maatschappelijke impact'. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Geen directe individuele bijdrage.
Ontwikkelingen 2023	Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.
Financieel belang	Het aantal aandelen á € 2,50 van de gemeente bedraagt 80.886. Dit is circa 0,15% van het aantal aandelen. Het Rijk heeft 50% van de aandelen, de overige 50% is in handen van provincies en gemeenten.
Risico's	Het uit te keren dividend, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen.

Naam	**B2. Brabant Water N.V.**
Vestigingsplaats	’s-Hertogenbosch
KVK	16005077
Taakveld	7. Volksgezondheid en milieu
Doel (openbaar belang)	Het verzorgen van de watervoorziening aan 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord-Brabant tegen zo laag mogelijke kosten en het instandhouden van de benodigde infrastructuur daarvoor.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Geen directe individuele bijdrage.
Ontwikkelingen 2023	Steeds meer aandacht voor duurzaam watergebruik en de kwetsbaarheid van de nationale zoetwatervooraad door droogte, klimaatverandering en vervuiling
Financieel belang	Het aantal aandelen van de gemeente bedraagt 16.344 á € 0,10. Dit is circa 0,59% van het aantal aandelen. De provincie bezit 31,6% van de aandelen, de rest is in handen van gemeenten in het voorzieningsgebied.
Risico’s	Er zijn geen nieuwe risico’s bekend bij de gemeente.

Naam	**C1. Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)**
Vestigingsplaats	Oirschot
KVK	17159755
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning
Doel (openbaar belang)	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast zorgt BIZOB voor voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied voor de deelnemers.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	BIZOB verzorgt een doelmatige en integere inkoop en methoden voor inkoop en aanbesteding om naleving van wet- en regelgeving te borgen.
Ontwikkelingen 2023	Voor 2023 heeft BIZOB 5 concrete actiepunten benoemd waar extra aandacht naartoe zal gaan: 1. Collectieve inkoop – optimaal benutten van (raam)overeenkomsten. 2. Analyse coalitieplannen en informatiesessie nieuwe raadsleden. 3. Sterker uit de crisis (concretiseren actiepunten). 4. Contractmanagement Bedrijfsvoering en ICT. 5. Kennis opdoen en delen.
Financieel belang	De gemeente Bergeijk neemt minimaal 3,5 dagen per week af, 147 dagen per jaar. Betaling gebeurt tegen een op voorcalculatie bepaalde vergoeding.
Risico’s	Er zijn geen materiële risico’s aanwezig.

Naam	**C3. Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHHBZO)**
Vestigingsplaats	Helmond
KVK	66261864
Taakveld	2. Veiligheid
Doel (openbaar belang)	De veiligheid en leefbaarheid in Zuidoost-Brabant te verbeteren door integrale aanpak van complexere problemen waar de reguliere zorg- en veiligheidsprocessen geen -afdoende- oplossing bereiken.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Aanpak van complexere casuïstiek op het gebied van jeugd, veelplegers, nazorg, ex-gedetineerden, relationeel geweld, overlast en verslaving door samenwerking van professionals uit de zorg, veiligheid en gemeente(n).
Ontwikkelingen 2023	Voor 2023 is de begroting op hoofdlijnen gelijk aan de begroting van 2022. De gemeentelijke bijdragen zijn geïndexeerd. In de onlangs vastgestelde (gewijzigde) begroting 2022 is reeds de extra Rijksbijdrage van € 415.000 verwerkt die eind vorig jaar beschikbaar kwam. Hiermee werd onder meer het eerder ontstane structurele begrotingstekort van € 20.000 afgedekt en is er ruimte gekomen voor de gewenste extra activiteiten voor regionale ontwikkeling van kennis en expertise.
Financieel belang	De begroting 2023 bedraagt € 1.190.424. De gemeentelijk bijdrage van Bergeijk voor 2023 is € 6.100
Risico’s	Er zijn geen materiele risico’s aanwezig.

4.7 Paragraaf grondbeleid

Portefeuillehouder: Wethouder M. Kuijken

Wat wilden we bereiken?

- Voorzien in behoefte aan wonen, bouwkavels en bedrijventerreinen
- Sluitende en bij voorkeur rendabele grondexploitaties
- Gemeentelijke eigendommen in goed rentmeesterschap beheren

Grondbeleid richt zich in onze gemeente op twee afzonderlijke hoofditems, namelijk:
a. Grondbeleid in het kader van exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven
b. Grondbeleid in het kader van cultuurgronden en natuurgronden

De woningmarkt is op het moment van schrijven van de begroting “overspannen”. Er is veel interesse in kavels en woningen. Wel zien we een aantal ontwikkelingen zoals de stijgende rente, de almaar toenemende kosten en de inflatie, die invloed kunnen hebben op de woningmarkt. Daarom blijft de financiële ontwikkeling van het grondbedrijf een bijzonder aandachtspunt. In de grondnota is daarom bepaald dat de grondexploitaties tweemaal per jaar, bij de jaarrekening en de begroting, worden geactualiseerd.

De gemeente Bergeijk voert momenteel een situationeel grondbeleid. Per geval wordt bekeken of een actieve of passieve grondpolitiek wordt gevoerd. Daarbij wordt een afweging gemaakt op aspecten als potentiële winstmogelijkheden, risico’s en maatschappelijk belang. Tot op heden is in deze vooral gekozen voor een faciliterende rol, dus een passieve grondpolitiek. Wel is er ruimte om een meer actieve rol bij ontwikkelingen op te pakken. Een actieve grondpolitiek is daarbij geen doel op zich, maar een middel om er voor te zorgen dat er tijdig en voldoende woningbouwmogelijkheden gecreëerd worden waarin bovendien de doelgroepen van beleid aan bod komen. Bij het vaststellen van de projectopdracht maakt het college de keuze voor het toe te passen grondbeleid.

Beleid

- Nota Grondbeleid 2018 (te actualiseren eind 2022)
- Woonvisie 2013-2021, lokaal volkshuisvestingsprogramma
- Beleidsnota Reserves en Voorzieningen (2014)
- Bergeijkse Omgevingsvisie 2022
- Nota Pachtbeleid

Woningbouw en bedrijventerreinen

A.1 algemeen

Het grondbeleid is in 2018 voor het laatst geactualiseerd. Daarbij is de keus voor situationeel grondbeleid voortgezet. Eind 2022 staat een volgende actualisatie gepland.
Voor het grondbeleid is ook de omgevingsvisie van belang. De omgevingsvisie biedt de juridische basis voor het vragen van een bijdrage ruimtelijke ontwikkeling via zogenaamde anterieure overeenkomsten. In een dergelijke overeenkomst worden voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan met een ontwikkelaar of initiatiefnemer afspraken gemaakt over onder andere de bijdrage ruimtelijke ontwikkeling. Deze bijdrage is vastgesteld op € 20 p/m² voor woningen en € 12 p/m² voor bedrijventerreinen.
Deze gelden worden gestort in de bestemmingsreserve Ruimtelijke Ontwikkeling en Leefbaarheid (ROL). Bij de actualisering van de grondnota zal worden bekeken of ook dit deel van het beleid aanpassing behoeft. Overigens kunnen en worden in anterieure overeenkomsten ook afspraken gemaakt over het verhaal van andere kosten, het planschaderisico en bijvoorbeeld de typologie en aantal woningen.

A.2 (markt-)ontwikkelingen

- De krapte op de woningmarkt houdt aan en er is nog steeds veel vraag naar woningen. De huizenprijzen zijn dan ook fors gestegen. Dit is een reden geweest om de grondprijs voor vrije sectorkavels, nu €310 p/m2 excl BTW, nog ’s tegen het licht te houden. Het betreft met name de nog uitgeefbare kavels in Terlo en een kavel in Bernardus. Uit een taxatie blijkt dat deze kavels een marktwaarde hebben van € 350,00 p/m2 excl BTW. In deze begroting is van deze nieuwe grondprijs uitgegaan. De grondprijzen voor de woningen voor de doelgroepen starters en sociale huur zijn ongewijzigd.
- De laatste tijd zien we naast de grote vraag naar woningen en de stijgende huizenprijzen ook andere ontwikkelingen. De stijgende rente, de toenemende bouwkosten en de inflatie, kunnen invloed hebben op de woningmarkt. Daarom blijft de financiële ontwikkeling van het grondbedrijf een bijzonder aandachtspunt.
- In 2020 is de geactualiseerde woningbehoefteprognose van de provincie verschenen. Demografische ontwikkelingen geven aan dat er steeds meer eenpersoonshuishoudens komen en de bevolking steeds ouder wordt. Hier moeten we als gemeente, maar ook ontwikkelaars en opdrachtgevers rekening mee houden. Er is meer behoefte aan kleinere en levensloopbestendige woningen. In de omgevingsvisie is de ambitie geformuleerd of afwijkend van de provinciale prognose (600 woningen) 1000 woningen in de komende 10 jaar te realiseren. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de zogenaamde schaalsprong. Of en wat deze schaalsprong betekent voor Bergeijk is om dit moment nog niet duidelijk.

Parameters
Grondexploitaties
Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties is uitgegaan van de volgende parameters:
- Rentelasten: 1,0 %
- Disconteringsvoet: 2 % (verplicht)
- Kostenstijging 2022: 5%, 2023 en 2024: 3%, 2025 2%
- Opbrengstenstijging 2%

Op dit moment stijgen de huizenprijzen nog al is er sprake van afkoeling op de woningmarkt. Of dat in de toekomst zo blijft is onzeker. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe indexeren we de opbrengsten daarom maximaal 5 jaar.

Met ingang van 1-1-2023 wordt voorgesteld op basis van grondprijzen in de omgeving en de ontwikkelingen in de markt de grondprijs voor de vrije sectorkavels te verhogen naar € 350 excl. Btw. Gelet op de forse stijging ten opzichte van de huidige prijs en de marktontwikkelingen is er voor gekozen de prijs van € 350 niet te indexeren. Voor de overige woningtypes (starters, sociale huur) blijven de grondprijzen gelijk.
Daarnaast zijn voor de overige grondexploitaties zijn overeenkomsten gesloten en afspraken gemaakt over de grondprijs. Voor deze exploitaties wordt de overeengekomen grondprijs gehandhaafd.

Grondprijzen
Het betreft hier kavels die door de gemeente worden uitgegeven. In 2022 worden onderstaande prijzen gehanteerd:

Complex:	Prijs p/m² 2021	Prijs p/m² 2022	Toelichting
Terlo	€ 286,84	€ 292,58	€ 350,= voor de vrije kavels
Tilaans	€ 286,84	€ 292,58	
Herbestemming Bernardusschool	-	€ 292,58	€ 350,= voor de vrije kavels € 227,58 sociale bouw
Bedrijventerrein Waterlaat 7	-	€ 189,88	

Verder hebben we geconstateerd dat de ontwikkelingen in de woningmarkt snel gaan. Om beter daarop te kunnen anticiperen is het gewenst om een zekere flexibiliteit in te bouwen. Daarom wordt voorgesteld om het college de bevoegdheid te geven om tot een max van 5% af te wijken van de hier genoemde grondprijzen.

B.1 overzicht en resultaten
Bouwgrond in exploitatie
Op dit moment zijn er 8 locaties in exploitatie. Het bedrijventerrein Waterlaat 7 en Herbestemming Bernardus zijn in 2021 in exploitatie genomen. De resultaten van deze plannen zijn te vinden in onderstaande tabel. Hierbij is een vergelijking gemaakt tussen de Begroting 2023 en de Jaarrekening 2021 (peildatum 1-1-2022) en de Begroting 2023 (peildatum 1-7-2022) zodat de ontwikkelingen per complex inzichtelijk zijn

Complex Bouwgrond in exploitatie	Opleverdatum		Contante waarde		Resultaat op eindwaarde (A)		Winstneming (B)		Resultaat per complex (incl. winstneming)	
Bedragen x € 1.000	1-1-2022	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2022
Bucht-Oost	2022	2022	18	16	19	17	157	156	176	173
Tiliaans-Noordl+II	2023	2023	177	142	320	10	740	878	1.060	888
Triloo	2022	2022	-2.559	-2.559	-2.610	-2.610	0	0	-2.610	-2.610
Terlo	2025	2025	-2.301	-2.009	-2.359	-2.039	0	0	-2.359	-2.039
Herontw. St Servatius II	2024	2024	13	10	39	8	7	10	46	18
Herbest. Bernardusschool	2024	2024	-1824	-18	1983	-17	0	0	0	0
Uitbreiding Woonbos	2023	2023	226	222	108	90	1.300	1.441	1.408	1.530
Waterlaat 7	2027	2027	3.586	3.546	4.038	3.332	0	661	4.038	3.993
Totaal in exploitatie			**-2.664**	**-650**	**1.538**	**-1.209**	**2.203**	**3.145**	**1.758**	**1.953**

Complex Bouwgrond in exploitatie Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2022 a	Prognose kosten 2022 b	Prognose opbrengsten 2022 c	Rente 2022 d	Prognose boekwaarde 31-12-2022 e=a-b+c+d	Prognose kosten na 2022 f	Prognose opbrengsten na 2022 g	Prognose rente na 2022 h
Bucht-Oost	82	5	0	1	79	62	0	1
Tiliaans-Noordl+II	-701	68	978	-7	64	56	0	2
Triloo	-2.574	10	0	-26	-2.610	0	0	0
Terlo	-5.345	926	1.724	-53	-4.600	539	3.128	-27
Herontw. St Servatius II	234	31	163	2	365	361	0	6
Herbestemming Bernardus	-78	0	0	-1	-78	350	417	-6
Uitbreiding Woonbos	563	217	0	6	211	124	0	4
Waterlaat 7	-4.886	1.241	2.211	-49	-4.626	1.004	9.081	-120
Totaal in exploitatie	**-12.705**	**2.499**	**5.077**	**-127**	**-11.196**	**2.497**	**12.626**	**-140**

Dit leidt tot een verwacht verloop van de boekwaarden van de plannen:

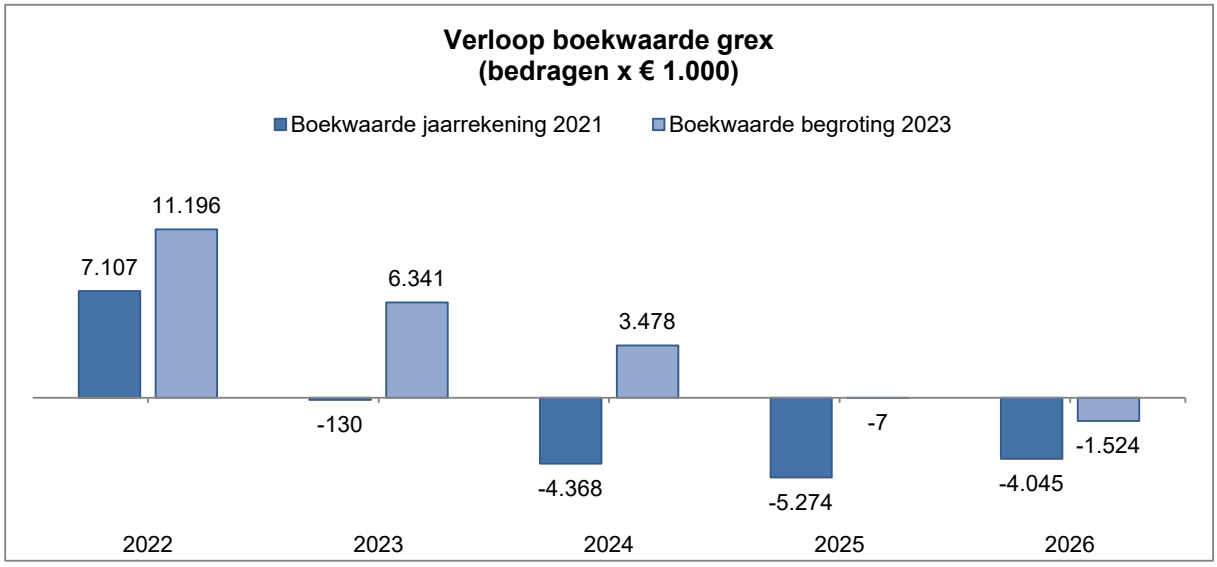

Ontwikkelingen reserves en voorzieningen

- *Voorziening tekorten grondexploitaties.*

De voorziening tekorten grondexploitaties is per 31-1-2022 circa € 2 miljoen om de verwachte verliezen van de complexen Terlo en Hbst Bernardusschool af te dekken.

Complex ***Bedragen x € 1.000***	**Jaarrekening 2021**	**Begroting 2022 bijgesteld**	**Af te sluiten 2022**	**Bij te stellen (+=minder in voorziening)**	**Stand voorziening ultimo 2022**
Terlo	-2.359	-2.044	0	315	-2.044
Triloo	-2.610	-2.610	2.610	2.610	0
Hbst Bernardusschool	0	-20	0	-20	-20
Voorziening tekorten grondexploitaties	**-4.970**	**-4.674**	**2.610**	**2.906**	**-2.064**

- *Winstneming*

Bij het afsluiten van de jaarrekening nemen we volgens de “percentage of completion” (POC) methode tussentijds winst. In de prognoses van de algemene reserves is hiermee rekening gehouden..

- *Algemene reserve risico’s grondexploitaties*

Aan de hand van de laatste stand van zaken van het betreffende complex een inschatting gemaakt van de meest waarschijnlijke ontwikkeling. Het zogenaamde best guess Daarbij wordt gekeken naar de gerealiseerde verkopen, de prijsontwikkeling en wordt een inschatting gemaakt van de marktontwikkeling.

- *Bestemmingsreserve ROL*

Door het verplichte karakter van de POC-methode wordt met ingang van 2018 op basis van de gerealiseerde verkopen gestort in de ROL. De in 2023 te verwachten bijdrage ROL is € 0.

B.2 Ontwikkelingen per in exploitatie genomen complex

- Bucht-Oost (Bergeijk)

De vertraging in de bouw voor de 8 geliberaliseerde huurwoningen heeft tot gevolg dat het woonrijp maken in 2023 ipv 2022 uitgevoerd wordt. De looptijd van het project wordt verlengd naar 2023.
Het plan wordt naar verwachting in 2023 afgesloten met een resterende winst van € 16.000.

- Tiliaans-Noord (Luyksgestel)

Er zijn 2 kavels verkocht in 2022, totaal 924 m2. Voor de kavels 8 en 9 heeft een herverkaveling plaatsgevonden waardoor hier kleinere (micro-)woningen kunnen worden gebouwd. Hierdoor is er 34 m2 minder uitgeefbaar en zijn er extra kosten voor de inrichting (parkeerplaatsen)van ca € 20.000. De overeenkomst met ontwikkelaar voor een bouwveld van 1593 meter is getekend en wordt in 2022 afgewikkeld. Het woonrijp maken is grotendeels afgerond. Het nog te realiseren resultaat op eindwaarde is € 148.000. Hierbij past de kanttekening dat er eerder tussentijdse winstnemingen hebben plaatsgevonden

- Triloo (Bergeijk)

De ontwikkelaar heeft eind 2019 de laatste gronden afgekocht waarbij een verrekening van het woonrijp maken heeft plaatsgevonden. De juridische levering van de gronden is in 2022 afgerond. Het laatste gedeelte woonrijp maken wordt in 2022 uitgevoerd. Het plan wordt afgesloten met een verlies van € 2.610.000. Dit komt ten laste van de hiervoor bestemde voorziening tekorten grondexploitaties.

- Terlo (Bergeijk)

Er is een nieuwe verkaveling voorgesteld voor het noordelijk deel, met name om de bouw van 9 microwoningen mogelijk te maken en daarnaast meer courante bouwkavels voor vrije sector woningen te realiseren. Omdat hiervoor een insteekweggetje en de aanleg van extra parkeerplaatsen nodig zijn is er minder grond uitgeefbaar.
Op basis van de ontwikkelingen in de markt wordt voor de vrije kavels een grondprijs per 1-1-2023 voorgesteld van € 350 excl. BTW.
Voor het deelgebied ten oosten van het gemeenschapshuis, de Loo'se Tuinen, is in 2019 overeenstemming bereikt met de grondeigenaar en twee ontwikkelaars. De ontwikkelaars hebben het plangebied bouwrijpgemaakt en er is vergunning verleend voor de 19 woningen in de eerste fase.
Voor de bouw van 13 woningen in de 2e fase is het bestemmingsplan "Loo'se tuinen 2e fase" opgesteld dat naar verwachting in november 2022 kan worden vastgesteld. De uitgifte is vertraagd naar 2023.
In het zuidwestelijk deel van Terlo worden 8 vrije sector woningen gebouwd Het woonrijpmaken is verschoven van 2022 naar 2023.
Het deelgebied Terlo Midden is gereed.
Alle deelgebieden worden naar verwachting eind 2026 afgesloten na realisatie van het noordwestelijk deelgebied. Met de ontwikkelingen in de andere deelgebieden is het verwachte resultaat op eindwaarde naar € -2.044.000 negatief.

- Herontwikkeling St. Servatius II (Westerhoven)

He Het nieuwe bestemmingsplan van de uitbreiding van St. Servatius is in maart 2019 vastgesteld. De bouw van 9 koopwoningen, waarvan 5 voor starters, is gerealiseerd. Evenals de bouw van 5 sociale huurwoningen en 2 koopwoningen. Het civieltechnisch werk voor het woonrijpmaken is naar verwachting eind 2022 gereed. Het resultaat op eindwaarde is begroot op € 11.000. Hierbij past de kanttekening dat er eerder tussentijdse winstnemingen hebben plaatsgevonden.

- Uitbreiding Woonbos (Bergeijk)

Alle kavels zijn verkocht en geleverd. Het woonrijpmaken gaat volgens planning en wordt in 2022 en 2023 uitgevoerd. Het te verwachten resultaat op eindwaarde is € 231.000. Hierbij past de kanttekening dat er eerder tussentijdse winstnemingen hebben plaatsgevonden.

- Waterlaat 7 (8,0 ha) (Bergeijk)

Het bestemmingsplan voor dit bedrijventerrein is in 2020 vastgesteld. Tegelijkertijd is het plan in exploitatie genomen. De capaciteit voor het hoogspanningsnet voor elektriciteit zit vol. Dit betekent dat er voorlopig geen nieuwe bedrijven aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet. We houden er rekening mee dat dit leidt tot een vertraging in de uitgifte. Daarom hebben we 80% van de kavels gefaseerd naar de jaren 2025 t/m 2027. Het verwachte resultaat op eindwaarde is € 3.992.000.

- Herbestemming Bernardusschool (Bergeijk 't Loo)

Er is een conceptovereenkomst voor de bouw van sociale huurwoningen. De vergunning voor deze woningen is al verleend. Er is € 15.000 extra opgenomen voor het bouw- en woonrijpmaken om het nieuwe plan beter in te kunnen passen ten opzichte van de naastgelegen woningen. De grondprijs voor de vrije kavel is aangepast naar € 350. Het te verwachten resultaat op eindwaarde is € 19.535 negatief.

B.3 Grondposities

De ontwikkelingen in gemeentelijk eigendom zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

Bouwgrond in exploitatie		Uitgegeven 2011 t/m 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal	Totaal nog uit te geven
Bucht-Oost	W	1.374	0	0	0	0	0	0	0	1.374	**0**
Terlo Combi*	W	32.316	4.939	8.544	0	1.269	0	0	0	47.068	**14.752**
Tiliaans Noord	W	15.753	3.366	0	0	0	0	0	0	19.119	**3.366**
Triloo	W	10.926	2.510	0	0	0	0	0	0	13.436	**2.510**
Herontwikkeling St. Servatius II	W	2.048	0	0	0	0	0	0	0	2.048	**0**
Herbestemming Bernardusschool	W	0	0	0	0	1.442	0	0	0	1.442	**1.442**
Uitbreiding Woonbos	W	19.143	0	0	0	0	0	0	0	19.143	**0**
Waterlaat 7	B	0	11.587	0	0	15.801	15.801	14.145	0	57.334	**57.334**
Totaal woningbouw (W)	**W**	**81.560**	**10.815**	**8.544**	**0**	**2.711**	**0**	**0**	**0**	**103.630**	**22.070**
Totaal bedrijfsgrond (B)	**B**	**0**	**11.587**	**0**	**0**	**15.801**	**15.801**	**14.145**	**0**	**57.334**	**57.334**
Totaal exploitabel		**81.560**	**22.402**	**8.544**	**0**	**18.512**	**15.801**	**14.145**	**0**	**160.964**	**79.404**

Risico's

Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen genoemd worden:

- Conjunctuur en renterisico's wanneer de vraag naar bouwgrond inzakt
- Het niet tijdig kunnen verwerven van gronden, een actieve rol van de private sector op de grondmarkt en stijgende aankoopprijzen
- Risico's (waar onder renterisico's) bij strategische grondaankopen
- Milieurisico's;
- Planschadeclaims
- Het wellicht niet kunnen komen tot volledig kostenverhaal in geval van private exploitaties
- Archeologische belemmeringen

Overige gronden

Pachtgronden:

De verpachte gronden zijn onderverdeeld in:

- Geliberaliseerd 1 jaar verpachte gronden;
- Geliberaliseerd 6 jaar verpachte gronden;
- Reguliere pachtgronden;
- Erfpachtgronden.

Geliberaliseerd 1 jaar verpachte gronden

In 2023 wordt ca. 180 ha cultuurgrond geliberaliseerd (voor een periode van maximaal 1 jaar) verpacht. De pachtprijs wordt per 1 januari 2023 verhoogd van € 1.125 p/ha naar € 1.150 p/ha. De opbrengst van de 1 jaar verpachte gronden bedraagt in 2023 circa € 200.000.

Bloemen- en / of kruidenrijke akkerranden

Geliberaliseerd 6 jaar verpachte gronden

Circa 83,5 ha. wordt verpacht als 6-jaars geliberaliseerde pacht. Dit vloeit voort uit het gewijzigde pachtbeleid van 2007, waarbij door de raad is bepaald dat (vrijwel) geen nieuwe reguliere pacht wordt uitgegeven, doch 6-jaars geliberaliseerde pacht. Het voordeel van geliberaliseerde pacht is dat deze flexibeler ingezet kan worden dan reguliere pacht, omdat deze automatisch eindigt na zes jaar. De pachtopbrengst in 2023 bedraagt circa € 95.000. De pachtprijs wordt per 1 januari 2023 verhoogd van € 1.125 p/ha naar € 1.150 p/ha.

Regulier verpachte gronden

Het reguliere pachtareaal (voor de duur van 6 jaar en langer) is ca. 647 ha. groot en wordt in 2023 verpacht tegen een gemiddelde pachtprijs van ca. € 528 p/ha. De reguliere pacht zal naar verwachting in de verre toekomst verdwijnen ten gunste van de bovengenoemde 6 jaars geliberaliseerde pacht.
In juli 2022 heeft de jaarlijkse wijziging conform het pachtprijzenbesluit plaatsgevonden. Hierdoor dalen de pachtprijzen voor de regio Bergeijk in 2023 met 1%.

Tevens als gevolg van verkoop van percelen daalt de reguliere pachtopbrengst in 2023 ca. € 13.500 in vergelijking met 2022. De geraamde opbrengst in 2023 bedraagt € 341.500.

Erfpachtgronden

Ruim 359 ha. is in erfpacht uitgegeven. Hiervan is ca. 141 ha in recreatief erfpacht uitgegeven (waaronder vakantiepark ‘De Kempervennen’). Ongeveer een halve hectare is in het verleden uitgegeven als bedrijventerrein, ca. 216 ha is in gebruik als landbouwgrond en minder dan 1 ha. heeft een overige bestemming. De geraamde opbrengst bedraagt in 2023 € 475.000.

Verkoop/koop pachtgronden (=kavelruil)

De tracés van de nieuwe wegen, N69 en Diepveldenweg zijn recentelijk middels een kavelruilproject vrijgeruild en in eigendom verworven. Alle benodigde gronden voor beide wegen zijn in eigendom van de overheid. Voor de realisatie van het integraal gebiedsplan N69 (waaronder de realisatie EHS/NNB) wordt het proces van vrijwillige kavelruil gebruikt. Getracht wordt om dit binnen de gehele gemeente van nut te laten zijn. In het Gebiedsakkoord Grenscorridor N69 II zijn hierover afspraken gemaakt. Opbrengsten uit deze kavelruil (voor zover het NNB-gronden betreft) komen, conform het raadsbesluit van februari 2015, voor 50% ten goede van de reserve DOB-gebiedsakkoord N69 en voor 50% ten gunste van de algemene dienst, i.c. de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties.

In de begroting is rekening gehouden met een opbrengst uit grondtransacties van € 625.000. Is de opbrengst hoger, dan wordt het meerdere gestort in de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties. Wanneer er minder wordt gerealiseerd dan vindt een onttrekking uit de reserve plaats. Vanaf 2024 houden we rekening met een gefaseerde afbouw van deze opbrengsten.

Overig in gebruik gegeven gronden:

Dit betreft onder andere volkstuintjes, ponyweitjes, opstalrechten (o.a. van antennemasten) en overige stroken grond die bewoners bij hun tuin mogen betrekken en huren. De geraamde opbrengst in 2023 bedraagt € 22.500.

4.8 Paragraaf klimaat en duurzaamheid

Portefeuillehouder: S. Luijten
M. Kuijken

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Klimaat en duurzaamheid staat in Bergeijk hoog op de agenda. Een duurzame ontwikkeling van de gemeente Bergeijk is een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen.

We werken aan een duurzame en klimaatadaptieve gemeente binnen de volgende thema's:
1. Energietransitie
2. Klimaatadaptatie
3. Circulaire economie
4. Groene fysieke buitenruimte

Wat willen we bereiken?

1. Energietransitie:

Door de gemeenteraad van Bergeijk is de 'Klimaatvisie Kempengemeenten' vastgesteld. Kortgezegd was het doel van de Klimaatvisie: 'Kempengemeenten Energieneutraal in 2025'. Deze ambitie is mogelijk niet meer realistisch vanwege een aantal ontwikkelingen (o.a. vanwege de congestie van het elektriciteitsnet), maar we hebben als gemeente het doel gesteld om dit alsnog te bereiken in 2030. Dat betekent dat tegen die tijd alle verbruikte energie afkomstig is uit opgewekte duurzame- en hernieuwbare bronnen in de eigen gemeente. In het Programmaplan BErgeijkENERGY is deze ambitie vertaald in concrete projecten op het gebied van energiebesparing en opwekking van duurzame energie.

Jaarlijks vindt een evaluatie hiervan plaats en stellen we een nieuw jaarprogramma BErgeijkENERGY op. Deze wordt aan de Raad voorgelegd en vastgesteld. In 2023 willen we de volgende resultaten halen:

- Verder doorlopen van proces voor grootschalige opwek in het voorkeursgebied Bergeijk Zuid West. Onder andere met het onafhankelijk deskundigenpanel toetsen of- en welke projectvoorstellen voldoen aan het vastgesteld beleid- en toetsingskader. Daarnaast en bijbehorend; algemene begeleiding van proces door o.a. contact met initiatiefnemers/ontwikkelaars, afstemming met netbeheerder(s), communicatie-uitingen en eventuele bijsturing van het proces;

- Evaluatie en monitoring van gestelde doelstellingen in de vastgestelde RES 1.0 (december 2021) inclusief het opstellen van een voortgangsrapportage. In de werkgroepen 'Besparing', 'Warmte' en 'Energiesystemen' van de RES wordt ook gestart met de daadwerkelijke uitvoering van projecten;

- Het reguliere elektriciteitsnet heeft haar grenzen bereikt. We treden in contact met netbeheerders TenneT en Enexis om de mogelijkheden voor onze regio/gemeenten te blijven monitoren. Daarnaast nemen we als gemeente een actieve rol in betreffende de zoektocht naar alternatieve oplossingen in samenwerking met professionele partners, stakeholders en belanghebbenden. Een voorbeeld hiervan is de verduurzaming van bedrijventerrein de Waterlaat (7).

De vier Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden) hebben middels een samenwerkingsverklaring aangegeven te willen samenwerken met het KOP om de verduurzaming van bedrijventerreinen te stimuleren/ondersteunen. Besloten is om dit project te starten op bedrijventerrein de Waterlaat (7) in Bergeijk. In relatie tot de congestie-problematiek is gestart met het in kaart brengen van de energiestromen van aanwezige- en potentieel toekomstige bedrijven. We trachten om slim om te gaan met deze energiestromen door onder andere bedrijven (opwekkers/verbruikers) aan elkaar te koppelen. Naast de gesprekken met de netbeheerders (Enexis & TenneT) aangaande de (on)mogelijkheden kijken we ook naar andere innovatieve mogelijkheden voor het transport (o.a. Waterstof) en/of opslag (o.a. batterijen) van duurzaam opgewekte energie, maar ook naar de noodzakelijke aanpassing van wetgeving. Door te zoeken naar alternatieve oplossingen voor de korte- en middellange termijn proberen we gezamenlijk het reguliere elektriciteitsnetwerk te ontlasten

- Energiebesparing en duurzame opwekking van energie binnen de gebouwde omgeving, openbare omgeving, woningen en maatschappelijk vastgoed verder stimuleren en een bijdrage leveren aan de uitvoering. Hierbij wordt extra aandacht gegeven aan de groep inwoners die te maken hebben met energiearmoede;
- Duurzame initiatieven van inwoners belonen met een BErgeijkGREEN aanmoedigingsprijs;
- Het stimuleren-, adviseren- en controleren van bedrijven in het verduurzamen van gebouwen (met name) op de bedrijventerreinen;
- Oppakken van het uitvoeringsplan Mee doen! dat is opgesteld in 2022 en waarmee we werken aan de doelen gesteld in de Transitie Visie Warmte.
- Het verder stimuleren en faciliteren van een toenemend fietsgebruik en de opmars van elektrisch autorijden;
- Inhoud geven aan een duurzame gemeente door zelf stappen te zetten in de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.
- Verder gaan met de de omvorming Openbare verlichting naar LED-verlichting
- Communiceren betreffende duurzaamheid gerelateerde onderwerpen via de website, Eyckelbergh en sociale media.

2. Klimaatadaptatie

- In 2021 heeft Bergeijk klimaatbestendig handelen verankert in beleid en uitvoering door het vaststellen van de klimaatadaptatiestrategie met de uitvoeringsagenda. Het doel is een klimaatbestendige inrichting van Bergeijk in 2050.
- De komende jaren zullen we integraal en samen eraan werken de klimaatadaptatie breed te verankeren in het gemeentelijke beleid. Klimaatadaptatie maakt deel uit van ruimtelijke planning en beheer.
- Kennis en ervaringen van klimaatadaptatie, voorbeelden, maatregelen en oplossingsrichtingen worden zowel intern als extern gedeeld.
- We volgen landelijk beleid en haken aan bij regionale overleggen en mogelijke in te zetten projecten en financieringsmogelijkheden.
- In ons waterbeleid houden we rekening met effecten van de klimaatverandering zoals afkoppelen van regenwaterafvoersystemen en de aanleg van wadi's.
- We betrekken inwoners en partners bij klimaatadaptatie om het bewustzijn te vergroten en hen een handelingsperspectief te geven.

3. Circulaire economie

In 2019 hebben de vijf Kempengemeenten de Kadernota Grondstoffen vastgesteld. Hierin staan de doelstellingen en de koers van de samenwerkende Kempengemeenten als het gaat om afval, of liever gezegd: om grondstoffen. Binnen de in deze nota gestelde kaders willen we in 2023 verder werken aan:

- Het percentage aangeboden restafval nog verder terugbrengen en dus nog meer bruikbare grondstoffen uit het afval halen.
- Een doorstart maken met het mobiel scheidingsstation voor alle kernen.

4. Groene fysieke buitenruimte

- Gevolgen van klimaatveranderingen, zoals te hoge temperaturen afvlakken door het groen in Bergeijk op niveau te houden en waar nodig aan te passen;
- Biodiversiteit en het gebruik van inheemse soorten in bossen en buitengebied stimuleren;
- Stimuleren van inwoners om actief aan de slag te gaan met afkoppelen en biodiversiteit;
- Het hout uit de bossen en buitengebied (ook populieren) wordt gebruikt voor vele toepassingen (plaatmateriaal, verpakkingen/pallets, bouwhout, damwamd, paalhout, speeltoestellen, papier). Dit draagt bij aan opslag van CO2. Enkel resthout dat vrijkomt bij calamiteiten of hout dat niet zinvol te bewerken is voor andere toepassingen gaat naar biomassacentrales.
- Het maaiafval en bladafval zoveel mogelijk verwerken als organische stof op. Landbouwgron den. Draagt bij aan een betere bodem, minder verdroging en CO2 opslag.

Beleid

- Klimaatvisie Kempengemeenten (2009)
- Programmaplan BEergeijkENERGY 2018-2022
- Uitvoeringsprogramma BEergeijkENERGY 2022
- Kadernota Grondstoffen (2019)
- Milieuvisie 2020-2029
- Subsidieverordening duurzame energie voor particulieren Bergeijk 2022-2025
- Beleid- en toetsingskader voor grootschalige zonne- en windenergie in de Kempen
- VGRP 2020-2024
- Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) Metropoolregio Eindhoven
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (2021)

Verbonden partijen (zie paragraaf verbonden partijen)

- Metropool Regio Eindhoven (MRE)
- Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB)

5. Bijlagen

5.1 Coalitieakkoord CDA-VVD 2022-2026 “Samen Bouwen aan een nog beter Bergeijk”

Een leefbaar Bergeijk voor alle inwoners

De leefbaarheid voor al onze inwoners, in onze mooie gemeente met al haar kernen, is voor ons erg belangrijk, dat is voor ons het uitgangspunt in dit coalitieakkoord. De kracht van de gemeenschap ligt bij haar inwoners. Het zijn de inwoners die een gemeente leefbaar maken. De gemeente staat ten dienste van de gemeenschap en heeft de primaire taak om deze te ondersteunen. Een gemeente kan alleen succesvol zijn als ze nauw samenwerkt met haar inwoners, ondernemers en vrijwilligers. Als gemeente initiëren, ondersteunen en leveren we een bijdrage waar nodig. De gemeente denkt mee, verbindt en ondersteunt in de uitwerking van ideeën.

Bergeijk is onderdeel van een dynamische regio, waarin de komende jaren vele ontwikkelingen plaats vinden die van invloed zijn op onze gemeente. Economisch staat de regio er goed voor, dit brengt opgaven met zich mee (schaalsprong) op het gebied van onder andere woonruimte, bedrijvigheid, ontsluiting, het landelijk gebied, etc. Maatschappelijke opgaven die de gemeentegrenzen overschrijden worden in samenwerking met onze buurgemeenten en de regio opgepakt, waarbij korte lijnen met de omringende gemeenten en de MRE van belang zijn.

We zetten ons in voor een stabiele en sociale gemeente die er altijd is voor mensen die zorg of andere steun nodig hebben. Ons beleid is gericht op brede welvaart. Brede welvaart omvat veel meer dan alleen arbeid, inkomen en economie. Het gaat ook over wonen, veiligheid, gezondheid en de kwaliteit van de natuurlijke leefomgeving, allemaal aspecten die het leven en welzijn van mensen beïnvloeden.

Dit alles doen we samen. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Ook in de Gemeenteraad werken alle partijen samen, gaan we het gesprek aan en nemen we beslissingen als alle argumenten gewisseld zijn.

Namens CDA Bergeijk,
Lindy Wijnen

Namens VVD Bergeijk,
Twan Jansen

SAMEN LEVEN IN LEVENDIGE KERNEN

Passend wonen voor iedereen

We creëren voldoende passende woonruimte voor degene die in gemeente Bergeijk een prettig, betaalbaar en veilig thuis zoekt, waarmee de leefbaarheid in onze kernen gewaarborgd is en blijft. Daarbij is specifieke aandacht voor de doelgroepen: starters, senioren en inwoners die zijn aangewezen op sociale huur. Hier zetten we op in door volop te bouwen en de bestaande woningvoorraad beter te benutten, onder andere door inwoning, splitsen van woningen en kavels beter benutten. Hiermee bevorderen we de doorstroming in de bestaande woningen.

- We onderzoeken nieuwe instrumenten en zetten bestaande in om (nieuwbouw)woningen bij de doelgroep terecht te laten komen. Onder andere: zelfbewoningsplicht, stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap), voorrang eigen inwoners, tijdelijke woningen en nieuwe woonvormen.
- Sociale huur is in nauwe samenwerking met de woningbouwcorporaties, ook in particuliere initiatieven nemen woningcorporaties sociale huur op zich.
- We staan open voor woonzorginitiatieven (voor jong en oud) in de kernen. We ondersteunen initiatieven op dit gebied. Waardoor mensen in hun vertrouwde kern de zorg kunnen krijgen die ze nodig hebben en daar oud kunnen worden (vb. Ieder zen plekske Duizel).
- We nemen zelf initiatief als bepaalde (nieuwbouw)ontwikkelingen stagneren, waardoor in een kern of voor bepaalde doelgroepen te weinig gebouwd wordt.
- We faciliteren en controleren passende huisvesting voor arbeidsmigranten conform beleid.

Voorzieningenniveau kernen is op orde

De basisvoorzieningen basisschool en gemeenschapshuis zijn in iedere kern aanwezig. Daarnaast dragen ook andere voorzieningen bij aan een krachtige en levendige gemeenschap.

- Zorg blijft dichtbij, met een WMO-loket in Bergeijk.
- We stimuleren bewegen en ontmoeten voor jong en oud in de eigen omgeving op een laagdrempelige wijze. Zo blijven we investeren in de aanleg van beweeg- en ontmoetplekken in iedere kern en het behoud van onze mooie sportvoorzieningen in al onze kernen.
- Dorpsondersteuners blijven in iedere kern aanwezig.
- Aanrijtijden ambulances hebben al jaren onze aandacht, hierin zijn stappen gezet, we blijven ons inzetten om dit verder te verbeteren. Door alternatieven zoals het reanimatieteam van de brandweer Luyksgestel en AED-dekking verder te verbeteren kan acute ondersteuning zo snel mogelijk geboden worden.
- Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Subsidies hiervoor blijven beschikbaar.

Jeugd actief

Middelbare scholieren en jongvolwassenen groeien op in een veilige omgeving waar van alles te beleven is. Deze kwetsbare groep krijgt extra aandacht, we zetten nog meer in op het vergroten van de weerbaarheid, het elkaar ontmoeten en stimuleren van activiteiten.

- We stimuleren ondernemers en verenigingen om samen met jongeren om tafel te gaan, om te kijken wat georganiseerd kan worden. Zodat het voor jongeren aantrekkelijk is in Bergeijk hun vrijetijd in te vullen. De gemeente neemt hierin het voortouw, onder andere o.a. door inzet van de jeugdcoach. Initiatieven van en voor jongeren krijgen de ruimte.
- Join-us en Kempenbranie zijn projecten die zich richten op weerbaarheid en kwetsbaarheid van onze jongeren. Hierin blijven we investeren. Met deze projecten en GGD gaan we het normaliseren van drugsgebruik tegen.
- Niemand zit thuis; jongeren die via onderwijs uitvallen willen we in samenwerking met Kempenplus, onderwijs en lokale ondernemers opvangen en begeleiden naar arbeid.

- De jongerencoach is actief in alle kernen. Kinderen maken op de basisschool al kennis met de jongerencoach.

Iedereen doet mee

- De openbare ruimte is zo ingericht, zodat iedereen mee kan doen.
- We zetten in op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden om eenzaamheid tegen te gaan.
- Schulden hebben impact op een heel gezin. Het is belangrijk dat daar oog voor is en dat mensen met schulden weten waar ze hulp en ondersteuning kunnen krijgen. Het liefst dichtbij en zonder taboe. We onderzoeken hoe deze hulp beter kan aansluiten bij degene met deze hulpvraag.
- Steeds meer mensen van buiten de gemeente Bergeijk vestigen zich in onze gemeente. Dit biedt kansen voor onze gemeente om de leefbaarheid in de kernen op peil te houden. Tegelijk liggen er ook uitdagingen om hen actief te betrekken bij het verenigingsleven en de activiteiten in onze kernen.

Onderwijs

Wij zijn verantwoordelijk voor de huisvesting en denken mee in andere faciliteiten, zodat in alle kernen volwaardig onderwijs geboden kan worden. Een doorgaande leerlijn van 0-12 is het uitgangspunt.

- Een goede samenwerking en afstemming blijft nodig tussen het onderwijs, de opvang/peuterwerk en het Centrum Jeugd en Gezin (jeugdzorg) en het bedrijfsleven.
- We geven invulling aan het integraal huisvestingsplan.
- We behouden een basisschool in iedere kern waarbij oog is voor de kwaliteit van het onderwijs.

Verenigingen

In gemeente Bergeijk hebben we een groot en actief verenigingsleven met vele vrijwilligers die zich inzetten voor die verenigingen. Deze verenigingen hebben een grote bijdrage in de leefbaarheid van onze gemeenschap.

- Het subsidiebeleid voor verenigingen richten we zo in dat ook nieuwe sporten of vernieuwende culturele initiatieven een plek kunnen krijgen in onze kernen.

TOEKOMSTBESTENDIGE OMGEVING

Iedereen wil wonen in een veilige, schone en plezierige wijk! Een buurt waar je je thuis voelt en waar men naar elkaar om kijkt. Onze wijken leveren een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van welzijn, veiligheid, activiteiten en contacten tussen inwoners en met bezoekers. De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder en gelukkiger. Wij willen het groen in de wijken aantrekkelijker maken om in te bewegen, te verblijven en ontmoeten, bijvoorbeeld met speelvoorzieningen en zitgelegenheden. Daarnaast is (verkeers)veiligheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid belangrijk.

Duurzaam wonen in een aantrekkelijke woonomgeving

In de transitie naar duurzame woningen pakken we kansen en leren we van anderen. We stimuleren quick-wins.

- We stimuleren met het duurzaamheidsfonds het verduurzamen van sociale huurwoningen.
- We blijven stimuleren dat mensen hun koopwoning verduurzamen, waarbij isolatie en ventilatie belangrijk zijn.
- Ruimtelijke kwaliteiten zoals groen en speelvoorzieningen voor een levendige, groene en aantrekkelijke woonomgeving blijft de norm bij nieuwe wijken.

- Het elektriciteit netwerk moet toekomstbestendig zijn. We zetten ons daarvoor in door afstemming met netbeheerders en daarnaast innovaties te stimuleren.

Buitengebied
Landbouw, recreatie, natuur, wonen en werken zijn in het buitengebied met elkaar verweven. Kenmerkend zijn de beekdalen met natte weides, singels en bossen en heide. Landbouw, recreatie, wonen en werken vinden gespreid plaats. Voor zowel landbouw als recreatie geldt dat de bedrijven uiteenlopende doelgroepen, producten en schaalgrootte hebben. De overige bedrijvigheid is voornamelijk kleinschalig. Al deze functies maken ons buitengebied tot een aantrekkelijk en levendig gebied en hebben er hun plek.

- Agrariërs krijgen een actieve rol in landschaps- en natuurbeheer, die beloond wordt.
- Bossen en beekdalen zijn toekomstbestendig met meer diversiteit, zowel voor klimaat, productie, beleving als natuur.
- We verpachten gronden met oog voor bodem en waterkwaliteit, omgeving en de pachters. Bij het herzien van het pachtbeleid zijn voorwaarden afgestemd op ligging en bodemkwaliteit.

Milieu en afval

- Inwoners faciliteren we optimaal om afval te scheiden en via diverse wegen afvalscheiding aan te bieden.
- We bekijken of de huidige openingstijden van de milieustraat voldoende aansluit bij de behoefte van de inwoners.
- We zetten in op het duurzaam opwekken van energie. Draagvlak en participatie van de omgeving is hierbij belangrijk. Wij staan open om mee te denken in nieuwe technologieën.

Mobiliteit/bereikbaarheid en verkeersveiligheid
Goede bereikbaarheid stelt mensen in staat om mee te doen in de samenleving. Tevens draagt het bij aan verbetering van onze omgeving. Uitgangspunt is een veilige verkeerssituatie, we willen dat iedereen zich veilig op de fiets, per auto en te voet kan verplaatsen binnen onze gemeente.

- Er is een gezamelijke fiestambitie, we zetten daarom in op fietspaden tussen de kernen, naar buurgemeenten,de regio en met het stedelijk gebied welke van goede kwaliteit zijn.
- In samenwerking met de regio en Kempengemeenten zetten we in op een goede bereikbaarheid van onze kernen middels openbaar vervoer.
- Na de realisatie van de N69 en Diepveldenweg passen we het lokaal wegennet aan en optimaliseren we de inrichting.
- We ontmoedigen vrachtverkeer door de kernen.

ONDERNEMENDE EN BETROKKEN GEMEENTE
Bestuur
De gemeenteraad bouwt samen aan een nog betere gemeente Bergeijk. Partijen zetten in op samenwerking en brengen eigen voorstellen in waarover we op inhoud de discussie voeren. Nadat standpunten zijn gedeeld, beslissen we op de inhoud. Met respect voor het democratisch proces en het democratisch besluit.

Gemeente
Goed werkgeverschap is de basis voor een stabiele en kwalitatieve gemeentelijke organisatie, de basis voor een krachtige gemeente. We investeren zowel in voldoende en gekwalificeerd personeel als in het stimuleren van de ontwikkeling van dit personeel. We zorgen voor de juiste werkbelasting en werkdruk.

Betrokkenheid
Lokaal zijn we in gesprek met verenigingen, kern- en dorpsraden, ondernemers etc. Bij nieuwe initiatieven hebben inwoners een actieve rol in de planvorming, bijvoorbeeld in klankbordgroepen. Daarnaast staan we open voor eigen initiatieven en de uitvoering daarvan door inwoners. We bekijken de mogelijkheden inwoners op een moderne en laagdrempelige manier nog meer te betrekken om gemeentelijke plannen en beleid nog beter te maken. We stimuleren dorpsraden om hun ideeën met elkaar te delen, van elkaar te laten leren en initiatieven vanuit de kernen te stimuleren en te laten ontplooien. De gemeente denkt mee, verbindt en ondersteunt in de uitwerking van ideeën. We blijven investeren in de strategische samenwerking met buurgemeenten. De goede samenwerking in de Kempen geven we ook op raadsniveau een impuls.

Ruimte om te ondernemen
We scheppen de randvoorwaarden voor ondernemers om te ondernemen.

- (maak)industrie: Naast optimale benutting van de bestaande bedrijventerreinen Bergeijkse ondernemers ruimte bieden om te ontwikkelen. De *Visie en programmering bedrijventerreinen De Kempen* is leidend.
- Detailhandel: Doorgaande verkeersbewegingen door de centra ontmoedigen. In samenwerking met ondernemers beleving centra vergroten.
- Landbouw: Samen met boeren werken aan duurzame landbouw door te stimuleren en faciliteren, niet door het opleggen van extra regels bovenop landelijke en provinciale regelgeving. We denken mee met agrarische ondernemers die extra stappen zetten bovenop de regelgeving om landelijke doelen te halen en een prettige woon- en werkomgeving verder te versterken.
- Toerisme en recreatie: op uiteenlopende wijze kan de recreant in Bergeijk verblijven en zich vermaken, waarbij we dagrecreatie en kort verblijf willen stimuleren en faciliteren.

Participatie

- Mensen met een uitkering stimuleren aan het werk te gaan of op een andere manier een bijdrage te leveren aan onze samenleving. Iedereen draagt bij naar talent en kwaliteit binnen zijn mogelijkheden. In gesprek blijven met mensen die even niet mee kunnen doen, er zijn steeds nieuwe mogelijkheden om betrokken te zijn. We geven initiatieven om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en vroegtijdige schoolverlaters lokaal een plek te geven de ruimte en ondersteunen de plannen en ideeën van ondernemers en verenigingen zodat deze mensen ook mee kunnen doen.
- KempenPlus houdt een centrale rol in het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Onze partners in het voorliggend veld bieden ondersteuning aan hen die om financiële redenen geen gebruik kunnen maken van ons sport en cultuurvoorzieningen. We verstevigen de samenwerking met stichting leergeld en de voedselbank maar ook van het aanbod met de inzet van onder andere burgerschuldhulp en online hulpmiddelen.
- Openbare gebouwen zijn voor iedereen goed toegankelijk, hindernissen worden verholpen.
- We nodigen mensen met een beperking en ervaringsdeskundigen uit actief mee te denken in ons beleid. Dit door hen deel uit te laten maken van de Adviesraad Sociaal Domein.
- We onderzoeken de mogelijkheden of een basisbaan van toegevoegde waarde is voor KempenPlus om onze inwoners te ondersteunen (toestroom beschut werken).

Veiligheid & Handhaving
We vinden het belangrijk dat onze inwoners zich veilig voelen in hun woonomgeving. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om samen met inwoners en de betrokken instanties als politie, brandweer en ambulance hier zorg voor te dragen.

- We actualiseren het Meerjaren handhavingsprogramma en leggen daarin prioriteiten vast.

- Boa’s zijn zichtbaar voor onze inwoners en dragen daarmee bij aan een veilige woonomgeving.
- We stimuleren bewustwording en nemen inwoners mee in ons veiligheidsbeleid. Zo kunnen we samen stappen zetten om ondermijnende criminaliteit aan te pakken.
- Afvaldumpingen zijn een doorn in het oog. We zetten ons in dit te voorkomen en hierop te handhaven.

Financiën

Bergeijk is een financieel gezonde gemeente, we houden het huishoudboekje op orde. Dit doen we door een goede balans tussen onze ambities en de lastendruk. We voeren onze taken op een efficiënte en effectieve manier uit.

5.2 Brief provincie Noord-Brabant begrotingscirculaire 2022

Aan de raden van de gemeenten
in de provincie Noord-Brabant
Onderwerp
Begrotingscirculaire 2022
Geachte raadsleden,

Ieder jaar ontvangt u relevante en actuele informatie over de wijze waarop wij uw begroting en meerjarenraming beoordelen vanuit onze wettelijke taak, het financieel toezicht. Het is belangrijk om deze informatie te betrekken bij de kaderstelling en het vaststellen van uw begroting 2023. U heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluiten wij, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, voor 1 januari of uw gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt. De financieel toezichthouder helpt gemeenten bij het bevorderen van een gezonde financiële huishouding, waarbij respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen het uitgangspunt is. Financieel toezicht is dan ook een wezenlijk onderdeel van de “checks en balances” binnen het openbaar bestuur en draagt hiermee bij aan het voorkomen dat een gemeente niet meer in staat is financiële tekorten zelf op te lossen.

Financieel toezicht draagt bij aan een bestendig en veilig Noord-Brabant met een sterk openbaar bestuur als uitgangspunt. Een bestuur waar de inwoners op kunnen vertrouwen. In ons Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten (GTK) hebben we de uitgangspunten van ons toezicht opgenomen.

In dit GTK komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:
- Welke vormen van toezicht zijn er? Welke wet- en regelgeving worden gehanteerd bij het toezicht?
- Wat betekent structureel en reëel evenwicht?
- Waar kijken we naar als we beoordelen of uw begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht is?

In deze begrotingscirculaire geven wij u actuele onderwerpen mee die voor uw begroting 2023 (en jaarrekening) van belang zijn. Deels zijn deze onderwerpen financieel technisch van aard en daarmee wellicht meer voor het college bestemd. Een afschrift van deze circulaire hebben wij daarom aan uw college gestuurd.

Actuele onderwerpen
Verkiezingen/nieuwe raad
In maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De financiële situatie van de gemeente zal een belangrijke plaats op de agenda krijgen van de nieuwe gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders. De kader stellende en controlerende taak van de raad zal de nodige aandacht vragen. De financiële vooruitzichten zijn op dit moment nog steeds onzeker. Denk aan de financiële consequenties van de herijking van het gemeentefonds, de tegemoetkoming in de zorgkosten voor jeugd, de enorme opgave om
Nederland duurzaam te maken en de opgave ruimte.

Uw kader stellende en controlerende taak brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 tot en met 2026 structureel en reëel in evenwicht te houden of te brengen. Een beter inzicht in uw financiële positie zorgt ervoor dat u besluiten met financiële consequenties beter
en weloverwogen kunt nemen. Daarnaast kunt u eventuele kaders en wensen aan uw college meegeven met betrekking tot het opstellen van de begroting.

Wij adviseren u deze begrotingscirculaire te gebruiken bij het inwerkprogramma van de nieuwe gemeenteraad (en colleges). Voor nieuwe raadsleden kunnen overheidsfinanciën soms een ingewikkelde puzzel blijken. Mocht er behoefte zijn aan nadere uitleg, dan zijn wij hier graag toe bereid. Wij attenderen u erop ook kennis te nemen van onze toezichtbrief die wij u aan het eind van ieder jaar toezenden. Hierin staan eventueel specifieke aandachtspunten voor uw eigen begroting. Verruiming gemeentelijk belastinggebied Besluitvorming over de verruiming van het gemeentelijke belastinggebied is één van de onderdelen van de financieel-bestuurlijke verhoudingen die door het vorige kabinet is doorgeschoven naar het kabinet Rutte IV. Andere elementen van de financieel bestuurlijke verhoudingen zijn de herziening van het verdeelmodel van het gemeentefonds, de indexering (de normeringssystematiek) en een uitkeringsstelsel dat is toegesneden op gezamenlijke opgaven. In het op 15 december 2021 verschenen coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' zijn de belangrijkste plannen voor de kabinetsperiode opgenomen. Tot 2025 lijkt er volgens het coalitieakkoord aan het eigen belastinggebied van de lokale overheden niets te veranderen. Wel is aangegeven dat er de komende jaren zal worden gewerkt aan een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025, waarbij ook alternatieven voor onder andere de onroerendezaakbelasting worden betrokken.

Voorafgaand aan het debat over de regeringsverklaring heeft de Raad van State op 13 januari 20221 in een brief aan de Minister van Financiën het kabinet geadviseerd voor een nieuwe stabielere financieringssystematiek voor medeoverheden niet te wachten tot de volgende kabinetsperiode en medio 2022 tot een meerjarig budgettair kader voor medeoverheden te komen. Herijking gemeentefonds/verdelingssystematiek De beheerders van het gemeentefonds (de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Financiën) hebben een aangepast verdeelvoorstel voor de herijking van het gemeentefonds naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarna is er in december 2021 nog een update verschenen. Het aangepaste verdeelvoorstel gaat in op de reacties en vragen die gemeenten en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) stelden over het in februari 2021 gepubliceerde verdeelmodel. Gelijktijdig hebben de fondsbeheerders de VNG en het ROB om advies gevraagd over dit aangepaste voorstel. In oktober 2021 schrijft de ROB dat de nieuwe verdeling van het gemeentefonds beter is dan het oude, maar nog steeds problemen kent. De financiële gevolgen voor een groot aantal gemeenten roept vragen op. In het aangepaste verdeelvoorstel gaat het Rijk uit van een ingroeipad van € 15 per inwoner per jaar. Het maximale herverdeeleffect geldt voor zowel voor- als nadeelgemeenten. Dat betekent dat de herijking voor een gemeente het eerste jaar een maximum nadeel of voordeel heeft van € 15 per inwoner. Dit maximum kan de volgende jaren oplopen afhankelijk van het totale herverdeeleffect. Het kabinet zal een definitief besluit moeten gaan nemen over de herijking. Het Rijk informeert de gemeenten uiterlijk via de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds. Dit om ervoor te zorgen dat de voorgestelde invoeringsdatum van 1 januari 2023 wordt gehaald. Zodra er meer duidelijkheid is zullen wij u (ambtelijk) informeren.

Opschalingskorting
Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds. De opschalingskorting is opgelegd, omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. In het regeerakkoord van kabinet Rutte II stond de ambitie om te komen tot gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Hierdoor zouden veel gemeenten moeten fuseren. Dit zou moeten leiden tot besparingen op apparaatskosten, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. Er bleek geen draagvlak. De verplichte opschaling is afgeschaft maar de bijbehorende opschalingskorting werd niet afgeschaft. Deze opschalingskorting zou van 2015 tot en met 2025 steeds verder oplopen, tot een structureel bedrag van bijna 1 miljard euro in 2025.
Afdeling advisering geeft aanbevelingen bij begrotingsbeleid van het nieuwe kabinet - Raad van State
Het niet afschaffen van de opschalingskorting leidde tot veel kritiek bij gemeenten. De afgelopen

jaren werd de opschalingskorting bevroren, ofwel incidenteel geschrapt. Voor 2020 kwam dit neer op € 70 miljoen en voor 2021 op € 160 miljoen die gemeenten niet hoefden af te dragen aan het Rijk. Nu blijkt uit het coalitieakkoord van het kabinet dat de oploop van de opschalingskorting deze kabinetsperiode wordt geschrapt. Hierdoor blijft de opschalingskorting op het gemeentefonds op hetzelfde niveau als de afgelopen 3 jaar. Wat er met de opschalingskorting na de kabinetsperiode gedaan gaat worden, is nog onzeker. Uit de startnota van het kabinet blijkt dat het Rijk vanaf 2026 rekening houdt met een structurele korting op het gemeentefonds van € 675 miljoen.

Sociaal Domein
Het merendeel van de gemeenten heeft bij de begroting 2022 gebruik gemaakt van de mogelijkheid om stelposten op te nemen in de meerjarenraming 2023 tot en met 2025 voor de middelen jeugdzorg. De bedragen komen voort uit de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen. Hiervoor geldt een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen. De stelpost is geen budgettaire garantie. Besluitvorming over een structurele oplossing in termen van benodigd budget en aanpassingen in het stelsel voor uitvoering van de Jeugdwet vanaf 2022 heeft nog geen volledige opvolging gekregen in het coalitieakkoord. In het coalitieakkoord wordt er op een aantal punten afgeweken (onder andere de hoogte) van de afspraken van de Commissie van Wijzen, waardoor de compensatie op langere termijn lager is. Dat betekent concreet dat gemeenten die onze richtlijn hebben gevolgd en de maximale stelpost van 75% hebben opgenomen nog aanvullende dekking zullen moeten zoeken. Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. De agenda, waar ook jeugdhulpaanbieders, professionals en cliëntorganisaties aan meewerken, moet concrete maatregelen opleveren die leiden tot een kwalitatief en financieel houdbaar jeugdstelsel. Op dit moment wordt de hervormingsagenda uitgewerkt. Voor de begroting 2023 is het op dit moment niet duidelijk hoe er met de stelpost “uitkomst onderzoek Jeugdzorg” moet worden omgegaan. Evenals de VNG zijn wij in afwachting of er tijdig een structurele oplossing wordt geboden. Wanneer deze niet tijdig wordt gegeven dan moeten het Rijk, de VNG en het IPO nadere afspraken maken hoe er in de begroting 2023 – 2026 moet worden gehandeld om te voorkomen dat de gemeenten opnieuw in de problemen komen. Ook hierover zullen wij u (ambtelijk) informeren zodra er meer duidelijk is.

Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) De commissie BBV geeft in notities aan op welke wijze een bepaald onderwerp in de begroting verwerkt kan of moet worden. ‘Kan’, omdat de regelgeving meerdere verwerkingsopties toestaat en ‘moet’ als de regelgeving verplicht tot een bepaalde verwerkingswijze. De BBV-notities bevatten dan ook aanbevelingen (‘kan’) en stellige uitspraken (‘moet’) voor de juiste toepassing en uitvoering van het BBV.

Kadernota rechtmatigheid 2022
De commissie BBV geeft via de Kadernota rechtmatigheid haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording van de decentrale overheden conform artikel 75, lid 2 BBV. De nota wordt door de commissie BBV geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Voor de jaarrekening 2022 is hier aanleiding toe indien de voorgenomen wetswijziging, waarin het afgeven van een verklaring over de rechtmatigheid bij decentrale overheden wordt geregeld, tijdig wordt afgerond. Met ingang van het verslagjaar 2022 wordt dan de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het college een verantwoording over rechtmatigheid af moet gaan geven in plaats van de accountant. De gepubliceerde Kadernota rechtmatigheid 2022 gaat dan ook gelden met ingang van het begrotingsjaar 2022 indien bovengenoemde wetswijziging tijdig wordt afgerond. Ook voor de jaarrekening 2021 is er aanleiding om de Kadernota rechtmatigheid te actualiseren. Omdat een aantal onderdelen uit de Kadernota rechtmatigheid 2022 los staan van de voorgenomen wetswijziging per 2022, heeft de commissie BBV deze onderdelen als addendum op de Kadernota rechtmatigheid 2018 gepubliceerd.

Notitie Paragraaf bedrijfsvoering
De paragraaf bedrijfsvoering is sinds de introductie van het BBV een verplichte paragraaf in de begroting en het jaarverslag. In deze paragraaf moet 'ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering' worden gegeven. Deze formulering geeft veel ruimte om gemeente-specifiek invulling te geven aan deze paragraaf. Naar aanleiding van een consultatie inzake de Kadernota rechtmatigheid 2022 bleek, dat er een brede behoefte was aan een nadere duiding van de inhoud en reikwijdte van de paragraaf bedrijfsvoering. Daarom heeft de commissie BBV besloten om naast de actualisatie van de Kadernota rechtmatigheid een Notitie paragraaf bedrijfsvoering op te stellen. De Notitie paragraaf bedrijfsvoering gaat in per 2022, waarbij de commissie wel aantekent dat de stellige uitspraken en aanbevelingen die geen directe relatie hebben met het invoeren van de rechtmatigheidsverantwoording ook eerder toegepast mogen worden.

Notitie Lokale heffingen
De begrippen lokale heffingen, gemeentelijke belastingen, leges en retributies hebben allemaal betrekking op bedragen die een gemeente oplegt aan bewoners, bedrijven en forensen/toeristen. De begrippen worden door elkaar gebruikt in de wetgeving hetgeen soms tot onduidelijkheid kan leiden. Aanpassingen in de wetgeving in de afgelopen jaren in combinatie met jurisprudentie leiden in de praktijk nog steeds tot veel vragen rondom de tariefstelling voor lokale heffingen en bijbehorende voorziening(en). In de notitie geeft de commissie BBV dan ook een overzicht van alle relevante aspecten van lokale heffingen en bijbehorende voorzieningen en reserves met betrekking tot vraagstukken van begroting en verantwoording. Het doel van de notitie is inzicht te bieden aan raadsleden en meer specifiek duiding te geven aan vakspecialisten op het gebied van lokale heffingen. Actualisering Notities In de planning staat verder in de loop van 2022 actualisering van onder andere de notitie rente en de notitie risicomanagement. Of deze notities al voor de begroting 2023 geldig zullen zijn is afhankelijk van het moment van verschijnen. De datum van inwerkingtreding kunt u terugvinden in de betreffende notitie.

Specifieke onderwerpen
Inzicht in de structurele begrotingspositie Het inzicht in de structurele begrotingspositie van uw gemeente blijft een belangrijk aandachtspunt. Als u de begroting vaststelt, waarbij de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn, betekent dit nog niet dat u heeft voldaan aan de Gemeentewet. U heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel in evenwicht is. Dit betekent evenwicht waarbij incidentele/tijdelijke effecten niet mee worden gerekend. Nogmaals dringen wij erop aan het structurele begrotingssaldo, zowel voor het betreffende begrotingsjaar als voor de meerjarenraming, inzichtelijk te presenteren. Hiervoor kunt u gebruik maken van de voorbeelden uit het GTK en uit de notitie Structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV (hierna: de notitie). Wij adviseren u het structureel begrotingssaldo op deze wijze in het raadsvoorstel en de aanbiedingsbrief of in de inleiding van de begroting op te nemen.

Incidentele baten en lasten
Een van de verplicht op te nemen overzichten in zowel de begroting als de jaarrekening is het overzicht van incidentele baten en lasten. Dit overzicht stelt u in staat de incidentele (tijdelijke) effecten inzichtelijk te maken en het structurele saldo van uw begroting te bepalen. De leesbaarheid van dit overzicht wordt vergroot als baten en lasten en incidentele reservemutaties duidelijk gescheiden zijn weergegeven. Daarnaast is het vanuit het BBV verplicht de opgenomen posten te voorzien van een toelichting. Belangrijk daarbij is dat duidelijk wordt waarom de baten of lasten door u als incidenteel zijn bestempeld. Anders gezegd, waarom er géén sprake is van structurele baten of lasten. Structurele baten en lasten zijn immers regel en de incidentele baten en lasten vormen de

uitzondering. Reservemutaties neemt u altijd in het overzicht op, ongeacht de omvang, omdat in principe alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. De uitzonderingen, de structurele reservemutaties, maakt u inzichtelijk op het ook verplichte overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Alle reservemutaties zijn of opgenomen in dit overzicht of in het overzicht van incidentele baten en lasten. Om het beeld ten aanzien van de reserves compleet te maken neemt u ook het verloop van de reserves op. Dit kan door in een bijlage het overzicht reserves en voorzieningen aan te vullen met de afzonderlijke toevoegingen en onttrekkingen per reserve. Net zoals bij de begrotingsronde 2022 zullen we bij de begrotingsronde 2023 terughoudend omgaan met het doorvoeren van correcties op het structureel begrotingssaldo op grond van de (ambtelijke) handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten'.

Taakstellingen
Gemeenten waarbij de structurele baten onvoldoende zijn om de structurele lasten te dekken, kunnen naast inkomstenverhogende maatregelen kiezen voor het (meerjarig) sluitend maken van de begroting door bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen. Wat wordt bedoeld met deze begrippen: - Een bezuiniging wordt rechtstreeks op de baten en lasten van de begroting verwerkt. Bij de kadernota wordt vaak aangekondigd op welke posten wordt bezuinigd. In de begroting die u vaststelt zijn deze bezuinigingen verwerkt. - Een taakstelling is een opgave die de organisatie voor de langere termijn wordt opgelegd. Hieronder valt bijvoorbeeld het voornemen om het personeelsbestand terug te brengen met een opgelegd bedrag of percentage. Om dit te kunnen realiseren moet een plan worden opgesteld en moet er nog rekening gehouden worden met frictiekosten en dergelijke. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten.
- Een ombuiging heeft een beleidsinhoudelijk overweging en daardoor een politieke lading. Een voorbeeld hiervan is een bezuiniging op onderhoud kapitaalgoederen. Bij de beoordeling van uw begroting worden de bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen getoetst op hardheid, haalbaarheid en realiteitswaarde.
Hiervoor is het volgende van belang.
1. Een bezuiniging is op het programma verwerkt en reëel. Het budget is concreet en de raming is daadwerkelijk verlaagd.
2. Bij een taakstelling is de onderliggende toelichting en het proces dat bij het concretiseren gevolgd gaat worden van belang. Deze toelichting is noodzakelijke informatie voor uw en ons inzicht in uw financiële positie.
3. Een ombuiging vergt een beleidsinhoudelijke afweging, uw besluitvorming is voor onze beoordeling van belang.
Wij constateren dat er soms taakstellingen zijn uit eerdere jaren waaraan nog inhoud moet worden gegeven. Dit vinden wij een zorgelijke ontwikkeling. Alleen wanneer de voorgenomen maatregelen volledig worden gerealiseerd, blijft de financiële stabiliteit van de gemeente gewaarborgd. TIP: Neem een paragraaf taakstellingen op in uw begroting. In deze paragraaf kunt u in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen zien, die verspreid in de begroting zijn geraamd. Ook kunnen in deze paragraaf stelposten (inschattingen of al vrijgemaakte begrotingsruimte) en nog openstaande taakstellingen in de meerjarenramingen vermeld worden. Daarnaast kunt u hier de voortgang van eerder vastgestelde bezuinigingsmaatregelen toelichten en volgen. Hetzelfde geldt voor eventuele stelposten voor toekomstige financiële onzekerheden. Dit versterkt uw en ons inzicht in de financiële positie van uw gemeente.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Een belangrijk onderdeel voor de beoordeling van de financiële stabiliteit van een gemeente is de omvang van het weerstandsvermogen. Bij onze begrotingsonderzoeken zien we veel grote financiële onzekerheden en signaleren we bij veel gemeenten jaarlijks een toename van de risico's. Die ontwikkeling toont aan, dat gemeenten in het algemeen continu alert dienen te zijn op het volledig en adequaat in beeld houden van de financiële risico's. Voorkomen dient te worden dat daarbij

(substantiële) risico's over het hoofd worden gezien. Ook vraagt deze risico-ontwikkeling wat van de daartegenover gestelde middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om onverwachte, niet begrote kosten te dekken. De gekwantificeerde risico's afgezet tegen de weerstandscapaciteit bepalen immers het weerstandsvermogen van uw gemeente. Om nadelige financiële consequenties voor de uitkomsten van de begroting of meerjarenraming te voorkomen bij het onverwachts aanwenden van de weerstandscapaciteit is het belangrijk om de middelen van de beschikbare weerstandscapaciteit ook volledig vrij aanwendbaar te houden. Dat houdt in dat wij adviseren om al in de begroting besloten of in de meerjarenraming geraamde inzet van (eventueel een deel van) deze middelen uit te zonderen bij de beschikbare weerstandscapaciteit of eventueel als opgenomen claims nader toe te lichten. Hierdoor wordt een gat in de begroting en/of meerjarenraming voorkomen en een consistente berekening van de weerstandsratio bevorderd.

Beoordeling kengetallen
Het financieel gezond houden van een gemeente gaat verder dan een sluitende begroting. Een aantal jaren geleden zijn kengetallen voorgeschreven in de begroting en het jaarverslag inclusief een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Dit is primair gedaan om het inzicht in de financiële positie van de gemeente bij de gemeenteraad te vergroten. De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Net als u hebben wij een belang bij inzicht in de financiële positie van uw gemeente. Daarom adviseren wij u de voorgeschreven beoordeling van de kengetallen op te nemen in uw paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, als deze nog ontbreekt.

Onderhoud kapitaalgoederen
Een gemeente is verantwoordelijk voor een veilige en duurzame leefomgeving voor haar inwoners en geeft daarom ieder jaar grote bedragen uit aan het verkrijgen, vervaardigen en onderhouden van kapitaalgoederen. Denk onder andere aan wegen, riolering, water, groen en gebouwen. De onderhoudskosten kapitaalgoederen zijn uitgaven bedoeld om de kwaliteit van de gemeentelijke eigendommen op een van tevoren vastgesteld onderhoudsniveau te houden of weer te brengen. Dit met als doel het naar behoren te laten functioneren en kapitaalvernietiging te voorkomen. Hierbij worden groot en klein onderhoud onderscheiden. De lasten voor klein onderhoud worden altijd in de exploitatie geraamd in het jaar dat uitvoering plaats vindt. De lasten voor groot onderhoud kunnen op twee manieren worden geraamd: óf via de exploitatie in het jaar van uitvoering of, onder voorwaarden, via een onderhoudsvoorziening. Uit de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen moet blijken:
- Welk onderhouds- en kwaliteitsniveau de gemeente heeft vastgesteld.
- Dat de beheerplannen recent zijn. Een beheerplan mag maximaal vijf jaar oud zijn. Voor het begrotingsjaar 2023 mag het beheerplan dus niet ouder zijn dan 2018. Van deze vijf jaar kan door de raad alleen gemotiveerd afgeweken worden.
- Dat de budgetten in de begroting groot genoeg zijn om het beleid van de gemeente te kunnen uitvoeren.
- Of er al dan niet sprake is van achterstallig onderhoud. Bezuinigingen op het onderhoud
Bezuinigingen op het jaarlijks en groot onderhoud worden door ons alleen onder de volgende voorwaarden als reëel beoordeeld:
- Het lagere kwaliteitsniveau van het onderhoud van de kapitaalgoederen leidt niet tot achterstallig onderhoud en/of onveilige situaties. Dit dient aannemelijk te worden gemaakt.
- De raad stelt een actueel beheerplan vast op basis van het lagere kwaliteitsniveau.

BTW compensatiefonds
Het BTW compensatiefonds (BCF) is een fonds waaruit de gemeenten worden gecompenseerd voor een belangrijk deel van de door uw gemeente betaalde omzetbelasting (BTW). Als gemeenten

diensten of goederen extern inkopen, betalen zij daarover BTW. In tegenstelling tot bedrijven kan uw gemeente die BTW niet terugvorderen van de Belastingdienst. Extern ingekochte diensten zijn daarom al snel duurder dan intern uitgevoerde activiteiten. Bij het BTW compensatiefonds kunnen de gemeenten (grotendeels) de BTW terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk. Het fonds is dan ook opgericht om BTW weg te nemen als factor in de afweging van gemeenten tussen uitbesteden en inbesteden (uitvoering door de eigen organisatie). Er is een directe financiële koppeling tussen het BCF en het Gemeentefonds. Het BTW compensatiefonds kent een plafond. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds. Het is aan de gemeenten zelf om een reële raming voor het BCF op te nemen. De ruimte onder het BCF-plafond kan structureel geraamd worden. Voor de wijze van verwerking van deze ruimte in uw begroting en meerjarenraming geldt de volgende richtlijn. De realisatie 2021, zoals deze is opgenomen in de meicirculaire 2022 kan maximaal geraamd worden voor het begrotingsjaar 2023. Deze uitkomst voor het begrotingsjaar 2023 wordt vervolgens (maximaal) constant gehouden (vlak doorgetrokken) in de meerjarenraming 2024-2026. Gezien de (forse) fluctuaties in de ruimte onder het BCF-plafond dringen wij erop aan om voorzichtigheid in acht te nemen bij het ramen van de ruimte onder het BCF-plafond.

Omgevingswet
De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft laten weten voor een zorgvuldige en verantwoorde inwerkingtreding van de Omgevingswet de invoeringsdatum uit te stellen naar 1 januari 2023. In onze voorgaande begrotingscirculaires hebben wij dit onderwerp al uitgebreid toegelicht en daarbij geattendeerd op de financiële gevolgen voor uw gemeente. Voor nieuwe raadsleden nemen wij de belangrijkste aspecten opnieuw in deze circulaire op. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Met behulp van 1 digitaal loket wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te starten. Het uitgangspunt blijft dat er een goed evenwicht is tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. Met de nieuwe wet zijn het Rijk, de provincies en de gemeenten voortaan verplicht een omgevingsvisie te maken. Dit is een strategische visie voor de lange termijn voor de hele fysieke leefomgeving. De belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn:
- per gemeente geldt één omgevingsplan;
- het omgevingsplan bevat gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving;
- in een programma staan maatregelen waarmee een bevoegd gezag een omgevingswaarde of een andere doelstelling voor de fysieke leefomgeving wil bereiken.

Over het algemeen geven gemeenten aan dat ze inmiddels zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. Het is nog niet voor elke gemeente duidelijk wat de gevolgen zijn voor de opbrengsten van leges, zowel wat betreft aantallen als wat betreft de leges per vergunning. Uitgangspunt is dat de Omgevingswet budgetneutraal kan worden ingevoerd in een periode van 10 jaar. In interbestuurlijk verband is afgesproken dat naar oplossingen zal worden gezocht voor financiële knelpunten. Een latere inwerkingtreding van de Omgevingswet brengt extra kosten met zich mee. In 2022 zullen deze tijdens een financiële evaluatie in beeld worden gebracht. Het programma Aan de slag met de Omgevingswet ondersteunt de implementatie van de wet in de praktijk. Het is interessant om uw gemeente op te zoeken op de Aansluitmonitor DSO, waarop staat hoeveel overheidsorganisaties inmiddels zijn aangesloten op de oefenomgeving van het Digitaal Stelsel

Omgevingswet (DSO).
Wet digitale overheid en Wet open overheid Niet alleen bij de woningbouw, energietransitie en klimaatadaptatie staan gemeenten voor grote maatschappelijke opgaven, ook in de digitalisering van de samenleving liggen uitdagingen. In het kader van deze begrotingscirculaire is het vanzelfsprekend belangrijk om te melden dat de financiële gevolgen voor de uitvoering van nieuwe wetgeving en

taakmutaties reëel worden opgenomen in de komende begroting en meerjarenraming. Zo hebben ook deze beide wetten gevolgen voor de bedrijfsvoering van gemeenten. Behalve implementatiekosten komen er structureel ook extra taken bij. Gedurende de Covid-19 crisis is het belang van digitale toegankelijkheid alleen nog maar evidenter geworden. Op 1 mei 2022 treedt de Wet open overheid (Woo) in werking. Deze wet heeft als doel (semi)overheden transparanter en toegankelijker te maken. De wet moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo komt in de plaats van de huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Een verschil van slechts één letter, maar de nieuwe Woo gaat ook heel wat betekenen voor gemeenten. Zo worden gemeenten verplicht verschillende soorten documenten actief en snel openbaar te maken. Ook verplicht de Woo om gemeenten hun informatiehuishouding op orde te brengen, een bepaling uit de Archiefwet wordt daarbij herhaald in de Woo. Hiermee is een aanzienlijke doorlooptijd gemoeid, de Memorie van Toelichting bij de wet noemt een mogelijke termijn van acht jaar. De financiële gevolgen van de implementatie en uitvoering van de Woo zijn door het Rijk bij de meicirculaire 2021 gecompenseerd met zowel incidentele als structurele middelen. De invoering van de Wet digitale overheid (Wdo) heeft in 2021 vertraging opgelopen. Vragen van de Eerste Kamer bij het wetsvoorstel hebben er toe geleid dat de Staatssecretaris van BZK heeft besloten tot een wetswijziging. Het wijzigingsvoorstel is in juni 2021 bij de Tweede Kamer ingediend. De inwerkingtreding is afhankelijk van wanneer de Kamer het wetsvoorstel met wijzigingen bespreekt. De Wdo heeft als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij (semi)overheid. Deze wet moet het mogelijk maken om straks via publieke én private inlogmiddelen digitaal zaken te doen met bijvoorbeeld gemeenten en zorginstanties. De Wdo gaat pas gelden als een instantie technisch en organisatorisch klaar is om aan te sluiten. De VNG heeft het Rijk gevraagd om compensatie van de meerkosten voor de gemeenten. Dat is nog niet geregeld. Toezichtkader Gemeenschappelijke regelingen Vorig jaar informeerden wij u over de stand van zaken omtrent het GTK voor de gemeenschappelijke regelingen. Reden voor een afzonderlijk toezichtkader voor de gemeenschappelijke regelingen, is dat GTK voor gemeenten niet één op één van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen. Vanwege de diversiteit aan gemeenschappelijke regelingen (grootte, deelnemers, beleidsvelden), moet dit toezichtkader een handvat zijn voor gemeenschappelijke regelingen bij het opstellen van de begroting. Wij verwachten het GTK voor gemeenschappelijke regelingen in het 2e kwartaal 2022 vast te stellen. Daarmee wordt ingezet dat dit nieuwe GTK voor gemeenschappelijke regelingen bij de begroting 2024 toegepast kan gaan worden. De wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is inmiddels definitief en treedt in werking per 1 juli 2022. Belangrijke wijzigingen die met ingang van het begrotingsjaar 2023 gelden zijn:
1. Aanpassing begrotingscyclus door drie wijzigingen:
- de kadernota en voorlopige jaarrekening moeten voor 30 april naar gemeenteraden worden gestuurd in plaats van 15 april;
- de ontwerpbegroting moet uiterlijk 12 weken voor 15 september voor een zienswijze aan gemeenteraden aangeboden worden, in plaats van 8 weken voor 1 augustus;
- de begroting van een regeling moet uiterlijk 15 september naar gedeputeerde staten worden gestuurd in plaats van 1 augustus.
2. Artikel 9 van de Wgr is aangescherpt met een bepaling over de reikwijdte van de afspraken die moeten worden gemaakt over het regelen van de gevolgen van de uittreding. Daardoor kan niet langer volstaan worden met een vaststelling door het (algemeen) bestuur. Bestaande gemeenschappelijke regelingen zullen binnen twee jaar moeten worden aangepast nadat deze wijziging in werking is getreden. Agenda toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht Met de Agenda Toekomst (interbestuurlijk) Toezicht (ATT) geven gemeenten, provincies en Rijk gezamenlijk invulling aan de vernieuwing van het interbestuurlijk en financieel toezicht. Het doel is dat het toezicht zo effectief mogelijk is en past bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven. Het actieplan bestaat uit vijf actielijnen:
1. Versterking verbinden horizontale controle en verticaal toezicht

2. Beter voeren dialoog
3. Beter leren via toezicht
4. Uniformeren uitvoering toezicht
5. Toezichthouder richt zich op gedeelde risico's

Er zijn verschillende werkgroepen in het leven geroepen die per actielijn de gestelde doelen uitwerken. Voor meer informatie postbusATT@minbzk.nl. In het kader van het opbouwen en/of verbeteren van de gespreksrelaties tussen toezichtontvanger en toezichthouder (actielijn 2) zal verder worden uitgewerkt hoe de dialoog met elkaar kan worden gevoerd. In vervolg op de in 2021 georganiseerde workshops ATT worden een aantal regionale pilots georganiseerd om hier in de praktijkervaring mee op te doen. Provincies en gemeenten die hieraan zouden willen deelnemen worden opgeroepen zich hiervoor aan te melden bij het programma ATT via postbusATT@minbzk.nl. De recent opgerichte werkgroep 'Data gedreven toezicht' gaat onderzoeken welke bestaande data, toezichtinformatie, kennissystemen etc. voorhanden zijn en hoe die beter kunnen worden benut (actielijn 3). Dit kan uitmonden in pilots om ervaringen op te doen om deze beter te gebruiken en te komen tot verbeteringen.

Tot slot

Inzenden van uw begroting per post of digitaal via de Berichtenbox U kunt uw begrotingen, maar ook voor wijzigingen in begrotingen, jaarrekeningen en andere wettelijk verplichte documenten per post of digitaal via de Berichtenbox inzenden. Zorg er bij digitale inzending voor dat u stukken toestuurt die wij goed kunnen archiveren. Op die manier blijft voor de toekomst duidelijk wat de besluitvorming is geweest. Een raadsbesluit met bijvoorbeeld alleen een link naar informatie op een website of app is niet voldoende. Zowel de fysieke als de digitale begroting en jaarrekening dienen qua vorm en inhoud aan de wettelijke eisen te voldoen. Op brabant.nl staan diverse actualiteiten op het gebied van financieel toezicht. Daar kunt u ook bijvoorbeeld het overzicht 'Bruto woonlasten 2022 voor een meerpersoonshuishouden' vinden. Dit overzicht geeft inzicht in de woonlasten van de Brabantse gemeenten. In één oogopslag kunt u daar zien of uw gemeente tot de goedkopere of duurdere gemeenten behoort wat betreft de woonlasten. Het ministerie van BZK stelt ook financiële data en informatie beschikbaar op de website Findo.nl, zoals data van gemeentelijke begrotingen en jaarrekeningen. Deze data kunnen worden gebruikt voor vergelijking en analyse. Als laatste attenderen wij u op de website van de Rijksoverheid waar informatie staat over hoe gemeenten haar financiële situatie op verschillende manieren kunnen (laten) onderzoeken. Bijvoorbeeld zelf met een eigen begrotingsanalyse of bij preventief toezicht met een begrotingsscan met behulp van de provincie en het Rijk of eventueel bij een herindeling met een herindelingsscan. Hebt u vragen over deze circulaire dan kunt u contact opnemen met de heer T.C. (Teco) Noordegraaf van ons team IBT Financieel Toezicht. Hij is op maandag tot en met donderdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 06-52794351. U kunt ook contact opnemen met de contactambtenaar voor uw gemeente.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
N. Wester MSc,
programmamanager Kwaliteit Openbaar Bestuur
In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

5.3 Algemene uitkering

Opgave berekening

LIAS PAUW
een inergy product

Gemeente:	Bergeijk
Opgave:	Meicirculaire 2022 deel 2 (mutaties
Circulaire:	Meicirculaire 2022 deel 2 mutaties
Jaar:	2023, 2024, 2025, 2026
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen 2023: 1,2850 / 2024: 1,3560 /
Uitgezette maatstaven:	maatstafnummers: 0, 3i, 6a, 6b,
Uitgezette maatstaven met niet-0 waarden:	geen
Datum afgerond:	20-6-2022
Eigen toelichting:	
Datum rapport:	17-8-2022 9:35

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Maatstaf	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1g WOZ niet-woningen eigenaar	-1.389.351,97	-1.389.351,97	-1.389.351,97	-1.389.351,97
1h WOZ niet-woningen gebruiker	-903.938,84	-903.938,84	-903.938,84	-903.938,84
1a Waarde woningen eigenaren	-2.370.024,59	-2.370.024,59	-2.370.024,59	-2.370.024,59
Subtotaal	**-4.663.315,40**	**-4.663.315,40**	**-4.663.315,40**	**-4.663.315,40**

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
Maatstaf	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
8a-2 Bijstandsontvangers	656.689,80	657.341,10	658.283,60	664.295,76
2 Inwoners	7.114.967,73	7.160.700,59	7.206.683,50	7.255.435,77
7c-3 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	4.263.053,70	3.673.056,26	3.691.112,79	3.719.293,51
12b Personen met migratieachtergrond	203.649,89	209.545,36	215.121,09	220.706,24
3c Eenpersoonshuishoudens	377.740,82	376.589,24	368.641,08	367.895,94
8b Loonkostensubsidie	151.543,80	151.694,10	151.911,60	152.128,80
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	1.864.475,90	1.647.197,55	1.648.200,41	1.653.214,71
8f Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	128.509,96	138.625,68	148.827,97	159.057,42
5d Inwoners 75+ met drempel	1.184.499,80	1.231.489,50	1.248.417,70	1.286.214,28
7m Laag opleidingsniveau met drempel	528.169,29	519.731,21	502.055,51	494.378,81
14a Lokale centrumfunctie (max 20km)	175.243,15	176.330,44	177.386,93	178.419,00
14b Regionale centrumfunctie (max 60km)	674.847,06	635.754,62	634.867,57	638.252,34
14c Landelijke centrumfunctie	143.445,86	144.335,86	145.200,66	146.045,46
15h-2 Onderwijsachterstand	36.412,79	36.337,39	36.261,98	36.186,58
38 Bedrijfsvestigingen	356.088,76	356.088,76	356.088,76	356.088,76
36 Kernen	1.032.195,06	1.031.504,40	1.026.987,57	1.026.625,23
36a Kernen met 500 of meer adressen	375.833,30	375.833,30	375.833,30	375.833,30
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	21.791,60	21.791,60	21.791,60	21.791,60
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	17.383,15	17.491,15	17.595,48	17.697,99
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	396.514,01	422.239,56	422.239,56	422.331,60
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	226.068,15	226.068,15	226.068,15	226.068,15
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	1.729.705,11	1.729.705,11	1.729.705,11	1.729.705,11
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	607.849,55	607.849,55	607.849,55	606.195,59
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	1.087.356,97	1.087.356,97	1.087.356,97	1.086.221,92
19 Oppervlakte binnenwater	8.953,10	8.953,10	8.953,10	8.953,10
16 Oppervlakte land	394.095,00	394.095,00	394.095,00	394.095,00
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	259.900,60	259.900,60	259.900,60	259.900,60
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	106.360,86	106.360,86	106.360,86	106.360,86
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor	477.227,94	477.227,94	477.227,94	477.227,94
39 Vast bedrag	977.596,56	977.596,56	977.596,56	977.596,56
Subtotaal	**25.578.169,27**	**24.858.791,50**	**24.928.622,51**	**25.064.217,94**

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Jaren	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Uitkeringsfactor	1,285	1,356	1,419	1,345
Subtotaal (B x C (=uf))	**32.867.947,51**	**33.708.521,27**	**35.373.715,34**	**33.711.373,13**

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	-55.789,00	0	0	0
Subtotaal	**-55.789,00**	**0**	**0**	**0**

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	84.747,00	84.747,00	84.747,00	84.747,00
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en	16.052,00	16.052,00	16.052,00	16.052,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	31.790,00	31.790,00	31.790,00	31.790,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	41.833,00	41.833,00	41.833,00	41.833,00
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	1.868,00	1.868,00	1.868,00	1.868,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	4.000,00	4.000,00	n.v.t.	n.v.t.
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	31.831,00	31.831,00	31.831,00	31.831,00
Subtotaal	**212.121,00**	**212.121,00**	**208.121,00**	**208.121,00**

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein				
Maatstaf	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
260 Participatie (IU)	2.142.848,00	2.037.789,00	1.946.198,00	1.867.173,00
Subtotaal	**2.142.848,00**	**2.037.789,00**	**1.946.198,00**	**1.867.173,00**

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker				
Aanvullingen v/d gebruiker	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Gemeenteposten:				
Trekkingsrecht sociale verzekeringsbank	-24.000,00	-24.000,00	-24.000,00	-24.000,00
Jeugdhulp stelpost structureel op te nemen	0	230.000,00	230.000,00	230.000,00
Extra middelen jeugdzorg	0	535.000,00	475.000,00	256.000,00
Onzekerheid accres / herverdeeleffect	-444.000,00	-721.800,00	-906.400,00	-487.200,00
Subtotaal	**-468.000,00**	**19.200,00**	**-225.400,00**	**-25.200,00**

Totaal	**30.035.812,11**	**31.314.315,87**	**32.639.318,94**	**31.098.151,73**

5.4 Overzicht baten en lasten per taakveld

Taak veld		Omschrijving taak	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten								
0	0.1	Bestuur	2.595.133	1.708.663	1.476.097	1.476.097	1.476.097	1.476.097
	0.2	Burgerzaken	809.718	828.895	854.977	1.097.951	1.066.219	1.083.573
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	633.692	655.740	403.782	395.271	396.654	373.982
	0.4	Ondersteuning organisatie	5.827.261	7.374.418	6.671.716	7.132.739	7.493.507	7.827.785
	0.5	Treasury	-21.036	-9.803	18.353	75.597	-1.690	-22.251
	0.61	OZB woningen	135.338	90.185	91.811	91.811	91.811	91.811
	0.62	OZB niet-woningen	38.098	35.455	36.356	36.356	36.356	36.356
	0.64	Belastingen Overig	21.506	27.371	27.371	27.371	27.371	27.371
	0.8	Overige baten en lasten	-365.826	475.595	554.137	876.856	1.141.307	1.202.855
	0.9	Vennootschapsbelasting	208	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal 0			**9.674.092**	**11.187.519**	**10.135.600**	**11.211.049**	**11.728.632**	**12.098.579**
1	1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.465.840	1.615.297	1.463.470	1.463.419	1.444.077	1.444.026
	1.2	Openbare orde en Veiligheid	626.238	567.459	584.052	580.052	580.052	580.052
Totaal 1			**2.092.079**	**2.182.756**	**2.047.522**	**2.043.471**	**2.024.129**	**2.024.078**
2	2.1	Verkeer, wegen en water	2.614.637	3.071.794	3.124.851	3.308.692	3.369.069	3.419.819
Totaal 2			**2.614.637**	**3.071.794**	**3.124.851**	**3.308.692**	**3.369.069**	**3.419.819**
3	3.1	Economische ontwikkeling	427.765	391.800	315.825	273.126	248.433	248.702
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	491.044	3.582.100	112.592	94.522	3.371.753	3.412.739
	3.4	Economische promotie	358.121	376.006	312.465	320.735	323.058	277.943
Totaal 3			**1.276.930**	**4.349.906**	**740.882**	**688.383**	**3.943.244**	**3.939.384**
4	4.1	Openbaar basisonderwijs	151.760	157.774	158.927	158.927	158.927	158.927
	4.2	Onderwijshuisvesting	570.896	591.283	881.494	1.014.678	1.257.630	1.031.541
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	513.972	891.415	737.936	750.115	744.055	748.219
Totaal 4			**1.236.628**	**1.640.472**	**1.778.357**	**1.923.720**	**2.160.612**	**1.938.687**
5	5.1	Sportbeleid en activering	230.490	167.356	174.869	174.941	175.019	175.067
	5.2	Sportaccommodaties	1.044.770	1.058.208	1.061.984	1.074.927	1.080.834	1.086.656
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	603.265	543.774	523.029	532.278	541.052	548.603
	5.4	Musea	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	5.5	Cultureel erfgoed	211.151	226.468	205.836	205.682	203.057	202.940
	5.6	Media	366.961	295.282	299.575	306.587	313.767	319.587
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.892.678	1.929.367	2.356.793	2.378.339	2.401.466	2.420.915
Totaal 5			**4.359.315**	**4.230.455**	**4.632.086**	**4.682.754**	**4.725.195**	**4.763.768**
6	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.666.273	2.691.835	3.083.768	3.091.853	3.123.643	3.148.463
	6.2	Wijkteams	51.620	57.102	57.558	57.558	57.558	57.558
	6.3	Inkomensregelingen	4.493.858	4.416.873	3.646.118	3.683.651	3.667.129	3.759.250
	6.4	Begeleide participatie	2.491.412	2.617.985	2.516.146	2.466.194	2.414.243	2.326.283
	6.5	Arbeidsparticipatie	16.335	31.246	31.286	31.286	31.286	31.286
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	375.374	386.463	361.837	361.837	361.837	361.837
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	4.112.913	4.264.525	4.323.013	4.308.511	4.307.653	4.311.855
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.959.797	3.784.910	3.456.138	3.431.936	3.431.936	3.431.936
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	64.776	81.120	66.713	68.129	69.579	70.754
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	394.291	365.000	345.000	345.000	345.000	345.000
Totaal 6			**18.626.649**	**18.697.059**	**17.887.577**	**17.845.955**	**17.809.864**	**17.844.222**
7	7.1	Volksgezondheid	857.609	1.058.548	971.456	983.751	997.466	1.012.465
	7.2	Riolering	1.459.159	1.522.826	1.535.067	1.580.171	1.631.078	1.694.431
	7.3	Afval	1.329.100	1.439.464	1.469.883	1.469.423	1.468.964	1.468.505
	7.4	Milieubeheer	1.379.014	1.286.569	921.923	906.054	910.187	919.322
	7.5	Begraafplaatsen	39.398	38.418	38.638	38.608	38.578	38.548
Totaal 7			**5.064.279**	**5.345.825**	**4.936.967**	**4.978.007**	**5.046.273**	**5.133.271**
8	8.1	Ruimtelijke Ordening	703.807	772.332	688.686	692.741	692.741	692.741
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.250.790	7.034.840	4.359.936	437.281	1.311.845	2.564.827
	8.3	Wonen en bouwen	737.356	727.403	679.426	678.467	670.802	669.818
Totaal 8			**4.691.954**	**8.534.575**	**5.728.048**	**1.808.489**	**2.675.388**	**3.927.386**
Totaal lasten			**49.636.562**	**59.240.361**	**51.011.890**	**48.490.520**	**53.482.406**	**55.089.194**

Taak veld		Omschrijving taak	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten								
0	0.1	Bestuur	-1.132.109					
	0.2	Burgerzaken	-504.344	-523.054	-490.196	-893.480	-858.484	-908.152
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.468.047	-3.278.599	-1.845.887	-1.747.214	-1.646.214	-1.545.214
	0.4	Ondersteuning organisatie	-173.995	-164.200	-165.858	-167.466	-167.466	-167.466
	0.5	Treasury	-639.108	-713.146	-730.427	-717.821	-719.833	-742.026
	0.61	OZB woningen	-2.474.543	-2.548.515	-2.629.218	-2.723.870	-2.821.929	-2.913.172
	0.62	OZB niet-woningen	-1.363.112	-1.388.624	-1.432.068	-1.483.022	-1.535.810	-1.584.928
	0.64	Belastingen Overig	-46.191	-60.650	-60.650	-60.650	-60.650	-60.650
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-27.840.693	-30.167.479	-30.014.813	-31.293.316	-32.617.320	-31.076.183
	0.8	Overige baten en lasten	-32.532	-36.637	0	0	0	0
Totaal 0			**-36.674.675**	**-38.880.904**	**-37.369.117**	**-39.086.839**	**-40.427.706**	**-38.997.791**
1	1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-32.000	-180.000				
	1.2	Openbare orde en Veiligheid	-7.286	-2.795	-2.795	-2.795	-2.795	-2.795
Totaal 1			**-39.286**	**-182.795**	**-2.795**	**-2.795**	**-2.795**	**-2.795**
2	2.1	Verkeer, wegen en water	-252.450	-134.989	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Totaal 2			**-252.450**	**-134.989**	**-70.000**	**-70.000**	**-70.000**	**-70.000**
3	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-488.072	-5.087.013	-122.019	-101.949	-4.396.180	-4.531.166
	3.4	Economische promotie	-749.274	-803.126	-987.669	-1.097.307	-1.107.041	-1.107.041
Totaal 3			**-1.237.347**	**-5.890.139**	**-1.109.688**	**-1.199.256**	**-5.503.221**	**-5.638.207**
4	4.2	Onderwijshuisvesting	-20.516	-33.034	-14.813	-35.408	-73.117	-91.603
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-94.462	-451.281	-294.281	-302.281	-302.281	-302.281
Totaal 4			**-114.978**	**-484.315**	**-309.094**	**-337.689**	**-375.398**	**-393.884**
5	5.1	Sportbeleid en activering	-42.571	-18.858				
	5.2	Sportaccommodaties	-228.070	-147.814	-147.796	-147.777	-147.758	-147.758
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-23.777	-31.663	-32.251	-32.823	-32.823	-32.823
	5.4	Musea	-1.162	-3.058	-3.119	-3.178	-3.178	-3.178
	5.5	Cultureel erfgoed	-29.604	-20.391	-16.500	-17.685	-17.685	-17.685
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-173.769	-121.500	-162.500	-162.500	-162.500	-162.500
Totaal 5			**-498.953**	**-343.284**	**-362.166**	**-363.963**	**-363.944**	**-363.944**
6	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-28.679	-67.265	-65.631	-65.987	-65.987	-65.987
	6.3	Inkomensregelingen	-2.693.134	-2.591.122	-2.315.425	-2.315.425	-2.315.425	-2.315.425
	6.4	Begeleide participatie	-405	0	0	0	0	0
	6.5	Arbeidsparticipatie	-131.426	-164.560	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-46.236					
Totaal 6			**-2.899.881**	**-2.822.947**	**-2.506.056**	**-2.506.412**	**-2.506.412**	**-2.506.412**
7	7.1	Volksgezondheid	-7.579	-12.421				
	7.2	Riolering	-1.895.745	-1.962.356	-2.006.923	-2.069.419	-2.132.157	-2.196.818
	7.3	Afval	-1.899.403	-1.800.131	-1.838.232	-1.837.927	-1.838.280	-1.841.282
	7.4	Milieubeheer	-315.759	-51.098				
	7.5	Begraafplaatsen	-16.525	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500
Totaal 7			**-4.135.010**	**-3.839.506**	**-3.858.655**	**-3.920.846**	**-3.983.937**	**-4.051.600**
8	8.1	Ruimtelijke Ordening	-214.702	-132.000	-72.000	-55.000	-55.000	-55.000
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.079.004	-7.672.729	-4.385.086	-337.421	-1.211.845	-2.463.661
	8.3	Wonen en bouwen	-925.291	-705.198	-629.675	-629.152	-629.152	-629.152
Totaal 8			**-4.218.996**	**-8.509.927**	**-5.086.761**	**-1.021.573**	**-1.895.997**	**-3.147.813**
Totaal baten			**-50.071.577**	**-61.088.806**	**-50.674.332**	**-48.509.373**	**-55.129.410**	**-55.172.446**
Stortingen reserves								
0	0.10	Mutaties reserves	4.296.569	5.616.796	1.065.150	20.140	1.255.452	1.320.612
	0.11	Resultaat van de rekening van baten er	853.178	1.906.367	132.483	543.985	1.135.276	-522.476
Totaal 0			**5.149.748**	**7.023.163**	**1.197.633**	**564.125**	**2.390.728**	**798.136**
Totaal Stortingen reserves			**5.149.748**	**7.023.163**	**1.197.633**	**564.125**	**2.390.728**	**798.136**
Ontrekkingen reserves								
0	0.10	Mutaties reserves	-4.714.733	-5.674.718	-1.535.191	-545.272	-743.724	-714.884
Totaal 0			**-4.714.733**	**-5.174.718**	**-1.535.191**	**-545.272**	**-743.724**	**-714.884**
Totaal onttrekkingen reserves			**-4.714.733**	**-5.174.718**	**-1.535.191**	**-545.272**	**-743.724**	**-714.884**
Eindtotaal			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.5 Overzicht incidentele baten en lasten

De voorschriften in de BBV schrijven voor dat er een onderscheid gemaakt dient te worden tussen structurele en incidentele middelen. Dit is met name van belang om te kunnen oordelen of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Daarom wordt hier een beeld gepresenteerd van alle incidentele baten en lasten die zijn opgenomen in de begroting.

Nr.	en omschrijving Bedragen x € 1.000	2023 taakveld	 reserve	2024 taakveld	 reserve	2025 taakveld	 reserve	2026 taakveld	 reserve
1	Bijdrage uitvoering bereikbaarheidsagenda (dekking BRUitvoering Bereikbaarheidsagenda)	-42	42	-42	42	-42	42	-42	42
Totaal taakveld 2, Verkeer en vervoer		**-42**	**42**	**-42**	**42**	**-42**	**42**	**-42**	**42**
2	Renovatie BS de Regenboog	0	0	-37	0	-328	0	0	0
3	Renovatie BS Prinses Beatrix	-214	0	-214	0	0	0	0	0
4	Sint Willibordus	-55	0	0	0	0	0	0	0
Totaal taakveld 4Onderwijs		**-269**	**0**	**-251**	**0**	**-328**	**0**	**0**	**0**
5	Implementatie omgevingswet	-50	0	-50	0	-50	0	-50	0
Totaal taakveld 8, VHROSV		**-50**	**0**	**-50**	**0**	**-50**	**0**	**-50**	**0**
Totaal incidenteel		**-361**	**42**	**-343**	**42**	**-420**	**42**	**-92**	**42**

Toelichting:

1. Bijdrage uitvoering bereikbaarheidsagenda

Op 23 juni 2016 is de Bereikbaarheidsagenda ondertekend door de wethouders van de 21 gemeenten. De Bereikbaarheidsagenda is een adaptief programma die loopt tot en met 2028, wat neer komt dat op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten de maatregelen en programmering daarvan bijgesteld kunnen worden. Gemeente Bergeijk werkt op het gebied van de Bereikbaarheidsagenda intensief samen binnen de subregio's de Kempen en Zuid met als doel de samenwerking in deze gebieden te versterken en gezamenlijke standpunten in te kunnen nemen bij gezamenlijke belangen die er spelen. De jaarlijkse bijdrage tot en met 2028 voor de gemeente Bergeijk bedraagt circa € 42.000.

2. Renovatie basisschool de Regenboog

In het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2022-2037 (IHP) is de renovatie van basisschool (BS) De Regenboog opgenomen in het jaar 2025 met een voorbereiding daarvan in 2024. Daarbij zal een gedeelte van de huidige BS De Zonnesteen (fuseert met BS Prinses Beatrix op de locatie BS Prinses Beatrix) door BS De Regenboog worden ingenomen. Als gevolg van tijdelijke huisvesteging worden incidentele kosten gemaakt in 2024 en 2025.

3. Renovatie basisschool Prinses Beatrix

De basisscholen (BS) Prinses Beatrix en De Zonnesteen gaan fuseren. De locatie van BS Prinses Beatrix is aangewezen als locatie voor de gefuseerde school. In het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2022-2037 (IHP) is de renovatie van BS Prinses Beatrix opgenomen in het jaar 2024 en 2025. Het huidige schoolgebouw moet worden gerenoveerd en worden uitgebreid. Als gevolg van tijdelijke huisvesteging worden incidentele kosten gemaakt in 2023 en 2024.

4. Sint Willibordus

Schoolbestuur SKOzoK heeft op grond van de Verordening huisvesting basisonderwijs Bergeijk een aanvraag gedaan voor bekostiging van de verwijdering van asbest-dakbeschot op de basisschool Sint Willibrordus in Riethoven. Aan de verwijdering van het asbest is een incidentele kostenpost te koppelen van circa € 55.000.

5. Implementatie omgevingswet

Als de omgevingswet in 2023 in werking treedt blijven onze bestemmingsplannen nog steeds bruikbaar. In een overgangsperiode tot uiterlijk eind 2029 krijgen de gemeenten de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Nieuwe initiatieven waarvoor een nieuw omgevingsplan nodig is vallen daar niet onder. Voor de implementatie van de omgevingswet en hiervoor één of meerdere omgevingsplannen die voldoen aan de Omgevingswet te implementeren is in de komende jaren (t/m 2027) € 50.000 per jaar nodig.

5.6 Overzicht investeringen

		Bruto investering per jaar				Bijdrage/Subsidies/andere dekkinsbronnen			
Omschrijving bedragen x € 1.000	Looptijd	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
Taakveld 0 Bestuur en ondersteuning									
Ecologisch maaibeheer aanpassen voertuig	10	50	0	0	0	0	0	0	0
Electrische auto's	10	150	0	0	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: bedrijfswagens	10	39	13	0	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: gladheidsbestrijding	10	0	33	0	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: gladheidsbestrijding	10	0	0	144	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: tractoren en toebehoren	10	33	22	0	0	0	0	0	0
Werkplekmiddelen (mobiele telefonie + werkplek)	2	0	65	0	0	0	0	0	0
Taakveld 2 Verkeer en vervoer									
Aanleg traverse Luyksgestel	30	525	0	0	0	0	0	0	0
Fietsambitie Bergeijk	50	694	500	500	500	0	0	0	0
Fietsenstalling bushalte 't Loo	30	25	0	0	0	0	0	0	0
Focus herinrichting, vervanging de Bucht, Bergeijk	30	560	0	0	0	0	0	0	0
Focus, herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel	30	540	0	0	0	0	0	0	0
Focus: Den Belleman e.o.	30	0	277	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Burgemeester Magneestraat	30	1.181	0	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting de Weebosch en St. Gerardusweg	30	0	1.310	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Frater Romboutsstraat en Kerkepad	30	350	0	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Kleine Broekstraat / Industrieweg	30	0	280	0	0	0	0	0	0
Herinrichten 't Hof fase 4 openbaar gebied	30	1.000	0	0	0	0	0	0	0
Herinrichting Bernhardstraat e.o.	30	0	100	0	400	0	0	0	0
Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o.	30	0	100	0	1.100	0	0	0	0
IGP N69 6.4 fietsverbinding Broekhoven - Steensel	30	620	0	0	0	345	0	0	0
Kruisboomweg Luyksgestel	30	0	0	0	0	0	0	0	0
Omvorming OV naar LED-verlichting	20	200	200	200	0	0	0	0	0
Verkeersremmende maatregelen Bredasedijk	30	270	0	0	0	0	0	0	0
Vervangen / aanbrengen brugleuningen	30	0	95	0	0	0	0	0	0
Vervanging bewegwijzering	30	45	20	0	0	0	0	0	0
Vrijliggend fietspad Kruisboomweg Luyksgestel	30	0	184	0	0	0	0	0	0
Taakveld 3 Economie									
Uitvoeringsplan plattelandsontwikkelingsprogramma	1	38	20	0	0				
Taakveld 4 Onderwijs									
Renovatie BS de Regenboog	30	0	454	4.092	0	0	0	0	0
Renovatie BS de Regenboog tijdelijke huisvesting	1	0	37	328	0	0	0	0	0
Renovatie BS Prinses Beatrix	30	2.037	2.727	0	0	0	0	0	0
Renovatie BS Prinses Beatrix grond	0	200	0	0	0	0	0	0	0
Renovatie BS Prinses Beatrix tijdelijke huisvesting	1	214	214	0	0	0	0	0	0
Renovatie BS Prinses Beatrix verwerving gebouw	30	800	0	0	0	0	0	0	0
Renovatie BS Prinses Beatrix voorbereiding uitbreiding opvang	30	75	0	0	0	0	0	0	0
Uitbreiding BS de Waterloop	40	580	0	0	0	0	0	0	0
Taakveld 5 Sport, cultuur en recreatie									
Speelvoorzieningen Bewegen, Ontmoeten en Spelen	10	0	55	0	0	0	0	0	0
Padelbanen bij tennisverenigingen	20	180	0	0	0	0	0	0	0
Taakveld 7 Volksgezondheid en milieu									
Focus herinrichting, vervanging de Bucht Bergeijk riolering	60	630	0	0	0	0	0	0	0
Focus, herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel rioleri	60	675	0	0	0	0	0	0	0
Focus: Den Belleman e.o. riolering	60	0	310	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting de Weebosch en St. Gerardusweg riolering	60	0	1.270	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Frater Romboutsstraat en Kerkepad riolering	60	150	0	0	0	0	0	0	0
Focus: Herinrichting Kleine Broekstraat / Industrieweg riolering	60	0	583	0	0	0	0	0	0
Grondwatermeetnet loggers	10	27	0	0	0	0	0	0	0
Grondwatermeetnet peilbuizen	30	53	0	0	0	0	0	0	0
Herinrichting Bernhardstraat e.o. riool	60	0	0	0	806	0	0	0	0
Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. riool	60	0	0	0	950				
Relining Vonderpad	30	145	0	0	0	0	0	0	0
Riolering: drukriolering bouwkundig	60	20	20	20	20	0	0	0	0
Riolering: drukriolering electromechanisch	15	90	90	90	90	0	0	0	0
Riolering: Meetapparatuur/i-View/Gemalencomputer	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Riolering: randvoorziening electromechanisch	15	30	30	30	30	0	0	0	0
Riolering: rioolgemaal electromechanisch	15	55	55	55	55	0	0	0	0
Riolering: rioolvervanging / verbetering vGRP	60	40	40	40	40	0	0	0	0
Vervangen loggers	10	0	20	0	0	0	0	0	0
Wateroverlast Verhoevenstraat	60	9	90	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal		**12.330**	**9.213**	**5.499**	**3.991**	**345**	**0**	**0**	**0**

5.7 Prognose balans

Activa	1-1-2023	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa					
Materiële vaste activa	63.111	72.232	78.056	79.889	80.442
Financiële vaste activa	1.080	1.078	1.075	1.073	1.071
Totaal vaste activa	64.191	73.310	79.131	80.962	81.513
Vlottende activa					
Voorraden	3.912	5.356	5.508	872	1.265
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Liquide middelen	0	660	0	2.344	0
Overlopende activa	0	0	0	0	0
Totaal vlottende activa	11.912	14.016	13.508	11.216	9.265
Totaal activa	**76.103**	**87.326**	**92.639**	**92.178**	**90.778**

Passiva	1-1-2023	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste passiva					
Eigen vermogen	25.138	24.801	24.820	26.467	26.550
Voorzieningen	7.261	6.845	7.047	6.968	4.754
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	27.925	41.606	45.888	44.669	39.650
Totaal vaste passiva	60.324	73.252	77.755	78.104	70.954
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.779	7.074	7.884	7.074	12.824
Overlopende passiva	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal vlottende passiva	15.779	14.074	14.884	14.074	19.824
Totaal passiva	**76.103**	**87.326**	**92.639**	**92.178**	**90.778**

5.8 Overzicht van activa

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
Bijdrage aan activa van derden											
551 Monumentz: subs.kerkGerardus MajellaMIP 2003 nr.62	37.060	20.382	0	0	19.456	927	306	1.232	18.529	17.603	16.676
552 Restauratie klokkenstoel aan 'Hof 2000	54.608	35.226	0	0	33.861	1.365	528	1.894	32.496	31.131	29.765
723 Vordering KBP	78.595	78.595	0	0	78.595	0	0	0	78.595	78.595	78.595
Totaal Bijdrage aan activa van derden	**170.262**	**134.203**	**0**	**0**	**131.911**	**2.292**	**834**	**3.126**	**129.620**	**127.328**	**125.036**
Gronden en terreinen (EN)											
228 Grond speeltuin De Bucht	9.743	9.743	0	0	9.743	0	146	146	9.743	9.743	9.743
229 Grond basisschool De Ster Westerhoven 1996	18.151	18.151	0	0	18.151	0	272	272	18.151	18.151	18.151
230 Grond spp Bergerheide 1996	81.658	53.173	0	0	53.173	0	798	798	53.173	53.173	53.173
235 Grond spp Terlo 1996	81.623	23.432	0	0	23.432	0	351	351	23.432	23.432	23.432
236 Grond spp Koolakkers Westerhoven 1967	27.543	19.467	0	0	19.467	0	292	292	19.467	19.467	19.467
237 Grond app Koolakkers Westerhoven 1996	5.660	1.301	0	0	1.301	0	20	20	1.301	1.301	1.301
238 Grond spp Droevendaal Riethoven 1996	77.530	62.918	0	0	62.918	0	944	944	62.918	62.918	62.918
239 Grond spp De Raven Luyksgestel 1996	24.072	22.868	0	0	22.868	0	343	343	22.868	22.868	22.868
241 Aankoop J.Vermeulen	8.878	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
242 Grond hoek Borkselsedijk/Eeuwelsedijk Whoven 1986	64.972	54.577	0	0	54.577	0	819	819	54.577	54.577	54.577
243 Grond paardensport Lente Akkers Whoven 69/72	8.950	6.324	0	0	6.324	0	95	95	6.324	6.324	6.324
244 Grond nabij Veldkapel 1977 alg. begraafplaats LGL	15.779	12.155	0	0	12.155	0	182	182	12.155	12.155	12.155
245 Gronden Kloostertuin Luyksgestel	9.021	7.334	0	0	7.334	0	110	110	7.334	7.334	7.334
246 Grond evenemententerrein bij Kattendans Bergeijk	20.919	3.487	0	0	3.487	0	52	52	3.487	3.487	3.487
247 Grond Buitengaander Westerhoven 1996	4.538	2.776	0	0	2.776	0	42	42	2.776	2.776	2.776
248 Grond voormalige vuilstort Puttendijk BRG 64/66	6.279	3.379	0	0	3.379	0	51	51	3.379	3.379	3.379
249 Grond gemeentewerf Waterlaat Bergeijk 1993	411.036	89.338	0	0	89.338	0	1.340	1.340	89.338	89.338	89.338
403 Grond achterliggend gebied Belleman / Ekkerstraat	43.692	11.502	0	0	11.502	0	173	173	11.502	11.502	11.502
483 Grond Borkelsedijk Brandweer Bergeijk 2002/2003	38.427	38.427	0	0	38.427	0	576	576	38.427	38.427	38.427
488 Grond gemeentehuis Bergeijk 2005	84.579	84.579	0	0	84.579	0	1.269	1.269	84.579	84.579	84.579
579 Grond milieustraat Bokkerijder 14 Bergeijk 2016	210.548	210.548	0	0	210.548	0	3.158	3.158	210.548	210.548	210.548
773 Grond Bernardusschool Terlostraat 't Loo 2016	74.000	74.000	0	0	74.000	0	1.110	1.110	74.000	74.000	74.000
802 Grond 't Loo 35 Bergeijk 2016	194.000	194.000	0	0	194.000	0	2.910	2.910	194.000	194.000	194.000
886 Grond Brandweerkazerne Bergeijk	175.209	175.209	0	0	175.209	0	2.628	2.628	175.209	175.209	175.209
914 Erfpachtgrond Berma Bokkerijder 1995	102.582	45.112	0	0	31.084	14.028	3.171	17.199	16.070	0	0
1036 Renovatie BS Prinses Beatrix grond	0	0	200.000	0	200.000	0	0	0	200.000	200.000	200.000
Totaal Gronden en terreinen (EN)	**1.799.389**	**1.223.801**	**200.000**	**0**	**1.409.773**	**14.028**	**20.852**	**34.880**	**1.394.759**	**1.378.690**	**1.378.690**
Woonruimten (EN)											
250 Aanschaf/vervanging5 woonwagens/Standerdmolen	142.941	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
252 Aanschaf/vervanging 5 woonwageaan de Standerdmolen	23.459	1.977	0	0	0	1.977	148	2.125	0	0	0
253 Aanschaf woonwagenStanderdmolen 52	47.483	7.981	0	0	4.319	3.662	599	4.260	383	0	0
254 Aanbouw woonwagens standerdmolen 50 en 54	37.227	5.951	0	0	3.062	2.889	357	3.246	0	0	0
801 Gebouw Loo 35	71.000	60.350	0	0	58.575	1.775	905	2.680	56.800	55.025	53.250
913 Strategische aankopen Hof Noord	500.000	451.666	0	0	439.166	12.500	6.775	19.275	426.666	414.166	401.666
1012 Woonwagens 2022	952.000	936.927	0	0	898.847	38.080	14.054	52.134	860.767	822.687	784.607
Totaal Woonruimten (EN)	**1.774.110**	**1.464.851**	**0**	**0**	**1.403.969**	**60.882**	**22.838**	**83.720**	**1.344.616**	**1.291.877**	**1.239.522**

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
Bedrijfsgebouwen (EN)											
258 Erfpacht bedrijfswoning sporth.Luyksgestel	19.853	1.985	0	0	1.323	662	30	692	661	0	0
271 Algehele aanpassingTh.v.Aquinoschool	293.962	44.095	0	0	36.746	7.349	661	8.010	29.397	22.048	14.699
273 Kleuterschool Beisterveldenbouw	246.794	76.538	0	0	70.210	6.328	1.148	7.476	63.882	57.554	51.226
282 Uitbreiding basisschoolPr.Beatrix	271.615	61.115	0	0	54.325	6.790	917	7.707	47.534	40.744	33.954
283 Bouwk.voorz.gymlokaal Dr.Rauppstraat	184.436	7.395	0	0	2.784	4.611	111	4.722	0	0	0
289 Vier schoolwoningen Pr.Beatrix	28.134	9.848	0	0	9.145	703	148	851	8.441	7.738	7.035
290 Uitbr.speelpl.en vuilberging Pr.Beatrix	32.765	13.591	0	0	12.772	819	204	1.023	11.953	11.134	10.315
298 Renov.voetbal-korfbalaccomm Westerhoven 2001	92.298	28.002	0	0	24.925	3.077	420	3.497	21.849	18.772	15.696
300 Kleedaccomm.tennis 50/50 WTC	102.560	35.895	0	0	33.331	2.564	538	3.102	30.767	28.203	25.639
303 Uitbreiding sporthal Westerhov1998	57.579	17.275	0	0	15.356	1.919	259	2.178	13.436	11.517	9.598
304 Renovatie gildehuis Luyksgeste2001	27.768	13.884	0	0	13.190	694	208	903	12.496	11.802	11.108
305 Bouw steunpunt ouderen 90/93 Hoefzicht	16.180	4.044	0	0	3.640	405	61	465	3.235	2.831	2.426
308 Bouw Blokhut Den Herd	51.638	6.455	0	0	5.164	1.291	97	1.388	3.873	2.582	1.291
312 Bouwkundige voorzieningenTri-Jo	148.596	18.576	0	0	14.861	3.715	279	3.993	11.146	7.431	3.716
313 Peuterspeelzaal enz.95 50% 't Eikelhofje	102.560	35.895	0	0	33.331	2.564	538	3.102	30.767	28.203	25.639
314 Aanvull bouw peuterspeelzaa1996/50% 't Eikelhofje	20.420	7.658	0	0	7.147	510	115	625	6.637	6.127	5.616
484 Huisvestingsprogramma onderwijs 2004 MIP nr.15	150.000	84.120	0	0	80.370	3.750	1.262	5.012	76.620	72.870	69.120
487 Uitbr/verb/nieuw-bouw gemeentehuis(40J.afschr)	7.414.430	3.872.281	0	0	3.686.920	185.361	58.084	243.445	3.501.560	3.316.199	3.130.838
489 Uitbr/verb c.q.nieuwbouw gemeentehuis(15j.afschr)	809.065	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
491 Nwbouw Brandweerkazerne1998t/m2003 40 jaar afschr	880.805	456.589	0	0	434.569	22.020	6.849	28.869	412.548	390.528	368.508
492 Ontwikk.bouwpl.St.Jozef enbasisschool De Regenboog	1.699.874	861.827	0	0	819.330	42.497	12.927	55.424	776.834	734.337	691.840
494 Onderwhuisvest(kwaliteitsimp.scholen)MIP 48 2003	361.070	206.228	0	0	197.201	9.027	3.093	12.120	188.174	179.148	170.121
495 Nwbouw school Whoven/locatiekeuzeMIP nr.49 2003	2.284.098	1.445.084	0	0	1.387.981	57.102	21.676	78.779	1.330.879	1.273.776	1.216.674
498 Groot onderhoud Standerdmolen	60.000	33.993	0	0	32.493	1.500	510	2.010	30.993	29.493	27.993
500 Kwaliteitsimpuls scholen 2004	417.880	251.721	0	0	241.274	10.447	3.776	14.223	230.827	220.380	209.933
502 Restauratie Standerdmolen MIP 31	50.245	2.079	0	0	-433	2.512	31	2.544	-2.945	-5.458	-6.803
558 Kwaliteitsimpuls scholen bbi 005 nr.2	337.117	67.995	0	0	59.567	8.428	1.020	9.448	51.139	42.711	34.283
559 Restauratie Molen Den Deen 2005	84.914	-25.760	0	0	-30.006	4.246	-386	3.859	-34.252	-38.497	-42.743
568 St.Jozefschool nw.berging ipv 7e lokaal bi2006	50.000	31.249	0	0	29.999	1.250	469	1.719	28.749	27.499	26.249
580 Bouwkundige voorzieningen milieustraat	162.098	44.030	0	0	37.546	6.484	660	7.144	31.062	24.578	18.094
596 Scenario 2 IHP Nieuwbouw De Klepper	3.199.999	2.481.573	0	0	2.401.573	80.000	37.224	117.224	2.321.573	2.241.573	2.161.573
611 Kwaliteitsimpuls scholen 2006	498.893	389.455	0	0	376.983	12.472	5.842	18.314	364.511	352.038	339.566
623 Verbouwing Kattendans	175.000	61.249	0	0	52.499	8.750	919	9.669	43.749	34.999	26.249
625 6e nieuwe kleedkamer VV de Raven	229.450	154.879	0	0	149.143	5.736	2.323	8.059	143.406	137.670	131.934
626 2 nieuwe kleedkamers VV ZSC	130.900	91.303	0	0	88.030	3.273	1.370	4.642	84.757	81.485	78.212
642 MFA 2e fase (Den Eijkholt)	1.173.000	912.467	0	0	883.142	29.325	13.687	43.012	853.817	824.492	795.167
643 BuitenSchoolse Opvang MFA	179.160	148.516	0	0	144.037	4.479	2.228	6.707	139.558	135.079	130.600
647 Uitbreiding twee kleedlokalen De Rietvogels	130.900	95.230	0	0	91.957	3.273	1.428	4.701	88.684	85.412	82.139
676 Uitbreiding 2 kleedlokalen w Riethoven	130.900	94.902	0	0	91.630	3.273	1.424	4.696	88.357	85.085	81.812
678 Tos renovatie Kleed- en wasgelegenheid	54.100	39.107	0	0	37.755	1.353	587	1.939	36.402	35.050	33.697
726 Nieuwbouw Waterloop (oude bernardusschool)	1.350.341	1.163.461	0	0	1.129.703	33.759	17.452	51.210	1.095.944	1.062.186	1.028.427
783 Verbeteren accommodatie fietscross De Durtrappers	30.000	25.000	0	0	24.000	1.000	375	1.375	23.000	22.000	21.000
816 uitbreiden berging sporthal de koolakkers	40.302	32.241	0	0	30.226	2.015	484	2.499	28.211	26.196	24.181
885 Brandweerkazerne Bergeijk	268.369	263.058	0	0	249.639	13.418	3.946	17.364	236.221	222.802	209.384
942 Gebouw Willem Driedonkxpad 2	25.382	20.306	0	0	17.767	2.538	305	2.843	15.229	12.691	10.153
988 Kleedaccommodatie De Hunnebergen	41.026	40.001	0	0	38.975	1.026	600	1.626	37.949	36.924	35.898
990 Multifunctioneel maken deel gemeentehuis	110059,02	107553,42	0,00	0,00	102050,46	5502,96	1613,28	7116,24	96547,50	91044,54	85541,58
999 Restauratie St. Martinustoren (LGL)	0,44	0,44	0,00	0,00	0,44	0,00	0,00	0,00	0,44	0,44	0,44

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
1001 Nieuwbouw Kattendans (gebouw)	7.382.000	7.374.113	0	0	7.128.047	246.067	110.612	356.678	6.881.980	6.635.913	6.389.847
1003 Nieuwbouw Kattendans (buiten ruimte)	250.000	250.000	0	0	241.667	8.333	3.750	12.083	233.333	225.000	216.667
1009 Integraal Huisvestingsplan	500.000	493.403	0	0	476.736	16.667	7.401	24.068	460.069	443.403	426.736
1011 Revitaliseren Milieustraat	170.000	170.000	0	0	158.667	11.333	2.550	13.883	147.333	136.000	124.667
1023 Uitbreiding BS de Waterloop 2023	0	0	580.000	0	574.260	5.740	3.428	9.168	559.760	545.261	530.761
1024 Renovatie BS Prinses Beatrix	0	0	2.912.000	0	2.863.466	48.534	17.138	65.672	5.457.418	5.269.452	5.081.485
1025 Renovatie BS de Regenboog	0	0	0	0	0	0	0	0	446.434	4.469.309	4.317.775
1045 Aanpassen Gemeenschapshuis Den Eijkholt	188.000	184.279	0	0	174.879	9.400	2.764	12.164	165.479	156.079	146.679
Totaal Bedrijfsgebouwen (EN)	**32.716.537**	**22.305.782**	**3.492.000**	**0**	**24.841.893**	**955.889**	**355.153**	**1.311.042**	**26.967.989**	**29.891.392**	**28.642.216**
Grond weg en waterbouwkundige werken (EN)											
356 Aansluitingen op riolering	17.760	5.328	0	0	4.884	444	80	524	4.440	3.996	3.552
414 De Hoef 1988/1989	145.005	39.877	0	0	36.252	3.625	598	4.223	32.627	29.002	25.377
415 Voorber.en aanleg drukriolerinbuitengebied 93/95	218.174	56.102	0	0	49.869	6.234	842	7.075	43.635	37.402	31.168
416 Voorbereiding en aanleg rand-voorzieningen 94/95	359.348	107.805	0	0	98.821	8.984	1.617	10.601	89.838	80.854	71.870
417 Stelselaanpassingen riolering	70.736	24.757	0	0	22.988	1.768	371	2.140	21.220	19.451	17.683
427 Randvoorzieningen Luyksgestel	460.388	149.626	0	0	138.116	11.510	2.244	13.754	126.607	115.097	103.587
434 Aanleg stuwputten	29.939	8.235	0	0	7.487	748	123	872	6.738	5.990	5.241
435 Uitbreiding RioolstelselVinklaan	7.937	2.383	0	0	2.185	198	36	234	1.986	1.788	1.590
440 Aanpassing rioolstelseloverstortputten	49.153	9.831	0	0	8.602	1.229	147	1.376	7.373	6.145	4.916
441 Aanleg drukrioleringBurg.Aartslaan	281.312	46.463	0	0	39.430	7.033	697	7.730	32.397	25.365	18.332
442 Aanleg randvoorzieningen Hoek	452.199	135.660	0	0	124.355	11.305	2.035	13.340	113.050	101.745	90.440
443 Aanleg randvoorzieningenBroekstraat	685.608	205.682	0	0	188.542	17.140	3.085	20.225	171.402	154.262	137.122
444 Aanleg randvoorzieningen Weebosch	283.193	84.957	0	0	77.877	7.080	1.274	8.354	70.798	63.718	56.638
445 Aanleg randvoorzieningen Borkelsedijk	1.152.879	374.686	0	0	345.864	28.822	5.620	34.442	317.042	288.220	259.398
446 Stelselaanpassingen Kennedylaa/Kervelstraat	12.500	3.751	0	0	3.438	312	56	369	3.126	2.813	2.501
447 Drukriolering buitengebied	502.832	188.561	0	0	175.990	12.571	2.828	15.399	163.420	150.849	138.278
448 Inspectie reiniging rioleringWeebosch 2002	272.430	136.215	0	0	129.405	6.811	2.043	8.854	122.594	115.783	108.972
449 Metingen en verrichten vanbodemonderzoek 2002	81.533	40.767	0	0	38.728	2.038	612	2.650	36.690	34.652	32.613
450 Wvo-vergunning Waterschap deDommel 2002	5.598	2.799	0	0	2.659	140	42	182	2.519	2.380	2.240
451 Werkzaamheden door derden2001-2002	79.945	39.973	0	0	37.974	1.999	600	2.598	35.975	33.977	31.978
544 Aanleg randvoorzieningenRiethoven 2002 / 2003	1.248.876	857.478	0	0	826.256	31.222	12.862	44.084	795.035	763.813	732.591
545 Toename verhard oppervlak 2003	73.309	41.777	0	0	39.944	1.833	627	2.459	38.112	36.279	34.446
546 Verbeteren van de afvoersnelheriolering 2003	93.048	51.391	0	0	49.064	2.326	771	3.097	46.738	44.412	42.086
547 San.ongezuiverde lozingenin het buitengebied 2003	490.313	262.644	0	0	250.386	12.258	3.940	16.198	238.128	225.871	213.613
548 Groot onderh.reparatie enrelining riool.2003/4	293.459	161.653	0	0	154.316	7.336	2.425	9.761	146.980	139.644	132.307
585 Infiltratievoorziening school westerhoven	18.981	10.584	0	0	10.109	474	159	633	9.635	9.161	8.686
598 Aanpassen riolering Stökskesweg	1.387	886	0	0	851	35	13	48	817	782	747
600 Afkoppelen Luyksgestel	13.588	7.126	0	0	6.787	340	107	447	6.447	6.107	5.767
601 Diverse reparaties riolering	40.511	33.069	0	0	32.394	675	496	1.171	31.718	31.043	30.368
602 Renovatie riolering Weebosserweg	100.378	80.980	0	0	79.307	1.673	1.215	2.888	77.634	75.961	74.288
603 Renovatie riolering 't Loo	14.070	10.811	0	0	10.577	234	162	397	10.342	10.108	9.873
681 Verbeteringsmaatr.reperatie/renovatie/vervanging	91.494	73.903	0	0	72.378	1.525	1.109	2.633	70.853	69.328	67.804
682 Verbeteringsmaatr.reperatie/renovatie/vervanging	220.720	52.768	0	0	49.089	3.679	792	4.470	45.410	41.732	38.053
683 Verbeteringsmaatr.reparatie/renovatie ov.objecten	27.089	7.384	0	0	5.578	1.806	111	1.917	3.772	1.967	161
684 Vrije verval Riool 2011	591.382	470.886	0	0	461.030	9.856	7.063	16.920	451.174	441.317	431.461
704 V-GRP (mr pankenstraat-jeruzalem-riethoven/walik)	1.777.479	1.511.078	0	0	1.481.454	29.625	22.666	52.291	1.451.829	1.422.205	1.392.580
706 Vervanging riool dennedr/lijnstr/bax/bouw lunetzor	320.273	272.297	0	0	266.959	5.338	4.084	9.422	261.621	256.283	250.946
707 Riool wateroverlast weebosch	208.854	161.862	0	0	156.641	5.221	2.428	7.649	151.420	146.198	140.977
708 Vervanging pompen en gemalen	44.405	17.762	0	0	14.802	2.960	266	3.227	11.842	8.881	5.921

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
711 Rotonde 't Stoom	109.160	88.380	0	0	86.560	1.819	1.326	3.145	84.741	82.921	81.102
713 Groot Onderhoud riolering Westerhoven	77.035	66.764	0	0	65.480	1.284	1.001	2.285	64.196	62.912	61.628
717 Renovatie Helofytenfilter	114.817	93.284	0	0	90.414	2.870	1.399	4.270	87.544	84.673	81.803
718 Groot onderhoud opvoergemalen	77.790	36.302	0	0	31.116	5.186	545	5.731	25.930	20.744	15.558
719 Groot onderhoud randvoorziening	3.010	1.405	0	0	1.204	201	21	222	1.003	803	602
720 Groot onderhoud minigemalen	25.079	11.703	0	0	10.031	1.672	176	1.848	8.359	6.687	5.015
721 Groot onderhoud persleidingen	4.250	1.983	0	0	1.700	283	30	313	1.417	1.133	850
727 Rioolvervanging westerhoven de heuvel	679.818	615.380	0	0	604.050	11.330	9.231	20.561	592.719	581.389	570.058
728 Rioolvervanging Bergeijk-Bredasedijk	171.997	157.564	0	0	154.697	2.867	2.364	5.230	151.831	148.964	146.098
729 Onderhoud vrij verval Weebosch/Luijksg. Vgrp 2016	119.108	110.390	0	0	108.405	1.985	1.656	3.641	106.420	104.434	102.449
730 Rioolvervanging/verbetering vgrp 2017	107.400	99.261	0	0	97.470	1.790	1.489	3.279	95.680	93.890	92.100
731 Rioolvervanging/verbetering vgrp 2018	62.717	58.804	0	0	57.758	1.045	882	1.927	56.713	55.668	54.623
732 Rioolvervanging/verbetering vgrp 2019	40.000	38.978	0	0	38.312	667	585	1.251	37.645	36.979	36.312
733 Rioolgemaal Electromechanisch EM Vgrp 2015	49.347	26.319	0	0	23.029	3.290	395	3.685	19.739	16.449	13.160
734 Rioolgemaal Electromechanisch EM Vgrp 2016	37.051	22.231	0	0	19.760	2.470	333	2.804	17.290	14.820	12.350
735 Rioolgemaal Electromechanisch EM Vgrp 2017	23.260	15.507	0	0	13.956	1.551	233	1.783	12.406	10.855	9.304
736 Rioolgemaal Electromechanisch EM Vgrp 2018	26.790	19.646	0	0	17.860	1.786	295	2.081	16.074	14.288	12.502
738 Drukriolering Bouwkundig BK vgrp 2015	16.962	14.983	0	0	14.700	283	225	507	14.417	14.135	13.852
740 Drukriolering bouwkundig Vgrp 2017	26.844	24.607	0	0	24.159	447	369	816	23.712	23.265	22.817
741 Drukriolering Bouwkundig VGRP 2018	24.253	22.636	0	0	22.232	404	340	744	21.828	21.424	21.020
742 Drukriolering bouwkundig VGRP 2019	18.000	17.100	0	0	16.800	300	257	557	16.500	16.200	15.900
743 Drukriolering elektromechanisch VGRP 2015	87.470	46.651	0	0	40.819	5.831	700	6.531	34.988	29.156	23.325
744 Drukriolering Elektromechanisch Vgrp 2016	31.502	18.902	0	0	16.802	2.100	284	2.384	14.701	12.601	10.501
745 Drukriolering electromechanisch Vgrp 2017	13.882	9.255	0	0	8.330	925	139	1.064	7.404	6.479	5.553
746 Drukriolering Electromechanisch EM Vgrp 2018	98.080	78.686	0	0	72.147	6.539	1.180	7.719	65.608	59.070	52.531
747 Drukriolering Electromechanisch EM Vgrp 2019	115.073	104.338	0	0	96.666	7.671	1.565	9.237	88.995	81.323	73.652
748 Randvoorziening elektromechanisch VGRP 2015	31.496	16.797	0	0	14.697	2.100	252	2.352	12.598	10.498	8.398
749 Randvoorziening Elektromechanisch Vgrp 2016	25.967	15.580	0	0	13.849	1.731	234	1.965	12.118	10.387	8.656
750 Randvoorzieningen electromechanisch Vgrp 2017	16.608	11.072	0	0	9.964	1.107	166	1.273	8.857	7.750	6.643
751 Randvoorziening Electromechanisch EM Vgrp 2018	340	249	0	0	227	23	4	26	204	181	159
753 KRW aanpassingen Gemalen VGRP 2015	52.808	28.164	0	0	24.644	3.521	423	3.943	21.123	17.603	14.082
754 KRW aanpassingen Vgrp 2016	52.808	31.685	0	0	28.164	3.521	475	3.996	24.644	21.123	17.603
755 KRW maatregelen 2e tranche Vgrp 2018	34.095	25.003	0	0	22.730	2.273	375	2.648	20.457	18.184	15.911
760 Maatregelen wateroverlast	163.013	145.121	0	0	142.404	2.717	2.177	4.894	139.687	136.970	134.253
763 Provinciale weg westerhoven	587.983	529.185	0	0	519.385	9.800	7.938	17.737	509.586	499.786	489.986
764 Waterslim inrichten Den Belleman Bergeijk	121.053	110.579	0	0	108.561	2.018	1.659	3.676	106.543	104.526	102.508
765 Wateroverlast Eijkereind Bergeijk Vgrp 2016	68.734	62.952	0	0	61.806	1.146	944	2.090	60.661	59.515	58.369
766 Aanpassingen overstort Dorpstraat Luijksgestel	49.800	44.820	0	0	43.990	830	672	1.502	43.160	42.330	41.500
767 Riolering: rioolvervanging / verbetering vGRP	40.000	38.701	0	0	38.035	667	581	1.247	37.368	36.701	36.034
768 Rioolgemaal Electromechanisch 2020	55.000	49.579	0	0	45.912	3.667	744	4.410	42.245	38.579	34.912
769 Drukriool Electromechanisch EM Vgrp 2020	90.276	82.877	0	0	76.859	6.018	1.243	7.262	70.841	64.822	58.804
770 Randvoorziening riool EM Vgrp 2020	26.865	24.795	0	0	23.004	1.791	372	2.163	21.213	19.422	17.631
772 Drukriool bouwkundig vgrp 2020	20.000	19.536	0	0	19.203	333	293	626	18.870	18.536	18.203
775 Afkoppelen dakoppervlak Boscheind	36.486	32.975	0	0	32.367	608	495	1.103	31.759	31.151	30.543
797 Rioolgemaal electromechanisch 2021	55.000	53.345	0	0	49.678	3.667	800	4.467	46.012	42.345	38.678
798 Drukriolering bouwkundig 2021	20.632	20.528	0	0	20.185	344	308	652	19.841	19.497	19.153
799 Drukriolering electromechanisch 2021	120.000	118.416	0	0	110.416	8.000	1.776	9.776	102.416	94.416	86.416
812 Rioolmaatregelen perceel Koningsvogel Vgrp 2017	45.001	43.532	0	0	42.782	750	653	1.403	42.032	41.282	40.532
815 Rioolvervanging Fazantlaan Vgrp 2017	109.934	102.552	0	0	100.720	1.832	1.538	3.371	98.888	97.056	95.223

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
820 Fietsambitie Herinrichting Riethovensed. Vgrp 2018	279.886	265.546	0	0	260.881	4.665	3.983	8.648	256.217	251.552	246.887
836 Vrije verval riolering vgrp 2021	40.000	39.699	0	0	39.032	667	595	1.262	38.365	37.699	37.032
851 Herinrichten Kept riolering Vgrp 2018	174.547	162.910	0	0	160.001	2.909	2.444	5.353	157.092	154.182	151.273
857 Rioolgemaal electromechanisch 2022	55.000	55.000	0	0	51.333	3.667	825	4.492	47.667	44.000	40.333
858 Drukriolering bouwkundig 2022	20.000	20.000	0	0	19.667	333	300	633	19.333	19.000	18.667
859 Drukriolering electromechanisch 2022	90.000	90.000	0	0	84.000	6.000	1.350	7.350	78.000	72.000	66.000
860 Randvoorziening electromechanisch 2022	30.000	30.000	0	0	28.000	2.000	450	2.450	26.000	24.000	22.000
861 Rioolvervanging/verbetering vgrp 2022	40.000	40.000	0	0	39.333	667	600	1.267	38.667	38.000	37.333
862 FOCUS Herinrichting Kl Broekstraat/ industrieweg	1.700.000	1.698.687	0	0	1.670.353	28.333	25.480	53.814	1.642.020	1.613.687	1.585.353
863 FOCUS Koperteutenstraat eo en hasselsestraat lgl	390.000	385.212	0	0	378.712	6.500	5.778	12.278	372.212	365.712	359.212
864 FOCUS Herinrichting Hoeverstraat en zandstraat RIO	520.576	502.597	0	0	493.921	8.676	7.539	16.215	485.245	476.569	467.892
865 FOCUS herininrichting Eijkereind RIO	675.000	675.000	0	0	663.750	11.250	10.125	21.375	652.500	641.250	630.000
866 FOCUS herininr. FR Romboutstraat en Kerkepad RIO	0	0	150.000	0	149.010	990	888	1.878	146.510	144.011	141.511
867 FOCUS herininrichting Industrieweg RIO	1.000.000	1.000.000	0	0	983.333	16.667	15.000	31.667	966.667	950.000	933.333
868 FOCUS Koperteutenstr eo en hasselsestr lgl RIO	496.000	496.000	0	0	487.733	8.267	7.440	15.707	479.467	471.200	462.933
869 FOCUS herininrichting Burgemeester Magneestr RIO	1.000.000	1.000.000	0	0	983.333	16.667	15.000	31.667	966.667	950.000	933.333
915 KRW maatregelen 2e tranche Vgrp 2019	43.081	34.465	0	0	31.593	2.872	517	3.389	28.721	25.848	22.976
923 KRW maatregelen 2e tranche 2020	43.000	43.000	0	0	40.133	2.867	645	3.512	37.267	34.400	31.533
924 FOCUS: vervanging de Bucht Bergeijk riool	0	0	630.000	0	625.844	4.156	3.729	7.885	615.344	604.844	594.344
925 FOCUS: vervanging de Mert e.o. Luyksgestel riool	0	0	675.000	0	670.547	4.453	3.996	8.449	659.297	648.047	636.797
936 Rioolgemaal electromechanisch 2023	0	0	55.000	0	53.549	1.451	323	1.774	49.882	46.215	42.548
937 Drukriolering bouwkundig 2023	0	0	20.000	0	19.868	132	118	250	19.535	19.201	18.868
938 Drukriolering electromechanisch 2023	0	0	90.000	0	87.625	2.375	528	2.903	81.625	75.625	69.625
939 Randvoorziening electromechanisch 2023	0	0	30.000	0	29.208	792	176	968	27.208	25.208	23.208
976 Focus: Den Belleman e.o. riolering	0	0	0	0	0	0	0	0	307.955	302.788	297.621
977 Focus: herinrichtig Weebosch en St Gerardusweg RIO	0	0	0	0	0	0	0	0	1.261.622	1.240.455	1.219.288
978 Focus: Herinrichting Kleine Broekstraat RIO	0	0	0	0	0	0	0	0	579.154	569.437	559.721
979 Aanleg traverse Luyksgestel riolering	385.000	385.000	0	0	378.583	6.417	5.775	12.192	372.167	365.750	359.333
980 Riolering: rioolvervanging / verbetering vGRP 2023	0	0	40.000	0	39.736	264	237	501	39.069	38.403	37.736
994 KRW maatregelen afrekening 2e tranche 2021	14.400	14.400	0	0	13.440	960	216	1.176	12.480	11.520	10.560
1002 Herinrichting Sterrepad en Domineestraat (rio)	304.000	303.991	0	0	298.924	5.067	4.560	9.627	293.858	288.791	283.725
1030 Relining Vonderpad 2023	0	0	145.000	0	143.087	1.913	856	2.769	138.253	133.420	128.587
1033 Grondwatermeetnet loggers	0	0	27.000	0	25.931	1.069	157	1.226	23.231	20.531	17.831
1034 Grondwatermeetnet peilbuizen	0	0	53.000	0	52.301	699	313	1.012	50.534	48.767	47.001
1035 Wateroverlast Verhoevenstraat	0	0	9.000	0	8.941	59	53	113	97.978	96.328	94.678
1041 Vervangen loggers	0	0	0	0	0	0	0	0	19.208	17.208	15.208
1042 Herinrichting Bernhardstraat e.o. riool	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800.683
1043 Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o riool	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	943.733
Totaal Grond weg en waterbouwkundige werken (EN)	**22.123.168**	**16.400.407**	**1.924.000**	**0**	**17.797.137**	**527.269**	**257.381**	**784.650**	**19.498.980**	**18.904.148**	**20.053.730**
Grond weg en waterbouwkundige werken (MN)											
774 Openbare ruimte Terlostraat Waterloop	391.010	325.920	0	0	312.886	13.034	4.889	17.922	299.853	286.819	273.785
777 Uitvoering Centrumplan Riethoven fase 2+3	583.982	493.654	0	0	474.188	19.466	7.405	26.871	454.722	435.256	415.790
778 Herinrichting Hof Noord fase 4	0	0	1.000.000	0	986.806	13.194	5.901	19.096	953.472	920.139	886.805
779 Realisatie Diepveldenweg Bergeijk - Eersel	3.605.500	3.500.239	0	0	3.380.056	120.183	52.504	172.687	3.259.872	3.139.689	3.019.506
780 Realisatie Diepveldenweg Bergeijk - Eersel grond	-1	-1	0	0	-1	0	0	0	-1	-1	-1
784 Aanleggen voetpad Hasselsestraat	33.734	28.154	0	0	27.029	1.124	422	1.547	25.905	24.780	23.656
785 IGP N69 3.3 Fietspad Broekhovensweg 2017	789.000	765.284	0	0	738.984	26.300	11.479	37.779	712.684	686.384	660.084
786 IGP N69 6.3 Fietspad Westerhoven / Riethoven 2018	475.000	466.884	0	0	451.051	15.833	7.003	22.837	435.218	419.384	403.551
792 Brug Looerheideweg	290.525	250.590	0	0	240.906	9.684	3.759	13.443	231.222	221.538	211.854

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
795 Uitvoeren nul-plusmaatregelen N69 sluipverkeer	121.000	121.000	0	0	116.967	4.033	1.815	5.848	112.933	108.900	104.866
796 Fietsstroken B. Rythoviusdreef en toebehoren	207.401	191.337	0	0	187.189	4.148	2.870	7.018	183.041	178.893	174.745
803 Uitvoering nul-plusmaatregelen N69 Westerhoven	342.609	285.301	0	0	273.881	11.420	4.280	15.700	262.461	251.040	239.620
804 Voorbereiden Fietspad Bisschop rythoviusdreef	83.368	71.730	0	0	68.951	2.779	1.076	3.855	66.172	63.393	60.614
805 Uitvoering centrumplan 't hof 3e fase	721.434	602.210	0	0	578.162	24.048	9.033	33.081	554.114	530.066	506.019
808 Herinrichting park De ploeg	205.349	173.087	0	0	166.242	6.845	2.596	9.441	159.397	152.552	145.708
810 Grasbetonstenen 4 Dijken	40.118	36.106	0	0	34.769	1.337	542	1.879	33.432	32.095	30.757
811 Fietspaden Hoek - Lijnt	261.339	221.282	0	0	212.571	8.711	3.319	12.030	203.859	195.148	186.437
817 Inrichten 30 km zone Neerrijt, Hoge Rijt LGL	263.692	245.568	0	0	236.779	8.790	3.684	12.473	227.989	219.199	210.409
818 Uitbreiden parkeercapaciteit sportpark Bergerheide	35.108	32.606	0	0	31.436	1.170	489	1.659	30.266	29.096	27.925
819 Fietsambitie Herinrichting riethovensedijk	436.502	393.817	0	0	379.267	14.550	5.907	20.457	364.717	350.167	335.617
823 Fietsambitie prio 1, Luyksgestel-Weebosch	1.000.000	998.733	0	0	978.733	20.000	14.981	34.981	958.733	938.733	918.733
824 Herinrichting Kept	179.398	156.063	0	0	150.083	5.980	2.341	8.321	144.103	138.123	132.143
825 Renovatie brouwersbos centrum bergeijk	27.278	24.834	0	0	23.925	909	372	1.282	23.016	22.107	21.197
826 Inrichten uniforme schoolomgeving	71.542	62.003	0	0	59.618	2.385	930	3.315	57.234	54.849	52.464
828 Herinrichten 't Hof fase 4 voorbereiding	165.000	158.367	0	0	152.867	5.500	2.376	7.875	147.367	141.867	136.367
831 Herinrichten 't Hof fase 4 Sterrepad e.o.	140.000	139.151	0	0	134.484	4.667	2.087	6.754	129.818	125.151	120.485
849 Fietsambitie Ploegpad	306.349	281.841	0	0	275.714	6.127	4.228	10.355	269.587	263.460	257.333
852 IGP N69 3.14 Bosverjonging Einderheide	33.468	31.010	0	0	29.894	1.116	465	1.581	28.778	27.663	26.547
853 FOCUS: Herinrichting Hoeverstraat en Zandstraat	405.707	373.377	0	0	359.853	13.524	5.601	19.124	346.330	332.806	319.282
854 IGP N69 4.11 Laanbeplanting aanleggen totaal	329.001	309.229	0	0	298.262	10.967	4.638	15.605	287.296	276.329	265.362
856 IGP N69 3.12 Laanbeplanting Molenstr incl. OV 2018	14.788	12.913	0	0	12.420	493	194	687	11.927	11.434	10.941
870 FOCUS herininrichting Burgemeester Magneestraat	96.200	96.200	1.181.000	0	1.260.014	17.186	7.686	24.872	1.217.441	1.174.867	1.132.294
871 FOCUS herininrichting Eijkereind	574.000	566.290	0	0	547.157	19.133	8.494	27.628	528.023	508.890	489.757
872 FOCUS herininrichting FR Romboutstraat en Kerkepad	0	0	350.000	0	345.382	4.618	2.065	6.684	333.715	322.049	310.382
873 FOCUS herininrichting Industrieweg	5.105	5.020	0	0	4.850	170	75	246	4.680	4.510	4.340
874 FOCUS herininrichting Kleine Broekstraat	814.895	813.059	0	0	785.896	27.163	12.196	39.359	758.733	731.570	704.406
875 FOCUS Koperteutenstraat eo Luyksgestel	440.000	428.505	0	0	413.839	14.667	6.428	21.094	399.172	384.506	369.839
876 FOCUS Hasselsestraat eo Luyksgestel	279.253	275.550	0	0	266.241	9.308	4.133	13.442	256.933	247.625	238.316
877 Fietsambitie Bergeijk 2022	100.000	99.208	0	0	97.208	2.000	1.488	3.488	95.208	93.208	91.208
878 Herinrichting Elsenhof Bergeijk	315.861	304.631	0	0	294.102	10.529	4.569	15.098	283.573	273.045	262.516
879 Maatreg. Zuidelijke randweg Luyksgestel Bergeijk	405.000	398.454	0	0	384.954	13.500	5.977	19.477	371.454	357.954	344.454
880 Maatreg. Zuidelijke randweg Luyksgestel Bergeijk	405.000	404.756	0	0	391.256	13.500	6.071	19.571	377.756	364.256	350.756
887 Flankerende maatregelen Diepveldenweg	50.000	49.775	0	0	48.108	1.667	747	2.413	46.442	44.775	43.108
888 Patersbos 2020	22.447	21.667	0	0	20.918	748	325	1.073	20.170	19.422	18.674
889 Patersbos 2019	32.000	30.417	0	0	29.350	1.067	456	1.523	28.284	27.217	26.150
891 IGP N69 2.6 Wandelen langs de Run (Z. Grootgoor)	34.000	34.000	0	0	32.867	1.133	510	1.643	31.733	30.600	29.466
892 IGP N69 3.15 Recreatief fietspad aanleggen Bosweg	63.000	62.062	0	0	59.962	2.100	931	3.031	57.862	55.762	53.662
895 IGP N69 KK4 Waterbeheersing visvijvers	240.000	236.116	0	0	228.116	8.000	3.542	11.542	220.116	212.116	204.116
896 IGP N69 3.4 Fiets- en voetpad Einderheide	100.000	96.287	0	0	92.953	3.333	1.444	4.778	89.620	86.287	82.953
898 IGP N69 RR3 Fietsverbinding Broekhoven - Heers	30.000	30.000	0	0	29.000	1.000	450	1.450	28.000	27.000	26.000
901 IGP N69 5.5 Recreatief punt Westerhoven	11.000	11.000	0	0	10.633	367	165	532	10.267	9.900	9.534
903 IGP N69 6.4 fietsverbinding Broekhoven - Steensel	70.000	70.000	620.000	345.000	340.205	4.795	2.144	6.939	328.705	317.205	305.705
904 IGP N69 3.12 Laanbeplanting Molenstraat incl. OV	97.712	96.372	0	0	93.115	3.257	1.446	4.703	89.857	86.600	83.343
907 IGP N69 4.5 Wandelen langs de keersop	64.000	63.156	0	0	61.022	2.133	947	3.081	58.889	56.755	54.622
908 IGP N69 4.11 Laanbeplanting aanleggen 2022	95.500	95.500	0	0	92.317	3.183	1.432	4.616	89.133	85.950	82.767
909 IGP N69 5.4 Wandelen langs de keersop Belgische G.	140.000	138.153	0	0	133.486	4.667	2.072	6.739	128.819	124.153	119.486
916 Fietsambitie Bergeijk 2023	0	0	694.000	0	688.506	5.494	4.106	9.600	674.626	660.746	646.866

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
917 Aanpassing Heijerstraat - Loveren Westerhoven	23.781	22.195	0	0	21.402	793	333	1.126	20.610	19.817	19.024
918 FOCUS: Herinrichting, vervanging de Bucht Bergeijk	60.000	60.000	560.000	0	610.611	9.389	5.416	14.805	589.944	569.278	548.611
919 FOCUS: Herinrichting, vervanging de Mert e.o. LGL	60.000	60.000	540.000	0	590.208	9.792	5.247	15.039	570.208	550.208	530.208
920 Aanpassing Mr. Pankenstraat Bergeijk	11.053	10.316	0	0	9.947	368	155	523	9.579	9.211	8.842
921 30 km zone Lijsterbesdreef Bergeijk	94.471	91.322	0	0	88.173	3.149	1.370	4.519	85.024	81.875	78.726
928 Voorbereidingskrediet Fietsambitie Bergeijk 2020	175.889	169.263	0	0	165.745	3.518	2.539	6.057	162.227	158.709	155.192
932 IGP N69 KK3 Wandelroute beekloop	35.000	35.000	0	0	33.833	1.167	525	1.692	32.667	31.500	30.333
941 Speelnatuur en ontmoetplek	60.000	52.843	0	0	46.843	6.000	793	6.793	40.843	34.843	28.843
943 Speelvoorz Bewegen, Ontmoeten en Spelen 2020	55.000	47.625	0	0	42.125	5.500	714	6.214	36.625	31.125	25.625
944 Speelvoorz Bewegen, Ontmoeten en Spelen 2021	55.000	49.500	0	0	44.000	5.500	743	6.243	38.500	33.000	27.500
945 Speelvoorz Bewegen, Ontmoeten en Spelen 2022	110.000	105.646	0	0	94.646	11.000	1.585	12.585	83.646	72.646	61.646
947 Speelvoorz Bewegen, Ontmoeten en Spelen 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	52.823	47.323	41.823
948 Brugleuningen	25.000	24.583	0	0	23.750	833	363	1.196	116.664	112.664	108.664
961 Parkeerplaats Hof 150-152	115.000	114.921	0	0	111.088	3.833	1.724	5.557	107.255	103.421	99.588
962 Parkeerplaats Hof 150-152 sloop opstallen	45.000	45.000	0	0	0	45.000	675	45.675	0	0	0
963 Focus: Den Belleman e.o.	50.000	50.000	0	0	50.000	0	750	750	322.512	311.612	300.712
964 Focus: Herinrichting de Weebosch en St Gerardusweg	100.000	100.000	0	0	100.000	0	1.500	1.500	1.391.049	1.344.049	1.297.049
965 Focus: Herinrichting Kleine Broekstraat	0	0	0	0	0	0	0	0	276.306	266.972	257.639
967 Aanleg parkeerplaatsen Pieter Willemsstraat e.o.	18.204	17.597	0	0	16.990	607	264	871	16.383	15.776	15.169
968 Aanleg traverse Luyksgestel	50.000	50.000	525.000	0	567.239	7.760	3.471	11.231	548.072	528.906	509.739
969 Vrijliggend fietspad Kruisboomweg Luyksgestel	455.000	449.084	0	0	437.251	11.833	6.655	18.488	605.323	584.023	562.723
974 Uitbreiding speelcapaciteit De Stormvogels	61.000	57.950	0	0	54.900	3.050	869	3.919	51.850	48.800	45.750
984 Fietsambitie Bergeijk 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	496.042	486.042	476.042
992 Verbeteren verkeersveiligheid Beisterveld	14.678	13.699	0	0	13.210	489	205	695	12.721	12.232	11.742
993 Dorpspark Luyksgestel	15.000	14.504	0	0	14.004	500	218	718	13.504	13.004	12.504
995 IGP N69 Icoon uitkijktoren	166.500	166.175	0	0	160.625	5.550	2.493	8.043	155.075	149.525	143.975
1000 Fietsambitie Eerselsedijk 2021	706.000	701.105	0	0	686.985	14.120	10.517	24.637	672.865	658.745	644.625
1005 Fietsambitie Bergeijk 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	496.042	486.042
1007 Fietskronkel	75.000	74.010	0	0	71.510	2.500	1.110	3.610	69.011	66.511	64.011
1010 Bomenplan varkensakker	80.000	78.944	0	0	76.278	2.667	1.184	3.851	73.611	70.945	68.278
1020 Vervangen bewegwijzering 2023	0	0	45.000	0	44.406	594	266	859	42.906	41.406	39.906
1021 Verkeersremmende maatregelen Bredasedijk	0	0	270.000	0	266.438	3.563	1.593	5.156	257.438	248.438	239.438
1022 Fietsenstalling bushalte 't Loo	0	0	25.000	0	24.670	330	148	477	23.837	23.004	22.170
1032 Houten bielzenbrug Beekloop	25.000	25.000	0	0	24.167	833	375	1.208	23.333	22.500	21.667
1038 Vervangen bewegwijzering 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	19.736	19.069	18.403
1039 Herinrichting Bernhardstraat e.o.	0	0	0	0	0	0	0	0	98.334	95.001	486.390
1040 Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o.	0	0	0	0	0	0	0	0	98.334	95.001	1.177.153
1044 Fietsambitie Bergeijk 2026	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	496.042
Totaal Grond weg en waterbouwkundige werken (MN)	**18.785.746**	**17.864.749**	**5.810.000**	**345.000**	**22.616.475**	**713.274**	**300.884**	**1.014.158**	**24.719.581**	**24.337.244**	**25.425.114**
Vervoermiddelen (EN)											
793 Bedrijfswagen buitendienst (1)	50.040	30.024	0	0	25.020	5.004	450	5.454	20.016	15.012	10.008
794 Bedrijfswagen buitendienst (2)	52.054	31.232	0	0	26.027	5.205	468	5.674	20.821	15.616	10.411
809 Vervanging vervoersmiddelen BOA	35.000	21.000	0	0	17.500	3.500	315	3.815	14.000	10.500	7.000
953 Werkmaterieel: bedrijfswagens	48.200	46.292	0	0	41.472	4.820	694	5.514	36.652	31.832	27.012
954 Werkmaterieel: bedrijfswagens 2023	0	0	38.600	0	37.072	1.528	225	1.753	33.212	29.352	25.492
955 Werkmaterieel: bedrijfswagens 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	12.774	11.444	10.114
1004 Werkmaterieel: Bedrijfswagens 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	138.012	123.642
1019 Electrische auto's 2023	0	0	150.000	0	144.063	5.938	874	6.812	129.063	114.063	99.063
Totaal Vervoermiddelen (EN)	**185.294**	**128.548**	**188.600**	**0**	**291.153**	**25.995**	**3.028**	**29.022**	**266.538**	**365.830**	**312.741**

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
Machines apparaten en installaties (EN)											
331 Terreininr.zesde enzevende schoolwon.Pr.Beatrix	10.664	1.067	0	0	534	533	16	549	1	0	0
636 Audio Raadzaal	27.725	5.545	0	0	3.697	1.848	83	1.932	1.848	0	0
652 Opzetstrooier Epoke (1)	28.999	5.863	0	0	3.930	1.933	88	2.021	1.996	63	0
653 Opzetstrooier Epoke (2)	28.999	5.863	0	0	3.930	1.933	88	2.021	1.996	63	0
654 Opzetstrooier Epoke (3)	28.999	5.863	0	0	3.930	1.933	88	2.021	1.996	63	0
655 Opzetstrooier Epoke (4)	28.999	5.863	0	0	3.930	1.933	88	2.021	1.996	63	0
656 Tapijtstrooier	10.850	2.170	0	0	1.446	723	33	756	723	0	0
659 Aanhangwagen Veenhuis (1)	10.936	6.014	0	0	5.468	547	90	637	4.921	4.374	3.827
660 Aanhangwagen Veenhuis (2)	13.915	5.566	0	0	4.638	928	84	1.011	3.710	2.782	1.855
837 Omvorming OV naar LED-Verlichting 2018	196.161	156.986	0	0	147.178	9.808	2.355	12.163	137.370	127.562	117.754
838 Omvorming OV naar LED-Verlichting 2019	200.000	170.753	0	0	160.753	10.000	2.561	12.561	150.753	140.753	130.753
839 Omvorming OV naar LED-Verlichting 2020	200.000	180.705	0	0	170.705	10.000	2.711	12.711	160.705	150.705	140.705
840 Omvorming OV naar LED-Verlichting 2021	200.000	197.562	0	0	187.562	10.000	2.963	12.963	177.562	167.562	157.562
841 Omvorming OV naar LED-Verlichting 2022	200.000	196.042	0	0	186.042	10.000	2.941	12.941	176.042	166.042	156.042
842 Omvorming OV naar LED-Verlichting 2023	0	0	200.000	0	196.042	3.958	1.177	5.135	186.042	176.042	166.042
845 Verduurzamen gemeentelijke gebouwen 2018	270.000	208.641	0	0	190.641	18.000	3.130	21.130	172.641	154.641	136.641
846 Verduurzamen gemeentelijke gebouwen 2019	199.669	164.914	0	0	151.603	13.311	2.474	15.785	138.291	124.980	111.669
847 Verduurzamen gemeentelijke gebouwen 2020	197.184	179.640	0	0	166.494	13.146	2.695	15.840	153.348	140.203	127.057
848 Verduurzamen gemeentelijke gebouwen 2021	199.999	198.765	0	0	185.432	13.333	2.982	16.315	172.099	158.765	145.432
935 Matrixborden	5.200	3.493	0	0	2.973	520	52	573	2.453	1.933	1.413
951 Vervangen raadsdiscussiesysteem	55.000	51.154	0	0	40.154	11.000	767	11.767	29.154	18.154	7.154
956 Werkmaterieel: gladheidsbestrijding 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	31.310	28.050	24.790
957 Werkmaterieel: tractoren en toebehoren	65.781	59.203	0	0	52.625	6.578	888	7.466	46.047	39.469	32.891
958 Werkmaterieel: tractoren en toebehoren 2022	32.000	30.733	0	0	27.533	3.200	461	3.661	24.333	21.133	17.933
959 Werkmaterieel: tractoren en toebehoren 2023	0	0	32.900	0	31.598	1.302	192	1.494	28.308	25.018	21.728
960 Werkmaterieel: tractoren en toebehoren 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	20.649	18.499	16.349
975 Verduurzamen verlichting de Durtrappers	25.000	24.341	0	0	23.091	1.250	365	1.615	21.841	20.590	19.340
985 Omvorming OV naar LED-verlichting 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	196.042	186.042	176.042
1006 Omvorming OV naar LED-verlichting 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	196.042	186.042
1008 Ledverlichting fietspad Loo - Luyksgestel	170.000	166.635	0	0	158.135	8.500	2.499	10.999	149.636	141.136	132.636
1031 Matrixborden ombouw	14.000	14.000	0	0	12.600	1.400	210	1.610	11.200	9.800	8.400
1037 Ecologisch maaibeheer aanpassen voertuig	0	0	50.000	0	48.021	1.979	291	2.271	43.021	38.021	33.021
Totaal Machines apparaten en installaties (EN)	**2.420.081**	**2.047.380**	**282.900**	**0**	**2.170.681**	**159.599**	**32.371**	**191.970**	**2.248.032**	**2.258.547**	**2.073.074**
Overige materiële vaste activa (EN)											
284 Uitbr.onderwijspakket/meubilair Pr.Beatrix	8.849	2.434	0	0	2.213	221	36	258	1.992	1.770	1.549
343 Bluswatervoorz.in de Pielis	16.376	2.729	0	0	2.183	546	41	587	1.637	1.091	545
360 Aanvulling inrichting	22.306	10.038	0	0	9.480	558	151	708	8.922	8.365	7.807
374 Uitbr. algemene begraafplaats	79.738	29.902	0	0	27.908	1.993	449	2.442	25.915	23.921	21.928
517 Buiteninrichting nieuwbouwgemeentehuis(30j.afschr)	133.715	41.696	0	0	37.239	4.457	625	5.083	32.782	28.325	23.868
524 Inr.buitengebied brwkazerne 2002/3 30 jaar afschr	85.262	34.105	0	0	31.262	2.842	512	3.354	28.420	25.578	22.736
527 Actualiseren vervaardigenpachtkaarten 2002 / 2003	38.356	21.141	0	0	19.862	1.279	317	1.596	18.584	17.305	16.027
528 Onderhoud sportvelden(MIP nr.52) 2003	46.402	18.458	0	0	16.911	1.547	277	1.824	15.364	13.817	12.271
590 Gymzaal 't Sant (inventaris)	35.523	353	0	0	0	353	5	359	0	0	0
591 St. Josef (uitbreiding toiletgroep)	30.000	8.667	0	0	7.000	1.667	130	1.797	5.333	3.666	2.000
594 Pr. Beatrix (vervangen dakpannen)	4.000	1.178	0	0	978	200	18	218	777	577	377
597 Inventaris 't Sant (meubilair)	23.806	151	0	0	0	151	2	153	0	0	0
608 2 extra banen(Tennisvereniging TOS)	108.549	24.214	0	0	18.786	5.427	363	5.791	13.359	7.931	2.504

	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2025	2026
	Aanschaf-waarde begin dienstjaar	Boekwaarde begin jaar	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Boekwaarde eind jaar	Afschrijving	Rente	Kapitaal-lasten	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar	Boekwaarde eind jaar
Machines apparaten en installaties (EN)											
331 Terreininr.zesde enzevende schoolwon.Pr.Beatrix	10.664	1.067	0	0	534	533	16	549	1	0	0
614 Renovatie sportaccomodatie VV Terlo	338.538	154.978	0	0	138.051	16.927	2.325	19.251	121.125	104.198	87.271
624 Inventaris Kattendans	50.384	17.635	0	0	15.116	2.519	264	2.784	12.597	10.077	7.558
644 Electrakabel TOS	19.104	8.143	0	0	7.188	955	122	1.077	6.233	5.278	4.323
677 Renovatie tennisbanen RTV riethoven	196.400	117.840	0	0	109.984	7.856	1.768	9.624	102.128	94.272	86.416
679 Hekwerk TOS	23.000	13.064	0	0	12.144	920	196	1.116	11.224	10.304	9.383
685 Ondergrondse glasbak 1	30.000	12.000	0	0	10.000	2.000	180	2.180	8.000	6.000	3.999
686 Ondergrondse glasbak 2	30.000	12.980	0	0	10.980	2.000	195	2.195	8.980	6.980	4.980
687 Ondergrondse glasbak 3	30.000	15.131	0	0	13.131	2.000	227	2.227	11.131	9.131	7.131
688 Ondergrondse glasbak 4	23.988	10.487	0	0	8.888	1.599	157	1.757	7.289	5.690	4.090
689 Perron Milieustraat (talut)	209.000	161.783	0	0	156.558	5.225	2.427	7.652	151.333	146.108	140.883
703 Smashcourtbanen WTC	51.000	28.050	0	0	25.500	2.550	421	2.971	22.950	20.400	17.850
709 Zonnepanelen sporthal De 3 Eiken	90.208	61.342	0	0	57.734	3.608	920	4.528	54.126	50.517	46.909
759 Sporthalinventaris de 3 Eiken	28.149	15.013	0	0	13.136	1.877	225	2.102	11.260	9.383	7.507
776 Zonnepanelen gymzaal De Zonnesteen	18.574	13.620	0	0	12.382	1.238	204	1.443	11.144	9.906	8.667
781 Vervanging Meubilair Gemeentehuis	327.595	305.756	0	0	283.916	21.840	4.586	26.426	262.076	240.237	218.397
832 Sportveld Led verlichting (2018) 22 lampen	103.902	90.048	0	0	86.585	3.463	1.351	4.814	83.121	79.658	76.194
833 Sportveld Led verlichting (2019) 45 lampen	154.134	144.268	0	0	139.130	5.138	2.164	7.302	133.992	128.854	123.716
834 Sportveld Led verlichting (2020) 45 lampen	170.000	168.243	0	0	162.577	5.667	2.524	8.190	156.910	151.243	145.577
922 Led verlichting voetbalverenigingen	57.569	55.317	0	0	53.398	1.919	830	2.749	51.479	49.560	47.641
991 Werkplekmiddelen 2022	65.000	52.135	0	0	19.635	32.500	782	33.282	0	0	0
1013 Werkplekmiddelen 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	52.135	19.635	0
1029 Padelbanen bij tennisverenigingen	0	0	180.000	0	176.438	3.563	1.059	4.621	167.438	158.438	149.438
Totaal Overige materiële vaste activa (EN)	**2.649.428**	**1.652.897**	**180.000**	**0**	**1.686.292**	**146.605**	**25.852**	**172.457**	**1.599.754**	**1.448.216**	**1.309.542**
Overige materiële vaste activa (MN)											
952 Vernieuwing website en intranet	25.000	22.832	0	0	17.833	5.000	342	5.342	12.833	7.833	2.833
Totaal Overige materiële vaste activa (MN)	**25.000**	**22.832**	**0**	**0**	**17.833**	**5.000**	**342**	**5.342**	**12.833**	**7.833**	**2.833**
Voorraden Onderhanden werk(incl.bouwgrond in expl)											
464 Triloo	2.574.483	2.574.483	0	0	2.574.483	0	25.745	25.745	2.574.483	2.574.483	2.574.483
470 Terlo	3.083.081	3.083.081	0	0	3.083.081	0	30.831	30.831	3.083.081	3.083.081	3.083.081
476 Bucht-Oost	-82.033	-82.033	0	0	-82.033	0	-820	-820	-82.033	-82.033	-82.033
576 Waterlaat fase 7	3.771.945	3.771.945	0	0	3.771.945	0	37.719	37.719	3.771.945	3.771.945	3.771.945
607 Tiliaans-Noord (oost)(wvg)	590.353	590.353	0	0	590.353	0	5.904	5.904	590.353	590.353	590.353
722 Uitbreiding Woonbos	-376.962	-376.962	0	0	-376.962	0	-3.770	-3.770	-376.962	-376.962	-376.962
829 Herbestemming st. Bernardus	77.711	77.711	0	0	77.711	0	777	777	77.711	77.711	77.711
850 St. Servatius 2	-100.862	-100.862	0	0	-100.862	0	-1.009	-1.009	-100.862	-100.862	0
Totaal Voorraden Onderhanden werk(incl.bouwgrond in expl)	**9.537.716**	**9.537.716**	**0**	**0**	**9.537.716**	**0**	**95.377**	**95.377**	**9.537.716**	**9.537.716**	**9.638.578**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen											
455 WaterleidingsmaatschappijOost-Brabant Bergeyk	1.634	1.634	0	0	1.634	0	24	24	1.634	1.634	1.634
456 Aandelen BNG verplicht	183.522	183.522	0	0	183.522	0	2.753	2.753	183.522	183.522	183.522
Totaal Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	**185.156**	**185.156**	**0**	**0**	**185.156**	**0**	**2.777**	**2.777**	**185.156**	**185.156**	**185.156**
Overige langlopende leningen											
710 Startersleningen	262.733	262.733	0	0	262.733	0	15.764	15.764	262.733	262.733	262.733
1018 Stimuleringslening duurzaamheid (SVN)	500.000	500.000	0	0	500.000	0	7.500	7.500	500.000	500.000	500.000
Totaal Overige langlopende leningen	**762.733**	**762.733**	**0**	**0**	**762.733**	**0**	**23.264**	**23.264**	**762.733**	**762.733**	**762.733**
Eindtotaal	**93.134.620**	**73.731.055**	**12.077.500**	**345.000**	**82.852.723**	**2.610.832**	**1.140.953**	**3.751.785**	**88.668.306**	**90.496.710**	**91.148.966**

5.9 Overzicht van reserves en voorzieningen

Reserves	Omschrijving	1-1-2023	Storting	Onttrekking	31-12-2023
Algemene reserve	Algemene reserve	8.707.241	0	400.000	8.307.241
	Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	2.190.832	0	0	2.190.832
	Algemene reserve resultaat	1.906.367	132.483	0	2.038.850
	Algemene reserve risico grondexploitatie	509.056	137.150	100.000	546.206
Totaal Algemene reserve		13.313.497	269.633	500.000	13.083.130
Bestemmingsreserves	BR Budgetoverheveling	0	0	0	0
	BR DOB - Gebiedsakkoord N69	332.477	0	18.000	314.477
	BR Duurzaamheid en klimaat	153.221	400.000	0	553.221
	BR Egalisatie sociaal domein (3D)	119.000	0	0	119.000
	BR KC / Kattendans	886.706	0	0	886.706
	BR Kunst	30.000	10.000	0	40.000
	BR R.O.L.	772.352	0	500.000	272.352
	BR Rente BBV wijziging Grexen	59.419	0	59.419	0
	BR Uitvoering Bereikbaarheidsagenda	249.704	0	41.500	208.204
	BR verduurzamingsfonds sociale huurwoningen	1.000.000	0	0	1.000.000
	BR Vereveningsfonds sociale woningbouw	650.000	0	0	650.000
Totaal Bestemmingsreserves		4.252.878	410.000	618.919	4.043.959
Dekkingsreserves	DR Bewegen, Ontmoeten en Spelen	256.625	0	22.000	234.625
	DR Brandweerkazerne (40 jaar)	391.483	0	18.839	372.644
	DR Diepveldenweg Eersel-Bergeijk	383.834	0	13.333	370.501
	DR Fietsambitie Bergeijk 2020	174.400	0	3.500	170.900
	DR Fietsambitie Bergeijk 2023	0	500.000	26.667	473.333
	DR Herinrichting park De Ploeg	166.670	0	6.666	160.004
	DR Huisvesting gemeentehuis(35 jaar)	2.238.305	0	141.022	2.097.283
	DR Kattendans	663.921	0	22.131	641.790
	DR Nul+ N69 sluipverkeerwerende maatregelen	116.967	0	4.033	112.934
	DR Nul+ N69 Westerhoven	286.665	0	11.467	275.198
	DR Onderwijshuisvesting	218.926	0	7.581	211.345
	DR Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP)	40.000	18.000	38.000	20.000
	DR Speelnatuur en ontmoetplek	52.840	0	6.000	46.840
	DR Strategische aankopen Hof Noord	450.000	0	12.500	437.500
	DR Uitvoering Centrumplan 't Hof 3e fase	611.335	0	24.453	586.882
	DR Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef	83.335	0	3.333	80.002
	DR woonwagens (25 jr)	936.928	0	38.080	898.848
	DR Integraal huisvestingsplan	500.000	0	16.667	483.333
Totaal Dekkingsreserves		7.572.234	518.000	416.272	7.673.962
Eindtotaal		25.138.609	1.197.633	1.535.191	24.801.051

Reserves	Omschrijving	1-1-2024	Storting	Onttrekking	31-12-2024
Algemene reserve	Algemene reserve	8.307.241	0	0	8.307.241
	Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	2.190.832	0	0	2.190.832
	Algemene reserve resultaat	2.038.850	543.985	0	2.582.835
	Algemene reserve risico grondexploitatie	546.206	10.140	100.000	456.346
Totaal Algemene reserve		13.083.130	554.125	100.000	13.537.255
Bestemmingsreserves	BR Budgetoverheveling	0	0	0	0
	BR DOB - Gebiedsakkoord N69	314.477	0	0	314.477
	BR Duurzaamheid en klimaat	553.221	0	0	553.221
	BR Egalisatie sociaal domein (3D)	119.000	0	0	119.000
	BR KC / Kattendans	886.706	0	0	886.706
	BR Kunst	40.000	10.000	0	50.000
	BR R.O.L.	272.352	0	0	272.352
	BR Rente BBV wijziging Grexen	0	0	0	0
	BR Uitvoering Bereikbaarheidsagenda	208.204	0	41.500	166.704
	BR verduurzamingsfonds sociale huurwoningen	1.000.000	0	0	1.000.000
	BR Vereveningsfonds sociale woningbouw	650.000	0	0	650.000
Totaal Bestemmingsreserves		4.043.959	10.000	41.500	4.012.459
Dekkingsreserves	DR Bewegen, Ontmoeten en Spelen	234.625	0	27.500	207.125
	DR Brandweerkazerne (40 jaar)	372.644	0	18.839	353.805
	DR Diepveldenweg Eersel-Bergeijk	370.501	0	13.333	357.168
	DR Fietsambitie Bergeijk 2020	170.900	0	3.500	167.400
	DR Fietsambitie Bergeijk 2023	473.333	0	26.667	446.666
	DR Herinrichting park De Ploeg	160.004	0	6.666	153.338
	DR Huisvesting gemeentehuis(35 jaar)	2.097.283	0	141.022	1.956.261
	DR Kattendans	641.790	0	22.131	619.659
	DR Nul+ N69 sluipverkeerwerende maatregelen	112.934	0	4.033	108.901
	DR Nul+ N69 Westerhoven	275.198	0	11.467	263.731
	DR Onderwijshuisvesting	211.345	0	7.581	203.764
	DR Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP)	20.000	0	20.000	0
	DR Speelnatuur en ontmoetplek	46.840	0	6.000	40.840
	DR Strategische aankopen Hof Noord	437.500	0	12.500	425.000
	DR Uitvoering Centrumplan 't Hof 3e fase	586.882	0	24.453	562.429
	DR Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef	80.002	0	3.333	76.669
	DR woonwagens (25 jr)	898.848	0	38.080	860.768
	DR Integraal huisvestingsplan	483.333	0	16.667	466.666
Totaal Dekkingsreserves		7.673.962	0	403.772	7.270.190
Eindtotaal		24.801.051	564.125	545.272	24.819.904

Reserves	Omschrijving	1-1-2025	Storting	Onttrekking	31-12-2025
Algemene reserve	Algemene reserve	8.307.241	0	0	8.307.241
	Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	2.190.832	0	0	2.190.832
	Algemene reserve resultaat	2.582.835	1.135.276	0	3.718.111
	Algemene reserve risico grondexploitatie	456.346	1.027.000	318.452	1.164.894
Totaal Algemene reserve		13.537.255	2.162.276	318.452	15.381.079
Bestemmingsreserves	BR Budgetoverheveling	0	0	0	0
	BR DOB - Gebiedsakkoord N69	314.477	0	0	314.477
	BR Duurzaamheid en klimaat	553.221	0	0	553.221
	BR Egalisatie sociaal domein (3D)	119.000	0	0	119.000
	BR KC / Kattendans	886.706	0	0	886.706
	BR Kunst	50.000	10.000	0	60.000
	BR R.O.L.	272.352	218.452	0	490.804
	BR Rente BBV wijziging Grexen	0	0	0	0
	BR Uitvoering Bereikbaarheidsagenda	166.704	0	41.500	125.204
	BR verduurzamingsfonds sociale huurwoningen	1.000.000	0	0	1.000.000
	BR Vereveningsfonds sociale woningbouw	650.000	0	0	650.000
Totaal Bestemmingsreserves		4.012.459	228.452	41.500	4.199.411
Dekkingsreserves	DR Bewegen, Ontmoeten en Spelen	207.125	0	27.500	179.625
	DR Brandweerkazerne (40 jaar)	353.805	0	18.839	334.966
	DR Diepveldenweg Eersel-Bergeijk	357.168	0	13.333	343.835
	DR Fietsambitie Bergeijk 2020	167.400	0	3.500	163.900
	DR Fietsambitie Bergeijk 2023	446.666	0	26.667	419.999
	DR Herinrichting park De Ploeg	153.338	0	6.666	146.672
	DR Huisvesting gemeentehuis(35 jaar)	1.956.261	0	141.022	1.815.239
	DR Kattendans	619.659	0	22.131	597.528
	DR Nul+ N69 sluipverkeerwerende maatregelen	108.901	0	4.033	104.868
	DR Nul+ N69 Westerhoven	263.731	0	11.467	252.264
	DR Onderwijshuisvesting	203.764	0	7.581	196.183
	DR Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP)	0	0	0	0
	DR Speelnatuur en ontmoetplek	40.840	0	6.000	34.840
	DR Strategische aankopen Hof Noord	425.000	0	12.500	412.500
	DR Uitvoering Centrumplan 't Hof 3e fase	562.429	0	24.453	537.976
	DR Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef	76.669	0	3.333	73.336
	DR woonwagens (25 jr)	860.768	0	38.080	822.688
	DR Integraal huisvestingsplan	466.666	0	16.667	449.999
Totaal Dekkingsreserves		7.270.190	0	383.772	6.886.418
Eindtotaal		24.819.904	2.390.728	743.724	26.466.908

Reserves	Omschrijving	1-1-2026	Storting	Onttrekking	31-12-2026
Algemene reserve	Algemene reserve	8.307.241	0	0	8.307.241
	Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	2.190.832	0	0	2.190.832
	Algemene reserve resultaat	3.718.111	-522.476	0	3.195.635
	Algemene reserve risico grondexploitatie	1.164.894	1.121.000	289.612	1.996.282
Totaal Algemene reserve		15.381.079	598.524	289.612	15.689.991
Bestemmingsreserves	BR Budgetoverheveling	0	0	0	0
	BR DOB - Gebiedsakkoord N69	314.477	0	0	314.477
	BR Duurzaamheid en klimaat	553.221	0	0	553.221
	BR Egalisatie sociaal domein (3D)	119.000	0	0	119.000
	BR KC / Kattendans	886.706	0	0	886.706
	BR Kunst	60.000	10.000	0	70.000
	BR R.O.L.	490.804	189.612	0	680.416
	BR Rente BBV wijziging Grexen	0	0	0	0
	BR Uitvoering Bereikbaarheidsagenda	125.204	0	41.500	83.704
	BR verduurzamingsfonds sociale huurwoningen	1.000.000	0	0	1.000.000
	BR Vereveningsfonds sociale woningbouw	650.000	0	0	650.000
Totaal Bestemmingsreserves		4.199.411	199.612	41.500	4.357.523
Dekkingsreserves	DR Bewegen, Ontmoeten en Spelen	179.625	0	27.500	152.125
	DR Brandweerkazerne (40 jaar)	334.966	0	18.839	316.127
	DR Diepveldenweg Eersel-Bergeijk	343.835	0	13.333	330.502
	DR Fietsambitie Bergeijk 2020	163.900	0	3.500	160.400
	DR Fietsambitie Bergeijk 2023	419.999	0	26.667	393.332
	DR Herinrichting park De Ploeg	146.672	0	6.666	140.006
	DR Huisvesting gemeentehuis(35 jaar)	1.815.239	0	141.022	1.674.217
	DR Kattendans	597.528	0	22.131	575.397
	DR Nul+ N69 sluipverkeerwerende maatregelen	104.868	0	4.033	100.835
	DR Nul+ N69 Westerhoven	252.264	0	11.467	240.797
	DR Onderwijshuisvesting	196.183	0	7.581	188.602
	DR Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP)	0	0	0	0
	DR Speelnatuur en ontmoetplek	34.840	0	6.000	28.840
	DR Strategische aankopen Hof Noord	412.500	0	12.500	400.000
	DR Uitvoering Centrumplan 't Hof 3e fase	537.976	0	24.453	513.523
	DR Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef	73.336	0	3.333	70.003
	DR woonwagens (25 jr)	822.688	0	38.080	784.608
	DR Integraal huisvestingsplan	449.999	0	16.667	433.332
Totaal Dekkingsreserves		6.886.418	0	383.772	6.502.646
Eindtotaal		26.466.908	798.136	714.884	26.550.160

Algemene reserves

Naam reserve	Algemene reserve
Soort	Vrije reserve
Prognose 1-1-2023	€ 8.307.241
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	Vastgesteld op een ratio van minimaal 1,4 en een absolute ondergrens van € 6,0 miljoen.
Maximum	N.v.t.
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers. Het dekken van rekening tekorten, c.q. het afdekken van begrotingstekorten. In de nota Reserve en voorzieningen 2019 is de minimumnorm van de algemene reserves (Algemene reserve, Algemene reserve risico's grondexploitaties en de Algemene reserve resultaat) op een bedrag van € 6,0 miljoen vastgesteld.
Toelichting	Deze reserve heeft meerdere functies en vormt onderdeel van de weerstandscapaciteit. De norm voor de weerstandscapaciteit is gekoppeld aan de jaarlijkse risicoanalyse. De weerstandscapaciteitsratio (beschikbare weerstands-capaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit) dient groter dan of gelijk aan 1,4 te zijn.

Naam reserve	Algemene reserve resultaat
Soort	Vrije reserve
Prognose 1-1-2023	€ 1.906.367
Stortingen	€ 132.483 (2023) / € 543.985 (2024) / € 1.135.276 (2025) -€ 522.476 (2026)
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	N.v.t.
Maximum	N.v.t.
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het rekeningresultaat van het voorgaand jaar wordt na vaststelling van de Programmarekening bestemd ten gunste van de algemene reserve
Toelichting	Volgens de BBV moet het rekeningsaldo op de balans zichtbaar zijn.

Naam reserve	Algemene reserve risico's grondexploitaties
Soort	Reserve voor het afdekken van financiële risico's bij de grondexploitatie
Prognose 1-1-2023	€ 509.056
Stortingen	€ 137.150 (2023) / € 10.140 (2024) / € 1.027.000 (2025) / € 1.121.000 (2026)
Onttrekkingen	€ 100.000 (2023) / € 100.000 (2024) / € 318.452 (2025) / € 289.612 (2026)
Minimum	€ 0
Maximum	€ 1.751.088
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Een bufferfunctie voor het opvangen van financiële tegen- en meevallers in de grondexploitatie. De minimale en maximale omvang wordt halfjaarlijks bepaald bij de Programmabegroting en de Programmarekening.
Toelichting	Indien we een verlies verwachten wordt een voorziening getroffen. De voorziening wordt uit deze reserve gedekt. De reserve wordt gevoed door winstnemingen in de grondexploitaties. Een saldo boven de norm wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Op basis van de actualisaties bij de P&C documenten wordt beoordeeld of de norm van de weerstandscapaciteit moet worden bijgesteld. De omvang van de reserve is bepaald op de resultaten uit het worst-case scenario van de negatieve plannen (de voorziening tekorten grondexploitaties is gebaseerd op het pessimistisch scenario). Bij de actualisatie van de nota reserve en voorzieningen die voorzien is in 2023/2024, wordt tevens beoordeeld of de ingestelde maximum grens actueel is.

Naam reserve	Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties
Soort	Reserve voor het afdekken van schommelingen uit grondtransacties
Prognose 1-1-2023	€ 2.190.832
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	€ 2.500.000
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het opvangen van schommelingen in opbrengsten uit grondtransacties binnen de reguliere exploitatie. Doel is op gronden op de goede plek te krijgen door gebruik te maken van de grondposities van de gemeente.
Toelichting	In de Programmabegroting is vanaf 2014 structureel € 500.000 geraamd uit opbrengst uit grondtransacties van pachtvrije landbouwgronden. Dit is verhoogd tot € 625.000 in de periode 2020 - 2023 en wordt daarna gefaseerd afgebouwd. Grondtransacties zullen echter nooit helemaal gelijkmatig verlopen waardoor opbrengsten in de jaarschijven schommelen. Met deze reserve kunnen we voor- en nadelen compenseren en kunnen in een korte, doch duidelijke procedure snel financiële middelen beschikbaar worden gesteld indien een grondtransactie daarom vraagt.

Bestemmingsreserves

Naam reserve	Bestemmingsreserve budgetoverheveling
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Alle
Prognose 1-1-2023	€ 0
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	N.v.t.
Maximum	N.v.t.
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het aanwenden ter dekking van de door budgetoverheveling doorgeschoven taken.
Toelichting	Zichtbaar houden van de budgetten en de uitgaven kunnen volgen.

Naam reserve	Bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied (DOB) – Gebiedsakkoord N69
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Economie
Prognose 1-1-2023	€ 332.477
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 18.000 (2023)
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het dekken van investeringen ten behoeve van voorzieningen op het gebied van duurzame ontwikkelingen buitengebied.
Toelichting	De reserve wordt gevoed door 25% van de opbrengsten van verkoop pachtgrond in de Ecologische hoofdstructuur. De onttrekkingen hebben betrekking op de uitvoering reconstructie en diverse projecten binnen PLOP.

Naam reserve	Bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Volksgezondheid en milieu
Prognose 1-1-2023	€ 153.221
Stortingen	€ 400.000 (2023)
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	Niet bepaald
Bestedingsdoel	Om stappen te kunnen zetten wordt ter dekking van een dynamisch programmaplan BErgeijkENERGY een reserve gevormd. Het programmaplan wordt in de raad behandeld. De reserve wordt ingezet om het plan te kunnen realiseren.
Toelichting	Reservering middelen ter dekking van ontwikkelingen omtrent klimaat en duurzaamheid.

Naam reserve	Bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein (3D)
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Sociaal domein
Prognose 1-1-2023	€ 119.000
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het bij de jaarrekening opvangen van mogelijke tegenvallers binnen de 3 decentralisatie van het sociaal domein en het grip krijgen op sociaal domein.
Toelichting	Het bestedingsdoel van de bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein was erop gericht om eventuele tekorten binnen het sociaal domein bij een jaarrekening eventueel te dekken uit de bestemmingsreserve. Hier is de laatste jaren, onder andere door de positieve rekeningresultaten, nauwelijks gebruik van gemaakt. Door het bestedingsdoel van de bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein te verruimen ontstaat de mogelijkheid om ook op begrotingsbasis incidentele lasten te dekken uit de bestemmingsreserve en in te zetten om grip te krijgen op de kosten van het sociaal domein.

Naam reserve	Bestemmingsreserve KC Kattendans
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Onderwijs en Sociaal domein
Prognose 1-1-2023	€ 886.706
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Bestedingsdoel	Het kunnen dekken van voorbereidingskosten en mogelijk investeringskosten in verband met de realisatie van een KC / verbouwing Kattendans
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van ontwikkelingen KC / Kattendans

Naam reserve	Bestemmingsreserve Kunst
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Sport, cultuur en recreatie
Prognose 1-1-2023	€ 30.000
Stortingen	€ 10.000 (2023-2026)
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	Niet bepaald

Bestedingsdoel	Het dekken van de financiering van de uitvoering van Kunst en Vormgeving in de Openbare Ruimte en de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgevin.
Toelichting	Onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Kunst mogen plaatsvinden op basis van een collegebesluit in het kader van de realisatie van kunst in de openbare ruimte tot een bedrag van maximaal € 30.000, mits er voldoende middelen in de bestemmingsreserve Kunst zijn opgenomen.

Naam reserve	Bestemmingsreserve Ruimtelijke Ontwikkeling Leefbaarheid en vestigingsklimaat (ROL)
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Economie en VHROSV
Prognose 1-1-2023	€ 772.352
Stortingen	€ 0 (2023) €0 (2024) € 218.452 (2025) € 189.612 (2026)
Onttrekkingen	€ 500.000 (2023)
Minimum	€ 0
Maximum	Conform omvang projectenlijst
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het dekken van investeringen in infrastructurele voorzieningen bij in exploitatiegenomen gebieden voor woningbouw of aanleg van bedrijventerreinen. Daarnaast dekking ten behoeve uitbreiding van kunst in de openbare ruimte
Toelichting	Het gaat om de aanleg van nieuwe wegen, het her profileren van bestaande wegen, de aanleg van vrij liggende fietspaden door toenemende verkeersdruk, het vergroten van de bergingscapaciteit van het hoofdriool en kunstwerken. De stortingen zijn gebaseerd op het bedrag van verkochte m² grondexploitaties.

Naam reserve	Bestemmingsreserve rentewijziging Grex (BBV)
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	VHROSV
Prognose 1-1-2023	€ 59.419
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 59.419 (2023)
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Looptijd	Tot en met 2023
Bestedingsdoel	Het dekken van de kosten van de rentewijziging grex.
Toelichting	De wijzigingen van de regels noopten de gemeenten om vanaf 2016 minder rente toe te rekenen naar de grondexploitaties. De administratieve consequenties hiervan hebben we opgelost door te bepalen wat het nadeel in de exploitatie is en daarvoor is een bestemmingsreserve gevormd. Deze reserve vangt structureel het nadeel op. Het nadeel lost op in 2023, dan is ook de laatste onttrekking uit deze reserve en kan die afgesloten worden.

Naam reserve	Uitvoering Bereikbaarheidsagenda
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	Verkeer en vervoer
Prognose 1-1-2023	€ 249.704
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 41.500 (2023) € 41.500 (2024) € 41.500 (2025) € 41.500 (2026)
Minimum	€ 0
Maximum	Niet bepaald
Bestedingsdoel	Het dekken van de financiering van de uitvoering van de bereikbaarheidsagenda.
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van uitvoering bereikbaarheidsagenda met einde looptijd 2028.

Naam reserve	Verduurzamingsfonds voor sociale huurwoningen
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	8
Prognose 1-1-2023	€ 1.000.000
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	Niet bepaald
Bestedingsdoel	Een impuls aan de verduurzaming van sociale huurwoningen
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van uitvoering verduurzamen sociale huurwoningen

Naam reserve	Vereveningsfonds
Soort	Bestemmingsreserve
Taakveld	8
Prognose 1-1-2023	€ 650.000
Stortingen	€ 0
Onttrekkingen	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	Niet bepaald
Bestedingsdoel	Bijdrage aan de realisatie van extra sociale huurwoningen.
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van uitvoering van realisatie extra sociale huurwoningen.

Dekkingsreserves

Naam reserve	Dekkingsreserve Bewegen, Ontmoeten en Spelen
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 256.625
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering Bewegen, Ontmoeten en Spelen.
Toelichting	In 2023 wordt € 22.000 onttrokken, vanaf 2024 € 27.500.

Naam reserve	Dekkingsreserve Brandweerkazerne (40 jaar)
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 391.483
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de brandweergarage.
Toelichting	Tot het jaar 2044 zal jaarlijks € 18.839 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Diepenveldenweg Eersel-Bergeijk
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 383.834
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Diepenveldenweg Eersel-Bergeijk.
Toelichting	Tot het jaar 2050 zal jaarlijks € 13.333 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Fietsambitie Bergeijk 2020
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 174.400
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Fietsambitie 2020
Toelichting	Tot het jaar 2070 zal jaarlijks € 3.500 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Fietsambitie Bergeijk 2023
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 0
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Fietsambitie 2023
Toelichting	In 2023 wordt een bedrag van € 500.000 gestort. Vanaf 2023 wordt jaarlijks € 26.667 onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Herinrichting park De Ploeg
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 166.670
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de herinrichting van het park De Ploeg.
Toelichting	Tot het jaar 2048 zal jaarlijks € 6.666 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve huisvesting gemeentehuis (35 jaar)
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 2.238.305
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de huisvesting gemeentehuis.
Toelichting	Tot het jaar 2039 zal jaarlijks € 141.022 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Kattendans (30 jaar)
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 663.921
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering omtrent de renovatie/nieuwbouw de Kattendans.
Toelichting	Tot het jaar 2053 zal jaarlijks € 22.131 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Nul+ N69 sluipverkeerwerende maatregelen
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 116.967
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de nul-plusmaatregelen buitengebied N69.
Toelichting	Tot het jaar 2049 zal jaarlijks € 4.033 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Nul+ N69 Westerhoven
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 286.665
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de nul-plusmaatregelen N69 Westerhoven.
Toelichting	Tot het jaar 2048 zal jaarlijks € 11.467 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Onderwijshuisvesting
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 218.926
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de kwaliteitsimpuls huisvesting onderwijs.
Toelichting	Tot het jaar 2052 zal jaarlijks € 7.581 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP)
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 40.000
Bestedingsdoel	Dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering Plattelandsontwikkelingsprogramma.
Toelichting	In het jaar 2023 wordt € 18.000 gestort. In het jaar 2023 wordt € 38.000 onttrokken en in het jaar 2024 € 20.000

Naam reserve	Dekkingsreserve Speelnatuur en ontmoetplek
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 52.840
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Speelnatuur en ontmoetplek.
Toelichting	Tot het jaar 2035 zal jaarlijks € 6.000 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Strategische aankopen Hof Noord
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 450.000
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering voor de strategische aankopen Hof Noord.
Toelichting	Tot het jaar 2059 zal jaarlijks € 12.500 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve uitvoering centrumplan ’t Hof 3e fase
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 611.335
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de uitvoering van het centrumplan ’t Hof 3e fase.
Toelichting	Tot het jaar 2048 zal jaarlijks € 24.453 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 83.335
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in fietspad Bisschop Rythoviusdreef
Toelichting	Tot het jaar 2047 zal jaarlijks € 3.333 worden onttrokken.

Naam reserve	Dekkingsreserve Woonwagens
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 936.928
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de woonwagens.
Toelichting	Tot het jaar 2047 zal jaarlijks € 38.080 worden onttrokken

Naam reserve	Dekkingsreserve Integraal huisvestingsplan
Soort	Dekkingsreserve
Prognose 1-1-2023	€ 500.000
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de voorbereidingskosten omtrent het integraal huisvestegingsplan.
Toelichting	Tot het jaar 2053 zal jaarlijks € 16.667 worden onttrokken.

Voorzieningen

Voorzieningen	1-1-2023	Storting	Onttrekking	31-12-2023
Voorziening Accommodaties	269.190	900.944	1.046.995	123.139
Voorziening dubieuze debiteuren	169.217	17.500	17.500	169.217
Voorziening dubieuze debiteuren ISD	207.931	0	0	207.931
Voorziening Openbaar Groen	52.509	34.300	58.178	28.631
Voorziening Openbare Verlichting	27.342	11.200	8.750	29.792
Voorziening pensioen voormalige wethouders	2.589.009	109.075	72.596	2.625.488
Voorziening Riolering	533.366	0	0	533.366
Voorziening Riolering groot onderhoud	556.475	96.786	0	653.261
Voorziening tekorten grondexploitaties	2.063.550	0	0	2.063.550
Voorziening VPB Grondexploitatie	310.000	0	0	310.000
Voorziening Wegen & Bruggen	482.809	815.150	1.197.720	100.239
Eindtotaal	**7.261.398**	**1.984.955**	**2.401.739**	**6.844.614**

Voorzieningen	1-1-2023	Storting	Onttrekking	31-12-2023
Voorziening Accommodaties	123.139	900.944	759.324	264.759
Voorziening dubieuze debiteuren	169.217	17.500	17.500	169.217
Voorziening dubieuze debiteuren ISD	207.931	0	0	207.931
Voorziening Openbaar Groen	28.631	34.300	31.092	31.839
Voorziening Openbare Verlichting	29.792	11.200	6.000	34.992
Voorziening pensioen voormalige wethouders	2.625.488	109.075	72.596	2.661.967
Voorziening Riolering	533.366	0	0	533.366
Voorziening Riolering groot onderhoud	653.261	69.782	235.000	488.043
Voorziening tekorten grondexploitaties	2.063.550	0	0	2.063.550
Voorziening VPB Grondexploitatie	310.000	0	0	310.000
Voorziening Wegen & Bruggen	100.239	815.150	634.095	281.294
Eindtotaal	**6.844.614**	**1.957.951**	**1.755.607**	**7.046.958**

Voorzieningen	1-1-2025	Storting	Onttrekking	31-12-2025
Voorziening Accommodaties	264.759	900.944	678.230	487.473
Voorziening dubieuze debiteuren	169.217	17.500	17.500	169.217
Voorziening dubieuze debiteuren ISD	207.931	0	0	207.931
Voorziening Openbaar Groen	31.839	34.300	49.345	16.794
Voorziening Openbare Verlichting	34.992	11.200	6.000	40.192
Voorziening pensioen voormalige wethouders	2.661.967	109.075	55.903	2.715.139
Voorziening Riolering	533.366	0	0	533.366
Voorziening Riolering groot onderhoud	488.043	95.136	235.000	348.179
Voorziening tekorten grondexploitaties	2.063.550	0	0	2.063.550
Voorziening VPB Grondexploitatie	310.000	0	0	310.000
Voorziening Wegen & Bruggen	281.294	815.150	1.020.320	76.124
Eindtotaal	**7.046.958**	**1.983.305**	**2.062.298**	**6.967.965**

Voorzieningen	1-1-2026	Storting	Onttrekking	31-12-2026
Voorziening Accommodaties	487.473	900.944	1.006.157	382.260
Voorziening dubieuze debiteuren	169.217	17.500	17.500	169.217
Voorziening dubieuze debiteuren ISD	207.931	0	0	207.931
Voorziening Openbaar Groen	16.794	34.300	40.591	10.503
Voorziening Openbare Verlichting	40.192	11.200	6.000	45.392
Voorziening pensioen voormalige wethouders	2.715.139	109.075	55.903	2.768.311
Voorziening Riolering	533.366	0	0	533.366
Voorziening Riolering groot onderhoud	348.179	145.428	235.000	258.607
Voorziening tekorten grondexploitaties	2.063.550	0	2.063.550	0
Voorziening VPB Grondexploitatie	310.000	0	0	310.000
Voorziening Wegen & Bruggen	76.124	815.150	823.085	68.189
Eindtotaal	**6.967.965**	**2.033.597**	**2.184.236**	**4.753.777**

Naam voorziening	Voorziening Accommodaties
Soort	Onderhoudsvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 269.190
Bestedingsdoel	Onderhoud van de diverse gemeentelijke accommodaties.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening.

Naam voorziening	Voorziening dubieuze debiteuren
Soort	Verliesvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 169.217
Bestedingsdoel	Het afdekken van oninbare vorderingen.
Toelichting	Voor het afdekken van het risico van dubieuze debiteuren is een voorziening worden ingesteld. Aan de hand van werkelijke stand dubieuze debiteuren eind van het jaar wordt een inschatting gemaakt van de te verwachten ontvangsten dubieuze debiteuren, waarbij bij de beoordeling rekening wordt gehouden met de tijd van de opstaande post evenals het betalingsgedrag van de debiteur. Tegenover de structurele storting is een structurele onttrekking opgenomen.

Naam voorziening	Voorziening dubieuze debiteuren ISD
Soort	Verliesvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 207.931
Bestedingsdoel	Het afdekken van oninbare vorderingen sociale zaken.
Toelichting	Gelet op proces van handhaving en invordering (inzet sociale recherche) / verantwoordelijkheid voor debiteuren binnen sociale zaken is een afzonderlijke voorziening voor dubieuze debiteuren ISD gevormd. Jaarlijks wordt de omvang bij de programmarekening bepaald.

Naam voorziening	Voorziening Openbaar groen
Soort	Onderhoudsvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 52.509
Bestedingsdoel	Onderhoud van de openbare verlichting.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening

Naam voorziening	Voorziening Openbare Verlichting
Soort	Onderhoudsvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 27.342
Bestedingsdoel	Onderhoud van de openbare verlichting.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening
Naam voorziening	Voorziening pensioen voormalige wethouders
Soort	Pensioenvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 2.589.009
Bestedingsdoel	Pensioen van voormalige wethouders
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening

Naam voorziening	Voorziening Riolering
Soort	Egalisatievoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 533.366
Bestedingsdoel	Egaliseren van opgehaalde rioolheffing ten opzichte van de gemaakte uitgaven in enig jaar.
Toelichting	Het verschil tussen de uitgaven en inkomsten van de riolering verwerken we via de egalisatievoorziening. Hierdoor worden opgehaalde gelden op enig moment verrekend met de uitgaven. In een jaar dat er meer wordt opgehaald dan uitgegeven wordt er gestort, in een jaar dat er minder wordt opgehaald dan uitgegeven wordt er onttrokken.

Naam voorziening	Voorziening Riolering groot onderhoud
Soort	Onderhoudsvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 556.475
Bestedingsdoel	Onderhoud van riolering
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening

Naam voorziening	Voorziening tekorten grondexploitaties
Soort	Verliesvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 2.063.550
Bestedingsdoel	Het afdekken van verwachte verliesgevende grondexploitaties.
Toelichting	Een voorziening moet worden getroffen wanneer verwacht wordt dat een grondexploitatie verliesgevend gaat worden. Jaarlijks wordt bij de Programma-begroting en de Programmarekening op basis van herziene calculaties berekend wat de omvang van deze voorziening moet zijn en stellen we daarop bij. De voorziening is gebaseerd op een pessimistisch scenario.

Naam voorziening	Voorziening VPB grondexploitaties
Soort	Pensioenvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 310.000
Bestedingsdoel	In de voorziening is een bedrag opgenomen voor de VPB lasten over 2016 t/m 2021.
Toelichting	De afwikkeling inzake de VPB aangifte 2016 t/m 2021 is nog gaande dit gebeurd in samenspraak met onze VPB specialist. De lasten inzake de VPB over deze periode komen ten laste van deze voorziening.

Naam voorziening	Voorziening Wegen & Bruggen
Soort	Onderhoudsvoorziening
Prognose 1-1-2023	€ 482.809
Bestedingsdoel	Onderhoud van de openbare ruimte.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening

5.10 Overzicht van geldleningen

Saldo-overzicht

Nummer	Jaar afsluiting	Jaar laatste aflossing	Looptijd in jaar	Hoofdsom	Rente %	Saldo per 01/01/2023	Saldo per 31/12/2023	Saldo per 31/12/2024	Saldo per 31/12/2025	Saldo per 31/12/2026
448	2014	2024	10	5.000.000	0,94%	1.000.000	500.000	0	0	0
451	2016	2026	10	4.500.000	0,48%	1.800.000	1.350.000	0	900.000	0
452	2017	2037	20	5.000.000	1,23%	3.750.000	3.500.000	3.250.000	3.250.000	2.750.000
453	2020	2060	40	14.079.000	1,59%	13.375.050	13.023.075	12.671.100	12.319.125	11.967.150
454	2022	2052	30	8.000.000	0,58%	8.000.000	7.733.333	7.466.666	7.199.999	6.933.333
Herfinanciering					2,50%	0	15.500.000	22.500.000	22.500.000	21.000.000
Totaaltelling						**27.925.050**	**41.606.408**	**45.887.766**	**46.169.124**	**42.650.483**

Mutatieoverzicht

Nummer	Jaar afsluiting	Jaar laatste aflossing	Looptijd in jaar	Hoofdsom	Rente %	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
448	2014	2024	10	5.000.000	0,94%	-500.000	-500.000	0	0
451	2016	2026	10	4.500.000	0,48%	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000
452	2017	2037	20	5.000.000	1,23%	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
453	2020	2060	40	14.079.000	1,59%	-351.975	-351.975	-351.975	-351.975
454	2022	2052	30	8.000.000	0,58%	-266.666	-266.666	-266.667	-266.666
Herfinanciering					2,50%	15.500.000	7.000.000	0	-1.500.000
Totaaltelling						**13.681.359**	**5.181.359**	**-1.318.642**	**-2.818.641**

Rentelastoverzicht

Nummer	Jaar afsluiting	Jaar laatste	Looptijd in jaar	Hoofdsom	Rente %	Rentelast 2023	Rentelast 2024	Rentelast 2025	Rentelast 2026
448	2014	2024	10	5.000.000	0,94%	8.969	4.269	0	0
451	2016	2026	10	4.500.000	0,48%	7.548	5.388	3.228	1.068
452	2017	2037	20	5.000.000	1,23%	44.570	41.495	38.420	35.345
453	2020	2060	40	14.079.000	1,59%	208.979	203.382	197.786	192.189
454	2022	2052	30	8.000.000	0,58%	44.862	43.315	41.769	40.222
Herfinanciering					2,50%	387.500	562.500	562.500	525.000
Totaaltelling						**702.428**	**860.349**	**843.703**	**793.824**

5.11 Overzicht te verstrekken subsidies

Welzijnssubsidies	Omvang subsidie	Taakveld	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Budgetsubsidies						
Deze organisaties ontvangen een vaste subsidie en hebben vast personeel						
Culturele professionele organisaties						
Openbare bibliotheek	> 50.000	5	282.920	289.710	296.663	302.300
Openbare bibliotheek (digitaalhuis)	< 50.000	4	18.270	18.708	19.157	19.521
Muziekschool Art4U	> 50.000	5	265.078	271.440	277.954	283.236
Muziekschool Art4U Cultuureducatie met kwaliteit	< 50.000	5	24.937	24.937	24.937	24.937
De Kattendans	> 50.000	6	437.248	447.742	458.488	467.199
Centrummanagement	< 50.000	3	13.500	13.824	14.156	14.425
Stichting Promotie Bergeijk (SPB)	< 50.000	3	41.493	42.489	43.508	44.335
Stichting streekomroep De Kempen	< 50.000	5	9.233	9.455	9.682	9.865
Stichting Beleef Bergeijk	> 50.000	3	46.679	47.800	48.947	49.877
Stichting Beleef Bergeijk (locatie Visit Bergeijk)	> 50.000	5	6.394	6.547	6.704	6.832
Subtotaal culturele professionele organisaties			**1.145.752**	**1.172.652**	**1.200.197**	**1.222.527**
WMO/zorg						
Stichting Lumens	> 50.000	6	131.488	134.644	137.875	140.495
Stichting Carroussel (voorheen MEE/GJVW)	< 50.000	6	6.396	6.550	6.707	6.834
Stichting MEE	> 50.000	6	102.514	104.974	107.494	109.536
Slachtofferhulp	< 50.000	6	6.358	6.511	6.667	6.794
GGZE Eindhoven en de Kempen	< 50.000	6	31.396	32.150	32.921	33.547
Stichting Aquinohuis	> 50.000	6	125.828	128.848	131.940	134.447
Dorpsondersteuner Riethoven	< 50.000	6	26.819	27.463	28.122	28.656
Dorpsondersteuner 't Hof	< 50.000	6	45.486	46.578	47.696	48.602
Dorpsondersteuner Luyksgestel	< 50.000	6	26.189	26.817	27.461	27.983
Dorpsondersteuner Westerhoven	< 50.000	6	26.189	26.817	27.461	27.983
Dorpsondersteuner de Weebosch	< 50.000	6	18.221	18.658	19.106	19.469
Dorpsondersteuner 't Loo	< 50.003	6	18.221	18.658	19.106	19.469
GGZE indicatieve inloop	> 50.000	6	58.994	60.410	61.860	63.035
Samen aan tafel	< 50.000	6	24.642	25.233	25.839	26.330
Subtotaal Wmo/Zorg			**648.740**	**664.310**	**680.253**	**693.178**
Jeugd						
Faciliterende ondersteuning scholen	< 50.000	4	20.700	20.700	20.700	20.700
Stichting Leergeld	> 50.000	6	52.000	52.000	52.000	52.000
Subtotaal Jeugd			**72.700**	**72.700**	**72.700**	**72.700**
Ouderen						
Cordaad welzijn + ANWB automaatje	> 50.000	6	153.164	156.840	160.604	163.656
Stichting welzijnscentrum Lucia	< 50.000	6	17.965	0	0	0
Stg. Steunpunt ouderen Riethoven	< 50.000	6	10.185	10.429	10.680	10.883
Overlegorg.voor ouderenorg. (MBVO act)	< 50.000	6	25.283	25.890	26.511	27.015
Subtotaal Ouderen			**206.597**	**193.159**	**197.795**	**201.553**
Exploitatiesubsidies						
Stichting Gemeenschapshuis Terlo	Exploitatie	6	19.617	19.228	18.839	18.450
Sporthal De Kemphaan, Riethoven	Exploitatie	5	13.189	13.505	13.829	14.092
Sporthal De Koolakkers, Westerhoven	Exploitatie	5	13.189	13.505	13.829	14.092
Sporthal De Drie Eiken, Bergeijk	Exploitatie	5	13.189	13.505	13.829	14.092
Stichting sportaccomodatie De Bergerheide	Exploitatie	5	51.805	51.805	51.805	51.805
RKVV Bergeijk	Exploitatie	5	11.550	11.550	11.550	11.550
Gemeenschapshuis den Eijkholt	Exploitatie	6	82.592	82.592	82.592	82.592
Gemeenschapshuis 't Sant	Exploitatie	6	57.393	57.393	57.393	57.393
Vereniging collectief Westerhoven	Exploitatie	6	77.776	77.776	77.776	77.776
Gemeenschapshuis Terlo	Exploitatie	6	58.621	58.621	58.621	58.621
Gemeenschapshuis De Rietstek	Exploitatie	6	50.339	50.339	50.339	50.339
Inloopactiviteiten Kattendans	Exploitatie	6	10.200	10.445	10.695	10.899
Inloopactiviteiten den Eijkholt	Exploitatie	6	10.200	10.445	10.695	10.899
Inloopactiviteiten 't Sant	Exploitatie	6	10.200	10.445	10.695	10.899
Inloopactiviteiten Terlo	Exploitatie	6	10.200	10.445	10.695	10.899
Inloopactiviteiten De Rietstek	Exploitatie	6	10.200	10.445	10.695	10.899
Inloopactiviteiten Vereniging collectief Westerhoven	Exploitatie	6	10.200	10.445	10.695	10.899
Subtotaal Exploitatiesubsidies			**510.459**	**512.488**	**514.575**	**516.194**

Welzijnssubsidies	Omvang subsidie	Taakveld	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Waarderingssubsidies						
Harmonie, fanfare en accordeon						
Deze ontvangen een vaste subsidie om passende diensten te verlenen bij evenementen in Bergeijk						
De Echo der kempen	< 50.000	5	24.100	24.678	25.271	25.751
Theodatus	< 50.000	5	11.600	11.878	12.163	12.394
Fanfare Irene	< 50.000	5	10.000	10.240	10.486	10.685
Riethovens harmoniekorps	< 50.000	5	11.393	11.667	11.947	12.174
Accordeonvereniging Lustige Klanken	< 50.000	5	5.386	5.515	5.648	5.755
Subtotaal Harmonie, fanfare en accordeon			**62.479**	**63.978**	**65.514**	**66.759**
Cultuur						
Deze organisaties ontvangen een vaste bijdrage in de huisvestingslasten, die bijdragen aan de instandhouding van de activ						
Cultuurhuis Bergeijk	> 50.000	5	29.050	29.747	30.461	31.040
Stichting Bakkerijmuseum	< 50.000	5	7.500	7.680	7.864	8.014
Subtotaal Cultuur			**36.550**	**37.427**	**38.325**	**39.054**
Jeugdactiviteiten						
Deze organisatie ontvangen een bijdrage voor de jeugdactiveiten						
Jeugdvakantiewerk Bergeijk / Riethoven	< 50.000	6	3.533	3.618	3.705	3.775
Activiteitensubsidie Buitengaander	< 50.000	6	1.730	1.771	1.814	1.848
Speeltuin de Bucht	< 50.000	5	14.024	14.361	14.705	14.985
Jeugdvakantiewerk Westerhoven	< 50.000	6	1.017	1.041	1.066	1.087
Handbalvereniging Bergeijk	< 50.000	5	5.714	5.851	5.992	6.105
Kinderboerderij Bergeijk	< 50.000	5	1.550	1.587	1.625	1.656
BKV Jeugdatelier Bergeijk	< 50.000	5	3.949	4.044	4.141	4.219
Stichting Wensmuziek	< 50.000	5	2.000	2.048	2.097	2.137
Subtotaal Jeugdactiviteiten			**33.517**	**34.322**	**35.145**	**35.813**
Ouderen						
De vier KBO's ontvangen een bijdrage om hun leden door activiteiten aan te bieden langer zelfredzaam te laten zijn.						
KBO Bergeijk (activiteiten/huur Kattendans)	< 50.000	6	4.716	4.829	4.945	5.039
KBO Luyksgestel (activiteiten)	< 50.000	6	3.300	3.379	3.460	3.526
KBO Riethoven	< 50.000	6	3.300	3.379	3.460	3.526
KBO Westerhoven	< 50.000	6	3.300	3.379	3.460	3.526
Subtotaal Ouderen			**14.616**	**14.967**	**15.326**	**15.617**
Dorpsraden						
De zes dorpsraden ontvangen een bijdrage voor hun onkosten om het belang van het dorp te behartigen.						
Stg. Dorpsraad Luyksgestel	< 50.000	6	5.817	5.956	6.099	6.215
Stg. Kernraad Riethoven	< 50.000	6	5.817	5.956	6.099	6.215
Dorpsraad Westerhoven	< 50.000	6	5.817	5.956	6.099	6.215
Dorpsraad Weebosch	< 50.000	6	5.817	5.956	6.099	6.215
Dorpsraad 't Loo	< 50.000	6	5.817	5.956	6.099	6.215
Dorpsraad 't Hof	< 50.000	6	5.817	5.956	6.099	6.215
Subtotaal Dorpsraden			**34.901**	**35.738**	**36.596**	**37.291**
Oranjecomites						
De zes oranjecomites ontvangen een bijdrage om op Koningsdag activiteiten te organiseren voor de jeugd.						
Oranjecomite Westerhoven	< 50.000	5	566	579	593	604
Oranjecomite Luyksgestel	< 50.000	5	839	859	880	896
Oranjecomite Riethoven	< 50.000	5	648	663	679	692
Oranjecomite 't Hof	< 50.000	5	2.214	2.404	2.462	2.509
Ouderraad st. Gerardusschool (Oranjecomite De Weebo	< 50.000	5	180	184	189	192
Ouderenvereniging St. Bernardus (Oranjecomite 't Loo)	< 50.000	5	400	410	419	427
Subtotaal Oranjecomites			**4.846**	**5.099**	**5.222**	**5.321**
Regionale organisaties						
Regionale organisaties ontvangen een bijdrage voor activiteiten, waar ook Bergeijkse kwetsbare inwoners uit Bergeijk geb						
Stichting Kompas	< 50.000	6	220	225	231	235
Revalidatievereniging De Dobbers	< 50.000	6	850	870	891	908
Reumapatientenvereniging De Kempen	< 50.000	6	560	573	587	598
Subtotaal Regionale organisaties			**1.630**	**1.669**	**1.709**	**1.742**

Welzijnssubsidies	Omvang subsidie	Taakveld	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
EHBO (incl. vervanging en onderhoud AED per EHBO)						
leiden leden op tot het EHBO diploma, inclusief reanimatie en AED gebruik						
EHBO Bergeijk	< 50.000	7	2.446	2.505	2.565	2.614
EHBO Luyksgestel	< 50.000	7	1.685	1.725	1.767	1.800
EHBO Riethoven	< 50.000	7	1.759	1.801	1.844	1.879
EHBO Westerhoven	< 50.000	7	2.250	2.304	2.359	2.404
Subtotaal EHBO			**8.140**	**8.335**	**8.535**	**8.698**
Subsidies op basis van aanvraag met een budget						
Budget kadervorming jeugd	< 50.000	6	3.444	3.527	3.612	3.680
Huursubsidies verenigingen in gemeenschapshuizen	< 50.000	6	26.048	26.673	27.313	27.832
Projectsubsidies vernieuwend welzijns-en jeugdbeleid	Project	6	22.718	23.263	23.821	24.274
Subtotaal subside op basis van aanvraag met een budget			**52.210**	**53.463**	**54.746**	**55.786**
Natuureducatie						
IVN en Milieuwerkgroep	< 50.000	5	256	262	268	273
Natuurtuin	< 50.000	5	1.600	1.638	1.678	1.710
Subtotaal natuureducatie			**1.856**	**1.900**	**1.946**	**1.983**
Jeugdcarnavalsoptochten						
Een bijdrage voor de organisatie van de plaatselijke jeugdcarnavalsoptocht per kern.						
Jeugdcarnavalsoptocht De Koffieleuters	< 50.000	5	535	548	561	572
Jeugdcarnavalsoptocht De Bremspoersen	< 50.000	5	648	663	679	692
Jeugdcarnavalsoptocht De Stekkeroapers	< 50.000	5	1.000	1.024	1.049	1.068
Jeugdcarnavalsoptocht De Piepteuten	< 50.000	5	2.238	2.292	2.347	2.391
Jeugdcarnavalsoptocht 't Rommegat	< 50.000	5	405	415	425	433
Jeugdcarnavalsoptocht Urnegat	< 50.000	5	200	205	210	214
Subtotaal Jeugdcarnavalsoptochten			**5.026**	**5.146**	**5.270**	**5.370**
Zorg/welzijn						
Het verlenen van een bijdrage voor organisaties, die in Bergeijk een aanbod doen voor kwetsbare burgers uit Bergeijk						
Alzheimer Nederland afdeling ZO brabant	< 50.000	6	1.340	1.372	1.405	1.432
NVA Noord Brabant/AIC de Kempen	< 50.000	6	1.200	1.229	1.258	1.282
Voedselbank Bergeijk	< 50.000	6	6.068	6.214	6.363	6.484
Vluchtelingenwerk	< 50.000	6	52.754	54.020	55.317	56.368
Dagbesteding Riethoven	< 50.000	6	37.968	38.879	39.812	40.568
Preventiemedewerker Alcohol en drugs	< 50.000	7	11.323	11.595	11.873	12.099
Hartslag nu	< 50.000	7	1.133	1.160	1.188	1.210
Algemene Hulpdienst Bergeijk	< 50.000	7	2.000	2.048	2.097	2.137
Dagbesteding kwetsbaar ouderen stichting Hoefzicht	< 50.000	6	17.508	17.928	18.358	18.707
Subtotaal Zorg/welzijn			**131.293**	**134.444**	**137.671**	**140.287**
Scouting						
Het verlenen van een bijdrage voor de vier scouting groepen in Bergeijk						
Scouting Riethoven	< 50.000	6	775	794	813	828
Scouting St. Andries	< 50.000	6	775	794	813	828
Scouting St. Lambertus	< 50.000	6	1.520	1.557	1.594	1.624
Stichting Jeugdbelangen, Jong Nederland	< 50.000	6	425	435	446	454
Subtotaal Scouting			**3.495**	**3.579**	**3.665**	**3.735**
Totaal subsidies			**2.974.806**	**3.015.378**	**3.075.191**	**3.123.606**

5.12 Overzicht verplichte kengetallen

Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
A Vaste schulden	21.477	31.425	41.606	45.888	44.669	39.650
B Netto Vlottende schulden	6.140	16.644	7.074	7.884	7.074	12.824
C Overlopende passiva	7.023	0	7.000	7.000	7.000	7.000
D Financiele vaste activa	0	0	0	0	0	0
E Uitzettingen korter als 1 jaar	10.755	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
F Liquide middelen	379	0	660	0	2.344	0
G Overlopende Activa	3.592	0	0	0	0	0
H saldo van de baten exclusief reserves	50.072	50.825	50.674	48.509	55.129	55.172
Ratio	40%	79%	93%	109%	88%	93%

Netto schuldquote gecorrigeerd (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
A Vaste schulden	21.477	31.425	41.606	45.888	44.669	39.650
B Netto Vlottende schulden	6.140	16.644	7.074	7.884	7.074	12.824
C Overlopende passiva	7.023	0	7.000	7.000	7.000	7.000
D Financiele vaste activa, excl deelnemingen en verbonden partijen	266	448	948	948	948	948
E Uitzettingen korter als 1 jaar	10.755	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
F Liquide middelen	379	0	660	0	2.344	0
G Overlopende Activa	3.592	0	0	0	0	0
H saldo van de baten exclusief reserves	50.072	50.825	50.674	48.509	55.129	55.172
Ratio	39%	78%	91%	107%	86%	92%

Solvabiliteitsratio (A/B) x 100%	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
A Eigen vermogen	23.290	19.845	24.801	24.820	26.467	26.550
B Totaal passiva	63.541	70.661	87.326	92.639	92.178	90.778
Ratio	37%	28%	28%	27%	29%	29%

Grondexploitatie (A/B) x 100%	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
A Bouwgronden in exploitatie	7.735	4.596	4.596	561	-1.234	-2.545
B saldo van de baten exclusief reserves	50.072	50.825	50.674	48.509	55.129	55.172
Ratio	15%	9%	9%	1%	-2%	-5%

Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
A Structurele lasten (totaal lasten minus incidentele lasten)	48.998	50.632	50.651	48.148	53.063	54.997
B Structurele baten (totaal baten minus incidentele baten)	49.617	50.835	50.674	48.509	55.129	55.172
C Structurele toevoeging reserves	2.452	2.454	1.198	564	2.391	798
D Structurele ontrekkingen reserves	2.193	2.362	1.494	504	702	673
E saldo van de baten exclusief reserves	50.072	50.825	50.674	48.509	55.129	55.172
Ratio	0,72%	0,22%	0,63%	0,62%	0,69%	0,09%

Kengetallen:	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Netto schuldquote	40%	79%	93%	109%	88%	93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	39%	78%	91%	107%	86%	92%
Solvabiliteit	37%	28%	28%	27%	29%	29%
Structurele exploitatieruimte	1%	0%	1%	1%	1%	0%
Grondexploitatie	15%	9%	9%	1%	-2%	-5%
Belastingcapaciteit	92%	97%	84%	84%	84%	84%

Netto schuldquote

a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

Solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Kengetal grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing (afvalstoffenheffing) voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1. Dit wordt uitgedrukt in een percentage.

Gemeentelijke belastingcapaciteit

Voor de berekening van de belastingdruk gaan we uit van een gemiddelde WOZ-waarde in Bergeijk. Voor de rioolheffing gaan we uit van een gemiddeld waterverbruik tussen de 100 en 350 m³. Bij de afvalstoffenheffing hanteren we een gemiddeld aanbod aan containers. De grijze container wordt gemiddeld ca 5 keer per jaar aangeboden, de groene container 6 keer. De belastingcapaciteit gemeente Bergeijk zetten we af tegen de landeljike capaciteit. Begroting 2023 geeft een belastingcapaciteit van 84%.

5.13 Overzicht bestaand en nieuw beleid

ID P	Omschrijving	S/I	som van 2023	som van 2024	som van 2025	Som van 2026
B00	Stand primitieve begroting (geamendeerd)	I	-52.592	-49.541	-51.104	0
	Stand primitieve begroting (geamendeerd)	S	-604.462	-797.872	-773.494	-666.229
	Raad 16-12-2021 Stimuleringslening Duurzaamheid	S	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
	Raad 28-01-2022 1.Evaluatie gemeenschapshuizenbeleid en motie	S	4.732	4.732	4.732	4.732
	Raad 28-01-2022 2.Organisatieontwikkeling salarissen	S	-25.830	-25.830	-25.830	-25.830
	Raad 21-04-2022 Beleidskader kunst en cultuur 2022 –2025 Gemeente Bergeijk	S	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Raad 24-02-2022 Hoe-vraag Strategische Kempenagenda	S	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totaal B00			**-707.652**	**-898.011**	**-875.196**	**-716.827**
Totaal Startbegroting			**-707.652**	**-898.011**	**-875.196**	**-716.827**
BB01	Verbonden partijen	S	-412.143	-545.451	-526.083	-586.465
Totaal BB01			**-412.143**	**-545.451**	**-526.083**	**-586.465**
BB02	Algemene uitkering	S	2.668.132	3.705.997	4.621.521	2.647.767
	Algemene uitkering doorwerking	S	-329.662	-351.126	-357.809	-358.809
Totaal BB02			**2.338.470**	**3.354.871**	**4.263.712**	**2.288.958**
BB03	Loon- en prijsontwikkeling	S	-121.000	-320.000	-504.000	-671.000
Totaal BB03			**-121.000**	**-320.000**	**-504.000**	**-671.000**
BB04	Baten OZB	S	91.195	162.481	229.624	369.985
Totaal BB04			**91.195**	**162.481**	**229.624**	**369.985**
BB05	Sint Willibordus	I	-55.000	0	0	0
Totaal BB05			**-55.000**	**0**	**0**	**0**
BB06	Programmakosten WMO	S	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Totaal BB06			**-250.000**	**-250.000**	**-250.000**	**-250.000**
BB07	Programmakosten Jeugd	S	413.900	413.900	413.900	413.900
	Indexering looncomponent Jeugdhulpproducten	S	-33.900	-33.900	-33.900	
	Indexering looncomponent Jeugdhulpproducten dekking	S	33.900	33.900	33.900	
Totaal BB07			**413.900**	**413.900**	**413.900**	**413.900**
BB08	Programmakosten participatiewet	S	142.500	100.500	100.500	100.500
	Programmakosten participatiewet	S	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal BB08			**162.500**	**120.500**	**120.500**	**120.500**
BB09	Programmakosten participatiewet (BUIG)	S	22.219	22.219	22.219	22.219
Totaal BB09			**22.219**	**22.219**	**22.219**	**22.219**
BB10	Administratieve wijziging	S	22.774	22.766	22.756	22.748
Totaal BB10			**22.774**	**22.766**	**22.756**	**22.748**
BB11	Inburgering	S	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
	Inburgering rijksbijdrage	S	60.000	60.000	60.000	60.000
Totaal BB11			**0**	**0**	**0**	**0**
BB12	Fietsambitie 2026	S	0	0	0	-12.500
Totaal BB12			**0**	**0**	**0**	**-12.500**
BB13	Beenergy onttrekking algemene reserve	S	400.000	0	0	0
	Beenergy. Storten middelen in de reserve duurzaamheid en klimaat	S	-400.000	0	0	0
Totaal BB13			**0**	**0**	**0**	**0**
BB14	Afvalbegroting	S	16.498	13.423	14.275	17.736
Totaal BB14			**16.498**	**13.423**	**14.275**	**17.736**
BB15	Energielabel C kantoren	S	-2.500	-1.800	-4.000	0
Totaal BB15			**-2.500**	**-1.800**	**-4.000**	**0**
BB16	PLOP projecten	I	-18.000	0	0	0
	PLOP projecten dekking	I	18.000	0	0	0
Totaal BB16			**0**	**0**	**0**	**0**
BB17	Aanpassingen gemeenschapshuis Eijkholt	S	5.549	24.459	25.147	25.288
Totaal BB17			**5.549**	**24.459**	**25.147**	**25.288**
BB18	Klimaatadaptief Bosbeheer inkomsten	S	42.000	43.000	44.000	45.000
	Klimaatadaptief Bosbeheer uitgaven	S	-42.000	-43.000	-44.000	-45.000
Totaal BB18			**0**	**0**	**0**	**0**
BB19	Groen onderhoud (Kempenplus)	S	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
Totaal BB19			**-350.000**	**-350.000**	**-350.000**	**-350.000**
BB20	Prostittie controle team	S	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Totaal BB20			**-1.500**	**-1.500**	**-1.500**	**-1.500**
BB21	KIAbudget	S	0	0	0	0
Totaal BB21			**0**	**0**	**0**	**0**
BB22	Continueren Transformatiefonds	S	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal BB22			**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**
BB23	Beindiging overeenkomst Huis van de Brabantse Kempen	S	28.000	28.000	28.000	28.000
Totaal BB23			**28.000**	**28.000**	**28.000**	**28.000**
BB24	Nieuw pachtbeleid	S	-10.000	0	0	0
Totaal BB24			**-10.000**	**0**	**0**	**0**
BB25	Programmakosten Bijzondere bijstand	S	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Totaal BB25			**-23.000**	**-23.000**	**-23.000**	**-23.000**
BB26	Regionale samenwerking	S	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Totaal BB26			**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**
BB27	Onderwijsachterstandenbeleid	S	58.881	58.881	58.881	58.881
Totaal BB27			**58.881**	**58.881**	**58.881**	**58.881**
BB28	Gehandicaptenparkeerkaart leges	S	-4.774	-4.774	-4.774	-4.774
Totaal BB28			**-4.774**	**-4.774**	**-4.774**	**-4.774**
BB29	Intensivering toezicht gastouderopvang	S	-14.400	-14.400	-14.400	-14.400
Totaal BB29			**-14.400**	**-14.400**	**-14.400**	**-14.400**

ID P	Omschrijving	S/I	som van 2023	som van 2024	som van 2025	Som van 2026
BB30	Uitvoeringsprogramma vrijetijds economie	S	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal BB30			**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
BB31	Belevingsboulevard	S	-5.000	-5.000	0	0
Totaal BB31			**-5.000**	**-5.000**	**0**	**0**
BB32	BS Sint Gerardus	S	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
Totaal BB32			**-32.000**	**-32.000**	**-32.000**	**-32.000**
BB33	Verkoop Loo 35	S	-3.499	-3.499	-3.499	-3.499
Totaal BB33			**-3.499**	**-3.499**	**-3.499**	**-3.499**
BB34	Stelpost onderhoudsvoorzieningen	S	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
Totaal BB34			**-170.000**	**-170.000**	**-170.000**	**-170.000**
BB35	Pachtinkomsten	S	-8.900	-8.900	-8.900	-8.900
Totaal BB35			**-8.900**	**-8.900**	**-8.900**	**-8.900**
BB36	Reiskostenvergoeding	S	-10.000	-20.000	-20.000	-20.000
Totaal BB36			**-10.000**	**-20.000**	**-20.000**	**-20.000**
BB37	Energielasten	S	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
	Energielasten indexering	S	45.000	45.000	45.000	45.000
Totaal BB37			**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**
BB38	Bijstelling leges	S	3.039	13.470	-57.026	-24.712
Totaal BB38			**3.039**	**13.470**	**-57.026**	**-24.712**
BB39	Rente en afschrijvingen	S	-120.472	-148.072	-138.284	-183.383
Totaal BB39			**-120.472**	**-148.072**	**-138.284**	**-183.383**
BB40	Opbrengsten grondverkopen	S	-125.000	-100.000	-75.000	-50.000
Totaal BB40			**-125.000**	**-100.000**	**-75.000**	**-50.000**
BB41	Degeneratiekosten wegen	S	13.000	13.000	13.000	13.000
Totaal BB41			**13.000**	**13.000**	**13.000**	**13.000**
BB42	Kabels en leidingen	S	9.211	9.211	9.211	9.211
Totaal BB42			**9.211**	**9.211**	**9.211**	**9.211**
BB43	Mobiliteitsproject ANWB automaatje	S	-23.000	-23.828	-24.686	-25.484
	Mobiliteitsproject ANWB automaatje (collectief vervoer)	S	23.000	23.828	24.686	25.484
Totaal BB43			**0**	**0**	**0**	**0**
BB44	Juridische advisering	S	-22.500	-22.500	-22.500	-22.500
Totaal BB44			**-22.500**	**-22.500**	**-22.500**	**-22.500**
BB45	Subsidies	S	-53.812	-79.757	-106.199	-153.812
	Subsidies stelpost prijzen	S	50.000	60.000	80.000	130.000
Totaal BB45			**-3.812**	**-19.757**	**-26.199**	**-23.812**
BB46	Effect personeelsbudget	S	-25.793	-37.159	-26.387	-10.174
Totaal BB46			**-25.793**	**-37.159**	**-26.387**	**-10.174**
BB47	GRSK stelpost actualiseren verdeelsleutels	S	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
Totaal BB47			**-170.000**	**-170.000**	**-170.000**	**-170.000**
Totaal bestaand beleid			**1.203.943**	**1.969.369**	**2.753.673**	**717.807**
NB01	Nieuw kempisch bedrijventerrein	S	-25.000	0	0	0
Totaal NB01			**-25.000**	**0**	**0**	**0**
NB02	Deelname aan Nationaal Park Bosland	S	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totaal NB02			**-15.000**	**-15.000**	**-15.000**	**-15.000**
NB03	Elektrische auto's	S	-4.625	-2.138	-1.913	-1.688
Totaal NB03			**-4.625**	**-2.138**	**-1.913**	**-1.688**
NB04	Verkeersremmende maatregelen Bredasedijk	S	-6.525	-12.983	-12.848	-12.713
Totaal NB04			**-6.525**	**-12.983**	**-12.848**	**-12.713**
NB05	Vervanging bewegwijzering 2023	S	-1.088	-2.164	-2.141	-2.119
	Vervanging bewegwijzering 2024	S	0	-483	-962	-952
Totaal NB05			**-1.088**	**-2.647**	**-3.103**	**-3.071**
NB06	Wateroverlast Verhoevenstraat 2023	S	-143	-284	-282	-279
	Wateroverlast Verhoevenstraat 2024	S	0	-1.425	-2.839	-2.816
	Wateroverlast Verhoevenstraat 2023 dekking rioolrecht	S	143	284	282	279
	Wateroverlast Verhoevenstraat 2024 dekking rioolrecht	S	0	1.425	2.839	2.816
Totaal NB06			**0**	**0**	**0**	**0**
NB07	Vervangen loggers overstorten	S	0	-1.150	-2.285	-2.255
	Vervangen loggers overstorten dekking rioolrecht	S	0	1.150	2.285	2.255
Totaal NB07			**0**	**0**	**0**	**0**
NB08	Reiniging riool Vonderpad	S	-3.505	-6.972	-6.899	-6.827
	Reiniging riool Vonderpad dekking rioolrecht	S	3.505	6.972	6.899	6.827
Totaal NB08			**0**	**0**	**0**	**0**
NB09	Herinrichting Bernhardstraat e.o. voorbereiding	S	0	-2.417	-4.808	-4.758
	Herinrichting Bernhardstraat e.o. weg	S	0	0	0	-9.667
	Herinrichting Bernhardstraat e.o. riool	S	0	0	0	-12.762
	Herinrichting Bernhardstraat e.o. riool dekking rioolrecht	S	0	0	0	12.762
Totaal NB09			**0**	**-2.417**	**-4.808**	**-14.425**
NB10	Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o.	S	0	-2.417	-4.808	-4.758
	Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. riool	S	0	0	0	-15.042
	Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. weg	S	0	0	0	-26.583
	Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. riool dekking rioolrecht	S	0	0	0	15.042
Totaal NB10			**0**	**-2.417**	**-4.808**	**-31.341**
NB11	Ecologisch maaibeheer	S	-27.875	-30.713	-30.638	-30.563
Totaal NB11			**-27.875**	**-30.713**	**-30.638**	**-30.563**

ID P	Omschrijving	S/I	som van 2023	som van 2024	som van 2025	Som van 2026
NB12	Oprichten digitaal grondwatermeetnet	S	0	0	0	0
Totaal NB12			**0**	**0**	**0**	**0**
NB13	Uitbreiding BS de Waterloop	S	-5.901	-11.745	-11.634	-11.523
Totaal NB13			**-5.901**	**-11.745**	**-11.634**	**-11.523**
NB14	Renovatie BS Prinses Beatrix	I	-214.000	-214.000	0	0
	Renovatie BS Prinses Beatrix	S	-21.910	-140.693	-186.385	-183.950
Totaal NB14			**-235.910**	**-354.693**	**-186.385**	**-183.950**
NB15	Renovatie BS de Regenboog	I	0	-37.000	-328.000	0
	Renovatie BS de Regenboog	S	0	-9.123	-99.809	-176.121
Totaal NB15			**0**	**-46.123**	**-427.809**	**-176.121**
NB16	Fietsenstalling bushalte 't Loo	S	-604	-1.202	-1.190	-1.177
Totaal NB16			**-604**	**-1.202**	**-1.190**	**-1.177**
NB17	Hulp bij huishouden eigen bijdragen naar draagkracht	S	0	0	0	0
Totaal NB17			**0**	**0**	**0**	**0**
NB18	Padelbanen tennisvereniging	S	-32.330	-36.763	-36.628	-36.493
Totaal NB18			**-32.330**	**-36.763**	**-36.628**	**-36.493**
NB19	Landelijk programma Nu Niet Zwanger (GGD)	S	-8.949	-8.532	-6.438	-5.392
Totaal NB19			**-8.949**	**-8.532**	**-6.438**	**-5.392**
Totaal Nieuw Beleid			**-363.807**	**-527.372**	**-743.201**	**-523.457**
Eindtotaal			**132.484**	**543.986**	**1.135.276**	**-522.477**

5.15 Beleidsindicatoren

In het BBV 2004 werden gemeenten voor het eerst verplicht om niet-financiële informatie in de begroting en jaarstukken op te nemen. Naast de financiële gegevens werden de 3 'w-vragen' (wat mag het kosten, wat willen we bereiken en wat gaat we daarvoor doen) opgenomen. Dit heeft er toe geleid dat de begrotingen beleidsmatiger werden. Het wordt steeds belangrijker voor gemeenten om te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties.

Naast de uniforme taakvelden, wordt daarom in het herziene BBV voorgeschreven dat gemeenten vanaf 2017 een basisset van 39 beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en verantwoordingsstukken. Desgewenst kunnen daar eigen indicatoren, toegesneden op de lokale situatie, aan worden toegevoegd. Hiervoor is vooralsnog niet gekozen. De indicatoren maken deel uit van de beleidsbegroting bij de programma's.

Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken.

Voor de gemeenten is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING), met raadpleging van enkele gemeenten, een lijst van indicatoren ontwikkeld en samengesteld. Daarbij golden een aantal belangrijke uitgangspunten:

- de indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van het horizontaal toezicht;
- de raadsleden worden daarmee in staat gesteld om op maatschappelijke effecten te kunnen sturen;
- de indicatoren zijn van toepassing op alle gemeenten;
- de indicatoren zijn gebaseerd op landelijke bronnen waardoor er geen extra informatie uitvraag hoeft te worden gedaan en zodat gemeenten automatisch deelnemen;
- er worden bestaande bronnen gebruikt;
- de indicatoren worden regelmatig door de bronnen gepubliceerd;
- voor de indicatoren met betrekking tot het 'sociaal domein' is aangesloten bij de reeds bestaande 'Gemeentelijke monitor sociaal domein'.

Via de website 'waarstaatjegemeente.nl' zijn nagenoeg alle gegevens voor het opnemen van de indicatoren voor alle gemeenten beschikbaar. De beleidsindicatoren in het taakveld 'bestuur en ondersteuning' zijn niet op deze website opgenomen maar worden via de gemeenten zelf ingevuld.

In navolgend overzicht worden de indicatoren van onze gemeente gepresenteerd. Dit wordt vergeleken met de gemeentegrootteklassen < 25.000 inwoners. De opgenomen cijfers zijn gebaseerd op gegevens die beschikbaar waren per eind juli 2022.

Indicator	Eenheid	Jaar laaste monitoring	Ambitie 2023	Ambitie 2024
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2022	5,6	5,6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2022	5,6	5,6
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2022	€ 640	€ 640
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2022	1,3%	1,3%
Overhead	% van totale lasten	2022	14%	14%

Veiligheid

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

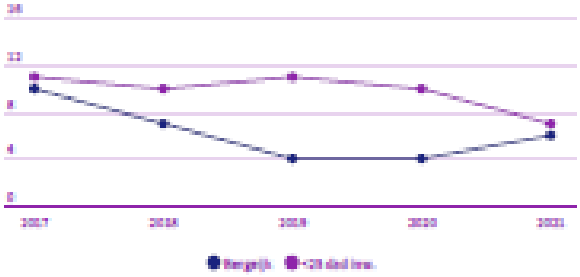

Halt | 2017 - 2021

Misdrijven
Bergeijk, per 1.000 inwoners

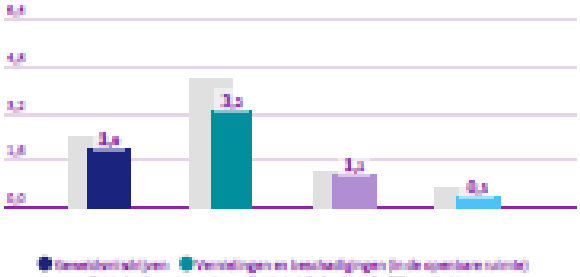

meerdere bronnen | 2021

Economie

Functiemenging

50,5% Bergeijk
48,7% <25 dzd inw.

Meerdere bronnen | 2020

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw.15 t/m 64jr

197,4 Bergeijk
170,9 <25 dzd inw.

LISA | 2021

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

3,8
Bergeijk

1,7
<25 dzd inw.

DUO/Ingrado | 2019

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

10
Bergeijk

19
<25 dzd inw.

DUO/Ingrado | 2020

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,2% Bergeijk
1,3% <25 dzd inw.

DUO/Ingrado | 2020

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

48,8% Bergeijk
50,5% <25 dzd inw.

Meerdere bronnen | 2020

Volksgezondheid en Milieu

Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 1...

	Bergeijk	<25 dzd inw.
	693,9	673,9

Meerdere bronnen | 2021

Jongeren met een delict voor de rechter

1% Bergeijk
1% <25 dzd inw.

CBS | 2020

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2020

Achterstand onder jeugd
Bergeijk

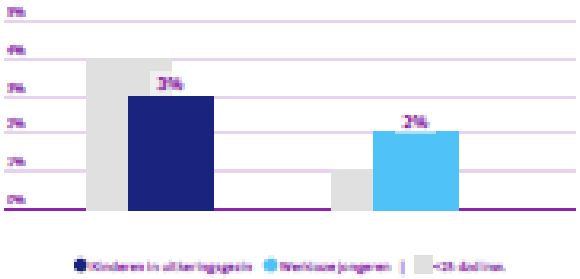

CBS | 2020

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

21,3%
Bergeijk

Geen data
<25 dzd inw.

Berekening | 2020

Netto arbeidsparticipatie

70,5%
Bergeijk

69,3%
<25 dzd inw.

CBS | 2020

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde
x €1.000

CBS - WOZ | 2017 - 2021

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

CBS | 2021

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

15,7
Bergeijk

8,8
<25 dzd inw.

RAUAP | 2021

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

101,7
Bergeijk

148,9
<25 dzd inw.

CBS | 2020

Demografische druk

Bergeijk

<25 dzd inw.

CBS | 2021

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

Bergeijk

<25 dzd inw.

CBS | 2021

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 641
Bergeijk

Geen data
<25 dzd inw.

COELO | 2021

Jongeren met jeugdbescherming

1,1%
Bergeijk

Geen data
<25 dzd inw.

CBS | 2021

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 777
Bergeijk

Geen data
<25 dzd inw.

COELO | 2021

Jongeren met jeugdreclassering

Geen data
Bergeijk

Geen data
<25 dzd inw.

CBS

Cliënten met een maatwer... per 10.000 inwoners	Bergeijk	<25 dzd inw.
	640	641

CBS | KOZ | WMO | 2021

5.16 Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen bestuur
bbp	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Bijstandsbesluit zelfstandigen
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZOB	Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BORA	Beheer Openbare Ruimte & Accommodaties
BUIG	Wet Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
CAR-UWO	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling-Uitwerkingsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lokale Overheden
CPB	Centraal Plan Bureau
DB	Dagelijks bestuur
DIFTAR	Differentiatie tarieven
DOB	Duurzame Ontwikkeling Buitengebied
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
FTE	fulltime-equivalent
GGA	Gebieds Gerichte Aanpak
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GVM	Gemeentelijke Visie Mobiliteit
GVVP	Gemeentelijke verkeers- en vervoersplannen
HOF	Wet Houdbaarheid Overheids Financiën
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IKC	Integraal Kind Centrum
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
KBP	Kempisch Bedrijvenpark
KIA	Kempische Industrie Agenda
KOP	Kempisch Ondernemers Platform
MER	Milieueffectrapportage
MJOP	Meerjarenonderhoudsplanning
MRE	Metropoolregio Eindhoven
NNB	Natuurnetwerk Brabant
OLO	Omgevingsloket Online
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel en Organisatie
PIP	Provinciaal InpassingsPlan
PMD	Plastic en metalen verpakkingen en drinkpakken
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling

RAV	Regionaal Ambulance Vervoer
RHC	Regionaal Historisch Centrum
RIB	Raadsinformatiebrief
RIEC	Regionale informatie en expertise centra
RIN	Risico Inventarisatie Natuurbranden
RIOK	Regiegroep Implementatie Omgevingswet Kempengemeenten
RMC	Regionaal Meld- en coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters
ROB	Raad voor het Openbaar Bestuur
RVO	Rijkdienst voor Ondernemend Nederland
SPB	Stichting Promotie Bergeijk
SSC	Shared Service Centre
Ssv	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai
STIP	Samenwerkende Toeristische Informatie Punten
TUOB	Transparant en Uniform Onderhouden in Bergeijk
VAB	Vrijkomende Agrarische Bebouwing
VGO	Veehouderij en Gezondheid Omwonenden
VGRP	Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
VVE	Voor- en naschoolse educatie
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNRA	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WvGGZ	Wet voorziening Geestelijke GezondheidsZorg